

Sipoon kunta

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys

Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy
Ympäristötoimisto Oy

25.01.2006

Inventointiselostuksen sisältö:

1. Johdanto
2. Liite 1: Sipoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintöselvitys, alueet
 - Sipoon mantereelle sijoittuvat alueet kylän mukaan numeroituna
 - mantereiden alueiden jälkeen saariston ja rannikon osayleiskaavan alueelle sijoittuvat alueet
3. Liite 2: Sipoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintöselvitys, kohteet
 - Sipoon mantereelle sijoittuvat kohteet kylän mukaan numeroituna
 - mantereiden kohteiden jälkeen saariston ja rannikon osayleiskaavan alueelle sijoittuvat kohteet
4. Liite 3: Muinaismuistot
5. Liite 4: Hylyt

Inventoinnin toteutustapa

Inventointialue

Tämä Sipoon kunnan yleiskaavan tarpeisiin (MRL 39§) suoritettu inventointi kohdistuu koko kunnan alueeseen, lukuun ottamatta Boxin ja Västerskogin osayleiskaavojen alueita. Västerskogin ja Boxin alueiden kulttuuriympäristön inventoinnin on suorittanut Museovirasto osayleiskaavatyön yhteydessä. Inventoinnissa tarkastettiin paikan päällä manneralueen alueet ja kohteet. Lisäksi inventointiin liitettiin saariston ja rannikon osayleiskaavaa varten suoritettujen rakennuskulttuuri-inventoinnin kaikki alueet sekä luokkaan "1" arvotetut kohteet. Saariston ja rannikon rakennuskulttuuri-inventoinnista, jonka Sipoon kunta teki omana työnään syksyn 2004 aikana (tekijä Karoliina Peräinen), on olemassa oma kattavampi aineistonsa ja raporttinsa. Saariston ja rannikon osayleiskaava-alueelta on lisäksi oma maisemainventointinsa (tekijä Camilla Rosengren, Ympäristötoimisto Oy).

Aikataulu, tekijät ja menetelmät

Työ alkoi kesäkuussa 2004 ja sen suorittivat Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy sekä Ympäristötoimisto Oy. Työ saatiin päätökseen 28.01.2006.

Työtä on käsitelty useassa kokouksessa, joihin ovat osallistuneet Intendentti Johanna Forsius Museovirastosta, amanuenssi Henrik Wager Porvoon museosta, suunnitteluarkkitehti Seppo Mäkinen Itä-Uudenmaan liitosta, kaavoituspäällikkö Pekka Normo, kaavoittajat Tuomas Autere ja Juhani Karilas sekä maankäyttöinsinööri Pekka Söyrlä Sipoon kunnasta.

Inventointi on tapahtunut tekemällä alustavia valintoja aiempien inventointien, kartta- ja muiden lähteiden sekä ilmakuvien perusteella. Nämä alueet ja kohteet on käyty tarkastamassa ja valokuvaamassa maastossa. Lisäksi osa kohteista on valittujen alustavien, sekä maastokäynneillä havaittujen kohteiden valokuvauksen ja havaintojen perusteella. Inventoinnin yhteydessä tarkastettiin kaikki ne vuoden 1982 inventoinnissa käsitellyt 330 kohdetta ja aluetta, jotka sijoituivat inventointialueelle¹. Samoin tarkastettiin Sipoon pitäjän historiassa mainitut kantatilat². Maastopäiviä on ollut yhteensä 17, Arkkitehtitoimisto LPV+ 13 Ympäristötoimisto. Maastotyöt suoritettiin syksyn 2004 sekä kevään 2005 aikana.

Inventointiin valittiin Sipoon kulttuuriympäristön kannalta tärkeät alueet ja kohteet, joiden säilyminen on turvattava alueiden ja kohteiden arvon määrittämällä tarkkuudella.

Rakennetun kulttuuriympäristön aiemmat inventoinnit

Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet ja alueet alueella

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) piiriin kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaat alueet rajauksineen löytyvät julkaisusta "Rakennettu kulttuuriympäristö - Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt" vuodelta 1993 (valtakunnallisesti merkittävien alueiden tarkistustyö on käynnissä inventointia tehtäessä). Inventointityön karttaesityksessä on valtakunnallisesti arvokkaiden alueiden rajauksina käytetty Museoviraston tuottamia digitaalisia rajauksia vuodelta 1996, jotka perustuvat -teoksessa esitettyyn kartta-aineistoon. Inventointialueella sijaitsevat seuraavat julkaisun luvussa 5.5. valtakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut alueet:

¹ Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi. Eila Perkkiö 1982

² Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa.

- 53. Sipoon kirkonkylä
- 54. Nikkilän parantola
- 55. Hindsbyn kylä ja kulttuurimaisema
- 56. Sipoonlahden kulttuurimaisema
- 57. Östersundomin kulttuurimaisema
- 58. Norra Paipis, kylä ja kulttuurimaisema
- 59. Löparön kulttuurimaisema

Maakunnallisesti arvokkaat alueet ja kohteet

Alueella ei ole inventointihetkellä maakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuja kulttuurihistoriallisia alueita ja kohteita.

Maakunnallisesti arvokkaaksi maisemakokonaisuudeksi Maisema -aluetyöryhmän mietinnössä II (Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992) on lueteltu Sipoonjoen kulttuurimaisema. Sipoonjoen kulttuurimaisemasta ei ole esitetty vahvistettua rajausta. Inventoinnissa on käytetty museoviraston toimesta tuotettua digitaalista rajausta alueelta.

Rakennussuojelulain nojalla suojellut kohteet

Alueella on yksi rakennussuojelulain nojalla suojeltu kohde, Lill-Stufasin renkitupa, nro 405005.

Muut

Maisema -aluetyöryhmän mietinnössä II (Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992) on lueteltu lisäksi arvokkaiksi perinnemaisemiksi Löparön kartano ja niityt sekä Vermijärven perinnemaisema

Aiemmat inventoinnit

Tässä inventoinnissa on käyty läpi seuraaviin aiempiin liittyvä materiaali:

- Inventering av de kulturhistoriska skyddsobjekten. Östra Nyland regionplansförbund 1973
- Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi. Eila Perkkiö 1982
- Kulttuurimaisemainventointi 1989. Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990, julkaisu 11 - - Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, liittyen Söderkullan osayleiskaavan kehitykseen.

Esihistoriallisen ajan ja historiallisen ajan muinaismuistot sekä hylät

Inventointiin on sisällytetty museoviraston toimittama, 24. 11. 2004 tietokannasta erotettu, paikannettu luettelo muinaismuistoista sekä museoviraston toimittama, 24. 11. 2004 tietokannasta erotettu, paikannettu luettelo alueelta löytyvistä hyläistä. Muinaismuistolaki suojaa muinaismuistoja (MML 1§), joka yleiskaavassa on otettava huomioon.

Rakennetun ympäristön kulttuuriympäristön kehityshistoria

Sipoon asuttaminen on tapahtunut pääasiallisesti Sipoonjoen ja Nevasjoen jokilaaksoja pitkin. Maan vapautuessaan vedestä jääkauden jälkeen jokia ei varsinaisesti ollut, vaan täällä oli syvälle sisämaahan ulottuvat merenlahdet. Pitkin entisten lahtien rantoja löytyy merkittävä määrä kivikaustislöytöjä. Samoihin paikkoihin sijoittui kaikki vanhimmat kylät ja myöhemmin kartanot. Vanhimpia kyliä ovat: Paippinen - Paipis, Linnanpelto - Borgby, Martinkylä – Mårtensby, Herrala – Hertsby, Kirkonkylä – Kyrkby, Broböle, Pigby, Hindsby, Gesterby, Immersby, Massby, ja Skräddarby. 1500-luvun puolessa välissä perustettuja kartanoita ovat: Nickby, Norrkulla, Söderkulla, Massby, Hovgård, Joensuu - Hedvigsberg, Hitå, Eriksnäs ja Savijärvi.

Kallbäckin, Hangelbybäckenin ja Nevasjoen keskiosan aikaisemman laajan merenlahden varrella on Boxin, Kallbäckin ja Hangelbyn kylät. Nevasjoen latvassa on Savijärvi ja Savijärven kartano. Löparön salmi muodostaa tavallaan Nevasjoen laakson viimeisen portin merelle, täällä on ollut Löparön vanha asutus ja edelleen Löparön kartano. Spjutsundin kylä idässä ja Östersundomin kylä ja kartano sekä Husön kartano Krabbäckenin suulla täydentävät vanhimpien kylien ja kartanoiden luettelon. Nykyisin maan kohoaminen on noin 10 – 30 cm sadassa vuodessa.

Joki- ja purolaaksot ja niihin liittyvät maaperä- ja hydrologiset olosuhteet ovat tähän asti olleet keskeisessä asemassa asutuksen sijoittumisessa. Sipoossa on ylivoimaisesti eniten kalliomaita, joilla on alle metrin paksuinen moreenikerros, monella alueella yli 90 % alasta. Sora ja hiekka-esintymiä on marginaalisesti, vain luoteispuolella suurempina esiintyminä. Hienojakoiset maalajit, pääasiallisesti erilaiset savimaat peittävät joki- ja purolaaksot ja niihin paikoin liittyvät tasangot. Orgaanisia maalajeja, turvemaita ja liejua on myös kalliopainanteissa ja vesistöjen rannoilla. Talot ovat sijoittuneet viljelyskelpoisten maiden raja-alueille, kallio- ja moreenimaiden puolelle. Sama talojen sijoittumisen säännöt koskevat myös saariston asuttamista. Vanhimmat tilat ja torpat ja vielä 1900-luvun alkupuolen huvilat sijoittuivat moreeni- ja kalliomaille savi- ja liejumaiden viereen. Vasta 1950-luvun jälkeen saariston kallioisille ja karuille paikoille ryhdyttiin rakentamaan edes kesänviettopaikkoja. Ilmansuunnalla on ollut melko pieni merkitys rakennus- ja pellonraivauspaikkojen valinnassa – sekä manneralueella että saarilla viljelyskelpoisen maan läheisyys ja sen tarkka hyväksikäyttö ovat olleet tärkeitä seikkoja rakentamisessa. Suojaisa ja riittävän syvä satama on ollut välttämättömyys saaristossa. Näillä paikoilla on yleensä myös viljavat maakerrokset säilyneet saarten pohjoispuolilla.

Tässä selvityksessä ei ole tarkemmin selvitetty asutuksen ja viljelysmaiden sijoittumista ennen 1700-luvun loppua, mutta osaksi kuninkaan kartaston aikaiset kylät ja kulttuurimaisemat ovat vanhempia, osa keskiajalta. Vanhimpien peltojen sijoittumista maaperän laatuun nähden ei tässä selvityksessä ole tutkittu. Rauta-aurojen käyttöönotto mahdollisti vaikeasti muokattavien viljavien savimaiden raivaukseen pelloiksi. Kaskeamisen eri muodoilla on varmasti ollut tärkeä rooli, sillä savimaan muokkaaminen vaatii vahvoja työvälineitä. Kaskeamista harjoitettiin 1880-luvulle asti. Siitä kertovat monet paikannimet, kuten Maltvedjan–Mallaskaski, Brännberg–Palovuori, Kyttland–Kytömaa, Kytenkärr–Kytösuo.

Kulttuurimaiseman kehityksessä on havaittavissa suurta säännönmukaisuutta. Vanhat tilat lukuisine rakennuksineen rakennettiin kohoumille viljelyskelpoisten maiden, savi- ja liejumaiden viereen, erittäin harvoin savimaiden päälle. Tähän liittyy varmasti myös kosteusolosuhteet, joet ja purot tulvivat säännöllisesti, vaihtelut vesitason korkeudessa saattoivat olla huomattavia.

Keskiaikaisten kylien talot olivat yleensä lähekkäin yhteisten peltojen ympäröimänä tai niiden vieressä. 1700-luvulla raivattiin uutta peltomaata kaskimaille ja entisille niityille jo ennestään avoimeen tai puoliavoimeen maisemaan. Peltojen niittytaustasta kertovat peltonimet kuten Mossängen, Kärrängen, Storängen. Järvien lasku ja suurten kosteikkojen kuivatus, jota aloitettiin jo 1700-luvun lopulla, merkitsi myös peltoalan lisäystä. Mm Savijärven ja Vermijärven järvenlaskuhankkeiden avulla saatiin uutta niittymaata. Peltoala kaksinkertaistui vuosien 1770 ja 1875 välisenä aikana.

1750-luvun jälkeen aloitetun isojaon seurauksena osa taloista muutettiin vanhojen kyläpaikkojen ulkopuolelle taloille osoitettujen peltojen vierelle. Monien vaiheiden jälkeen isojako oli suoritettu useimmissa Sipoon kylissä vuonna 1915. Suuri osa väestöstä ei omistanut maata. Esimerkiksi vuonna 1865 aikuisista miehistä 73% kuului tähän ryhmään, mm sotilaita, torppareita, käsityöläisiä, renkejä, kerjäläisiä ja mäkitorppareita. Vuonna 1918 hyväksytyn torpparilain mukaan torpparit saivat oikeuden lunastaa vuokramaitaan.

Vanhoja tiloja on saatettu siirtää ja niiden sijainti ennen isojakoa on usein vaikea tarkasti määritellä, kuten Linnanpellon kylää koskeva tutkimus (Karilas ja Karilas 1978) osoittaa. 1800-loputta kartat ovat melko tarkkoja ja kuvio on selvä: Talot ovat moreenimaiden puolella saumassa kallio- ja moreenimaiden ja viljelyskelpoisten maiden välissä.

Vanhimmat tiet ovat kulkeneet jokilaaksoja pitkin. Suuri Rantatie, josta käytetään myös nimiä Postitie ja Kuninkaantie, seurasi Sipoossa ensin Byabäckenin läntisiä latva-alueita Myrasin ja Svartbölen välillä, kääntyi puron myötä itään, kulki korkean Bölebergetin vierestä ja seurasi Ruddamsbäckenin laaksoa Sipoonjoelle ja Kirkonkylän ja Nikkilän kautta edelleen kaakkoon Savijärven kartanon viereisen pitkän purolaakson rinteellä Pornaisiin ja Porvooseen. Jäätyneinä vesistöt toimivat tien kaltaisina kulkureitteinä talvisin. Myös maa-alueille tehtiin talviteitä. Rannikolla liikuttiin vesiteitse, höyrylaivaliikenne jatkui tärkeänä 1930-luvulle. Uusi porvoontie valmistui 1930-luvulla ja Porvoo–Kerava -junarata avattiin 1874.

1700-luvun lopulta eteenpäin kulttuurimaiseman kehitys on noudattanut samoja sääntöjä eri puolella Sipoota. Kosteat laaksonpohjat olivat yleensä vielä suurina niittyinä 1873, senaatin kartan aikaan. Siihen asti niitettävät niityt, joita ei kynnetyt tai kylvetty, tuottivat kaiken heinärehun. Maatalous oli jatkuvaa tasapainoilua mahdollisimman suuren peltoalan ja lannoitteita tuottavan eläinkannan ylläpitämisen välillä. Sekä riittävä rehunsänti että peltojen riittävä lannoitus tuotti ongelmia. Peltojen ravinnetilan parantamiseksi kuljetettiin Helsingin kaupungin käymälä- ja teurastusjätteitä hiekkajaalojen kotimatkoilla kaupungista vielä 1900-luvun alkupuolella.

Tilanne muuttui kun 1850-luvun jälkeen ryhdyttiin heinäviljelyyn peltotuotantona ja lisäksi teollisesti tuotetut lannoitteet vähitellen yleistyivät. Niittyjä raivattiin nopeassa tahdissa pelloiksi ja 1930-luvun alun kartoissa niityt ovat lähes kokonaan hävinneet vanhojen kylien lähialueilla. Myös syvissä metsissä olleet niitettävät kosteikot jätettiin metsittymään. Maisemakuva yksinkertaistui merkittäväällä tavalla. Niityt ovat muuttuneet joko pelloiksi tai metsäksi.

Viljelykasveista kertovat nimet kuten Humlegården–Humalatarha ja Hamplandsbacken–Hamppumäki. Puutarhaviljelyä on harrastettu pienimuotoisesti ja tämä koskee sekä koriste- että hyötykasvipuutarhoja. Vain kartanoissa ja suurimmilla talonpoikaistiloilla on ollut pihapiiriä laajempia puutarhoja ennen 1930-lukua. Pienet keittiöpuutarhat ja kukkapenkit asuintalojen lähellä sekä muutamat hedelmäpuut ovat olleet tavallisia ainakin viime vuosisadan vaihteesta, mutta näin pienet aiheet eivät näy kartoissa. Maisemassa näkyvät merkittävänä piirteenä vanhat pihapuut, erityisen vaikuttavina Sipoossa vanhat, tuuheat pihakuuset. Kuusi on jopa saaristossa tavallinen pihapuu. Kaikkia tavallisia metsäpuita on hoidettu pihapuina. Istutetuista pihapuista metsälehmukset, saarnet ja tammet ovat tavallisimpia Sipoossa. Sotien jälkeen syntyi

monta hyötypuutarhaa varsinkin saaristossa, samoin mm. Etelä-Paippisissa ja kartanoiden lähipelloilla, mutta ne ovat suurimmaksi osaksi hävinneet.

Saaristo

Granön saari on historiallisella ajalla ollut varhaisimmin asuttu. Saaressa oli 1500-luvulla kolme torppaa. Nils Dubblaren läänitykseksi saari siirtyi 1623. Viimeistään isoviha kuitenkin tyhjensi Sipoon saariston asukkaista, eikä siellä ollut vakinaisia asukkaita 1700-luvun alkuvuosikymmeninä, lukuunottamatta Löparön saarta. Saarista kylien yhteisömuistuksessa olivat Dubblaren luettelon mukaan ainakin Rågholmen, Skutholmen, Bärgholmen, Sandholmen, Möholmen ja Komsalö. Näitä saaria saattoi koko seutu käyttää kalastukseen ja lampaiden laitumena. Myös kruunulla oli saaria, joita sai käyttää. Hylkeiden ja lintujen pyyntiä varten saatettiin rakentaa suojia. Ulkosaaristossa puolestaan oli eestiläisten kalastajien tukikohtia. Suomenlinnaan sijoittuneet sotilaat käyttivät myös saaristoa hyväkseen.

Jotta hyöty Sipoon saaristosta tulisi paikkakunnan maanomistajille, ryhdyttiin vakinaista asumista edistämään 1700-luvun jälkipuoliskolla. Carl Fredrik Nordenskiöld Eriksnäsistä ehdotti saarien jakamista jo 1760, mutta jako tapahtui 1806. Kartanonomistajat solmivat torpparisopimuksia sekä paikallisten että eestiläisten kalastajien kanssa. Nämä lähetettiin hajalleen saarille ”saarivahdeiksi” tehtäväänsä valvoa kartanonomistajien etuisuuksia.

Saariston asutus lisääntyi tasaisesti. Elinkeinona olivat kalastus ja metsästys, käsityöt sekä myöhemmin veneen ja laivanrakennus sekä kirvesmiehentyöt. Komsalön saarella rakensivat Lindroosit kompassseja. Teollista toimintaa saaristossa ovat edustaneet Kaunissaaren saha 1700-luvulla ja Granön tiilenpolttimo 1800-luvulla. Saariston keskus on ollut Simsalön saari. Sinne rakennettiin kansakoulu 1894, siellä on toiminut useampi kauppa. Saarella on myös kaksi rukoushuonetta. Simsalön saarella asuu yhä eniten vakituksia asukkaita.

1800-luvun puolivälissä kesävieraiden määrä alkoi kasvaa. Saaristolaiset vuokrasivat taloja tai huoneita kesävieraiden käyttöön, toimivat huvilavahtina ja myivät elintarvikkeita. Yhteysalukset Helsingistä Porvooseen Sipoon saariston kautta aloittivat liikennöintinsä 1850-luvulla. Ensimmäiset huvilat rakennettiin yleensä suurten kartanoiden tiluksille: esimerkiksi Björkudden Östersundomin, Talludden Löparön kartanon ja Viksund Eriksnäsien maille. Paikka saattoi olla olemassa olevan torpan paikka, jolloin torppari joko siirrettiin tai hän jäi huvilanomistajan palvelukseen. 1900-luvun alussa huvilatonttien kysyntä kasvoi siinä määrin, että kartanot tai muut maanomistajat antoivat palstoittaa kokonaisia saaria, esimerkiksi Mågsholmen 1910-luvulla ja Mölandet 1922 myytäväksi huvilakäyttöön. Huviloiden ja kesämökkien määrä lähti 1920-luvulla jyrkkään nousuun ja tänä päivänä Sipoon saaristo on eräs Suomen tiheimmin rantarakennetuista.

Sipoolainen rakentamisen tapa

Liikenneyhteydet

Kuten kaikkialla, perinteinen rakentaminen on sijoittunut liikenneyhteyksien ja harjoitettujen elinkeinojen määrittelemiin paikkoihin. Sipoossa tämä on tarkoittanut:

- joenvarsiasutusta
- Suuren Rantatien vaikutusta
- Kerava-Porvoon radan vaikutusta
- Uuden Porvoontien vaikutusta

Suurimmat keskukset, Nikkilä ja Söderkulla, ovat muodostuneet niihin kohtiin, jossa perinteinen vesireitti kohtaa uudemman liikenneyhteyden. Suuren Rantatien ja Sipoonjoen risteykseen rakennettiin keskiaikainen Sigfridin kirkko sekä myöhemmin Nikkilän kartano. Näiden ympärille keskittyi asutusta, joiden yhdistymistä auttoi Kerava-Porvoon radan rakentaminen. Nikkilän kartanon ja Kirkonkylän välisen tieosuuden varrelle sijoittui asutusta ja liikerakennusten rivistö. Tämä keskusraitti rakennuksineen on yhä olemassa, huolimatta tien pinnan noston aiheuttamasta häiriöstä ja uudesta liikerakentamisesta. Raitti säilyneine rakennuksineen on tärkeä osa Sipoota. Söderkulla puolestaan syntyi Sipoonjoen suistoalueen ja Uuden Porvoontien risteykseen, hallitsevan kartanorakennuksen läheisyyteen.

Haja-asutusalueet

Asutuksen sijoittumista on kulkuyhteyksien ohella määrännyt maanviljelys. Parhaat viljely- ja laidunalueet ovat sijainneet laaksoissa. Rakentaminen on sijoittunut niiden reunamille, moreenimaalle, kallio- ja savialueiden väliselle reunavyöhykkeelle. Tämä tarkoittaa useimmiten sijaintia rinteissä tai kumpareilla, joiden väliin avoimet peltoaukeat jäivät. Tänä päivänä perinteiset rakennuspaikat näyttävät sijaitsevan puiden lomassa, mutta perinteisesti asuinpaikat ja kyläkumpareet ovat olleet nykyistä puuttomampia ja avoimempia. Nykyinen metsittyneisyys ja umpeen kasvu on uudemman, 1900-luvun kehityksen tulosta.

Kylät

Sipoossa on säilynyt useita suomalaisen mittapuun mukaan tiiviitä ryhmäkylä. Hindsby, Herrala (Hertsby), Linnapelto (Borgby) sekä Pohjois-Paippinen (Norra-Paipis) ovat säilyttäneet maatalouden uusista maanjaoista huolimatta kylämäisen rakenteensa. Myös alueilla, joilla asutus on hajanaisempaa, joissa kyläkeskus on hävinnyt iso- ja uusjaon seurauksena, saattaa asutus keskittyä kukkuloille ”pienoiskyliin”. Tällaiset muutaman talon naapurusr ryhmät ovat tyypillisiä esimerkiksi Immersbylle. Yhteisöllinen rakenne näkyy sekä rakennusten sijoittumisessa, että yhteisten, julkisten rakennusten olemassaolossa. Kylärakenteeseen on kuulunut Sipoossa useimmiten VPK:n rakennus, koulu, rukoushuone ja kauppa.

Talot

Perinteinen asuinrakennus oli vuosisatojen ajan joko kaksi tupainen tai tupa ja kaksi kamasria, joita erotti toisistaan eteinen. Eteinen saattoi ulottua talon läpi, tai sen perälle rakennettiin kamari. Rakennusta pidennettiin tarvittaessa. 1800-1900-luvun taitteessa yleistyi leveärunkoinen rakennustyyppi. Perinteinen satulakattomuoto sai rinnalleen taite- eli mansardikaton 1910-30-lvuilla. Sipoossa tavataan useita tuolle ajalle tyypillisiä leveärunkoisia mansardikattoisia taloja. Kuten kaikkialla, maalaistaloihin on liittynyt ulkorakennuksia: karjasuojia, aittoja, riihiä, pajoja jne jotka muodostavat pihapiirin. Rakennusten sijoittelu on Sipoossa vapaamuotoista, suljetuimmatkin tavatut jäljellä olevat pihapiirit ovat luonteeltaan puoliavoimia. Myöskään ryhmäkylissä ei jäljellä olevien esimerkkien perusteella ole nähtävissä säännönmukaisuutta.

Esikaupungistuminen

Sipoon eteläosan rannikkovyöhykkeelle on Helsingin läheisen sijaintinsa sekä merenrantansa vuoksi kohdistunut näkyvissä oleva rakentamisen paine. Rantaviiva on pääosin sulkeutunut ja virkistyskäyttö rajoittunut, kunnalla ei esimerkiksi ole meren rannalla julkista uimarantaa. Suunnitellusti omakotitaloalueita on rakennettu pääasiassa Nikkilän ja Söderkullan ympäristöön.

Saaristo

Sipoon saaristossa rakentaminen sijoittui perinteisesti suojaamaan satamaan, joka sijaitsi useimmiten saarten pohjoisrannalla. Lisäksi edellytyksenä oli riittävän tasainen maa-alan löytyminen viljelyksiä varten. Itse talot ja torpat saattoivat sijaita rinteessä tai kalliolla, jotta talosta toisaalta nähtäisiin merelle ja toisaalta, jotta talo itse näkyisi merelle merkinä kotisatamasta. Sipoon saaristossa alkuperäinen pysyvä asutus on ollut pienimittakaavaista: pieniä torppia. Pysyvä asutus sijoittui suojaisille satamalahdille, usein pohjoisrannalle. Asuinpaikka on ollut avoin, pihapiirin, niittyjen ja peltojen ympäröimä. Rakennusten koko kasvoi 1920-luvulla. Kesäasutus on tullut saaristoon Suomen oloissa varhain. Se on sijoittunut pitkin rantaviivaa, puuston suojaan. Voimajohtolinjat ja erilaiset radio- ja teleliikennemastot kuuluvat nykyiseen kulttuurimaisemaan. Koostaan huolimatta ne huolellisesti sijoitettuna häiritsevät vain vähän. Ne ovat hiljaisia ja säteilyvaikutukset vaikuttavat vain lähialueilla. Rakentamiselle ne tuottavat rajoituksia.

Suuntaviivoja

Sipoon kirkkojen ympäristö samoin kuin entinen sairaalan alue ovat valtakunnallisesti merkittäviä kokonaisuuksia. Nikkilän ja Söderkullan keskukset sijaitsevat erilaisten ja eriaikakausien liikenteellisissä keskuspaikoissa. Perinteinen kyläraitti on yhä nähtävissä Nikkilässä, vaikka suurimittakaavainen liikerakentaminen ja muutokset tieympäristössä ovatkin häivyttäneet sen olemassaolon näkyvyyttä.

Säilyneet tiivihköt ryhmäkylät sekä naapurustot omilla kumpareillaan avoimessa peltomaisemassa ovat perinteinen haja-asuinrakentamisen malli Sipoossa. Tämä tarjoaa hyvän mallin myös uudemmalle rakentamiselle.

Sipoonjokilaakso muodostaa maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Sipoon on paljolti vielä täysin tyypillinen maatalouspitäjä. Manneralueella Sipoon perinteinen viljelymaisema siinä ulottuvuudessa, jonka se oli saavuttanut 1930-luvun alussa, on säilynyt laajoilla alueilla. Tässä inventoinnissa esitettyjen alueiden lisäksi nämä alueet sisältävät kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Kaunis, hoidettu ja viljelty maaseutumaisema on suuri resurssi suurkaupungin vieressä, joka voi tarjota erilaisia elinkeinomahdollisuuksia perinteisen viljatuotannon lisäksi. Saariston tilanne on toinen. Saaristossa suurin osa viljelymaisemasta on jo metsittynyt tai on metsittymässä, mikä merkitsee maisemakuvan suurta muutosta, mutta myös tuotantomahdollisuuksien vähenemistä. Avoin, aurinkoinen, viljelykelpoinen maisema on voimavara, jota voi hyödyntää ja jonka säilymistä kannattaisi tukea sekä hävittämistä välttää.

Alueiden ja kohteiden arvotus

Arvotus

Alueet ja kohteet

Inventoinnissa rajatut alueet ja valitut kohteet edustavat inventointialueella selkeimmin sellaisia suomalaisia ja sipoolaisia kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön arvoja, joiden säilyminen olisi turvattava.

Kohteiden luokitus

Valtakunnallisesti arvokkaat alueet (rky 1993, Museoviraston digitointi 1996) on ilmoitettu erikseen. Alueet ja kohteet on arvotettu kaava-alueen sisällä luokkiin 1-3/3. Näistä luokkaan 1 ja 1-2 kuuluvat ovat kaava-alueen arvokkaimpia kohteita, joiden joukosta saattavat myöhemmin löytyä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat

kohteet. Luokkaan 2 on luettu sellaiset kohteet, jotka sisältävät luokkien 1 ja 1-2 ominaisuuksia, kuitenkin säilyneisyytensä ja esteettisen arvonsa suhteen jonkin verran vähäisemmässä määrin. Niillä on oma paikallinen merkityksensä. Luokkaan 3 kuuluvat alueet ja kohteet ovat ylittäneet inventointikynnyksen, mutta niitä ei ole kuitenkaan nähty aiheelliseksi arvottaa.

Säilymisen turvaaminen

Valtakunnallisesti arvokkaaseen alueeseen kuuluminen on inventoinnissa ilmoitettu erikseen. Kartalla esitetyt. Museoviraston vuonna 1996 digitoimat rajaukset perustuvat Valtioneuvoston vahvistamaan rky 1993 teokseen. Valtakunnallisesti arvokkaat alueet kuuluvat Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden piiriin MRL 22§ mukaisesti.

Tässä inventoinnissa luokkiin 1 ja 1-2 kuuluvien alueiden ja kohteiden säilyminen on inventoinnin perusteella turvattava. Luokkiin 2 ja 2-3 kuuluvien, paikallisia arvoja sisältävien alueiden ominaislaadun säilyminen on lisäksi turvattava. Luokkaan 2 sisältyvien kohteiden säilymistä pidetään inventoinnin perusteella paikallisesti tärkeänä ja säilymisen turvaamista erittäin suotavana.

Arkkitehtoniset (A), historialliset (H) ja ympäristölliset arvot (Y)

Rakennus- ja kulttuurihistoriallista inventointien tehtävänä on tutkittavien kohteiden arvottaminen. Tämän arvottamisen pohjalta voidaan myöhemmässä vaiheessa tehdä kohteiden säilyttämiseen liittyviä päätöksiä. Kaavan laadinnan yhteydessä tehtävän inventointien kohdalla tämä tarkoittaa kohteiden arvottamista siten, että kaavan laadinnalla kyetään tukemaan kohteiden säilymistä niiden arvon ja ominaislaadun vaatimalla tavalla.

Seutukaavaliittojen laatimien kulttuurihistoriallisten inventointien vuoden 1979 ensimmäisen valtakunnallisen yhteenvedon yhteydessä julkaistiin kolmijako arkkitehtoniset, historialliset ja ympäristölliset arvot. Tätä jakoa on noudatettu myös tässä inventoinnissa. Arkkitehtoniset arvot kertovat rakennusten esteettisestä arvosta, historialliset arvot historiallisista arvoista ja ympäristölliset arvot puolestaan ympäristön esteettisistä ja historiallisista arvoista.

Kolmen pääkriteerin avuksi on nostettu joukko lisämääreitä, joilla perustellaan annettua arvoa. Nämä lisämääreet on pyritty nimeämään siten, että ne ovat konkreettisesti kuvaavia ja siten helpottavat tehtyjen valintojen kuvaamisessa. Myöhempiä hakujen onnistumista varten lisämääreiden määrä on kuitenkin rajoitettu. Käytetyt lisämääreet ovat:

Arvot	Selite
Arkkitehtoniset arvot	
arkkitehtuuri korkeatasoista	esteettisesti erittäin laadukas kohde
aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja	esteettisesti laadukas kohde, joka kuvastaa aikansa ihanteita tai makua
rakennusaikansa hyvä edustaja	kuvastaa aikansa rakentamista
rakennustyyppinsä hyvä edustaja	Tyypillinen, kuvastaa hyvin rakennustyyppiään
suunnittelija	suunnittelija on ammatillisesti tunnettu ja/tai arvostettu
omaleimainen	kohde, joka sisältää muusta rakentamisesta poikkeavia, ainutlaatuisia piirteitä
Historialliset arvot	
kaavahistorialliset arvot	historiallinen kaavaan perustuva kokonaisuus tai kokonaisuuteen kuuluva kohde

paikallishistorialliset arvot	alueella tai kohteessa on tapahtunut paikallisesti merkittäviä asioita/harjoitettu paikallisesti merkittävää toimintaa
henkilöhistorialliset arvot	alueeseen/paikkaan liittyy henkilö, jolla on historiallista arvoa
käyttötarkoitukseen liittyvät arvot	alueeseen/paikkaan liittyy toimintaa, joka tuottaa historiallisesti merkittäviä arvoja/sellaista ympäristöä jolla on historiallista ja/tai esteettistä arvoa
rakennushistorialliset arvot	rakennukseen liittyvät arvot, jotka eivät ole esteettisiä, vaan historiallisesen arvottamisen kannalta merkittäviä
ikä	kohteen/alueen ikä on sille arvoa antava tekijä
Ympäristölliset arvot	
ympäristöä rikastuttava	ympäristön arvoa lisäävä
ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä	alue/kohteeseen liittyy laajempaan ympäristökokonaisuuteen tai tuottaa laajemman ympäristöllisen kokonaisuuden
lähiympäristö	alueeseen/kohteeseen liittyvä lähiympäristö, kuten pihamaa tai puutarha sisältää inventointiin kuuluvia esteettisiä/historiallisia arvoja
avoin tila	kulttuuriympäristö, joka on säilyttänyt avoimen luonteensa, esimerkiksi satamapoukamat

Käytettyjä arkistoja ja lähteitä:

Arkistot

- Sipoon kunta, maankäyttö: yleiskaavat, ranta-asemakaavat, kirjallisuus, vanhat kartat
- Sipoon kunta, rakennusvalvonnan arkisto: rakennuslupapapirustukset, rakennusrekisteri
- Itä-Uudenmaanliiton arkisto: ympäristöinventointien yhteenveto 1988 sekä Itä Uudenmaan seutukaavaliiton luonnonsuojeluinventoinnin materiaali 1974
- Sibbo hembyggsforskningföreningens arkiv,
- Rakennustaiteen museo: originaalipiirustusarkisto, kuva-arkisto
- Svenska Litteratursällskapet arkiv: Folkkulturarkiv SLS 1419 Lönnqvist Bo (1982-83). Avfolkningen i Sibbo skärgård under 1900-talet
- Museovirasto, rakennushistorian osaston arkisto: inventointihakkeiden kehittämisprojektin aineisto
- Museovirasto, arkeologian osaston arkisto. muinaismuistot ja hyllyt

Karttalähteet ja ilmakuvaukset:

- Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-l digitointi
- Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi
- Sipoon pitäjänkartta, Maanmittaushallitus 1933
- Sipoo rantakaavakuvaus 2002. Hannu Vallas

Kirjallisuus ja lähteet

Arvokkaat maisema-alueet, maisema-aluejärjestelmän mietintö Osa 2. Mietintö 66/1992, Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto, Painatuskeskus Oy, Helsinki 1993

Enbom, Sten, Lindroos, Birgit, Sjöholm, Odin 2004: "Skeden i Sibbos historia – Från flydda tider till dagens verklighet", Sibbo hembygdsförening r.f., Prisma print, Tallinn Fri, Börje 2005: Kärhöja kohopedissä, Kotipuutarha 4/2005

Etelä- Sipoon ja Hindsbyn luontokohdeselvitys 1991. Sipoon kunta, Ympäristönsuojelulautakunta Julkaisu 1: 1992, Ympäristötutkimus Oy Metsätähti

Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, liittyen Söderkullan osayleiskaavan kehitykseen. Finlands svenska kommuner. Del1. Nylands län. Kymmene län. Tarvasjoki: Rannikon kustannus Oy 1976.

Harling-Kranck, Gunilla 1990: Namn på åkrar, ängar och hagar. Svenska litteratursällskapet i Finland, Erkenäs Tryckeri Ab, Ekenäs 1990.

Henriksson, Mikael ja Myllyvirta, Tero 1997: "Sipoonjoki, Sipoonjoen vesistön veden laatuun ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvista haitoista ja niiden torjunnasta", Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y., Porvoo.

Hiidenkiuas ja tulikukka. Opas arkeologisen kulttuuriperinnön hoitoon, Museovirasto, 1999

Inventering av de kulturhistoriska skyddsobjekten. Östra Nyland regionplansförbund 1973

Kylä- ja harjualueet sekä muutoksia ja täydennyksiä vuosien 1979 ja 1984 seutukaavoihin. Itä-Uudenmaan Liitto 12.10.1994, Julkaisu 34/1994, Porvoo

Kananoja, Tapio & Grönholm, Sari 1993: "Uudenmaan kallioperän suojelu- ja opetuskohteita", Tutkimusraportti 3/1993, Ympäristöministeriö Alueidenkäytön osasto, Painatuskeskus Oy, Helsinki 1993

Karilas ja Karilas 1978: Borgbyn kylä. TKK, moniste

Kulttuurimaisemainventointi 1989. Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990, julkaisu 11, Porvoo

Manner, Maija 1966: Eräiden Sipoon ja Helsingin pitäjien (U) kartanopuistojen kasvisto. gradu, Helsingin Yliopisto

Nyberg, Paul & Åkerblom Bror 1950: "Sibbo sockens historia, II, 1700-1868", Frenckellska tryckeri aktiebolaget, Helsingfors

Nyman, Irmeli 1999: Min gamla trädgård. Trädgårdsnytt nr 6

Oljemark, K.T. 1950: Sibbå-Minnen. Skrifter utgivna av Sibbo hembygdsforskningsförening III, Tryckeri- & Tidnings Ab:s tryckeri, Borgå 1950, s. 9

Packalén Eva 2002: Möholmens historia.

Packalén, Eva, Malmberg, Thure, Schybergson, Per, Lindqvist, Yrsa, Jern, Hans 2003: Sibbo skärgård, Villor Liv Folk. Sibbo Hembyggnadsforskningsföreningen r.f. XIV, WS Bookwell Oy, Borgå 2003

Perkkiö, Eila 1982: Sipoon kunta, rakennuskulttuuri, inventointi 1982. Kulttuurihistoriatoimikunta

Pykälä, Juha & Bonn, Thomas 2000: Uudenmaan perinnumaisemat/Ängar, hagmarker och skogsbeten i Nyland. Alueelliset ympäristöjulkaisut 178, Suomen Ympäristökeskus, Uudenmaan Ympäristökeskus, Oy Edita Ab, Helsinki 2000.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt – Den byggda kulturmiljön, kulturhistoriska miljöer av riksintresse". Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16. Ympäristöministeriö – Museovirasto. Helsinki 1993

Rantanen, Arja & Kuvaja, Christer 1994: Sipoon pitäjän historia, Vuoteen 1868, I osa. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

Rantanen, Arja & Kuvaja, Christer 1994: Sipoon pitäjän historia, Vuoteen 1868, 2 osa. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.

Regionplan för Östra Nyland 1994, By- och åsområden samt ändringar i och kompletteringar till regionplanerna 1979 och 1984", Östra Nylands förbund 12.10.1994, Borgå

Schybergson, Per, Schybergson, Gerda 2003: "Terror och tragik, Helsingfors och Sibbo våren 1918", Skrifter utgivna av Sibbo Hembygdsforskningsförening r.f. XIII, Schildts, Helsingfors 2003

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaavan luontoselvitys 2000.

Sjöholm Odin 1985: Paipis

Sjöholm Odin 1987: Kyrkoby, Svartböle, Myras

Sjöholm Odin 1988: Borgby

Sjöholm Odin 1994: Hindsby

Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla

Sjöholm Odin 1995: Pigby

Sjöholm Odin 1997: Ortnamn i Sibbo. Hangelby och Eriksnäs

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby

Sjöholm Odin 2000: Ortnamn i Sibbo. Kallbäck, Skräddarby, Hitå

Sjöholm Odin 2001: Handel och hendelsmän i Sibbo. Hembygdsforskningsförening. Tredje korrigerade tryckningen (2002).

Sjöholm Odin 2003: Ortnamn i Sibbo. Nevas, Träsk

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Löparö

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund

Suomen hoidetut muinaisjäännökset, Vårdade fornlämningar i Finland. Museovirasto, 1995

Thilman, Gustav, 1964: Minnen. Helsingfors 1964 (omakustannus)

Uino Pirjo 1990: Puutarha-arkkitehti Paul Olsson (1890-1973) Tuotanto vuosina 1913 - 1939 Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, yhteenveto v. 1979 käytettävissä olevien inventointien pohjalta", Sisäasiainministeriö tiedotuksia, Kaavoitus- ja rakennusosasto 1/1980

Åström, Minna. Trädgårdar i Sibbo. hort. slutarbete 1662705

Liite 1:

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys, alueet

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösewitys, alueet

40201 Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

Tyyppi	viljelymaisema	
Arvioitu rakentumisaika		
Säilyneisyys	Osaksi säilynyt kylämaisema ja säilynyt viljelymaisema	
Arvotus	1	
Luettelointiperuste	A,H,Y	
Luettelointiperuste, tarkennus		
Inventoija	Camilla Rosengren	11/1/2005

Kumpuileva, osin jyrkkärintainen viljelymaisema Sipoonjoki- ja Orabäckenin laaksoissa, korkean Linnanberget- vuoren vieressä. Maisemallinen leikkauspiste. Linnanpelto oli huomattava kylä 1700-luvun lopulla.

1700-luvun lopulla oli suuria peltoja Linnanbergin ja Kalvhagen-vuoren välisessä laaksossa, Kalvhagenin etelärinteillä ja kumpareiden rinteillä Skogssällisuuennassa. Sipoonjoen varrella oli puolitoista kilometriä pitkä, kaksisataa metriä levä niittyalue, samoin Orabäckenin varrella oli suuret niityt. Orabäckenin länsipuolen rinteillä oli suuri pelto. Myös kylän sisällä olevat painanteet olivat peltoina. Kuninkaankartastoon alueelle merkittyjä taloja on vaikea määrittellä tarkkaan: kaksi taloa oli Ollaksen nykyisellä paikalla, myös Impas näkyy ja viisi taloa eteläpuolen kylämäellä. Alueen kautta kulki tie Paippisista Kirkonkylään ja Pornaisiin.

1873 Ollasin kohdalla on neljä taloa, Impasin vieressä on Grandal, uusia ovat kartalla ovat myös talot Tallbackan Skogssällisiin ja Sandbackan kohdalla. Talojen tuntumassa oli pitkinä yhtenäisinä alueina jatkuvat pellot, joki- ja Orabäckenin purovarsi olivat edelleen niittyinä. Vanhan Snickarbackantien lisäksi alueella oli kylästä Impakseen ja Skogssällisiin kulkevat tiet. Etelästä, Nikkilästä tuli Pornaistentie. Suurin osa vanhoista taloista on rakennettu moreenimaalle, mutta Näsis, Smeds ja Bysällis ovat savimaalla.

1930 pellot olivat laajentuneet, mutta joen- ja useat pikkupurojen varret muodostivat kapeiden niittyjen verkon. 1950-luvun alussa maisema oli edelleen pelkistynyt peltomaisemaksi. 1970-luvulla Sipoonjoki viljeltiin vesirajalle asti, Orabäckenin varrella oli vielä kapeita niittyjä. Granbackalla on komeasti viljelylaakson puolella luonnonkivitukimuurilla terassoitu puutarhapiha. Kaikkien vanhojen talojen pihapiireissä on vanhaa pihapuuustoa. Impas, Granbacka ja Ollas näkyvät maisemassa maamerkkeinä ueasta suunnasta katsottuna, samoin lännestä tullessa kylän tilat Linnanpellontien varrella. Kauniita pitkiä näkymiä yli viljelylaaksojen.

Kaisa ja Juhani Karilas: Borgbyn kylän historia, TKK 12.5.1978, moniste

40202

Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Säilynyt viljelymaisema

Avotus

2

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Suurimittakaavainen vanha peltomaisema. Holstasin ja Skepparsin vanhat tilat erottuvat saarekkeina avoimessa maisemassa. Kältasin-tila on suuremman puustoa kasvavan alueen sisällä. Kältasin ja Holstasin vieressä oli peltoa 1700-luvun lopulla. Laajat peltonäkymät.

Nitisbäckenin laakso ja Skepparsin ympäristö oli kokonaisuudessaan niittyä 1700-luvun lopulla. Holstasin, Annasbackan ja Kältasin vieressä oli suuria pelloja. Talojen paikkoja on kartan tältä osin epäselvyyden vuoksi vaikea määrittää. Paippisista ja Kirkonkylästä kulki tie Linnanpellon kautta Pomaisiin. v. 1873 kulki tie myös pohjoisesta, Vermijärven suunnasta alueen läpi. Kältasin viereisen laakson vieressä oli neljä tilaa 1873. Kumpareiden rinteillä oli pelloja. Nitisbäckenin laakso oli vielä 1873 suurimmaksi osaksi niittynä.

1930 koko alue oli raivattu pelloksi kapeita ojanvarsiniittyjä lukuunottamatta. Laajat peltonäkymät.

Kältas on Linnanpellon vanhimpia tiloja. Tila kuuluu harvoin tiloihin, joihin on merkitty koristeputtarhaa 1873. Täällä on rakennuksin ja aidoin rajattu asuinpiha ja runsas vanha kulttuuripuusto. Sen vieressä on kaartuva kumpareiden välinen peltolaakso, joka oli peltona jo 1700-luvun lopulla. Laakson keskellä kulkee peltotie, joka toimii myös ratsastusreitinä. Kältasin mäelle on rakennettu useita taloja 1930-luvun jälkeen.

Pellot on perustettu enimmäkseen savimaille, paikoin on hietakerrostumia kumpareiden rinteillä. Pelloja viljellään edelleen. Nitisbäckenin peltolaakson metsärajat ovat säilyneet melkein rakentamattomina, selkeinä viljelymaiseman rajoina. Holstasin mäki erottuu kauas maamerkinä.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40203 Vermijärven niityt

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Perinnemaisemaisema Vermijärven alavilla ranta-alueilla. Järveä on laskettu, mutta luultavasti alue on silti pysynyt liian kosteana peltoviljelyä varten ja täällä on säilynyt niitty- ja laidunalue.

Vermijärven rannoilla oli niittyjä jo 1700-luvun lopulla, ja vuosien kuluessa on muodostunut erittäin kaunis maisema, missä harva puusto on kehittynyt avoimessa tilassa komeaksi. Alueella on tervaleppäkorpea ja lehtomaista kuusikkoa sekä tuoretta niittyä. Pornaistentien ja Voiasöntie on vanha pientie, jossa komea puupari, vanha mänty ja suuri metsälehmus muodostavat portin pihalle.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40401

Eriksnäs

Tyyppi

kartanoympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus

VAT-alueella osin, muu alue 1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Arvokas kartanoympäristö. Sipoon hienoimman ja monipuolisimman kartanopuutarhan säilyneitä aiheita. Suuripiirteinen viljelymaisema. Komeat, kallioiset luonnonmaisemat rajaavat aluetta.

Alue liittyy Sipoonlahden maisemakokonaisuuteen, seudun asuttamisen tuloalue.

Suurimittakaavainen kartanoympäristö. Vanha kookas luonnonpuusto, metsäkoissa pääasiallisesti mäntyä ja rannoilla tervaleppää. Näiden lisäksi on monilajinen kulttuuriperäinen puusto, yli kaksisataa vuotta jatkuneen puutarhahoidon ja puistoistuttamisen tuloksena. Päärakennuksen edessä on säilynyt 1700-luvun tyylin mukainen, symmetrinen etupiha, jossa pihaa rajaavat siipirakennuspari, puuaidat ja syreeniaidat, pihan keskellä on istutettu ympyrä. Ympyrän pyöreä muoto on tyyppillistä Sipoon puutarhoissa, joillakin seuduilla soikeat ajo- ja istutusympyrät ovat tavallisempia. Talon toisella puolella on ollut koriste- ja hedelmäpuutarha, jotka suurimmaksi osaksi ovat hävinneet, yleispiirteet erottuvat vielä. Puutarhakulttuuri on Suomen

olosuhteissa vanhaa: 1760-luvulla C.F. Nordenbergin (myöh. Nordenskiöld) aikana täällä oli jo monipuolinen puutarha, jossa kasvoi valkoisia vadelmia, suuria valkoisia ruusuja, pikkutalviota, amerikkalaisia luumupuita sekä Pietari Kalmin tuomia jalopähkinäpuita. Kasvihuoneessa, joka oli Suomen vanhimpiin kuuluva, viljeltiin aikana eksoottisia kasveja kuten viiniä, laakeripuita, sitruuna-, mulperi- ja viikunapuita, oleantia, aloeta ym. Puutarha oli välillä 1800-luvulla melko hoitamaton, mutta ei koskaan kokonaan hylätty. 1900-luvulla suoritettiin taas merkittäviä istutustöitä. Carl Enckellin omistuskaudella 1910-luvulla rakennettiin H. Wasastjernan suunnittelema terassi puutarhan puolella. Gabriel Geitlinin aikana istutettiin monilajinen lehtipuukujanne joka johti Mustalax-lahden rannalla olevaan uimataloon 1937 (Manner 1969). Osa suuresta peltoaukiosta oli hedelmätarhana 1974. Se on hävinnyt, kuten suuri osa puutarha puolen istutuksista, mutta puutarhakasvien lajisto on edelleen huomattava, täällä on mm. hopeapajuja, lehmäksiä, jalavia, tammia ja ulkomaisia havupuita. Peltokuvio oli saavuttanut päämuotonsa jo 1700-luvun lopulla. Niittyjä oli vähän, vain astuvikenistä lähtevässä painanteessa, joka kaartui metsien läpi kartanon pohjoispuolella ulottuen Sipoonlahden rannalle. Pohjoisesta Kalbäckistä kulki tie

kartanokeskuksen kautta ja pellon yli Ängesvikenin rannalle. 1873 peltoja oli raivattu lisää niityille: kapeita kaistaleita Bastuvikenin ja Kullbergsbottenin pohjoispuolella. Tie pohjoisesta kartanokeskuksen kautta jatkui Malmuddenin torpalle 1873, rannikkoseudun vanhimpia teitä. Uusi tie kulki Hangelbyn suuntaan, nykyinen Hangelbyn Storängenin päätyvä tie, joka vielä 1930 jatkui peltujen yli Kalkkirannantielle. 1930 suurin osa metsien sisällä olevista niityistä oli raivattu kapeiksi, kiemurteleviksi pelloiksi kallioiden välissä. Kaikkia peltoja viljeltiin vielä 1948, mutta 1974 Bastuvikenin ja Kullbergsbottenin kapeat pellot olivat jääneet viljelemättä. Ne ovat puoliavointa maisemaa, siellä täällä puustoa ryhmissä. 1873 jälkeen raivatut pellot alueen koillispuolen metsien painanteissa olivat vielä v. 2000 avointa maisemaa, mutta ei enää peltoviljelyksessä. Osa rantapelloista Mustalahden rannalla on nykyään metsittyä, muuten peltoala on edelleen laaja.

Suuria rakentamisesta säilyneitä alueita. Hyvin kehittyneet metsänreunat. Korkeat, maisemallisesti merkittävät rantakalliot. Sipoonlahden puolella Malmuddenilla oli torppa 1700-luvun lopulla, samoin kolme torppaa kartanon itäpuolella olevien Kalvholmenin ja Långnäsins välisellä rannalla. Kaikki torpat ovat poissa. Ranta- aluetta viljeltiin välillä yhtenäisenä peltona. Nykyään täällä on kaunis avoin yksittäispuiden ja puuryhmien jäsentämä rantamaisema. Malmuddenin torpan paikalla on uusi asuinrakennus. Soranotto paikkoja on ollut Sipoonlahden puolella. Ratsastuskoulu toimii nykyään alueella, ja siihen liittyen on rakennettu uusia siihen liittyviä rakennuksia, ratsastuskenttää ja tarhoja.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40402

Stor-Rödslan

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Osittain säilynyt

Avotus 3

Luettelointiperuste H, Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Eriksnäsän pohjoispuolella oleva vanha kulttuurimaisema. Umpeenkasvua

1700-luvun lopulla savimaat oli raivattu niityiksi, talomerkintöjä ei ole. 1873 niittyalueita on merkitty entistä pienemmiksi, kuten monessa paikassa rannikon lähellä. 1930 kumpareen etelärinteeillä oli useita rakennuksia, kaikki niityt ovat hävinneet, savimaat laakson pohjalla ja kapeat hietamaavyöhykkeet metsän reunassa oli raivattu pelloiksi. Viljellään osaksi edelleen. Kallioinen, nykyään metsää kasvava mäki alueen pohjoispuolella, kantaa nimen, joka kertoo vanhemmasta vaiheesta: Storsveden, Isokaski. Onko raivaus - Stor- Rödslan - tapahtunut samanaikaisesti kaskeamisen kanssa - vaatisi lisäselvitystä.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40501 Gesterbyn viljelymaisema

Tyyppi	viljelymaisema	
Arvioitu rakentamisaika		
Säilyneisyys	Säilynyt viljely- ja kylämaisema	
Avolus	2	
Luettelointiperuste	A, H, Y	
Luettelointiperuste, tarkennus		
Inventoija	Camilla Rosengren	11/1/2005

Vaihteleva, kaunis vanha kulttuurimaisema. Vanhimpia viljelyalueita, täällä oli jo 1700-luvun lopulla suuri peltoalue. Pienipiirteisesti vaihtelevat maastonmuodot, lukuisat metsäiset kumpareet, järvet ja rehevät pihapiirit luovat monipuolisia näkymiä.

1700-luvun lopulla kylässä oli neljä tilaa ja Storträsketin laskevan puron varrella neljä vesimyllyä. Kylän itäpuolen ojen varsilla ja Storträsketin rannoilla oli niittyjä. 1873 kylässä oli jo parikymmentä taloa, suurin osa moreenikumpareiden etelärinteillä. Vaikuttavasti sijaitsee Eskos korkealla mäellä Söderkullantien vieressä, sieltä on laajat näköalat ja samalla talo on maamerkki.

Söderkullantie näkyy jo kuninkaankartastossa. 1873 Boxintie kulki kirkonkylästä kylän itäpuolella ja johti kuten vanhempi Söderkullantie myös rannikolle asti, Spjutsundiin.

1930 oli tullut vielä uusia taloja. Niityt olivat hävinneet kapeata Kittsträsketin itärannan niittyä lukuunottamatta.

Kittsillä ja Stufasilla oli hedelmäpuutarhat 1930. Nykyään Stufasin suuret pihapuut ja varsinkin terävälatvuksiset pihdat ovat maamerkkejä.

Söderkullantien vieressä, kumparella Norrkullan rajan vieressä, oli yhteisomistuksessa oleva hiekkakuoppa, joka nykyään on kauniin lehtipuuston verhoama, joka peittää kuopan näkymästä kesäisin, talvisin kuoppa edelleen erottuu.

Suuren Norrkullaan rajautuvan peltoaukean vieressä, Gesterbyn kylän pohjoispuolella, on kaunis hoidettu kulttuurimaisema.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40701 Mutars ja Kusas kulttuurimaisema

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt

Avotus 2-3

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 8/10/2005

Mutars ja Kusas tilat sijaitsevat Krabbäckenin purolaakson ylärinteillä. Perinteinen viljely- ja asuinmaisema. Alue muodostaa tärkeän osan Krabbäckenin viljelylaaksoa.

Säilynyt perinteinen, osaksi pienipiirteisesti kumpuileva, osaksi pitkänä avoimena peltoaukiona jatkuva maisema Porvoon moottoritien vieressä. Tie on leikannut Mutarsin peltomaisemaa kahtia, mutta kokonaisuus hyvin nähtävissä. Luokiteltu osa on tien eteläpuolella.

Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1955, peruskartat, kartoitus 1974 ja 2000, Ilmakuvaus 2004, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40801 Hangelbyn viljelylaakso

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Avoluus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 8/10/2005

Laajaan, pienipiirteisesti vaihtelevaan viljelymaisemaan liittyvä alue. Kumpareilla sijaitsevien vanhojen talojen pihapiirit tuuhean pihapuuston suojaamat, luonnonkivimuurien rajaamat. 1700-luvun lopulla laakson itäpuolen kaikilla kukkuloilla oli talo.

Laakean savitasangon läpi virtaa Hangelbybäcken ja sen monet pienet sivu-uomat.

Maisemaa jäsentää lukuisat pienet kukkulat, monet niistä asuttuja. Jo 1700-luvun lopulla, yhteensä kuusi taloa. Sivutiet kauniisti mutkittelevia. Pienten kukkuloiden puusto on avoimen kasvupaikan eri tavalla muovaama, valoa ja kasvutilaa on ollut runsaasti, tuulisuus muotoilee latvuksia ja tihentää oksistoa. Pienimmillä saarekkeilla saattaa kasvaa vain yksi matala, tiivisoksinainen puu. Pihapiireissä on korkeita ja leveäoksaisia kuusia, paikoin jalopuita, kuten Olofsin mäellä.

Laakeassa maastossa näkymät ovat pitkiä.

Vanhoihin taloihin liittyivät pienet kapeat peltosuikaleet kumpareiden rinteillä 1700-luvun lopulla, ja niiden lisäksi oli suuret niityt purouomien varsilla.

Laakson keskellä, Olofsin lähellä, oli tuulimylly. Teitä ei ole merkitty.

1873 viljelytasangon eteläpuoli muodosti melko yhtenäisen peltoalueen, täällä oli jo enemmän peltoakin niittyä. Alueen pohjoispuolella oli edelleen suuria, puronuomia seuraavia niittyjä, niittyjä enemmän kuin peltoja. Tieverkosto näyttää jo melko kattavalta, tiet johtavat naapurikyliin ja eri tiloihin, mutta osa on hyvin vaatimattomia polkuja.

1930 oli nykyisen maiseman piirteet melko pitkälle muotoutuneet, peltoala on kasvanut huomattavasti, vain marginaalisia niittyjä on säilynyt. 1940-luvun lopulla viljely on laajimmillaan, pellon ja metsän raja on pienipiirteisesti poimuttunut.

1974 osa pienimmistä pelloista on jätetty viljelemättä, mm. kansakoulun pohjoispuolella oleva puronvierusta.

Puutarhoja ei näy peruskartan mittakaavassa, lukuunottamatta Olofsin pientä viljelypuutarhaa tien vieressä v. 1930.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40802 Ryttarkärr ja Saviäkern

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt peltomaisema

Avotus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Molemmin puolin Uutta Porvoontietä oleva vanha peltomaisema. Laaksossa, Nevasjoen länsipuolella oli suuri niittyalue 1700-luvun lopulla, samoin kallioisten kumpareiden välissä oli niittyalueita.

Taloja ei ollut vielä 1700-luvun lopulla. Laakson pohjoisreunassa, ylärinteellä, Grönkullan eteläpuolella, oli pieni pelto. Joen itäpuolella oli Boxin tiloihin kuuluvia pelloja ja mylly.

1873 peltoala oli kasvanut koillispuolella, nykyisen Grönkullantien varrella, Ryttarkärr oli vielä suuri kostea niitty. Teitä ei alueella ollut.

1930 alueelle oli rakennettu useita tiloja, Grönkulla, Grankulla, Arlars, Martis, Fredriksberg, Sandbacka ja Grönlund. Myös alueen länsiosan savipeitteiset laaksopainanteet oli raivattu pelloiksi. Niittyä oli enää Nevasjoen jokiuoman varrella ja länsipuolella Grönlundin vieressä. Grönkullantie kaarsi tilalle tilalle alueen reunalla ja Uusi Porvoontie kulki suoraan peltujen yli.

1948 Martisilla oli pieni viljelypuutarha, Fredriksbergin eteläpuolella oli kasvihuoneita.

Grönlundin viereinen niitty oli raivattu pelloksi. Puroomia viljeltiin vesirajalle asti.

1974 peltoala oli pysynyt suurin piirtein ennallaan. Arlarsin pohjoispuolella on pieni viljelemättä jäänyt peltolohko. Martis oli luopunut puutarhaviljelystä. Kasvihuoneita ei ole merkitty. Nevasjoen varrella oli kapeita viljelemättä jätettyjä reunoja. Porvoontien lähellä olevilla kummuilla oli rakennettu uusia taloja. 1996 peltoala oli säilynyt ennallaan, Uuden Porvoontien viereen oli perustettu uusi viljelypuutarha. Nevasjoen varrella on nykyään pajupensaikkoa ja luultavasti istutettuja salavia. Paikoin pelloilla on avo-oja. Talojen pihalla on suuriksi kasvaneita pihapuita, näkyvimmin kuusia ja koivuja. Martisin kohdalla on maamerkinomainen pihtakuusi.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40901 Hindsbyn viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Avoitus VAT-alue

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

9/30/2005

Maisemallisesti keskeinen alue, useat puro- ja jokilaaksot, vanhat tiet ja viljelymaisemat, kohtaavat täällä ja kylärakenne on pysynyt tiiviinä. Pelloja viljellään, hevosia on paljon pihapiirin lähellä olevissa aitauksissa.

Kallioiden rajaama laakso oli suurena peltoautiona jo 1700-luvun lopulla, pääosa kylän taloista olivat korkealla laakson yläpuolella Hampusbackan vieressä, Storgård oli omalla saarekkeella laakson länsipuolella, eteläreunalla Stelbergbackalla oli pienempi toinen tila. 1873 oli useita uusia taloja laakson kumpareilla ja sen ylärinteillä, mm. Paljoki, Hildasberg, Nygård, Päröbacka, Knuters, Tallbo, Söder-Martis. Vielä suurten peltöjen lisäksi oli laajoja niittyjä, varsinkin alueen länsipuolella Hälångsbäckenin varrella, mutta myös Byabäckenin varrella ja Sipoonjoen vieressä Stelbergbackan itäpuolella ja Torrbackan eteläpuolella.

1930 laakson pohjoisreunalla, Martistien vieressä on useita taloja, alueella oli kaksi koulua, länsipuolen kaikki niityt oli raivattu pelloiksi, niittyjä oli enää kapeita kaistaleita.

Byabäckenin ja Sipoonjoen varrella, pieniä laikkuja kylän pohjois- ja länsipuolella sekä metsässä Hildasbergin länsipuolella. Hovgårdilla oli kaksiosainen viljelypuutarha, joka näkyy vielä 1950-luvun kartassa.

1940 Hildasbergin lähellä olleet niityt oli raivattu pelloiksi. Laakson laajat savimaat, alueen länsipuolen liejumaat ja Sipoonjoen varrelle kertyneet hietamaakerrokset saven päälle oli kaikki peltoina.

Talojen paikat korkeilla mäenhuipuilla, kuten Hindsbyn kylän harjanteella olevat monet talot, laakson Storgård ja itäpuolen Paljok tarjoavat laajoja näkymiä viljelymaisemien yli.

Kylän seuraintalo on puutarhateellisesti hieno: tuuheet kuusiaidat rajaavat tulotietä

kujannemaisesti ja muodostavat sen jälkeen yksinkertaisen suorakaiteenmuotoisen pihan. Suurella peltoaukealla kuusiaita tarjoaa tuulensuojaa ja rajaa tilaa tehokkaasti. Seuraintalon istutus näkyy kauniisti kylästä katsottuna.

Pihapuusto ja puutarhakasvillisuus on paikoin melko vanhaa ja huonokuntoista, varsinkin Hindsbyn kylässä. Pihaympäristössä on usein vanha, harvakseltaan kasvava puusto ja sen välissä huomattavasti nuorempi puusukupolvi, joka muodostaa tiehän kasvuston. Paikoin on myös hyvin hoidettuja pihvoja ja suuria komeita pihapuita, usein suuria pihakuisia ja leveitä koivuja, paikoin uusia pensasaitoja. Sipoonjokilaakson puolelle kääntyvällä Paljokin pihalla on Sipoossa yleinen, suuri, alas asti oksainen, pyöreälatvuksinen tammi.

Alueella on esimerkki siitä, miten jotkut asiat ovat niin pienipiirteisiä, etteivät ne erotu pienimittakaavaisista kartoista. Tähän kuuluvat talojen pihapiirit ja pienet puutarhat. Alueen lounaiskulmassa, Knutersintien varrella, on Knutersiin kuuluva mäkitupalaiistorppa Kronohagsbacken, torppien vapautumisen jälkeen nimeltään Bergkulla. 1800-luvun lopulla torpan mökissä oli yksi ainoa huone, mutta suurennettiin kamarilla 1903. Torppaan kuuluu navetta, puuliiteri ja aitta, jonka tolpat on Sipoon vanhasta kirkosta. Mökkiä on myöhemmin laajennettu ja maalattu. On rakennettu talli 1990-luvulla, perunamaa on nykyään hevosaitaus. Bergkullassa on useita biotooppeja, rehevä niitty entisellä peltotilkalla, lammikko suurten pihakuisien varjossa, kaksi suurta kuusta kaadettua sisältä lahoina v. 2004. Pihalla on hieskoivuja ja kokoelema perinteisiä sipoolaisia puutarhakasveja, hedelmäpuita, marjapensaita, koristepensaita, mm. virpiangervo ja rusopajuangervotyyppinen pensas, pihlaja-angervo, lumimarjapensaita ja pereinnoja: varjolilja, talvio, raunioyrtti, saksankirveli, sinilätkä, ukonhattu, syysleimu, kielo, pienkukkainen tuhatkauno, Bellis, ja vanhan ajan kerrottuja valkoisia narsissejä. Hampusbackan laella on radiomasto, joka sulautuu melko hyvin metsään.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40902 Hindsbyntie, Broböle

Tyyppi Joenvariasutus

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avotus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Kapea, jyrkkärinteinen Sipoonjoen jokilaakson osa. Brobölessä oli mylly 1873, saha 1930. Jokiuoma on jäänyt viljelemättä vaikean maaston vuoksi, ja kasvaa nykyään puustoa. Ylemmänä rinteillä oli Prästbackan peltolohkoja 1800-luvun lopulla.

Sipoonjoen itäpuolella oli yhtäjaksoinen peltoalue jo 1700-luvulla. Joen länsipuoleisilla rinteillä oli niittyjä. Sipoonjokilaakson länsipuolen ylärinteillä, metsän sisällä, oli Prästbackan peltolohkoja 1800-luvun lopulla, joita laajennettiin Hindsbyn kylän peltoihin asti 1900-luvun alussa.

1940-luvun jälkeen näitä peltoja jätettiin osaksi viljelemättä. Jäljellä on pieniä, nykyään yhtäjaksoisesti rakennettujen talojen pihapiireihin liittyviä viljelymaita. Jokilaakson peltoja laajennettiin vähitellen, kapeita niittyjä joen vieressä oli vielä 1940, vesakoituvia niittyjen rippaita 1950-luvulla.

Brobölen sahan vieressä oli puutarha 1930.

Hindsbyntien ja Söderkullantien risteyksestä on hieno näkymä joen yli etelään ja kaakkoon, mistä tie nousee jyrkästi ja haarautuu uudelleen Boxin suuntaan. Toinen laaja näkymä on mäeltä, Söderkullantieltä koilliseen. Maisemallinen solmu kohta on Hindsbyntien ja Söderkullantien haarassa ja Söderkullantie ylittäessä Sipoonjokea.

Jokilaakson peltoja viljellään edelleen. Jokiuoma on paikoin nuorten, tiiviiden kuuskoiden rajaama.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40903 Byabäckenin viljelylaakso

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentumisaika

Säilyneisyys

Avointus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

9/30/2005

Hindsbyn kylän ja Kappaleen välinen kapea, jyrkkärinteinen, polveileva viljelylaakso.

Peltojen lisäksi täällä on hakamaita, niittyjä ja puronvarsilehtoja. Tie kulki niittyjen ja metsän rajalla jo 1873. Lehdossa mm. metsälehmusta ja pähkinäpensasta.

Kalliot laakson molemmin puolin nousevat paikoin yli viisikymmentä metriä laakson pohjalta. 1800-luvun lopulla laakso oli melkein kokonaan niittynä. Peltoja oli vain ylärinteillä Västerhovin ja Hampusbackan vieressä. 1930 oli raivattu peltoja Källängenin ja Kappaleen alueelle, mutta vielä 1940-luvun lopulla suuri osa laaksosta oli avointa niittyä.

Koska niittyjä ei enää niitetä ja ainoastaan paikoin laidunnetaan, ne ovat osin metsittymässä. Puronvarrella on osin täysin luonnonvaraiseksi jääneitä osia, missä loppuneen niityhoidon vuoksi on syntynyt tiheä puusto, jonka rungot ovat jääneet hyvin hinteiksi ja heikoiksi ja tämän seurauksena on runsaasti kaatuneita ja taipuneita runkoja. Tilalle tulee tällä alueella vähitellen lehtometsää, joka luonnonsuojelumielessä on arvokasta, mutta nykyään harvinaiset niityt häviävät. Niitty on puronvarren pitkään jatkunut hoitomuoto. Laidunnuksen avulla avoimina pysyviä alueita on luokiteltu suojeltaviksi perinnemaisemiksi (Hindsbyn niityt). Alueella on myös Metsähallituksen ylläpitämä luontopolku, minkä tavoitteissa korostetaan kulttuurimaiseman säilyttäminen.

Peltoja viljellään suurimmaksi osaksi edelleen, pieniä lohkoja on jätetty viljelemättä 1940-luvun jälkeen.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40904 Hälsängsbäcken

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Arvolus 2

Luettelointiperuste H, Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Hälsängsbäckenin viljelylaakso on Hindsbyn kylälaakson uloin ja pienipiirteisin alue. Täältä länteen, pohjoiseen ja etelään on Sipoon Suurmetsään kuuluvia alueita. Hälsängsbäckenin puronvarsilla oli niittyjä 1700-luvun lopulla ja pieni pelto alueen keskellä.

1873 niittyalaa oli kasvanut ja lisäksi täällä oli suuret laidunmaat. Laidunmaiden perua on luultavasti tilanimi Lillhagen viljelylaakson itäpäässä. Tiet päättyivät Källdaliin ja Solvikiin 1873. 1930 täällä oli neljän pientilan erittäin mutkittelevasti kiemurtelevia pelloja kumpareiden välissä. Maaperä painanteissa on enimmäkseen savea, paikoin turvetta ja liejua. Alueella tapahtuu helposti soistumista. Talot ovat savialueen ja moreenimaiden rajavyöhykkeellä.

Alueen pienet pellot viljellään vielä.

40905 Ritobäckenin viljelylaakso

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Arvolus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Hindsbyn suuren viljelylaakson vieressä oleva pienempi, kauan viljelty ja asuttu purolaakso. Pelloja viljellään edelleen, alueella on hevosia. 1700-luvulla täällä oli niittyjä laakson keskellä. 1873 niityt täyttivät laakson moreeniharjanteiden reunoille asti.

1700-luvun lopulla alueella ei vielä ollut asutusta, vain suuria niittyjä. 1873 Lilljofs näkyy kartalla, ja lisäksi talo laakson itäpuolella, laakson vastakkaisella rinteellä, täällä oli pelto 1873. Laakson maaperä kallioisten harjanteiden välissä on savea.

1930 täällä oli Lilljofsin lisäksi Lindkulla, Grönkulla ja Nysved. Itäpuolinen talo oli hävinnyt. Kaikki alueen niityt oli raivattu pelloiksi. Alueen tilat ovat enimmäkseen pieniä, rakennuksia on monin paikoin lisätty ja muutettu, mutta perusilme on perinteinen, ja paikkoja hoidetaan hyvin.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

40906 Byabäckenin yläjuoksun viljelylaakso

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Vanhan Porvoontien varrella, kunnan länsirajalla, on pitkä purolaakson peltomaisema. Vanhat tilat ovat laakson ylärinteillä, mistä ne näkyvät kauas ja niistä on laajat näkymät laakson yli. Mosabackan tila sijaitsee melko avoimesti peltojen vieressä.

1873 Mosabackan ympärillä oli huomattavat pellot.

Trollträsketin rannat olivat niittyinä vielä 1939, nykyään pellot ulottuvat vesirajalle asti. Alueen pellot olivat suurimmillaan 1970-luvulla.

Mosabackan pihakumpare on peltojen ympäröimä. Luoteispuolen laakson puolella pellot ulottuvat melkein asuinrakennukseen asti, eteläpuolella on puutarhamainen piha, jossa mm. suuri pihakuusi, koivuja, tien vieressä kuusiaita. Pellon yli kulkevan tulotien vieressä on suuri lato.

Purolaakson yli kulkeva voimajohtolinja näkyy jo v. 1930 kartassa.

Alueen ulkopuolella, Mosabackasta ja Trollträsketistä noin 500 m etelään on niitty, joka on luokiteltu perinnemaisemana raportissa Uudenmaan perinnemaisemat (Pykälä - Bonn 2000).

40907 Viirilän asuinalue

Tyyppi peltoasutus

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 3

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija 11/14/2005

Myräsins kartanon viereisille pelloille pääosin 1950-luvun jakeen rakennettu erillispientaloalue. Rakennettu pääosin kostealle alavalle savimaalle, ensimmäiset talot pienelle moreenikumpareelle.

Alue on ollut kostea ennen ojitusta, vieressä on laaja suoalue, 1873 alueella oli suuri niitty. 1930 alue oli raivattu pelloksi pientä Vanhan Porvoontien lähellä olevaa kumpareta lukuunottamatta. 1956 oli ensimmäiset talot Vanhan Porvoontien vieressä. Alueen vieressä on hiekkasieppä, josta otettiin hiekkaa 1950-luvulta, hiekkakuopan paikalla on nykyään urheilukenttä. Alueen lähellä on myös ollut vanha lasitehdas.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41001 Hitän kartanomaisema

Tyyppi kartanoympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Osaksi säilynyt

Avotus 2-3

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 8/27/2005

Jylhässä maisemassa sijaitseva kartano. Kartanokeskus merenrannalla, kapeat, pitkät peltolaaksot jyrkkärinteisten kallioiden välissä. Monipuolinen kasvillisuus, sekä luonnonkasvillisuutta että kulttuurisidonnaisia lajeja.

Kauniita merinäkyelmiä Sipoonlahdelle. Maisema, jossa voimakkaat kontrastit, erittäin karut, korkeat kalliot ja rehevät juonteet, jossa lehtomaisuutta. Kartanokeskuksessa rannan lähellä vanhaa, kaunista jalopuustoa. Rippeitä hedelmätarhasta on säilynyt etelärinteellä tulotien varrella. Arvokkaita jaloja lehtipuita, säilyneet vanhan, tulipalossa tuhoutuneen entisen päärakennuksen puutarhasta. Vaihtelevat tienäkymät pitkien peltolaaksojen vieressä kulkevan, osaksi voimakkaasti kiemurtelevan, osaksi suoran tien varrelta. Kartanon hyötyrakennekset tien vieressä rajaavat näkymiä ja muodostavat mielenkiintoisia maisematiloja. Kartanon eteläpuolella, entisen torpan vieressä on runsaasti suuria jalopuita ja vanhoja puutarhakasveja, vanha pelto osaksi uuden asuintalon pihapiirin suurena numikkona.

Kartat: Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1948, peruskartat, kartoitus 1974 ja 1996, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

41201

Hertsbyn viljelymaisema

Tyyppi Mäkiasutus

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 2

Luettelointiperuste A, H, Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

9/30/2005

Sipoonjoen vieressä jyrkästi nouseva, nykyään tiiviisti rakennettu mäki, jossa oli neljä taloa 1700-luvun lopulla. Asutus on pysynyt mäen rinteillä, ja peltoja viljellään edelleen. Molemmiin puoliin mäkeä oli peltoja, ja peltojen takana niittyjä 1700-luvun lopulla.

Myös Pornaistentien takana, Björnsin kohdalla, oli peltoja, 1700-luvun lopulla, mutta siinä ei ole talomerkintöjä tältä ajalta.

1873 Pornaistentieltä, Jokitörmän tienoolla kulki tie Hertsbyn mäelle, kiersi sitä ja teki kierroksen viereiselle mäelle. Kaikki ympäröivät metsiköt oli raivattu pelloiksi tai niityiksi, myös mäen rinteille raivattiin peltoja. Maaperä oli moreenia, ei kovin edullista, mutta eteläpuolen rinteet olivat lämpimiä.

1930 oli enää hyvin kapeat niittyalueet joen ja purojen varrella.

Tallbåskilla, Högbäckalla ja Lövkullalla oli pienet viljelypuutarhat.

Nykyään osa rakennuksista on hieman rapistuneet, länsipuolella näkyvästi tien vieressä on romuttamo.

Hertsbyn mäellä on komeaa pihapuuustoa, varsinkin idästä katsottuna on suuria leveäoksaisia pihakuusia. Puusto on monin paikoin runsasta ja pihapiirit melko varjoisia.

Tammi vaatii paljon avaruutta kehittyäkseen. Tallbåskisin pihapiiriin on huolellisesti hoidettu ja on istutettu uutta reunapuustoa.

Rönnkulla, Björns ja Björkbacka erottuvat hyvin hoidettuina perinteisinä pihapiireinä.

Rönnkullan pihaa rajaamassa on länsipuolella komea mänty- ja koivurivi, itäpuolella kuusiaita.

Sipoonjokilaakso on vanhaa siltakohtaa lukuunottamatta nykyään avoin, viljellään vesirajalle asti. Komeat näkymät viljelylaaksoon, Sipoon uuden kirkon torni pirtyy lännessä horisonttia vasten.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41301 Immersbyn viljelylaakso

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Hyvin säilynyt, ehyt kokonaisuus.

Avoitus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

8/1/2005

Vanha, laaja kulttuurimaisemakokonaisuus. Erittäin vaihteleva maisema, pienipiirteiset, korkealla laaksonrinteillä sijaitsevia, metsän suojaamia sekä laakean peltolaakson vieressä olevia tiloja. Latoja peltoalueilla.

Sipoon vanhinta viljelymaisemaa. 1700-luvun lopulla oli pelloja Bys-Bertan ja Sandbackan välisellä alueella, samoin Walborgsin, Nybondasin ja Högbäckan viereisillä alueilla ja täältä länteen metsän kallioisten kumpareiden väliin ja metsän sisään pienipiirteisesti raivattuna. Immersbybäckenin varrella ja laaksossa Soldatskogenin kumpareiden vierellä oli suuria niittyjä. Sandbackasta kulki tie, nykyinen Mågsintie, peltujen yli Bys-Bertan, Kurasin ja Lassasin vierestä ja sieltä Soldatskogenin mäen pohjoiskärjelle. Vanhimmat pellot ovat hietasavimaililla.

1873 laakson pelloja oli laajennettu huomattavasti niittyalueille, länsipuolen monimuotoiset pellot metsän vieressä oli hieman kasvaneet nykyisen Ylämäentien varrella. Mm. Söder-Bertan ja Lönnkulla näkyvät, ja niiden vieressä uudet pellot. Immersbybäckenin varilla, missä maaperä oli kostea liejusavea, oli edelleen suuria niittyjä. Avoin maisema noudatti viljelykelpoisten maatalajien rajoja.

Mågsintie kulki 1873 laakson itäreunalla peltujen yli Sandbackan, Lönnkullan ja Söder-Bertan kautta Falkbergsklobbarna-vuorien rinteillä Vägasträskiin ja sieltä edelleen rannikolle, Östersundomin kappeliin asti. Tietä ei enää ole merkitty karttoihin yhtäjaksoisena, mutta on polkuna edelleen kuljettavissa, mainittu eräänä Sipoon kauneimmista teistä. Laakson länsipuolella kulki toinen tie, osaksi metsän sisällä, Hamptträskiin ja sieltä etelään. Kumpaaakin tietä korvaa peltolaakson länsireunalla kulkeva uusi tie, joka näkyy 1930-luvun kartassa. Vanhat tiet näkyvät vielä polkuina ja kärryteinä v. 1948 ja 1957 kartoissa.

1930 Immersbyn viljelylaakson melkein kaikki niityt oli raivattu pelloiksi, puronvartta viljeltiin vesirajalle asti. Tiloja oli tullut lisää ja tieverkosto saavutti kaikkia tiloja.

Nykyään maisema on säilynyt avoimena. Lönnkullan ja Bys-Bertan korkeat mäet ovat pihapuineen, rakennuksineen tunnusomaisia maamerkkejä. Suuria pihakuusia Lönnkullassa. Laakson itäreunassa vaatimattomia, eri-ikäisiä, mutta kauniisti metsänrajaan tukeutuvia tiloja. Laakson viereisellä, länsipuolen korkealla harjanteella on komeasti sijoittuneet maatilat, Nybondas ja Walborgs, joilla hyvin hoidetut puutarhapihat. Suuria pihapuita, leikattuja pensasaitoja. Tilat näkyvät kaukaa, ja täältä on hienot näköalat. Laaksossa kulkevan tien varrella useita säilyneitä, vanhaan kulttuurimaisemaan kuuluvia, tilaa jäsentäviä latoja.

Kartat: Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1948 (Hangelby) ja 1957 (Östersundom), peruskartat, kartoitus 1974 ja 1996, Ilmakuvaus 2004, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41401 Kallbäckin viljelylaakso

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt kulttuurimaisema

Avoluus VAT-alueen osa, 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

8/15/2005

Sipoonjoen ja Kallbäck-puron alavaa suistoaluetta, reunoiltaan voimakkaasti kumpuilevaa maastoa. Kallbäckin kylän kolme taloa olivat puron viereisillä kukkuloilla 1700-luvun lopulla. Maisema on säilyttänyt perinteisen leiman.

Sipoonjoen rannat liejumaata, aitosavimaat kiertävät kapeina juonteina kallioita. Kallbäckin kylän kolme taloa olivat puron viereisillä kukkuloilla 1700-luvun lopulla. Puron varrella oli yhtenäinen peltoalue, muualla niittyjä ja metsiköitä. 1873 suuri osa Kallbäckin kylän savimaista oli raivattu pelloksi. Sipoonjoen varrella oli vielä suuret niityt, jotka ovat säilyneet nykypäiviin asti. 1930 maisema oli intensiivisesti viljelty, pienipiirteisesti vaihteleva, kumpareet rakennettu.

Skraflasin nautakarja laiduntaa edelleen kosteilla rantaniityillä. Laitumet jatkuvat etelään rantaa myöten osaksi myös kapeana metsälaidunalueena ja rinnenä.

Vanha kauniisti kiemurteleva tie, Eriksnäsintie, joka näkyy jo Kuninkaankartassa, kulkee Skraflasin pihapiirin ja laidunmaiden välissä. Tie on nykyisin vilkkaasti, osaksi raskaila kulkuneuvoilla liikennöity.

Koko alueella on paljon vanhan kulttuurimaiseman piirteitä. Laakson itäpuolella on laidunmaisemalle tyypillinen metsänreuna, jossa metsänreunan pensaskerros ja puiden alimmat oksat on syöty.

Pihapiirit on hyvin hoidettu, mm. kiemurtelevan Gunnarsintien varren yhtenäiset puutarhat, missä rakennusten, aitojen ja piharakenteiden värit ja materiaalit muodostavat harkittuja kokonaisuuksia.

Eutasin ympärillä on ollut perinteinen 1800-luvun lopun maise matyylinen puutarha.

Rakennus toimi välillä kansakouluna, mutta puutarha liittyy luultavasti läheisesti rakennukseen, jonka esikuvien yhteyteen (Koivuniemi, ehkä Tullisaaren kartano) kuului myös puutarha. Tammia, lehmuksia, saami. Talon edessä oli pyöreä tai soikea istutuksin koristeltu numialue, reunoilla vapaamuotoisesti istutettuja puita. Piha on osin matalan luonnonkivimuurin ja kuusialaidan, osin rusopajuangervon rajaama. Puutarhaa kunnostettiin v. 2004, pihajäsentelyä on ehkä sinä yhteydessä muutettu, mutta yleisilme on säilynyt perinteisenä, ja sekä vanhaa puustoa että pensaslajeja on säilynyt. Vain harvalla talonpoikaistalolla oli koristepuutarha 1900-luvun alussa.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41601

Sipoon kirkonkylä

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus VAT-alue

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

11/1/2005

Laajan avoimen viljelymaiseman ympäröimä, Suuren Rantatien varrella oleva kylä harjanteella Sipoonjoen ja Rudammsbäckenin yhtymäkohdan pohjoispuolella. Uusi kirkko hallitsee maamerkkeinä maisemaa laajalla alueella. Maiseman solmukohta.

Alue on pitkien, kunnan rajoille ulottuvien, jokilaaksojen yhtymäkohta. Jokilaaksoihin sijoittui vanha pysyvä asutus ja laaksojen varrelle sijoituivat myös vanhat tiet ja kulkureitit. 1700-luvun lopulla tie Keravalta Martinkylän kautta kulki Kirkonkylän läpi, etelään Söderkullaan ja Eriksnäsiin, rannikolle asti. Tie kohtasi Vanhan Porvooontien, Suuren Rantatien, kirkon vieressä. Kylään kulki myös koillisesta, Paippisista ja Linnanpellosta tulevat tiet. Vanha kirkko on 1450-luvulta, uusi, Th. Deckerin piirtämä, valmistui 1885. Kirkonkylän keskellä, korkealle harjanteelle rakennetun vanhan kirkon ympärillä oli pellot 1700-luvun lopulla ja pappilan lisäksi neljä tilaa. Silloin avoimesti sijaitseva kirkko ja sen jyrkät katto oli huomattava maamerkki. 1873 alueen länsirajalla oli tullut muutama uusi tila, luultavasti mm. Båskis, Storms, Rosbacka, Suuren Rantatien varrella, kaikki rakennettu savimaalle. Savimaalle rakentaminen oli harvinaista siihen aikaan, eräs syy että kuitenkin rakennettiin näille paikoille on rinne maasto ja siitä johtuva riittävän kuiva rakennuspohja. Kirkon paikalla on hietapohja. Peltotala oli hieman kasvanut. Niittyjä oli edelleen peltöjen reunolla 1873.

1889 otetussa valokuvassa, missä molemmat kirkot näkyvät, maisema on täysin puuton, Suuri Rantatie on riuksaidoin aidattujen peltöjen välissä. Pappilan ympärillä oli puutarhaistutuksia ja suuri pihakuusi.

1930 Kirkonkylän alue lukuunottamatta talojen pihapiirejä ja Ruddammsbäckenin varsia, oli raivattu suureksi pelloksi. Uuden kirkon ympärillä oli puistomainen kirkkomaa, tämä oli Östersundomin kappelin ja mahdollisesti juna-asemien lisäksi, ainoa mainittu julkinen puisto Sipoossa siihen asti. Myös vanhan kirkon ympärillä on istutusmerkintä 1930, mutta pellot ulottuivat nykyistä lähemmäksi kirkkoa.

Vanha kirkko oli uuden kirkon valmistuttua välillä poistettu käytöstä, mutta kunnostettiin uudelleen vuodesta 1914, ja kirkko todettiin olevan taas keskiaikaista asua vastaava v. 1936. Hautausmaa oli erillisellä paikalla Ison Kylätien pohjoispuolella. Paarihuone ja sen edessä ollut puupari muodosti pienen puistomaisen kokonaisuuden. Tähän johtaa muutamia vuosia sitten istutettu nuori koivukujanne. Nykyään hautausmaan alue on lähes kolminkertainen. Vanhan kirkon ympäröivää kirkkomaata on myös 1950-luvun jälkeen laajennettu entistä suuremmaksi. Vanhan kirkon peltolaakson puoleiselle sivulle istutetut erilaiset, varsinkin eksoottiset kuuset ovat pahoin kärsineet tuulista. Istutus edustaa 1900-lukua.

Uusi kappeli ja uusia seurakuntatiloja on myös rakennettu 1950-luvun jälkeen.

1950-luvun jälkeen rakennetut Jokivarrentie ja Kervontie - Öljytie muodostavat uusia rajalinjoja maisemaan. Brobörentien itäpuolelle on rakennettu uusia asuinrakennuksia 1950- ja 1970-luvun välissä, mutta peltöjä viljellään edelleen ja varsinkin kylän länsipuoli on säilynyt maaseutumaisena.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41602 Sipoon kirkonkylä, länsiosa

Tyyppi	viljelysmaisema	
Arvioitu rakentamisaika		
Säilyneisyys	Säilynyt viljely- ja laidunmaisema	
Avolus	1	
Luettelointiperuste	A,H,Y	
Luettelointiperuste, tarkennus		
Inventoija	Camilla Rosengren	9/30/2005

Vanha, avoin viljelymaisema, Suuren Rantatien varrella, Sipoonjoen ja Ruddammsbäckenin yhtymäkohdan vieressä, sekä kirkkojen pohjoispuolella. Pitkät näkymät Kuninkaantien varrella, ja eri suuntiin haarautuvien viljelysankojen yli.

Vanha, avoin viljelymaisema, Suuren Rantatien - Kuninkaantien - Vanhan Porvoontien pohjoispuolella, oli kolme tilaa, mm. Böle, Lövkullan ja Lindkullan paikoilla, pelloja ja suuria niittyjä 1700-luvun lopulla. Ruddammsbäckenin eteläpuolella oli Staffas ja mahdollisesti toinen tila. Ruddammsbäckenissä oli kolme vesimyllyä. Suuri Rantatie ja Brobölintie kohtasivat kirkon vieressä. 1873 oli perustettu kymmenkunta uutta tilaa alueelle, varsinkin Kuninkaantien varrella, sekä pohjoispuolella mm. Knuts ja Nykulla. Myös uusia teitä oli rakennettu, mm. Kappalaisentie ja Bölintie. Peltoala oli laajentunut, mutta koko purolaakson pohja oli niittynä.

1930 kalliiset mäet jäsentävät suurta viljelymaisemaa. Knutsillä ja Lindkullalla oli hedelmätarhat, jotka säilyivät ainakin 1940-luvulle. Purolaakson syvin pohja oli edelleen niittynä.

Alue on säilynyt ehyenä maaseutumaisemana. Sekä pelloja että paikoin metsiköitä laidunnetaan jaksottain. Mm. Labbasin vieressä on laitumia tien molemmin puolin, pohjoispuolella on perinteinen hakamaa avoin metsänreuna, ilman pensaskerrostoa. Vanhat talot ovat omina saarekkeina teiden varsilla. Pihapiireissä on suuria pihapuita, vanhimmat kuusia, koivuja, saarnia, metsälehmäksiä. Uudempaa lajistoa edustaa hopeapajut. Vanhoja pensaslajeja ovat mm. syreeni ja punapajuangervo. Purolaaksossa on jaksottain melko leveät suojavyöhykkeet pellon ja vesirajan välillä. Suojavyöhykkeet metsittyvät ellei niitä laidunneta tai niitetä. Purolaaksossa kulkeva voimajohtolinja näkyy jo 1930 kartassa. Pelloja viljellään edelleen.

41701

Kärrin jälleenrakennuskauden asuinalue

Tyyppi

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avotus 2-3

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Krabbäckenin laaksossa, vanhalle pellolle rakennettu asuinalue.

Krabbäckenin varret ovat laakeita, savipohjaisia. Ennen 1940-lukua rakennettiin harvoin asuinrakennuksia tämäntyyppisille kosteille ja tasaisille savimaille.

Täällä oli niittyjä ja pieni pelto 1873, 1930 alue oli kokonaisuudessaan raivattu pelloksi.

1955 täällä oli asuinalue, erillispientaloja suorien teiden varrella, monella tontilla oli viljelypuutarha. Uuden Porvoontien varrella oli 1900-luvun loppupuolella kaikilla tonteilla leikatut tai vapaasti kasvavat pensasaidat, pensaslajina aitaorapihlaja, Crataegus grayana, tai syreeni. Aitaorapihlaja on tyypillinen 1900-luvun pensaslaji, aikaisemmin sitä käytettiin harvoin. Viime vuosina yhtenäinen raja on rappeutunut, jäänyt osaksi hoitamatta, joitakin taloja on purettu.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösewitys, alueet

41702

Krabbäckenin puronvarsi

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Hyvin säilynyt.

Avotus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 8/10/2005

Vanha tie- ja viljelymaisema. Peltoja, niittyjä ja Sotungintie näkyy vuoden 1873 kartassa. Osaksi säilynyt perinteinen kulttuurimaisema, osaksi pientaloaluetta.

Senaatinkartan aikaan täällä oli vielä melko suuri niittyalue. Maaperä on hietasavea, laakson itäreunalla, ylärinteellä hietaa ja hiekkaa. 1930 aluetta oli raivattu pelloksi puronuomaa ja teiden reunoja myöten. Paikoin oli niittyjä puron vieressä. Juuri valmistunut Uusi Porvoontie halkaisi peltolaaksoa. Taloja ei ollut, lukuunottamatta Stenkullan kohdalla merkittyjä talusrakennuksia.

1955 Stenkullan vieressä oli hiekanottoalue sekä kasvihuoneita, ja toinen talo. Puron länsipuolella Kärrin pientaloalueen rakentaminen oli aloitettu. Alueen sisällä oli sekä peltoja että kaksi viljelypuutarhaa. Puron varrella olevien niittyjen metsittyminen oli alkanut.

1974 purolaakson itäpuolella olevat hiekkakuopat oli osaksi metsittyneet, lisäksi täällä oli kaksi lammikkoa. Kärrin pientaloalue oli melkein kokonaan rakennettu, mutta muutamia pieniä peltolohkoja oli säilyneet talojen välissä.

Vuonna 2000 peltoja viljeltiin osaksi edelleen, mutta purouoman reunalle on jätetty hieman leveämpi reunavyöhyke 1955 verrattuna.

Puronvarren pajupensaikon lisäksi siellä kasvaa istutettuja hopeapajuja, jotka sopivat hyvin tälle kasvupaikalle sekä jäsentävät ja rajaavat viljelymaisemaa. Alueen yleisilme on edelleen valoisa, tonttien puusto on ainakin toistaiseksi pienikokoista, peltoja viljellään vielä osaksi.

Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1955, peruskartat, kartoitus 1974 ja 2000, Ilmakuvaus 2004, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41703 Husön viljelymaisema

Tyyppi	kartanoympäristö
Arvioitu rakentamisaika	
Säilyneisyys	Hyvin säilynyt viljelymaisema- ja kartanokokonaisuus, monta kehitysvaihetta
Avotus	1
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, tarkennus	
Inventoija	Camilla Rosengren
	8/10/2005

Suurimittakaavainen kartanomaisema, metsien ja metsäsaarekkeiden jäsentämä viljelymaisema. Merenrannan lähellä kosteaa ja tulvien vaivaamaa, merenrantaniittyjä, arvokasta luontoa. Kujanteita, maamerkinomainen kuusi Talosaarentien varrella.

Krabbäckenin suistoaluetta korkeiden kallioniemekkeiden välissä. Purolaakson laakeuden johdosta maapohja on hyvin kosteaa ja tulvien vaivaamaa. Tästä johtuen alue raivattiin viljelykäyttöön vasta 1800-luvulla, ja vielä 1900-luvun alkupuolella oli suuria niittyjä rannan lähellä. Husön kallioiden niemien pohjoiseen avautuviin painanteisiin ja niemen etelärannan kapealle kaistaleelle raivattiin pienialaisia pelloja 1800-luvulla. Vuonna 1930 oli edelleen laajoja niittyalueita alavilla alueilla. Vuoden 1955 kartassa peltoalueita on raivattu kaikille savi-, liejusavi- ja hietamaille, lukuunottamatta laakeita rantavyöhykkeitä. Niemen pieniä pelloja viljeltiin vielä. 1970-luvulla erillisten pienten peltokapeimpien kielekkeitä jätettiin viljelemättä, ja vuonna 2000 kaikki erilliset pienet pellot ovat jääneet viljelemättä. Alueella toistuu täten saaristossa tapahtuvaa tavallista kehitystä. Sen sijaan puron suistolaakson laajoja pelloja viljellään edelleen, kartanomaisemassa tavalliseen suurimittakaavaiseen tapaan.

Päätulo kartanoon oli kauan meriteitse, niemenkärjen laivalaiturin perustuksia vielä näkyvissä. Tie kartanoon rakennettiin vasta 1860-luvun alussa. Maantieyhteyteen päästiin ennen tätä Östersundomin puolelta, jonne kuljettiin lautalla lahden yli. Kartanomaisema, jossa peltoviljely on alkanut suhteellisen myöhään viljelykelpoisten maiden alavan sijainnin vuoksi, on suuret, säilyneet pellot, säilyneitä laidunalueita rannoilla, ja metsien reunoilla, kartanorakennus, rippeitä puutarhasta ja puistosta. Merenpuoleinen kiviterassi talon vieressä rakennettiin 1860-luvulla. Kujanne johti kartanosta Husön niemenkärjen suuntaan, vanhaan tulosuuntaan, jo 1700-luvun lopulla. Kujanne on uusittu ja jatkettu 1900-luvulla, mahdollisesti on myös puulajia vaihdettu, puulajina on nykyään tammi. Niemen rannalla on torppa, jolla oli pieni viljelymaa 1930. Torppa pihapiireineen on Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen jäsenten hoitama. Rannoilla on arvokas linnunsuojelualue, arvokkaat, kasvutyyppeltään monipuoliset metsäalueet rajaavat avointa kulttuurimaisemaa. Paikalla toimii ratsastuskeskus, jonka kentät, polut, hakamaat, rantalaitumet ja myös uudet toimitaan liittyvät rakennukset sopeutuvat harmoniseksi kokonaisuudeksi. Sosiaalisesti arvokas, helppo tavoittaa, paljon käyttäjiä.

Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1955, peruskartat, kartoitus 1974 ja 2000, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41901

Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso

Tyyppi	kulttuuriympäristö
Arvioitu rakentamisaika	
Säilyneisyys	Osaksi säilynyt viljely- ja kartanomaisema
Avoluus	VAT-alueen osa, 1
Luettelointiperuste	H,M,L
Luettelointiperuste, tarkennus	
Inventoija	Camilla Rosengren
	9/30/2005

Monia vaiheita kokenut alue: Kuninkaankartano 1500-luvulla, kartano, torppia, Stor-Massby ja Lilj-Massbyn tilat 1700-luvulla, tilitehdas 1700-luvun puolelta välistä, muuta teollisuutta 1900-luvulla, koulutustoimintaa, ym. Rippeitä kartanopuistosta.

"Paikka, jossa Sipoonjoki laskee Suomenlahteen on asutushistorialtaan vanhaa. - Söderkullan kartanon kaksikerroksinen kivinen päärakennus on vuodelta 1907 (K.Lindahl). Vanhassa puistossa on valkeaksi rapattu, uusgoottilainen viljamakasiini. Lähellä sijaitseva Vita Villan on rakennettu pystyhirsistä 1700-luvun lopulla." (Rakennettu Kulttuuriympäristö, Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, MV, Ymp.min. 1993) Kartanosta on kauniit näkymät laajaan viljelylaaksoon. Osa pelloista viljellään edelleen. Kartanon ympäristö on muokattu uusia käyttömuotoja varten. Osa vanhasta niitystä on nummipintaisena suurena luonnollisena amfiteatterina, jossa pidetään kesätapahtumia, kokous- ja yleisötilaisuuksia varten on rakennettu paikoitusalueet Söderkullantien ja kartanon väliselle alueelle. Puisto on rapistunut, osa vanhasta puustosta, varsinkin koivut, on huonossa kunnossa. Uusia koivuriviä on kasvatettu tienvarsivesakosta. 1800-luvun romanttisen puutarhan kaarevia polkuja on säilyneet, samoin korkeaksi kasvanut kuusiaita, tammia ja lehmuksia, eri lehtikuusia, isotuomipihlaja-ryhmiä, ym. Kartanon tulopuolen paikoitusalueet ovat materiaaleiltaan ja kasvilajeiltaan vieraita ympäristössä, terijoensalavat ja betonireunakivet sopivat huonosti vanhassa ympäristössä. Pellot ovat vanhoja: kartanon ympärillä oli suuret pellot 1700-luvun lopulla, eri tilojen vieressä oli pienempiä pelloja ja niittyjä, joen rannat olivat niittyinä. Isojakokartassa 1767 Söderkullan kohdalla on merkitty erillinen, aidattu puutarha, Träggård, puron nykyisen lammin kohdalla. Stor-Massin kohdalla oli humalatarha. Joen toisella puolella, vastapäätä kartanoa, on merkintä "kaalimaa" talon vieressä. 1873 oli yhtenäinen, suuri peltoalue jokilaakson itäpuolella joenrantaan asti. Joen itäpuolella oli edelleen suuria niittyjä, sekä pieniä pelloja kumpareiden rinteillä. Molemmien puolin jokea kulki tiet 1873, länsipuolella Hindsbyhyn ja rannikolle Skräddarbyn kautta Vermähteen, itäpuolella kirkonkylään ja Eriknsäsiin.. 1930 joen länsipuolen tieyhteyttä rannikolle asti ei enää merkitty, mutta seudulla oli muuten tullut lisää tieyhteyksiä. Söderkullantien linjausta on muutettu suuripiirteisemmäksi 1970-luvun jälkeen, vanhaa linjausta edustaa osin Hansaksentie. Söderkullan vieressä oli nostosilta 1900-luvun alussa. Siihen asti höyrylaiva "Östra Skärgården" liikennöi vuosien 1904-1933 aikana (Enbom, S. Lindroos, B. Sjöholm O. 2004.)

1930 kartanopuiston reunoilla oli useita hyötynuutarhoja ja hedelmätarhoja. Kartanon vierestä joelle johti suora, kujanteeksi istutettu tie. Kujanne on hävinnyt mutta rippeitä suuresta hyötynuutarhasta ja hedelmätarhasta on jäljellä. Vanhan kulttuurimaiseman piirre on puusaarekkeiden vanhojen puiden latvusten leveä muoto. Kartanoympäristölle ominaista on lukuisat, kaukaa erottuvat terävähuippuiset pihdat lähimetsköissä.

Enbom, S. Lindroos, B. Sjöholm O. 2004. Skeden i Sibbos historia. Skrifter utgivna av Sibbo Hembygdsförening r.f. XV

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

41902

Taasjärven rannat

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Osaksi muuttunut

Avoluus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Karoliina Peräinen, Camilla Roseng 8/10/2005

Loma-asuntoalue, joka on suomalaisittain varhainen ja kylämaisyydessään hieman poikkeuksellinen esimerkki kesämökkikulttuurista. Puutarhainen lähiympäristö.

Taasjärven itärannalla sijaitsee 1930-luvulta alkaen rakentunut loma-asuntoalue. Alue on suomalaisittain tiivis ja kylämäinen. Samoin se edustaa varsinaista kesämökkirakentamisen valtakautta varhaisempaa vaihetta. Alue on mielenkiintoinen ja poikkeuksellinen esimerkki loma-asumisen historiassa. Loma-asunnot ovat kooltaan selvästi huvilakautta pienempiä. Pensas- ja muut aidat jäsentävät ympäristöä. Rakennukset on sijoitettu puiden lomaan. Taasjärven itärannalla on jokseenkin yhtenäinen rivi 1930-luvun jälkipuoliskon loma-asuntoja.

Melko nuori kulttuurimaisema, pääosin virkistysmaisema. Järven pohjoispuolella ja luoteispuolella on ollut niittyjä ja 1900-luvulla raivattuja pieniä pelloja. Tasbyn tila sijaitsee hyvin kauniisti pitkän järvenrantaa myötäilevän, puuston rajaaman ajotien päässä. Tasbyn tilan entiset pellot ja niityt ovat osaksi metsittymässä, osaksi palvelevat uuden asutuksen viheralueina, ja hoidetaan niiltä osin avoimena maisemana.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösewitys, alueet

41903

Knaperbacka - Kavelkärr

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Avoluus 2

Luettelointiperuste H,Y,L

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 8/27/2005

Metsien rajaama, pienten puustosaarekoiden jäsentämä peltolaakso. Saarekkeilla maamerkinomaisia suuria kuusia. Pientiloja metsänrajojen tuntumassa. Kauniisti peltolaakson rajalla kulkeva tie.

1700-luvun lopulla alueen kaakkoispuolella oli talo, Sandbacka, jonka viereinen laakso oli osin niittyä, osin peltoa. Purolaakso jatkui avoimena niittynä etelään, Porvoontietä ei vielä ollut.

Alue oli avointa kulttuurimaismaa 1873, tiloja oli tullut Knaperbackan, Majkärrin ja Kaffelkärrin paikoille, rinteillä oli pieniä pelloja, laakson pohja oli vielä niittyä. Alueen pohjoisreunalla, metsän rajaan ja pellon kohoumiin tukeutuen, kulki tie pohjoisesta Massbystä ja edelleen etelään rannikolle asti. Pellon ylittävä tie oli hävinnyt jo 1930.

Laakso oli kokonaisuudessaan raivattu pelloksi 1930.

Viljellään edelleen. Peltolaakso on metsien rajaama ja suuria kuusia kasvavien puusaarekoiden jäsentämä. Kaunis pitkä näkymä laakson läpi.

Kartat: Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1948, peruskartat, kartoitus 1974 ja 1996, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

42001 Myrasin kartanomaisema

Tyyppi kartanoympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 10/7/2005

Avara ehyt peltomaisema avautuu Vanhan Porvoontien - Suuren Rantatien varrella harjanteen eteläpäässä sijaitsevan Myraksen kartanon rakennusryhmän viereen.

Koko maisema on vanhan viljelykulttuurin leimaama. Perinteisiä vanhan puutarhan piirteitä on mm. talon edessä oleva nurmipintainen terassi, tien vieiset kuuset ja metsälehmusrivi sekä lohkeista ladottu tukimuri ja sen takana syreeniäitä, suuri pihatammi, vanhoja hies- ja rauduskoivuja, leikattu siperian hemepensasaita. 1900-luvun puutarhakulttuuria edustavat suuret tuijat, nuori sembramänty. 1930 kartanon länsipuolella oli suuri hedelmäpuutarha. Viljelyksestä oli luovuttu 1956. Sen paikalla on puurivin suojaama pelto. Kartanon vastapäätä on maatila, jolla punamullatut rakennukset, syreeniäidalla rajattu asuinpiha, omenapuita, tien vieressä kuusirivi joka rajaa pihapiiriä, suuria avoimesti kasvaneita mäntyjä pellon vastaisella rinteellä.

Kartanon pohjoispuolella, tienhaarassa, on toinen vanhempi pieni tila, punamullattu Ala-Hovin talo pihapiireineen. Tien vierustoilla on kulttuurimaisemalle tyypillisiä avoimesti kasvaneita mäntyjä ja jäänteitä vanhoista viljelyksistä, mm. kriikunapuita.

Myrasista johti ennen tie Katronträskin kautta Hälsängsbäckeniin, tie oli hväinnyt 1974.

42101

Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 10/1/2005

Monikerroksellinen kulttuurimaisema Ollbäckenin laajassa purolaaksossa. Martinkylä kuuluu Sipoon suuriin vanhoihin kyliin. Laakson molemmin puolin on ollut taloja jo 1700-luvun lopulla, kuninkaankartassa kymmenen taloa.

Antbackalla oli viisi taloa, puron toisella puolella, laakson ylärinteillä, viisi taloa. Puron eteläpuolella kulki tie Kirkonkylästä, joka jatkui Talman kautta Keravalle. Ollbäckeniissä oli vesimylly Nikkilän rajalla. Molemmin puolin puroa oli suuret yhtenäiset peltoalueet viljelykelpoisella maalla, vanhat talot olivat moreenimaalla, kuten Ollas, Antbacka, tai moreenimaan reunustavan hietamaan alueella, kuten Myras, Brännes ja Mickos. Vain talojen lähellä oli peltoja, kauempana molemmin puolin kyläkeskustaa purolaakso oli niittyä. Niittyjen pinta-ala oli koko kylän alueella suurempi kuin peltoala.

1873 laakson koillispuolen ylärinteet oli tiiviisti rakennettua aluetta, samoin Antbackan laaksonpuoleiset rinteet. Peltoja oli raivattu lisää, mutta niittyjä oli suurina alueina, Ollbäckeniin rannat olivat viljelemättä. Tieverkosto oli laajentunut, puron yli kulki tie, joka jatkui pohjoiseen Paippisiin Pelldalenin kautta. Siltoja oli ylityspaikoissa myös pienempien sivupurojen kohdalla.

1930 rakennettuja alueita oli edelleen tiivistetty, ja viljelymaisema oli muuttunut yhtenäiseksi peltomaisemaksi. 1874 avattu rautatie kulki laakson pohjalla, ja oli asema kylän keskellä, ja myös kansakoulu. Antbackan keskellä on pieni viljelypuutarhamerkintä, samoin Grönkullan kohdalla ja kylämaella puron pohjoispuolella. Nämä hävisivät 1950-luvulla, mutta 1956 oli muutamia uusia viljelytarhoja, Myrasin vieressä, ja kaksi Antbackan puolella, joista myös luovuttiin ennen 1974.

Tämän jälkeen alueelle on tullut lisää rakennuksia vanhojen rakennettujen alueiden tuntumaan, mutta muutokset viljelymaiseman suurpiirteisissä ovat vähäisiä. Kvambergetistä on Sipoon laajimpia näkymiä länteen ja etelään. Moln Mossantien varrella tien kääntyessä Moln Mossan suuntaan on suuri tumma kahden valtavan kuusen muodostama portti. Puut ovat rauhoitettuja.

42102

Huttrasbackan viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentumisaika

Säilyneisyys

Avoluus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Moni-ilmeinen, kallioisten mäkien rajaama viljelymaisema. 1700-luvun lopulla tämä oli syrjäinen alue ilman taloja, mutta jos silloin purolaaksopainanteet oli raivattu niityiksi.

Huttrasbackalla oli peltoilikka, 1700-luvun lopulla, mutta talonmerkintää ei ole. 1873 oli syntynyt useita uusia tiloja alueelle. Lindkullassa talo, Huttrasbackan kohdalla ja sen lähellä oli neljä taloa, Pelldalenin suussa yksi. Tie kulki Lindkullan yläpuolelle asti ja Kvarnbergetin kautta Pelldalenin itäreunalla. Peltopinta-ala oli edelleen vaatimaton 1800-luvun loppupuolella, suurin pelto oli Pelldalenin suussa, mutta suurin osa avoimesta maisemasta oli niittyä. Alueen luoteishaarassa ei ollut taloja.

1930 alueen luoteishaaraan oli rakennettu ryhmä uusia taloja, Kuusela, Harjula, Stenbacka, Grankulla, kaikilla myös peltoa. Grankullan pohjoispuolella oli neljänsadan metrin pituinen, leveimmillään pari sataa metriä oleva niitty, alueen ainoa huomattavan kokonoinen niitty. Muuten niittyä oli kapeita pieniä kaistoja ojen vieressä. Pelldalenin vanha tie oli poissa, mutta Huttrasbackan yli tie jatkui pohjoiseen, ja kaakkoispuolen uusin taloihin kulki tie Hästbergetin vierestä. Kaikki savimaat muutamia rakennuspaikkoja lukuunottamatta oli raivattu pelloiksi. Grankullan niittyalue säilyi ainakin 1940-luvulle. 1974 osa oli raivattu ja kuivatettu pelloksi, pohjoisin osa oli jätetty luonnontilaan.

Suurin osa taloista on rakennettu moreenimaalle. Ainoastaan pienet Rönnebon ja Lönnkullan talot ovat savimaalla.

1940-luvun jälkeen maisema on rakenteeltaan säilynyt. Tien varrelta on erittäin kauniit, vaihtelevat näkymät, vuoroin lyhyitä, jyrkästi nousevan pellon rinteelle, vuoroin pitkiä näkymiä yli jatkuvan peltomaiseman.

42103 Molnmossan viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Avotus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Vanha metsien rajaama peltomaisema. 1700-luvun lopulla alue oli syrjäseutua, oli sekä metsää että niittyä. Ainoa peltotilkka oli Norrkullan kohdalla, ilman talonmerkintää. 1873 oli raivattu yhtenäisiä peltoja suuria niittyjä, oli myös laidumaita talonpaikkojen lähellä.

1930 näkyvät Norrkullan lisäksi Ängsdal ja Malmossa. Koko alue on raivattu pelloksi, ei edes ojen varsilla ole niittyä enää. Joka taloon johti tie. Sekä Ängsdal että Malmossa on rakennettu savimaalle.

1974 oli rakennettu viisi uutta pientä tilaa, kolme niistä peltotilaukion keskelle savimaalle, ja tämän jälkeen muutama lisää alueen itäreunaan.

Peltoja viljellään. Yleisilme on harmoninen, alue selkeiden metsänrajojen rajaama, peltotilaukiota kokee edelleen kokonaisuutena.

42104 Flätbackan viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avotus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 11/1/2005

Metsäisten mäkien ympäröimä pieni peltotilaukea. 1700-luvun lopulla täällä oli enimmäkseen metsää, pieni peltotilkka ja pieni niitty oli alueen pohjoisreunalla. 1873 pellon vieressä oli talo, mutta suurin osa oli metsää. Flätbacka näkyy uudessa paikassa alueen itäreunalla 1930. Alueen eteläpuoli on raivattu pelloksi.

Flätbacka näkyy uudessa paikassa alueen itäreunalla 1930. Alueen eteläpuoli on raivattu pelloksi.

1940-luvulla alueella on taas suuri niitty jo raivatulla peltotilaukeella. Viljellään nykyään kokonaisuudessaan peltotilau. Flätbackantien päässä alueen reunalla on uusi tila.

Kaunis, ehyt kokonaisuus.

42105 Talman kartanomaisema

Tyyppi	kartanoympäristö	
Arvioitu rakentamisaika		
Säilyneisyys	Osaksi säilynyt kartanoympäristö, säilynyt viljelymaisema	
Avotus	2	
Luettelointiperuste	A,H,Y	
Luettelointiperuste, tarkennus		
Inventoija	Camilla Rosengren	11/1/2005

Kartanokumpare on kauniisti kumpuilevien, metsien rajaamien peltöjen ympäröimä. Kahden tilan pihakeskuksen alue on välillä ollut melko umpeenkasvanut, täällä on paljon suorarunkoisia puita, mutta niiden lisäksi myös vanhoja leveäöksisiä puita.

Peltolaakso rajautuu itäpuolella korkeaan Degerbergetiin (deger=suuri) ja länsipuolella Talman hiekkakankaaseen.

Kartanomäki on savimaiden ympäröimällä hietamaakumpareella, melko harvinainen rakennuspaikka, koska täälläkin on hyvät viljelyedellytykset.

Degerbergetin kupeessa oli viljelymaiseman alku, suuri niitty 1700-luvun lopulla.

Rakennuksista tai teistä ei ole tietoa.

1873 oli raivattu laakson suurin osa pelloksi. Täällä oli useita tiloja, eräs Degerbergetin vieressä, kaksi laakson keskellä olevalla pienellä saarekkeella, sekä yksi tien, nykyisen Talmankaaren vieressä. Kartanokumpareella on senaattikartassa merkitty kaksi asuinrakennusta. Nykyinen Talmankaari oli päätienä ja johti Martinkylään ja Keravalle. 1930 kartanokumpareella oli sekä asuinrakennuksia että hedelmäpuutarha. Alueen koilliskulmaan, Kylänpääntien varrelle, oli perustettu uusi tila Karlsgård.

Kartanon pihapiirissä on säilynyt vanhoja hedelmäpuita. Täällä on paljon suorarunkoisia puita, joilla kapea latvus, mikä osoittaa metsämaista umpeenkasvua, mutta niiden lisäksi myös vanhoja leveäöksisiä puita, mm. suuria koivuja ja pihatammi. Suuri alas asti oksainen, pyöreämuotoinen pihatammi on samanmuotoinen kuin usealla Sipoon vanhalla pihalla. Pellon keskellä olevalla vanhalla riihipihalla hyvin suuria, maisemassa erottuvia kuusia.

Pieni talo Degerbergetin vieressä on hävinnyt. Peltöjä viljellään edelleen. Harmoninen peltomaisema. Lampi alueen eteläpuolella.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

42106 Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljelymaisema

Avolus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Avara, laakea, metsien ja Keravanjoen rajaama viljelymaisema. 1873 oli kylä peltojen keskellä nousevan moreeniharjanteen etelä- ja länsipuolella. Alueella on kaksi Nygård-nimistä tilaa. Eteläpuolen Nygårdiin asti kulki tie etelästä 1873.

Nygård, Övergård, Nihtilä kuuluvat vanhoihin 1800-luvun tiloihin. Kallioisen harjanteen eteläpuolen ympärillä, hyvin tasaisella, aikaisemmin soistuneella alueella, oli sekä peltoa että kosteimmilla paikoilla suuret niittyalueet 1873. Keravanjokeen laskevan puron yli oli rakennettu kolme siltaa.

1930 oli perustettu uusia pientiloja harjannetta pitkin. Niemelä, Ilomäki ja Kalliomäki kuuluvat ennen 1930-lukua perustettuihin tiloihin. Itäpuolen Fiesbergetin ja kylän moreeniharjanteen väliin oli raivattu uusi kapea peltoalue. Karlshemin eteläpuolella olevalla hiekkakankaalla oli metsän sisällä kolme pientä hiekkakuoppaa. Nygårdintietä - Kaskelantietä oli jatkettu pohjoiseen Rajakulmantielle. Niittypinta-ala oli kutistunut huomattavasti 1930, melkein nykyiseen muotoonsa. Ainoastaan eteläpuoleisen peltoalueen keskellä kulkevan puron varret ja kapea nauha Keravanjoen varrella oli silloin enää niittynä. 1974 puronvarren niittyjä oli raivattu pelloiksi. Puron varrella on merkitty lähde ja lampi. Itäpuolella aluetta rajaavat kosteapohjaiset metsät ovat säilyneet rakentamattomina ja rajaavat kauniisti aluetta. Pelloilla on edelleen avo-ojat.

42201 Nevasjoen viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Säilynyt viljely- ja laidunmaisema

Avoluus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

9/30/2005

Nevasjoen laakson ja kumparejonon risteyskohdassa on Nevaksen kartano, maiseman solmukohta. Korkeiden kallioiden välissä kulkee kapea jokilaakso. Maisemallisesti vaikuttava viljelymaisema. Hevos- ja lammaslaitumia. Merenlahden rannalla torppamaisema.

Nevasjoen laakson ja lounais-koillisuuntaisen kallioisen kumparejonon risteyskohdassa on kartano, nykyään hevosurheilu- ja golfkeskuksena toimiva alue. Kartanon vanhat rakennukset ryhmittyvät läpikulkevan vanhan tien molemmin puolin ja leimaavat maiseman vahvasti. Topografialtaan pienipiirteisesti vaihteleva maisema luo monenlaisia näkymiä. Kartanokeskuksen tuntumassa runsaasti jalopuita ja kauas näkyviä pihtoja. Päärakennus sijaitsee joen sivupuron yläpuolella, ja oli aikaisemmin selvemmin näkyvissä pohjoispuolen peltoalueelta katsottuna. Nykyään talo on puuston peittämä tältä suunnalta katsottuna. Vuodelta 1916 olevassa taulussa näkyy sisäntulopuolella nurmipintainen, puuton, puusäleaidalla rajattu etupiha. V. 1930 kartanon eteläpuolella oli viljelypuutarha, joka oli poistettu 1948, kartassa silloin nurmimerkintänä. Nykyään myös eteläpuolella on runsas suojaava puusto.

Kartanopuutarha on vaatimaton, mutta sijainti on kaunis ja suojainen pienipiirteisesti vaihtelevassa maisemassa. Golf-nummet ovat nykyään lähellä päärakennusta, mutta niiden muotoilu on huoliteltua ja noudattaa vanhojen peltokuvioiden rajausta, ja kentän tukialueet, pakoitusalueet ja ravintola ovat maaston ja puuston rajaamat. Maasto jokilaaksoissa nousee hyvin loivasti, kahden kilometrin päässä merenrannan suistoalueesta maanpinnan korkeus on noin + 2,9 m/mpy. Maaperä on hapanta liejusavea. 1700-luvun lopulla suistoalue oli luonnontilassa, luultavasti ruovikoita, ylempänä laaksossa oli niittyä. 1873 laakso oli suurena niittynä, peltoa oli vasta kartanon puolella. Suistossa oli kaksi rakennusta, mutta sinne ei johtanut tietä. 1930 koko laakso, joitakin kallioisia metsää kasvavia kumpareita lukuunottamatta, oli peltona. Kalliorinteiden vieressä, peltojen itälaidassa kulki tie merenrannalla oleviin kahteen rakennukseen, asti. Merenlahden, Köningsvikenin rannat olivat suiston kohdalla edelleen niittyä. Suistoalueella oli raivattu uusia pelloja itäpuoleiselle rannalle 1978, mutta viljelyksestä oli taas luovuttu 1996.

Nykyään kauniit jokinäkymät laaksossa, metsänreunat paikoin laiduntamisen perinteisellä tavalla muotoilemat, ilman pensaskerrosta. Nevasjoen suiston länsipuoli on täysin ilman asutusta melko laajalta alueelta, rannat avoimia rantaniittyjä, lammaslaitumia, paikoin rantalinja on tervaleppien reunustama. Laaja karu kalliojoen ja Mattaksen tilan välissä kasvaa laajalla alueella harvaa kuusikkoa ilman kenttäkerrosta, Mattaksen lähellä mäntymetsää, metsän laidassa pilarikatjia, niitykasvillisuus, lammaslaidun. Harvinainen, ennen tavallinen maisemätyyppi. Lounaaseen, Köningsvikenin kääntyvä rantavyöhyke kallion alla tuuhean sekapuuston peittämä, kuusi, koivu, tervaleppä. Jonkun verran kuolleita puita, biodiversiteettiä lisäävä tilanne.

Mattasin tila näkyy kartassa vasta 1948. Tilan mailla on laajat lammaslaitumet. Mattas on nykyään myös hevostila. Uusia tallirakennuksia ja tarhoja on rakennettu 1990-luvulla. Tarhoja ja lantakontteja on ryhmitetty pareittain merelle suuntaavan pääakselin molemmin puolin. Tallin sijainti merenrannan suuntaisella rinteellä edellyttää huolellista kuivikkeiden käyttöä ja käsittelyä sekä tarhojen pinnan muotoilua, jotta ravinnerikkaita pintavesiä ei joudu mereen. Mattasin asuinrakennus on vapaamuotoisesti rinteessä, 1950-luvulle tyypillisen vapaamuotoisesti talon eteen terassoidun puutarhan vieressä. Puutarhaan liittyy uusi, moderni aihe: pihaa rajaa ja suojaa pitkä, loivasti s-muotoinen maavalli, joka on perustettu osaksi tallin kompostoitua lantaa käyttäen ja istutettu perennoilla. Alueen lounaiskulmassa, Köningsvikenin pohjassa, oli Ronasin torppa 1873, jolla pelto, niittyjä. Viljellään osaksi edelleen. Vanha rakennus on säilynyt, mutta tyhjä, uusi 1932. Pihan reunolla, osaksi myös pellon reunalla, on varjostavaa, suorarunkoista puustoa, edustaa umpeenkasvaa. Vanha peltoa ukio muodostaa suuren avoimen kulttuurimaisematilan. Suuri osa pelloista on kesantona, osa viljellään. Ruovikkorantaa. Viljelymaiseman takana nousee suuri, karu, osaksi puuton kallio, Braskaberget.

42301 Nikkilän sairaala-alue

Tyyppi

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus

Luettelointiperuste

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Osaksi säilynyt sairaalaympäristö

VAT-alue

A,H,Y

Camilla Rosengren

11/1/2005

Helsingin vuonna 1910 perustama ja 1910-luvulta alkaen perustettu entinen mielisairaala-alue. Pääosa rakennuskannasta 1920-luvulta arkkitehti G. Taucherin suunnittelemaa. Kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti erittäin arvokas alue, joka liittyy kiinteästi Sipoon kirkonkylän maisemakokonaisuuteen.

Sairaalan rakennukset ovat pääosin tiilestä rakennettuja ja ne on rapattu vaaleanharmaaksi tai kellertäväksi. Perustus on graniitista. Tyyllisesti alue edustaa myöhäisjugendia.

VAnhimmat on suunniteltu symmetrian periaatteita noudattaen.

Tunnelmallinen puisto-ympäristö vanhojen rakennusten lähellä. Puuttellisen puistohoidon ja erilaisten lisärakennusten vuoksi alueen tyyliin kuuluva yhtenäisyys puuttuu osin.

Kasvillisuuden kunto on kärsinyt sekä hoidon puutteesta että alueella suoritetuista korjaustoista. Sairaalan mäki oli metsää 1900-luvun lopulla. Tällä oli suuri viljelypuutarha alueen eteläpuolella 1930, 1940-luvun lopulla siitä oli luovuttu.

Paul Olssonin puistosuunnitelma v. 1931.

42302

Nikkilän kartanon viljelyalue

Tyyppi

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus

2

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Säilynyt vanha viljelymaisema rakennettujen alueiden lähellä. Alue on Bybergetin ja säilyneiden metsiköiden suojaama. Bybergetin lounaispuoli on merkitty tiiviisti rakennetuksi alueeksi 1873. Kartanon jalopuu- ja pihtaistutukset ovat maamerkinä.

Olbäckenin purolaakson ylärinteelle, korkean ja jyrkkärinteisen Bybergetin lounaispuolelle rakennettua kartanoa ympäröi kolmelta sivulta suuret, yli kilometrin pituiset, leveimmällä paikalla noin puolen kilometrin levyiset pellot 1700-luvun lopulla. Puron vieressä oli leveä niittyvyöhyke. Pornaistentien lähellä, alueen kaakoiskulmassa oli kaksi pienempää tilaa. Pornaistentieltä lähti Bybergetin itäpuolelta tie pohjoiseen, Paippisten suuntaan, Paippisten tien linjaukseen 1970-luvulle asti.

1873 peltoa on laajennettu käsittämään koko laaksoa Bybergetin länsipuolella, laakson keskellä oleva kallioista metsäkumpareita lukuunottamatta. Olbäckenin varrella oli kavennettu, noin sadan metrin levyinen niittyalue. Kartanon edessä oli 80 x 100 m suuruinen koristepuutarha. Vain harvalla tilalla Sipoossa on merkitty puutarhaa senaattikartassa.

Vanhasa valokuvassa näkyvä punamullattu kartanorakennus ja avoin, leikatuin pensasaidoin rajattu ruutu puutarha, suorat kapeat soratiet ja polkujen varrella olevat kapeat istutusboordit edustavat perinteistä, 1700-luvun loppupuolen Etelä-Suomen kartanoissa yleistä sommittelua. Ympäristön korkea puusto on nykyään alueen maamerkinä.

1940-luvun lopulla aseman läheltä kulki tie suoraan kartanoon. Tästä tiestä oli luovuttu 1974.

Päärakennuksen puutarha on ehkä ollut vaatimaton, mutta täällä on kauas näkyvää kartanopuustoa, pihtoja, jalopuita, vanhoja vapaasti kasvaneita mäntyjä. Olbäckenin varrella on säilynyt suunnilleen 1800-luvun lopun niittyalueen levyinen suojavyöhyke, osaksi puustoa kasvavana. Peltoja viljellään edelleen, ja maisema on arvokas Sipoon keskeisen alueen osa.

42303

Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

Tyyppi kylä

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren

11/1/2005

Tiivistä rakennettu alue, eri-ikäisiä rakennuksia ja paikoin runsasta pihapuustoa. Vanha Kylätie kulki Sipoonjokilaakson ylärinteellä 1700-luvun lopulla. Porvoo-Kerava rautatie avattiin 1874. Nykyään vain tavarakuljetusta.

1700-luvun lopulla Vanha Porvoontie-Suuri Rantatie haarautui kirkon koillispuolella, sieltä lähti Vanha Kylätie koilliseen, Pornaisiin, ja haarautui Nikkilän kartanon lähellä, Bybergerin itäpuolella, Paippisten suuntaan 1700-luvun lopulla. Kirkon lähellä Kylätie kulki peltojen yli, jatkui metsäisen mäen läpi nykyisten koulujen kirjaston ja kunnantalon kohdalla, niittyjen ja peltojen läpi koillisuunnassa, Sipoonjokilaakson ylärinteellä, ja ylitti Ollbäckeniä. Tien varrella oli kolme taloa Ollbäckenin eteläpuolella, kaksi muuta oli Ollbäckenin pohjoispuolella.

1873 nykyisen Mixintien seudulla oli tiivin rakentamisen alue. Suunnilleen Laaksotien kohdalla lähti yhdystie kaakkoon, Suureen Rantatiehen. Maisema oli pääasiallisesti peltojen ja niittyjen leimaama.

1930 Nikkilän kylän rajalta koilliseen, missä Suuri Rantatie- Vanha Porvoontie kääntyi itään ja Kylätie jatkui koilliseen, oli yhtenäinen talojen jono tien varrella. Tienhaaran luoteispuolella oli kansakoulu. Kylätien ja rautatien risteys ja sen lähellä Ollbäckenin ja Sipoonjoen yhtymiskohta muodostivat voimakkaan maisemallisen solmukohdan.

Vanhaan kunnantaloon, joka sijaitsi Ollbäckenin laakson eteläpuolella vastakkain laakson toisella puolella olevan Nikkilän kartanon kanssa, johti kujanne 1940-luvun lopulla. Toinen kujanne johti Kylätieltä kunnantaloon.

Kylätien länsiosassa, hautausmaan edessä, oli peltoalue 1970-luvulla, muuten rakentaminen oli levinnyt tienviereisten talorivien molemmin puolin.

Tien viereinen puusto, näkyvimmin vanhojen puutarhojen suuret kuuset ja uudempien viheralueiden terjoensalavat, vaahterat ja mm. uuden kunnantalon viereinen hopeapajukujanne korostavat alueen ajallista monikerroksellisuutta.

42401 Norrkullan kartanomaisema

Tyyppi	kartanoympäristö
Arvioitu rakentamisaika	
Säilyneisyys	Säilynyt kartanomaisema
Avolus	1
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, tarkennus	

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Sipoon vanhimpia rälssitiloja. Kartano on rakennettu korkealle kumpareelle, luonnostaan näkyvä kiintopiste maisemassa moneen suuntaan. Tätä vahvistaa tunnusomainen kartanopuutarhakasvillisuus, korkeat kuuset, suuret jalot lehtipuut, tammikujanne.

Norrkullan ympäristö liittyy toisaalta Sipoonjokilaaksoon, toisaalta sureen peltoalueeseen, joka jatkuu Pigbyn ja Gesterbyn puolella. Norrkullan itäpuolen pellot liittyivät 1700-luvun lopun suurimpiin yhtenäisiin peltoalueisiin. Joen puoleiset rinteet olivat niittyjä.

Hankalakulkuisena pidetty tie Kirkonkylästä kulki Norrkullan peltojen rajalla itäpuolella, Gesterbyn kumpareiden pohjoisreunalla, sivutie johti kartanomäelle. Myös kartanokumpareen pohjoispuolelle on merkitty tie, joka jatkui länteen joen yli, silta-merkintää ei ole.

1873 on vielä merkitty niittyjä suuren peltoaukean Gesterbyn kumpareen rinteille. Jokilaakson niityt oli silloin raivattu pelloksi. Tie itäpuolen peltojen yli oli saanut uuden linjauksen lähempänä kartanoa.

1930 kartanomäen ympäröivät viljelyskelpoiset maat, suurimmaksi osaksi savimaita, jokilaakson rinteillä myös hietamaakerroksia, oli raivattu pelloiksi. Pellot ulottuivat joen vesirajalle asti.

1970- ja 1990-luvun välisenä aikana Söderkullantien linjasta oittiin uudelleen entistä juohevammaksi Stufasin pohjoispuolella.

Norrkullassa oli kaksi hedelmätarhaaluetta 1930, jotka säilyivät 1940-luvulle asti. 1950-luvulla kartanon tulotien viereinen alue oli kuusiaidan rajaama. Aitaa on myöhemmin poistettu. Kartanopuutarha on tyypillinen 1900-luvun alkupuolen puutarha, tammikujanne, pihdat ja jalopuut kuuluvat ajan piirteisiin, merkittävä puutarhakulttuurin kannalta. Myös kartanon hyötyrakennukset näkyvät maamerkkeinä. Kartanon päärakennus on ulkoa katsottuna puuston suojaama. Korkeat kuuset, pihdat ja suuret jalot lehtipuut näkyvät maamerkinä myös Hindsbyn kylämäeltä katsottuna.

Peltoaukealla, joka jatkuu laajana luoteeseen, on säilyneitä pieniä metsäsaarekkeita, jotka antavat syvyyttä näkymiin, monipuolistavat ympäristöä ja luonnon monimuotoisuutta.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

42601

Pohjois-Paippisen viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentumisaika

Säilyneisyys

Säilynyt viljelymaisema

Avolus

VAT-alue

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Laakea, avara viljelymaisema. Useita vanhoja tiloja rajaavien metsien reunoilla ja Paippistentien varrella. Vanhojen pihojen metsälehmuksat, niinipuut, liittyvät viereisen Bastmossanin nimeen, bast=niini.

Alueen vanhimmat tilat Rörstrand, Blickdahl ja Häggas perustettiin 1755, Rosbacka (Rosäck) ja Fågelns pian sen jälkeen (Sjöholm). Mitään näihin liittyviä niitty- tai pelto merkintöjä ei näy kuninkaankartastossa.

1873 suuri savimaatasanko oli lähes kokonaisuudessaan raivattu niityksi ja pelloksi. Laakson keskiosa oli niittyä, rinteillä talojen lähellä oli peltoja. Paippistentie kulki laakson reunassa hietakumpareiden päällä, kääntyi länteen Sandbackan vieressä ja jatkui aina Fågelnsiin asti. Blickdalin pohjoispuolella oli suuri laidunmaa.

1930 nykyinen peltoalue oli raivattu pelloksi. Mosantien varrella on useita 1873 ja 1930 välillä perustettuja tiloja, Smedsbacka, Mamrelund, Lindkulla ja Solhäll. Uusia tiloja muualla oli mm. Sandnäs, Skogsbacka, Annelund ja Tallnäs. Kylässä oli osuuskauppa ja kansakoulu. Skogsbackassa ja Mamrelundissa oli pienet hedelmätarhat.

Mosantien varrella on nykyään useita huonokuntoisia talousrakennuksia. Sen päässä olevalla talossa ei enää asuta. Tien varrella kuitenkin asutaan ja toimitaan vanhoilla paikoilla. Vanhimmat tilat ja niiden pihapiirit hahmottuvat kauniisti maisemassa. Tuulilta suojaavia kuusiaitoja alueella on usealla pihalla, mm Sandnäsissä, Mosantien varrella ja pitkä jakso Paippistentien varrella.

Rakennettu kulttuuriympäristö, Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt, Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu 16. Museovirasto, Ympäristöministeriö. Hki 1993
Odin Sjöholm : Torvtäkten i Bastmossen Paipis Torvströandelslag 1918-2003, päiväamätön moniste

42602

Etelä-Paippinen, viljelymaisema

Tyyppi

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Etelä-Paippinen on Sipoon vanhoja kyliä. Etelä-Paippisten pohjoisosassa oli yhdeksän taloa 1700-luvun lopulla. Talojen lähellä oli melko pieniä pelloja, mutta Sipoon suurimpiin kuuluvia niittyalueita. 1873 alueen reunoilla oli tullut uusia tiloja.

Silta joen yli, Paippistentien tienhaara harjun ylärinteellä olevan Ruxasin kohdalla, Ruxasin talo ja pihapiiri muodostavat huomattavan maiseman solmukohdan. Vanhimpiin tiloihin kuuluvat Ruxas, Lampetas, Ulas, Meilis, Tomtbacka.

Jo 1700-luvun lopulla kulki tie Sipoonjokiakson pohjoisrinteellä Linnanpellon suunnasta ja päättyi Ruxasin mäen alla. Joen eteläpuolella johti tie etelästä Meilikseen asti.

1873 näkyy kartassa lisäksi mm. Käsik, Kumbacka, Nygård, Solbacka, Hemgård, Norrbacka, Nybacka, Klemetas ja Tarabacka.

1800-luvun aikana perustettujen tilojen yhteyteen raivattiin uutta peltoa, nykyisen viljelyaukean suuret keskiosat olivat edelleen niittyä. Teitä oli tullut lisää: Nykyinen Brusaksentie - Härsbäcksentie johti Åkerbackaan asti, Paippistentie jatkui pohjoiseen, ja haarautui Norrbackaan. Eteläpuolella teitä meni Käsikseen ja Pellasin.

1930 oli koko niittyakso raivattu pelloksi. Peltoaukealla ja teiden varsilla oli kymmeniä latoja. Niittyjä oli enää joki- ja puroomien varsilla. Haversbackasta itään oli melko leveitä niittyalueita Sipoonjoen varrella.

Puutarhamerkintä on kansakoulun vieressä ja Hannusasin kohdalla. Hannusasin tien vieressä oli puurivi. Etelä-Paippisten toinen hedelmätarha 1930 oli Bertasin kohdalla, tämän alueen ulkopuolella.

Maaperä on melkein koko alueella aitosavea, joka on viljelty tarkasti moreenimaiden rajalle.

Rakennukset ovat latoja ja tilojen Kumbacka, Brobacka, Solbacka, Hagalund

lukuunottamatta moreenimailla. Viljelymaana tämä on ojituksen jälkeen ollut erinomaista, maan pH on harvinaisen korkea sipoolaisissa olosuhteissa: Käsiksen länsipuolella oli ruokamullan pH 6.0 ja pohjamaan pH 6.3 v. 1932 mittauksessa.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

42603

Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys säilynyt viljelysmaisema

Avolus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/1/2005

Etelä-Paippisten voimakaspiirteinen osa. Sipoon vanhimpia teitä kulkee Linnanpellosta Sipoonjokilaakson korkeilla ylärinteillä, syöksyen jyrkästi alas puron sillan kohdalla. Maiseman vanhat piirteet ovat säilyneet. Sipoon hienoimpia näköalapaikkoja Snickarbackantietä.

Sipoonjokilaakson eteläpuoli oli suurena yhtenäisenä peltona jo 1700-luvun lopulla, rajautuen kaakossa suunnilleen nykyisiin Furubohon ja Nyåkeriin asti ja kylän tiiviiseen keskustaan nykyisen maantiesiltaan asti. Peltoalue Sipoonjoen eteläpuolella oli puolitoista kilometriä pitkä ja leveimmillään puoli kilometriä leveä. Lind-Ollas oli pellon saarekkeella. Jokilaakson eteläpuolella kulki tie Nikkilästä Käskseen. Joen eteläpuolella sivupuron varrella oli kolme vesimyllyä.

Pohjoispuolella oli ainakin tilat Kålas ja Snickars. Myös täällä oli pitkä ja leveä peltoalue Kålaksen ja Snickarsin välisellä alueella.

1873 peltoja oli laajennettu molemmiin puolin jokea, mutta edelleen oli suuria niittyjä jokiuoman lähellä. Oli tullut monta uutta taloa alueelle, mm. Kåbacka, Jopas, ja pellon ja joen yli kulkevan tien sillan kohdalla useita taloja.

1930 oli nykyisen maiseman yleispiirteet muovautuneet, niittyjä oli enää kapeita nauhoja joen ja sivupuron rannoilla. Suurin osa pelloista on raivattu savimaalle, Kurkisbackenin pohjois- ja luoteisrinteille paikoin hienon hiedan kaistalle.

Sipoonjoen varrella, Snickarsin eteläpuolella on perinnemaisema Snickarsin puronvarsilaidun.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

42701

Morarna

Tyyppi	viljelysmaisema
Arvioitu rakentamisaika	
Säilyneisyys	Säilynyt viljelymaisema
Avotus	2
Luettelointiperuste	H,Y
Luettelointiperuste, tarkennus	
Inventoija	Camilla Rosengren

11/1/2005

Suuri, yhtenäinen peltoalue Savjärven kartanon lähellä. Kuivatettu, ennen soistunut alue. 1700-luvun lopulla suurin osa alueesta oli niittynä, kaksi kilometriä pitkä ja kaksisataa - seitsemäsataa metriä leveä niitty. Nykyään suuri, erittäin yhtenäisenä säilynyt, peltoalue. 1873 oli pieniä peltolohkoja alueen kartanon puolella. Eteläpuolen metsänreunassa oli myös talo, Björkkulla. 1930 koko alue, lukuunottamatta pientä niittyä itäpäässä, oli raivattu pelloksi. Raivattu alue on kokonaisuudessaan savipohjaista. Alueen reunalle oli rakennettu kaksi uutta taloa metsänreunaan, Morhed ja Rosas. Rosasia varten löytyi kalliainen moreenkukkula, muut talot ovat savimaalla. Tämän jälkeen ei ole tapahtunut mainittavia muutoksia maankäyttössä.

42801 Savijärven kartanomaisema

Tyyppi	kartanoympäristö	
Arvioitu rakentamisaika		
Säilyneisyys	Osaksi säilynyt kartanomaisema	
Avolus	2	
Luettelointiperuste	A,H,Y	
Luettelointiperuste, tarkennus		
Inventoija	Camilla Rosengren	9/30/2005

Kartanon läheisyys näkyy ympäröivien peltoalueiden suuripiirteisyydessä, itse kartano on metsiköiden suojaama, näkymiä avautuu Savijärven, Sipoon suurimpiin kuuluvien järvien suuntaan. 1700-luvun lopulla kartanomäelle on merkitty neljä rakennusta ja tuulimylly.

Kartano sijaitsee Savijärven soistuneiden laakeiden länsirantojen vieressä, Kvarnbergetin ja Georgshäll-kallion kaakkoisrinteellä. Kartanomäen viereiset savimaat oli peltoina 1700-luvun lopulla. Harjanteiden pohjois- ja länsipuolella olevat nykyiset suuret peltolueet, pysyivät kosteutensa vuoksi niittyinä 1800-luvun loppupuolelle. Järvilaaksossakin vain ylärinteet viljeltiin. Pohjoispuolen pitkän peltolaakson nimi, Slättkärr = niittosuo, kertoo olosuhteista. Järven itäpuolella oli Lillängin torppa, jolla oli peltoja, niittyä ja laidunmaata 1873.

1930 kartanon lähialueiden ja Lillängin niityt oli raivattu pelloiksi. Pohjoispuolen itä-länsisuuntaisessa peltolaaksossa kulki voimansiirtolinja.

Savijärven kartano kuulu harvoin sipoolaistiloihin, joilla on ollut koristepuutarha- ja puisto 1930. Valokuvassa näkyy suorakaiteen muotoinen terrassointi talon vieressä, leikatut pensasaidat ja tuuhea, seinää peittävä villiviini talon eteläpäädyssä. 1948 näkyy melkein 300 metrin pituinen laituri järven rannalta. Vasta 1970 karttoihin on merkitty pellon yli johtavan tulotien hopeapajukujanne. Kujanne on hieman rapistunut, kuten myös viime vuosisadan alun puutarha-aiheet, mm. pensasaidat, puutarha-allas. Puutarhan reunalla on luonnonläheinen ankkalammikko, perinteinen kartanomiljöön aihe. Lähellä päärakennusta on suuri, pyöreälätväinen, alas asti oksainen pihatammi. Hevosurheilukeskus.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

43001 Spjutsundin viljelymaisema

Tyyppi viljelymaisema

Arvioitu rakentumisaika

Säilyneisyys

Osaksi säilynyt, paikoin umpeenkasvua.

Avolus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

8/10/2005

Jo 1700-luvun lopulla merkittävä kyläkeskus rannikolla. Pienipiirteisesti vaihteleva viljelymaisema rannan lähellä, kylän pohjoispuolella, kallioharjanteen pohjoispuolella, avautuu suuri avara peltomaisema. Skogbyn tila muodostaa kylälle vaikuttavan portin kun lähestytään Spjutsundintietä pohjoisesta. Useita vanhoja taloja ja pihapiirejä.

Spjutsundin kylän alue Stenhuggarbergetistä itään Östervikeniin on suurin perinteisen rakentamisen ja viljelyalueiden ryhmä Sipoon rannikolla. Skogbyn puoli liittyy toisentyypiseen, suuren savitasangon viljelymaisemaan.

Maaperä rannan lähellä olevassa pitkässä, kaakkoon viettävässä viljelylaaksossa on hietaa, paikoin savea. Täällä oli Sipoon rannikon suurin keskittymä peltoja 1700-luvun lopulla, mutta kylän pellot olivat kapeana nauhana. Skogbyn puolella oli jo silloin laajat pellot ja niityt. Skogbyn kumpareen, missä tilan rakennukset ovat, maaperä on hiekkaa.

V. 1873 peltoalue oli kasvanut. 1930 Skogbyn puolen kaikki niityt oli raivattu pelloksi, rannan puolella oli edelleen niittyjä.

Kaikilla tiloilla on perinteiset pihaympäristöt. Pihoilla on säilyneet puu- ja kiviäidat, piirre joka ei ole muualla rannikolla tavallista, lukuunottamatta Gumbostrandin aluetta. Aitoja on varmasti ollut myös muualla, mutta kun eläimiä ei ole enää pidetty ei aitojakaan ole tarvittu. Tiheästi rakennetuilla alueilla kuten Spjutsundissa aidan merkitys myös reviirin rajana korostuu.

Smedsin pihapiirin läpi kulkeva tie muodostaa viehättävän maisematilan rakennusten, puiden ja pensasaitojen reunustamana. Uusi tie on rakennettu pellon puolelle, pihaympäristöjen rauhoittamiseksi, 1996 jälkeen. Suurin osa pelloista viljeltiin edelleen 1996, mutta viime vuosina osa rannan puoleisista pelloista on jäänyt viljelemättä.

Skogbyn kumpareella useita perinteisiä rakennuksia ja hyvin hoidettu, lajikas puutarhaympäristö. Tien varrella on vanha jalopuuvivistö ja tietä reunustavia aitoja ja talousrakennuksia.

Kartat: Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitut 1929, maaperäkartta 1948, peruskartat, kartoitut 1974 ja 1996, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

43101 Svartbölen kulttuurimaisema

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avotus 2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Vanhan Porvoontien varrella oleva pieni kylä, nykyään vanhan tien ja uuden Jokivarrentien risteyksessä. Byabäckenin purolaakso, jonka rinteellä vanha tie kulkee, kaartuu itään, Kirkonkylän suuntaan. Maiseman solmukohta.

Byabäcken-puron varrella ja kumpareiden välissä oli suuret niityt 1873. Tien mutkan pohjoispuolella, kumpareiden päällä, oli kaksi tilaa ja niiden lähellä peltoja. Kahden suuren talon eteläpuolella, tien vieressä, kapean rotkon rinteellä, oli pieni tila ja pieni viljelymaa. Soistuneilla alueilla oli laidunmaita.

1930 kaikki niityt purojen reunoille asti oli raivattu pelloiksi. Ainoastaan kapeassa laaksossa kylän ja pienen tilan välissä oli niitty. Byabäckenin laakson itäpuolella kartassa näkyy Nybackan tila. Tien varrella Kuckubacken eteläpuolella oli rakennettu talo, jossa toimi kauppa vielä 1970-luvulla. Alueen eteläreunalla, tien itäpuolella, oli rakennettu Paisbackan pientila.

Alueen tilat ovat näkyvästi, korkealla maastossa, lukuunottamatta pientä tilaa tien vieressä. Vielä 1940-luvun jälkeen on raivattu uutta peltoa Nybackan itäpuolelle, vielä 1940 sekametsää kasvavalle savipohjaiselle maalle.

Länsipuolella 1950-luvun jälkeen rakennettu Jokivarrentie muodostaa uuden rajan Svartbölen kylämäen viereen. Muuten maisema on säilynyt viljelymaisemana, jossa pitkät, vaihtelevat näkymät peltolaaksojen yli ja kumpareiden porttimaisten metsiköiden välistä. Peltoja viljellään puronrannoille ja teidenreunoille asti.

Vanhalla kylämäellä olevien talojen pihapiireistä toinen on melko avoin, punamullattu asuinrakennus on maamerkkinä tieltä katsottuna. Toinen vanhoista tiloista on puutarhan ympäröimä, asuinrakennukset väriiltään vaaleankeltainen ja valkoinen. Puutarhassa on runsas, vanha, osaksi ylikäinen pihapuusto, mm. tammi, suuri kuusi ja lehtikuusi, leikatut pensasaidat, syreenejä, omenapuita.

Nybackan pihapiiri on avoin, numipintainen, koiuja pihapuina.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

43201 Byträsk Ollas

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys Osittain säilynyt viljelymaisema

Avolus 3

Luettelointiperuste H, Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 9/30/2005

Tienristeys jossa seuraintalo ja Ollasin vanha tila Byträskin lähellä. Peltoa viljellään osittain, mutta Byträskin rannalla kasvaa koivuvesakkoa.

Ollasin vanhat hyötyrakennukset rajaavat selkeästi rakennusryhmän pellon vieressä. Vanha tie Nevasin kautta Boxiin. Byträskin rannoilla oli peltoja jo 1700-luvun lopulla.

43301 Östersundomin kartanomaisema

Tyyppi kartanoympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus

VAT-alue

Luettelointiperuste

A, H, Y. Rakennus- ja puutarha- sekä maataloushistoriallisesti arvo

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

11/5/2005

Laaja, maamerkinomainen, purolaakson vieressä sijaitseva kartano. Moneen suuntaan erottuva maisemakokonaisuus. Peltöä ja laidunmaata, komeasti maisemassa näkyvä kartanon päärakennus. Kuusi- ja jyrkän aidan rajaama kartanopuutarha.

Korkea lehtikuusimetsä kartanon vieressä on maamerkki kauas itään ja etelään.

Ruovikon metsäsaarekkeilla kasvaa lehtipuustoa, pääosin tervaleppää. Rantaniittyjen umpeenkaasvua on Uuden Porvoontien reunoilla. Päärakennus 1680-luvulta, tuhoutui

1713, uusi päärakennus 1792. Nykyinen vuodelta 1878 on Th. Deckerin piirtämä.

Kartanolla oli suuri puutarha jo 1700-luvulla, luultavasti pääasiallisesti hyötypuutarha.

Puutarhureina toimivat mm. Petter Björkström 1792, ja myöhemmin Ruotsista v. 1890

muuttanut Linus Lundquist. 1873 kartassa ei ole puutarhamerkintää, vaan peltoa

päärakennuksen ympärillä, luultavasti vanha kortteleihin jaettu vanha viljelypuutarha. 1800-

luvun lopulla rakennuksen lähellä oli ajalle tyypillinen kaartuvalinjainen puutarha, kuten

usein Deckerin piirtämien huviloiden yhteydessä. 1930 oli huomattavan kokoinen

koriste- ja puutarha, suorakaiteen muotoisella alueella kartanon päärakennuksen ympärillä.

Vanhan puutarhan ruutukuvio näkyy itään suuntautuvassa, 1950-luvun jälkeen

poistuneessa tiessä, joka jatkui Björkuddeniin. Tien varrella oli pitkä kujanne.

Kartanon lähiympäristössä on nykyään runsaasti vanhoja jalopuita ja sitä rajaa harventunut

kuusi- ja jyrkän. Tulotien varrella on rauta-aita, jossa jyrkät, valkoiset tukipylväät.

Tiiviskasvuinen vanha pihakuusi Lass-Bengtsin kumpareella toimii paikallisen

maamerkinä, mäellä on myös muuten tyypillisiä vanhoja kulttuuriympäristön puita, jotka

ovat kehittyneet avoimessa ympäristössä.

Purossa oli vesimylly 1700-luvun alussa, toinen suurempi 1750-luvulla. 1754 täällä oli kaksi

tiiliuukkia. Kalastus on ollut tärkeä elinkeino maatalouden lisäksi. Huomattavia

peltoraivaustyöitä tehtiin jo 1700-luvulla. Anders Hellenius, myöh. Enghjelm, raivausti

Långbrokärrin 1764. Hänen aikanaan Östersundomin alaisena oli 17 torppaa. C. G. af

Enghjelm jatkoi niitty- ja peltoraivaustyöt isänsä jälkeen. 1873 kartanokeskuksen viereinen

laakso oli raivattu rannikon suurimmaksi yhtenäiseksi peltoalueeksi Bräntbackaan ja

laakson pohjaan asti. Laakson itäpuoli ja leveä rantavyöhyke oli niittyä. 1930 laakson

itäpuoli oli raivattu pelloksi, mutta rantavyöhyke ja laakson pohja olivat suurena

niittyalueena vielä 1970-luvulla. Nykyään niityt ovat osaksi metsittymässä, ainoastaan

pienet alat puutarhan ja Lass-Bengtsin kummun eteläpuolella on enää merkitty

niittymerkinnällä v. 2000.

Jonkun verran umpeenkaasvua on Uuden Porvoontien reunoilla. Kappeliin johtavan tien

varrella 1900-luvun aikana istutettuja puutarhoja, mm. tietä reunustava hopeapajurivi

vuosisadan alkupuolen huvilan puutarhassa.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

43302 Bölen viljelylaakso

Tyyppi viljelysmaisema

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys osaksi säilynyt

Avotus 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija Camilla Rosengren 6/5/2005

Vanha Bölen torppa sijaitsi täällä Fallbäckenin suistoalueen lähellä, purolaaksossa.

Pienipiirteinen viljelymaisema.

Fallbäckenin suisto on rehevää, kosteaa lehtoaluetta, vanhat pellot sijaitsivat hieman ylempänä purolaaksossa, melko jyrkillä rinteillä, missä maa on kuivempaa. Täällä on ollut puutarhaviljelyä avomaalla, nykyään myös kasvihuoneissa.

Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaatinkartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1955, peruskartat, kartoitus 1974 ja 2000, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

43303

Östersundomin kappelin hautausmaa

Tyyppi	kirkkoympäristö
Arvioitu rakentamisaika	
Säilyneisyys	Säilynyt
Avolus	VAT-alueen osa, 2-3
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, tarkennus	

Inventoija Camilla Rosengren 11/5/2005

Kappelipaikka ainakin 1600-luvulta, merenrannan lähellä. Nykyinen kappeli vuodelta 1754. Luonnonkivimuurein ympäröity, pieni vanha hautausmaa ja sen laajennus 1974 jälkeenerenlahden puolella. Melko niukkaa puustoa, valoisa tunnelma. Vanhassa osassa koivuja, saarnia. Suuria tuijia rivissä, 1900-luvun alkupuolelta.

Vanhimmat puut arviolta 1900-luvun alusta, tuijat ehkä 1920-1930-luvulta. Valokuvassa 1800-luvun lopulta näkyy suuri metsälehmus kirkon takana ja paljon nuorta puustoa. Kirkkotarha on idyllinen verrattuna Kirkonkylän molempien kirkkojen sen ajan ankaraan puuttomuuteen. Östersundomin kartanon ja Björkuddenin läheisyys ja siellä vallitseva kiinnostus maiseman ja puutarhan hoitoon on ehkä vaikuttanut myös kappelin ympäristöön.

Kiertävä jyrävä luonnonkivimuuri vanhan kirkkotarhan ympärillä on merkitty vasta vuoden 1954 kartoituksessa. Valokuvassa 1800-luvun lopulta näkyy toisella puolella kevyt puinen aita ja puinen portti, jossa puiset portinpylväät, portin vierestä alkaa luonnonkivimuuri. Nykyiset jyrävät portinpylväät ovat 1900-luvulta. Mäeltä on kauniit avarat näkymät merenlahdelle, suuret ruovikot rauhallisena taustana eteläpuolella. Sekä tiivistä rakennettu pientaloasutus että viljelymaise ma länsi- ja itäpuolella. Uusi hautausmaa on vanhan vieressä, toistaiseksi, kun suurin osa vielä on käyttämättä, veistoksellinen viheralue nurmikoineen, pensasriveineen. Hyvin hoidettu, kaunis ja harmoninen kirkkoympäristö.

Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1955, peruskartat, kartoitus 1974 ja 2000, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö ja rakennusperintösevitys, alueet

99901

Sipoonlahden kulttuurimaisema

Tyyppi kulttuuriympäristö

Arvioitu rakentamisaika

Säilyneisyys

Avolus

VAT-alue

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkennus

Inventoija

Camilla Rosengren

8/27/2005

Monipuolinen maisema historiallisesti, luonnonolosuhteiden kannalta ja kulttuurimaisemana. Sipoon asuttamisen portti, viljelymaisema, kartanokeskittymä. Jokisuussa on Sibbesborgin muinaislinna.

Sibbesborgista on säilynyt katkelmia varhaiskeskiaikaisesta vallihaudasta ja maavallista. Keväällä, kun kasvillisuus vielä on hentoa, näkyy linnoituksen maavallit ehkä parhaiten. Linnoituksen etelään aukeavalla kalliorinteellä on kallioketo, perinnemaisema. Söderkullan, Joensuun (Skräddarby, Hedvigsberg), Hitån ja Eriksnäsän kartanot puutarhoineen, peltoineen. Laidunmaisemia. Rannoilla osin jylhät korkeat kalliorannat, vaihtelevat metsät kallioisista mäntymetsistä lehtoihin, osin vehmasta ruovikko- ja rantaniittymämaisemaa.

Kartat: Kuninkaan kartasto 1776 - 1805 digitointi, Senaattikartta 1873 digitointi, pitäjänkartta, kartoitus 1929, maaperäkartta 1948, peruskartat, kartoitus 1974 ja 1996, Ilmakuvaus 2002, Lentokuva Vallas Oy, Tampere

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

112 Gumbostrand

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Periäinen

Gumbostrandin ranta ja peltoaukea, jonka reunoihin sijoittuvat mm. Gumbostrandin koulu, Fransmanin vanha kaupparakennus ja ranta laituriineen. Rannikon kulttuurialue.

113 Husö

tyyppi	kartanoympäristö
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Alue on säilyttänyt kartanomiljöönsä
arvotus	1.
luettelointiperuste	A, H, Y
luettelointiperuste2	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä.
inventoija	Karoliina Periäinen

Husön kartanon alue. Päärakennus pihapiireineen, peltoaukea, hevosaitaukset ja Husön lahti muodostava Natura-alueiden väliin jäävän kuultturiseti ehjän kokonaisuuden. Sipoon rakennuskulttuuri inventoinnissa 1982, kohde nro 106.

Husön kartano oli tavanomainen perintötila 1600-luvulla, kunnes Kaarlehtertua muutti sen lahjoitustilaksi. Nykyisin mantereeseen kiinnikasvaneessa Talosaaressa sijaitseva kartano sai tieyhteyden vasta 1860-luvulla, tätä ennen kuljettiin lautalla. Tila on vaihtanut omistajaa usein 1800-luvulta lähtien. Nykyinen omistaja, Helsingin kaupunki, vuokraa sitä ratsastustallin ja koulun käyttöön.

Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

114 Majviken-Svartviken

tyyppi

arvioitu_rakentumisaika

säilyneisyys

arvotus 1.

luettelointiperuste A,H,Y

luettelointiperuste2 aikansa suunnitteluhanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

inventoija Karoliina Peräinen

Majvikenin huvilan alue, johon kuului myös Svartvikenin torppa. Kauppapuutarha kasvihuoneineen. Pello Majvikenin huvila ja Svartvikenuin torppa sekä muita rakennuksia.

Museovirasto: Senaatin kartaston 1873 digitointi, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982. KP: Catharina Westermarckin haastattelu

115 Koivuniemen alue

tyyppi haja-asutus

arvioitu_rakentumisaika

säilyneisyys rakennukset ovat säilyttäneet alkuperäistä vastaavan ilmeensä.

arvotus 1.

luettelointiperuste A,H,Y

luettelointiperuste2 arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

inventoija Karoliina Peräinen

Koivuniemen alue, johon kuuluu Sakari Topeliuksen Björkudden-huvilan lisäksi taaempana sijaitsevat, huvilaan kuuluneet rakennukset. Kuuluu Östersundomin kulttuurimaisemaan, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993, nro 57

Päärakennuksen lisäksi huvilaan kuuluu Fågelbo (1882), renkitupa (1880), leivintupa ja jääkellari, riihi, luuva, lato ja laituri. Mansardikattoinen suurehko rakennus on rakennettu 1935.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

116 Sipoonlahden kulttuurimaisema

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	valtakunnallisesti arvokas
luettelointiperuste	
luettelointiperuste2	
inventoija	Karoliina Periäinen

Sipoonlahden maisemakokonaisuuden raja. Valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen julkaisussa vuodelta 1993 alue nro 56.

Sipoonlahden rakennuskanta on pääosin 1900-luvun loppupuoliskolta. Fladanin rannalla sijaitsevan Joensuun kartanon päärakennus ja siipirakennuksen ovat 1700-luvulta. Asutus sijoittuu melko tasaisesti lahden pohjoisosan molemmille rannoille. Moottoritien eteläpuoliset Eriksnäs ja Hitån kartanon alueet ovat huomattavasti harvemmin asutettuja lukuunottamatta muutamia lähinnä 1900-luvun alkupuoliskolla rakennettuja huviloita. Pellot ja niityt sijaitsevat edelleen historiallisille paikoilleen, tosin niiden pinta-ala on erityisesti alueen pohjoisosissa pienentynyt asuinalueiden rakentamisen vuoksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto Ympäristöministeriö. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu 16. Helsinki 1993.

117 Hartwallin alue Ängsviken

tyyppi	teollisuusympäristö
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Periäinen

Kommandiittiyhtiö K.Hartwallin toimintaan liittyviä rakennuksia sekä yksityistaloja. Rantatie, hopeapajut, rantamaisema.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård, Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, liittyen Söderkullan osayleiskaavan kehitykseen.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

121 Kariluodon tila

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1876
säilyneisyys	Vanhaa päärakennusta laajennettu ja korotettu, tyypilliseen tapaan. Stentorpin päärakennus 1951
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö, avoin tila
inventoiija	Karoliina Peräinen

Kariluodon tila erotettiin tilasta Thomasas. Vanha päärakennus vuodelta 1876 poikkipäädyllinen, L-n muotoinen rakennus, hirsirakenteinen, lautavuorattu. Puutarha, pellot. Nykyisin jaettu kolmeen osaan.

KP: omistajan haastattelu

122 Nothusviken

tyyppi	viljelysmaisema
arvioitu_rakentumisaika	1873 -
säilyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila
inventoiija	Karoliina Peräinen

Nothusvikenin lahden pohjukassa sijaitseva peltoaukea ja vanhat asuinpaikat muodostavat kokonaisuuden joka uudisrakentamisesta huolimatta on ilmeeltään perinteikäs. Edvin Laine on käyttänyt paikkaa filmeissään, mm. Niskavuoren Hetassa.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

123 Linnäsintie-Byrträskintie

tyyppi	viljelysmaisema
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	Y
luettelointiperuste2	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Träskbyssä Linnäsintien-Byrträskintien varrella sijaistsevat rakennukset ja peltoaukeat. Rukoushuone.

124 Eriksnäs

tyyppi	kartanoympäristö
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	tyypillinen, hyvin säilynyt kartanoympäristö
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	

Eriksnäsin historiallinen kartanoalue peltoineen ja rakennuksineen. Säteri- ja myöhemmin elinikäinen rälssitila. Nykyisin yksityisomistuksessa ja ratsastuskeskuksena. Kuuluu Sipoonlahden kulttuurimaisemaan, 1993 nro 56. Sipoon rakennuskulttuuri alue nro 128

Eriksnäs nautti säterivapautta 1598-1683 minkä jälkeen se annettiin elinikäisrälssitilaksi Klas Ekelöfille. 1700-luvulla J.E. Nordenberg ryhtyi kohentamaan tilaa ja hänen poikansa, Carl Fredrik Nordenskiöld, perusti puutarhan monine jalopuulajineen. Nordenskiöldien aikana rakennettiin luomonkivinavetta (n. 1750), joka lieenee pitäjän vanhin kivinavetta. Samoin tuulimylly on tältä ajalta. Torppia kartanolla oli 1746 viisi. Myöhemmin Eriksnäs perusti kalastajatorppia mm. Simsalöön, Krämaröameille sekä eestiluotoon. Kälkäläisempi päärakennus paloi 1810 rakennettiin uusi, hieman pienempi. Eriksnäs pysyi Nordenskiöld-suvulla vuoteen 1906 saakka. Vuonna 1916 se siirtyi ministeri Enckellin haltuun ja tällöin sitä korjattiin ja laajennettiin arkkitehti Armas Lindgrenin suunnitelmien mukaan. Päärakennus sivurakennuksineen hyvin säilynyt, työtekijän asunorakennuksia, tuulimylly, nykyisin talleina toimivat rakennukset, muut rakennukset sekä hevosaitaukset muodottavat arvokkaan ympäristön.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto Ympäristöministeriö. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu 16. Helsinki 1993.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

125 Kalkkirannan tehdas

tyyppi	teollisuusympäristö
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	1700-luvun kalkkiuuni jäljellä mm. naapurikiinteistön alueella.
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	

Kalkkirannan tehdasalue. Historiallinen teollisuusmiljö. Gösta Kajanuksen v. 1939 suunnittelema pääkonttori. Työntekijäin asuinrakennus v. 1938. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi kohteet nro 131 ja 131b

Sipoossa kaivettiin kalkkikiveä jo 1500-luvulla. Vanhat nimet, kuten Kalkbucksfjärden viittaavat myös kalkkikaivoksen pitkiin perinteisiin. Suuressa mitassa kalkkia alettiin kaivaa Träskbyssä Suomenlinnan linnoitustöiden myötä 1700-luvun puolivälissä. Tuolloin sekä kaivettiin että poltettiin kalkkia kruunun laskuun. Muiden rakennusten ja varustusten joukossa oli kaksi kasarmia, joista toisessa oli 14 asuinhuonetta ja toisessa talous- ja toimistotiloja. Rakennukset myytiin huutokaupalla 1760, kun suurimuotoinen toiminta lakkautettiin. Kaivostoiminta alkoi uudelleen suurteollisena toimintana 1933 jälkeen, kun Lohja Oy hankki alueen omistukseensa. Kalkki kuljetettiin meritse aina vuoteen 1938, jolloin ti valmistui. Pääkonttori ja työväen asuinrakennus nousivat vuosina 1938-1939. Kalkkiuuniin hankittiin sekä materiaalit että muurarit Ruotsista Höganäs in tehtailta. Suurin rakennuskokonaisuus oli mylly, johon sisältyi kahdeksan siltoa. Kalkkikaivoksen toiminta oli vaakalaudalla 1960-luvun alussa, mutta tuotanto elpyi ja monipuolistui. Työntekijöitä on ollut eniten Träskbystä ja lähistölle on rakentunut useita työntekijöiden asuntoja.

Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.
Östra Nyland regionplansförbund 1973.

126 Kapellbacka

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1890
säilyneisyys	vanhaa päärakennusta laajennettu
arvotus	2
luettelointiperuste	Y
luettelointiperuste2	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö, avoin tila
inventoija	Karoliina Periäinen

Paikalla sijainnut torppa 1873. Nykyisin talo, jossa näkyy alkupeärinen torppamainen rakennusosa julkisivussa. Uusia rakennuksia. Puutarhamainen luonnorkaunis notkelma.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

127 Viksund (Sävelniemi)

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1888
säilyneisyys	Saneerattu talviasuttavaksi 1997
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	Karoliina Peräinen

Arkkitehti August Nordberg Kiseleffin arkkitehtitoimistosta suunnitteli huvilan, valmistui v. 1888. Kuuluu valtakunnallisesti arvokkaaseen alueisiin, Sipoonlahden kulttuurimaisema, nro56.

Rakennuttaja prof. Magnus Gottfried sekä Johanna Schybergson. Kaksikerroksinen puuvuorattu hirsihuvi. Satulakatto. Päädyissä ristipäädyt. Ristipäädyjen välissä on avoveranta. Huvilaan kuului alun perin kolme verantaa, nyt niitä on kaksi. Toisen päädykolmion alla erkkeri. Parveke. Korkea tiilinen kivijalka. Puuvuoraus helmenvalkoinen, listat punaisia. Huvilassa on alakerrassa neljä huonetta ja keittiö, yläkerrassa neljä huonetta. Kaakeliuunit jäljellä. Talo saneerattiin talviasuttavaksi 1997 arkkitehti Jukka Sulosen suunnitelmien mukaan. Talo varustettiin kolmikerroksisilla ikkunoilla. Yksi verandoista lasitettiin ja yhdistettiin keittiöön. Ensimmäiseen kerrokseen asennettiin wc ja toiseen kylpyhuone. Muita rakennuksia: aitta, sauna. Huvila sijaitsee kallioisella tontilla, rauhokenttä edessä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2

128 Kalkkirannan asuinalue

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	alueen luonne on säilynyt
arvotus	2
luettelointiperuste	A, Y
luettelointiperuste2	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Kalkkirannan tehtaan työväen itselleen rakentamia asuintaloja 1940-luvulta ja myöhemmin. Alue metsän lomassa, rakennuspaikat laajoja.

Kalkkitehtaan läheisyyteen syntynyt ajallisesti joksinkin yhtenäinen omakotitalojen alue. Talot ovat tyyppillisä 1940-50-lukujen tyyppitaloja, mutta yksilöllisesti muokattuja poikkeuksena tavanomaisista tuon ajan asuinalueista, jotka usein ovat kaavoitetulle alueelle yhtenäisesti suunniteltuja. Rakennuspaikat ovat suuria ja asue on väljä.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

131 Spjutsundin tilat

tyyppi	viljelysmaisema
arvioitu_rakentumisaika	1543-
säilyneisyys	
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoiija	Karoliina Peräinen

Vanhoja perintötiloja, kylämaisema, ranta-asutusta sekä perinteistä viljelymaisemaa vuoden 1873 Senaatinkartastoon merkityn tien varrella. Kohteita Sipoon kunnan rakennushistoriallisesta inventoinnista vuodelta 1982 sekä Itä-Uudenmaan seutukaavaliiton inventoinnista vuodelta 1973.

Spjutsundin kylän alueella on asuttu pitkään, vuonna 1543 mainitaan seitsemän taloa: Kitts, Knuts, Martis ja Smeds sekä lisäksi kolme, joita viljelivät Mats Larsson, Simon Larson ja Mats Staffanson. Vuonna 1607 Bernt Nyman niminen henkilö sai ensin Knuts ja Martis tilat läänitykseksen, myöhemmin kylän muutkin talot. Vuonna 1621 koko kylä lahjoitettiin Joakim Berendes till Stömsbergille Porvoosta. Säteri, joka rakentui Mats Larssonin tilan ympärille, kukoisti 1630-luvulla Joakimin lesken Gertrud von Ungernin hallussa, joka ainakin jonkin aikaa asui Spjutsundissa. Säteri kuitenkin rappeutui, sen omistajat asuivat Tukholmassa ja 1683 sen 70-vuotinen historia oli ohi. Tätä ennen oli ehditty perustaa vuonna 1670 Storsmeds-tila. Alkuperäisistä tiloista ainoastaan Smeds, Kitts ja Skogby sijaitsevat samalla paikalla kuin 200 vuotta sitten. Näistä Smeds ja Kitts kuuluvat saariston ja rannikon inventointialueeseen. Smeds jaettiin 1810 Smedsin ja Vikbackan tiliksi. Alkuperäisten perintötilojen lisäksi Spjutsundin muita merkittäviä kohteita ovat Hoberga ja Smedjetorpetin kiinteistöt. Molemmissa on perinteiset pihapiirit sekä vanhoja, aiempiin inventointeihin kuuluneita aitoja. Östervikenin rannalla on vanha kalasatama. Spjutsundin koulu on Sipoon vanhimpia.

Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Östra Nyland regionplansförbund 1973. Inventering av de kulturhistoriska skyddsobjekten, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

132 Stadsvikenin salmi

tyyppi	
arvioitu_rakentumisaika	1880, 1920 RHR, voi olla vanhempikin
säilyneisyys	pellot rakennukset säilyttäneet perinteisen ilmeensä
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoiija	Karoliina Peräinen

Stadsvikenin salmessa sekä Hemisnäsetin että Sandviksuddenin puolella useita perinteisiä rakennuksia 1800-luvun lopusta 1900-luvun alusta rantapeltoteineen.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

133 Bergkulla-Bisagärde

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1900
sailyneisyys	rakennus näyttää ajankohdalleen tyypilliseltä
arvotus	1
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö
inventoija	Karoliina Peräinen

Valkoiseksi maalattu pitkänomainen rakennus. Sahalaitainen koristesahaus paneeloinnissa. Kiviä jäljellä. Lohkottu Smedsin ja Kitaksen tiloista. Ainakin osittain kiviäidan ympäröimä.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, RHR

141 Sandviken

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
sailyneisyys	pihapiiri säilyttänyt perinteisen ilmeensä
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Useamman rakennuksen ja laajan puutarhan muodostama kokonaisuus. Pääosin Sandviken alueella. Päärakennus rakennettu 1900.

Päärakennus satulakattoinen, hirsirakenteinen, pystylimlaudoilla vuorattu. Koristeellinen kuisti. Harmaakivinen kivijalka. Lisäksi uudempi, vaaleanruskea rapattu rakennus, piharakennus ja torppa puutarhan toisella laidalla. Perinteinen kaunis pihapiiri, suuria jalopuita.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

142 Svartviken

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1856 -
säilyneisyys	Paikka on säilyttänyt ominaisen ilmeensä
arvotus	1
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila
inventoija	Karoliina Peräinen

Svartvikenin lahden alueella on asunut laivureita viidessä polvessa. Lahti oli levähdyspaikka matkalla itäiseen saaristoon. Ankkurissa saattoi nähdä vielä 1960-luvulla useampia jaaloja yhtä aikaa.

Ramassa on jäljellä suuri venevaja. Pellot näkyvissä joko numikenttänä tai muuten.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

143 Morsvikenin tienvarsitalot

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	rakennukset ja pellot säilyttäneet perinteisen saaristolaisen ilmeensä, näkymä rantaan on pääasiassa avoin
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Kitön tien varressa sijaitsevat talot ja rantaan laskevat pellot muodostavat kokonaisuuden.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

144 Sommarö-Sommarro

tyyppi	pihaympäristö
arvioitu_rakentumisaika	1926-
säilyneisyys	miljö säilyttänyt rakennusajankohdalle tyypillisen ilmeen.
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoi	Karoliina Peräinen

Sunbergin kauppa Kitössä sijaitsi tässä. Aluksi pienessä ladossa, mutta pian omassa rakennuksessaan he taaempaan. Kauppiaan asunto sijaitsi samassa rakennuksessa. Tien molemmin puolin 1873 pelto, nyt lehtipuumetsää ja heinikkoa.

Odin Sjöholm 2001: Handel och handelsmän i Sibbo

145 Lindnäsins peltoaukea

tyyppi	viljelysmaisema
arvioitu_rakentumisaika	1800-l
säilyneisyys	Peltotila, kulttuurimaisema jäljellä. Torppa modernisoitu.
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, avoin tila
inventoi	Karoliina Peräinen

Löparön salmen osa-alue. Avoin peltotila. Salmen rannalla ollut torppa v. 1873. RHR rekisterin mukaan v.1893 rakennettu torppa paikalla edelleen, kiinteistön alueella, mutta se on muutettu kesäasunnoksi.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

146

Byviken

tyyppi	viljelysmaisema
arvioitu_rakentumisaika	1873-
säilyneisyys	paikka on säilyttänyt perinteisen ilmeensä rakennusten ryhmittelyn ja peltoaukean suhteen, ympäristö metsittymässä
arvotus	2
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Useamman rakennuksen, pihapiirien ja pellon muodostama kokonaisuus. Vanhoja rakennuksia. Paikalla ollut 1873 kolme taloa.

151

Löparön kulttuurimaisema

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1600-, 1800-
säilyneisyys	Uudemman mökkiasutuksesta huolimatta alue on säilyttänyt kulttuurihistoriallisen ja maisemallisen arvokkuutensa.
arvotus	Valtakunnallisesti arvokas
luetteloitiperuste	A,H,Y
luetteloitiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	Karoliina Peräinen

Valtakunnallisesti merkittävä alue 1993, nro 59. Löparön salmen rannoille rakentuva, kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus. Löparön kartanon alueet 1600-luvulta, varhaista huvila-asutusta 1800-luvun puolivälistä. Saaristoasutusta ja myöhempiä mökkiasutusta. Maisemallisesti arvokas salmi.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto. Ympäristöministeriö, Kulttuurimaisemainventointi 1989. Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990, julkaisu 11. Sipoon kunta. Saariston osayleiskaava 1978

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

152 Löparön kartano

tyyppi	kartanoympäristö
arvioitu_rakentumisaika	1500-1900-l
säilyneisyys	alue on säilyttänyt tyypillisen kartanomiljöönsä
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoi	Karoliina Peräinen

Löparön kartanon alue Löparön salmen rannalla. Kartanon päärakennus peltoineen ja siihen historiallisesti liittyvine rakennuksineen. Kuuluu osittain Löparön kulttuurimaisemaan, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt 1993, nro 59

Löparön kaksitaloinen kylä sijaitsi 1560-luvulla nykyisen Källängenin reunamalla olevalla mäellä. Kylän pellot sijaitsivat nykyisen etelään virtaavan puron varrella ja niityt kylän itäpuolella rajoittuen Löparön salmeen. Salmen ylittävä tielinjaus on peräisin jo tältä ajalta. Löparön rustholli sijaitsi nykyisellä paikallaan mäellä Löparön salmen länsirannalla. Rusthollin pelto sijaitsi kapeana kaistaleena suoraan päärakennuksen eteläpuolella ja niitty sen pohjoispuolella rajoittuen Långbergetin ja Löparönsalmeen. Kylätontti autioitui 1800-luvun ensimmäisellä puoliskolla ja Rustholli laajeni kartanoksi. Asutusta tuli sekä kartanon pohjoispuolella Talluddeniin että Löparönsalmen rannalle. Vuonna 1873 kartanolla oli oma puutarha ja puistokuja, joka johti kartanolle lounaasta, Löparön kapeimmassa kohdassa sijaitsevalta lahdelta. Kartanon entiset niityt oli muutettu pääosin pelloiksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto. Ympäristöministeriö, Kulttuurimaisemainventointi 1989. Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990, julkaisu 11

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

153 Talludden (Lindudden)

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1860-l
saillyneisyys	
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	

Insinöörikapteeni Henrik Tallberg, Löparön kartanonherra, suunnitteli ja rakennutti huvilan 1860-luvulla. Suuri symmetrinen, klassisistinen, kaksikerroksinen, satulakattoinen puuvuorattu hirsirakennus. Sipoon rakennuskulttuuri 1982, 004.

Huvila sijaitsee Löparön saaren pohjoisrannalla. Se on suuri, pohjapinta-ala 200m² kerrosta kohden. Siin on lasiveranta sekä avoveranta, jonka päällä on parveke. Ikkunoissa on tummanvihreät luukut ja puolimpyrän muotoiset koristeaiheet päällä. Listoitukset vihreitä, muuten huvila on valkoinen. Pohjakerroksessa on neljä huonetta ja keittiö: suuri salonki, makuuhuone, jossa oma kylpyhuone ja wc, isämman työhuone ja kirjasto, ruokasali, keittiö sekä halli ja lasiveranta. Toisessa kerroksessa kuusi huonetta, joista yhden yhteydessä wc ja pesuhuone. Juokseva vesi on asennettu myöhemmin ja keittiö modernisoitu. Salonki ja ruokahuone sisutettu alkuperäisin antiikkisin huonekaluin. Muita rakennuksia: suu saunarakennus 1960-luvulta, leikkimökki, vanha kunnostettu uimahuone, vanha pesutupa, josta on tehty autotalli. Yhteyslaituri on purettu. Huvila sijaitsee Löparön pohjoisrannalla ja sitä ympäröivät suuret ruohomatot. Suuria vanhoja puita: lehmuskia, tammia, vaahteroita, mäntyjä.

Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.
Östra Nyland regionplansförbund 1973.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

171 Kaunissaari (Fagerö)

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	tilan päärakennus säilynyt, vuokrattavat vapaa-ajanrakennukset mielenkiintoisia
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

inventoija

Kaunissaarella on rikas kulttuurihistoria. Siellä on ollut varhaista teollisuutta 1700-luvulla sahan muodossa, kalastajatalo, josta päärakennus jäljellä sekä viimeisimpänä 1900-luvun kuluessa syntynyt kaupunkilaisten perinteikäs ulkoilualue.

Kaunissaari on luonnonkansi, n. 2km pitkä ja 800m leveä, 100ha kokoinen saari. 1500-luvun kruununomistuksen jälkeen se kuului jonkin aikaa Löparön säteritilalle, mutta myytiin 1694 Skräddarbyn kartanolle. Omistaja, Magnus Otto Nordberg, aateloituna Nordenskiöld perusti saarelle 1700-luvun alussa tuulivoimalla toimivan sahan. Puutavara tuotiin Paippisista ja Martinkylästä ja valmis sahatavara vietiin aluksi suoraan Tukholmaan, myöhemmin tullimääräysten mukaisesti tapuli kaupunki Helsingin kautta. Pikkuvihan aikana venäläiset turmelivat sahan. Saarelle syntyi pääasiassa eestiläisistä koostuva pieni kalastajayhdyskunta, mutta kun se myytiin 1865 oli ostaja kemiöläinen kalastaja Elias Åberg. Kalastajatalon päärakennus ja avoimet pellot ovat jäljellä saaren itäpäässä. Viimeisin yksityinen omistaja oli Jonassonin suku. Saari sisitettiin ulkoilualueeksi ja sinne pystytettiin kymmenkunta kaksikerroksista, punaiseksi maalattua, useimmiten masnardikattoista rakennusta, joita vuokrataan seurojen vapaa-ajan käyttöön. Vuodesta 1959 saari on ollut Helsingin Kaupungin ulkoilualueena. Kalastajatalon päärakennus toimii kahvilana.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

181 Granlandet-Halsörn-Asplandet

tyyppi	Saariston ja rannikon asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	loma-asutus on lisääntynyt, mutta esimerkiksi Halsörnin miljö on säilynyt.
arvotus	1
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, avoin tila
inventoija	Karoliina Peräinen

Krämaröarna saarisyhmään kuuluvien Granlandetin Halsörnin ja Asplandetin historiallisen ajan asuinpaikkojen kokonaisuus. Sipoon ulkosaariston asutusta. Satamapoukamat, perinteiset rakennukset.

Suurin osa 1700-luvulta alkaen muodostuneesta asutuksesta koostui eesiläisistä kalastajista. Eriksnäsin kartano perusti saarille torppia, mutta torpat siirtyivät valtion omistukseen. Saarilla harjoitettiin kalastuksen ohella salakuljetusta, joka on aina kuulunut peristeisiin elinkeinoihin. Kietolain aikana 1900-luvulla siitä muodostui ongelma, joka kiinnitti valtiovalan huomiota. Koska saaret olivat valtiovalan omistuksessa synti hanke häätää asukkaat saarilta rangaistuksena salakuljetuksesta. Tällainen kiristäminen kohtasi sekä paikallisten että suuremman yleisön vastustuksen ja asukkaat saivat lunastaa tilansa itselleen.

182 Mustan hevosen ranta

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	1
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila
inventoija	Karoliina Peräinen

Mustan hevosen satamapoukama, jossa avoimen saaristolaismaiseman lisäksi kaksi vanhahkoa rakennusta jäljellä. Toinen RHR:n mukaan 1930-luvulta, toinen vanhempi ja siihen on lisätty koristeellinen huilakuisti. Ei merkity 1873 karttaan, pitäjän kartassa 1933 useampi rakennus.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Sipoon pitäjänkartta, Maanmittaushallitus 1933

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

183 Krokholmen satama

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Poukaman avoin tila on säilynyt. Pihanumi on vaihtunut ajonumikoksi. Rakennukset ovat uudehkoja/uudistettuja.
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, avoin tila
inventoija	Karoliina Peräinen

Avoimena säilynyt satamapoukama Krokholmenissa.

191 Skyttensjär

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila, lähiympäristö
inventoija	Karoliina Peräinen

Vanhin asutus merkitty jo kuninkaankartastoon 1770-luvulle, paikalle, jossa nykyisin entisen huvilavahdin j kalastajan Johan Österlundin asuinpaikka. Talon tuotti Bulevardilta, Helsingistä. Pohjoisrannalla Gustav Nyströmin suunnittelema huvila.

1800-luvulla saarella, samalla paikalla, asui torppari Jöran Abrahamsson. 1860-luvulla G. A. Gottlundin kertoman mukaan, asui torppari Johannes Grönholm, jolla oli 13 lasta. Kun Skyttensjär myytiin, Grönholm torppineen muutti pienelle Lökhälletin saarelle Möholmenin kylkeen. Vanha navetta kuitenkin jäljellä.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

192 Stora Korpholmen

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1800-luvun loppu-2000
säilyneisyys	
arvotus	1
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	Karoliina Peräinen

Torppia jo 1800-luvulla. Saaristokulttuuria. Yhteysalus pysähtyi Korpholmenin laiturissa. Nykyisin monipuolinen ja kerroksinen loma-asutuskäytössä oleva rakennuskanta, joka muodostaa sopusointuisen kokonaisuuden. Torpista muokattuja sekä huvilaksi rakennettuja, mm. Villa Ersta.

Stora Korpholmenin saarella asui 1830 yksi Träskin kylän Ollaksen tilan torppari. Myöhemmin 1800-luvun kaksi torpparia Österberg ja Grönvall. Saari muodostuu kahdesta mäestä, joiden väliin jää notkelma. Pello sijaitsivat notkelmassa, samoin vanhin asutus. Vanhimman torpan paikka on sijainnut Senaatinkartaston mukaan nykyisen Välikankaan huvilan takana, notkelmassa, saaren itäpuolella. Kalastaja Karl Åberg ja tämän vaimo Amanda muuttivat saareen 1903. Amanda Åberg asui saarella kuolemaansa saakka 1953. Torpparilain voimaan tulon myötä hän lunasti saaren länsipuolella sijainneen asuinpaikkansa maat itselleen tilat Fiskars r:n 3:15 ja Fiskars II m 3:13 Spjutsundin kylästä. Saarella asui myös Söderskärin luotsi Fredrik Grönberg, joka oli naimisissa Karl Åbergin pojan Moses Emil Åbergin sisaren Lydian kanssa. Moses Åberg rakensi itärannalle yhteyslaiturin sekä kaksi asuinrakennusta, ennen kuin hän muutti 1920-luvulla Helsinkiin. Useat kesävieraat asuivat Åbergeillä vuokralla, ja muutamat ovat myös pystyttäneet omia huviloitaan saareen, mm. professori Ilmari Välikangas ja sellisti Albin Överlund. Töttermannin suku vuokrasi rakennuksia kesäkäyttöön n. 50v, ennen kuin osti ne itselleen. Saaren pohjoispäähän pystytti pudestaan huvilansa, Villa Erstan, pankkiiri John Kristian Thomén

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

201 Kuiva Hevonen

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Säilyttänyt luonteensa
arvotus	2
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	omaleimainen, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, kaavahistorialliset, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Pienten lomamökkien täyttämä saari ja lähisaaret. Suomalaisen mökkeilyn historian kannalta mielenkiintoinen ja poikkeuksellinen ryhmämökkelyä edustava kohde.

128 yksityisomistuksessa olevaa mökkiä, jotka sijaistavat mökkiläisten muodoatman osakeyhtiön omistamalla maalla. Joukossa muutama mielenkiintoinen, arkkitehtisuunniteltu lomamökki.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

211 Eestiluoto

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1892-
säilyneisyys	alue on saaristolasikulttuurille tyypillinen
arvotus	1.
luettelointiperuste	A, H, Y
luettelointiperuste2	omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, käyttötaroituksen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
inventoija	

Sipoon ulkosaaristossa sijaitsevalla saarella kolme arvokasta pihapiiriä lähiympäristöineen.

221 Mölandet

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	1920-40-lukujen huvilamallijö on monin paikoin hienosti säilynyt, mutta yhteyslaituri ja saaren keskellä oleva polku ovat uhattuina
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	rakennusaikansa hyvä edustaja, kaavahistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	

Mölandet oli Husön kartanon omistuksessa vuosisadan vaihteessa. Se jaettiin kokonaisuudessaan huvilatonteiksi vuonna 1922. Saaren rannoille muodostui pääosin 1920-40-luvulla rakentunut jokseenkin yhtenäinen kesähuvilamallijö.

Ainoa torppa sijaistis pohjoisrannalla saaren keskiosassa. Vuonna 1922 tehty palstoitussuunnitelma oli varsin tiheä ja jakoi saaren rannat kokonaisuudessaan huvilapalstoiksi. Läntisessä niemessä sijaistee yhteyslaituri, josta lähtee kävelytie kaikkialle saaren huviloille. Tie on umpeen kasvamassa. Saarella on mm. useita korkeatasoisia rakennusmestarihuviloita sekä Oiva Kallion 1920-luvun klassisismia edustava Villa Sainio.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

231 Granön vanha viljelyalue

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Vanhan asutuksen ja toiminnan jäljet ovat nähtävissä alueella. Pohjoisranta säilynyt avoimena viljelymaisemana.
arvotus	1.
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuu den kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Granön saaren pohjoisranta on Sipoon saariston vanhin tiedetysti asuttu alue. Saaressa sijaitsi 1500-luvull kolme torppaa. Isovihaan jälkeen 1700-luvun puolivälissä taas uutta asutusta. Granön tiilenpolttimo sijaitsi alueella.

1500-luvulla kolme torppaa. Granöstä tuli Nils Dubblaren läänitys 1623. Nykyisen Gammeltorpin ympäristössä olevat pellot näkyvät vanhana asuin- ja viljelypaikkana jo vuoden 1698 Granön kartassa. 1700-luvun alussa Granö siirtyi Östersundomin kartanon omistukseen. Isoviha tyhjensi saaren 1700-luvun alussa ja asutus palasi paikalle vasta 1700-luvun puolivälissä, kun Östersundomin kartano perusti Granöön kaksi torppaa. Östersundomin kartanon tiilenpolttimo lopetti toimintansa 1830-luvulla, minkä jälkeen kartano perusti tiilenpolttimon Granön saarelle, mutta sen toiminta oli hyvin vaatimatonta ja keskeytyi useaan kertaan. Tiilenpolttimon vanhat uunikummut sekä savenottokuopat nähtävissä alueella. Saaressa kulkee myös vanha tiilitie itärannalle.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868 I osa, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

241 Kamsholmen

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Perinteinen ilme säilynyt
arvotus	1
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Kamsholmen on 1800-luvun alusta asuttu saari. Winbergien suku on valmistanut kompasveja itärannan asuinpaikalla. Kamsholmen on elävä saaristolasiympäristö, jolla on perinteikäs ilme. Peltoaukeat, vanhat rakennukset ja käyttötarkoitukset.

Ruotsalaisekadroonan pursimies Arved Winberg muutti perheineen Suomenlinnasta Kamsholmeniin vuonna 1809, nykyisen Österuddin ja Kamsholm tilojen alueelle. Hänestä tuli Östersundomin kartanon muonatorppari ja saarivahti. Winberg oli valmistanut kompasveja Ruotsin laivastolle ja tätä tointa hän jatkoi myös Kamsholmenissa. Winberg perusti saareen oman pienne kompassiverstaansa. Koska kompassien suuntaaminen oikein kohden magneettista pohjoisnapaa vaati erityistaitoja, suojeli perhe elinkeinään vakoilulta korkean aitauksen ja vihaisten koirien avulla. Kompassit valmistettiin talvella, ja Winberg myi niitä Uudenmaan rannikolla veneestänsä kesäisin. Winbergin perilliset jatkoivat ammattia viidessä polvessa, kunnes uuden kompassimallin tulo 1900-luvulla syrjäytti vanhan kuivakompassin. Kamsholmenin viisi Winberg -sukuista perhettä polveutuvat kaikki Arved Winbergistä. Winbergin pojanpojapika perusti myös 1900-luvun taitteessa Porvooseen yrityksen "AB Skärgårdens Redskapshandel".

Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1
Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

251 Röysö: Flånvarpet

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1880-l
säilyneisyys	rakennuksia on muokattu, mutta avoin satamapukama on säilynyt
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Satamapukama. Senaatinkartanon digitoinnissa paikalle merkitty kaksi torpanpaikkaa, peltoja ja niittyjä. Osaa rakennuksista on kunnostettu ja muutettu mutta paikka on säilyttänyt perinteisen saaristolaisen ilmeensä, mm avoimin pihamaiden avulla.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

252 Röysö: Björknäs ja Gloet

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1873-1900-l
säilyneisyys	Päärakennusta laajennettu kuistilla, vanha osa näyttää muuten säilyneeltä. Tilna pellot, pihapiiri havaittaissa
arvotus	2
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö
inventoija	Karoliina Peräinen

Röysön fladan rannalla torppamainen rakennus. Ympäriällä vanhan pellon ja niityn pohjaa, kiviaita sekä latoja. Torppaa laajennettu kuistilla. Sisätiloissa vanha puuhella jäljellä. Pystylimilaudoitettu, kivijalalla, satulakatto.

263 Simsalö

tyyppi	kylä
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Vuoden 1977 Sipoon saariston osayleiskaavassa Simsalön asemaa pyrittiin korostamaan, mutta palvelut ovat vähitellen hiipuneet.
arvotus	1
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	

Sipoon saariston perinteinen keskus, jossa jo 1800-luvulla asui eniten asukkaita, 1950-luvulla 75 ihmistä ja nykyisin 10 vakinaisesti asuvaa ruokakuntaa. Asutus on keskittynyt itärannalle, missä on yhteyslaituri ja siltä lähtevä tie.

Varhaisin torppa perustettiin saaren pohjoisrannalle, mutta sitä ei enää ole jäljellä. Saarelle rakennettiin koulu 1890-luvulla, rukoushuone aloitti toimintansa hieman myöhemmin. Kauppoja on ollut useita. Vapaapalokunnalla on rakennuksensa jäljellä saaren pohjoisrannalla, mutta toiminta on juuri päättynyt. Yhteyslaituri on kyläyhdistyksen toimesta aikaansaatu ja pendeli liikennettä mantereelle on tapahtunut vuodesta 1976. Veneenrakentajia on ollut useassa perheessä ja saarella toimii edelleen kaksi pientelakkaa.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

264 Brantberg ja Bullerstenuddenin lahti

tyyppi	luontoympäristö
arvioitu_rakentumisaika	
sailyneisyys	
arvotus	1.
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä
inventoija	

Simsalön näköalakalio, jolla Eugen Schaumann sisarensa kanssa vieraili ihäilemassa maisemia Bobriko murhaa edeltävänä iltana. Schaumannin kerrotaan laushtaneen "Ser du vad Finland är vackert".

Bullerstenuddenin lahti on simsalöläisten retki- ja uimapaiikka, mm. Vapun päivän piknikkiä on viime aikoin vieraillut täällä hiekkarannalla.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, KP:Barbro Lindströmin haastattelu 07.12.2004

271 Katrineholm

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1910-
sailyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	A, Y
luettelointiperuste2	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	

Katrineholmin 1910-luvulla huvilapalstoiksi jaettu saari. Useita huviloita tuolta ajalta.

Vuonna 1690 saaresta käytettiin nimitystä Kater-Hålma. Nimi Katrineholm esiintyy 1750 silloin kahtena saarena olleesta saaresta. 1890 saarella asui torppari Johan Sjöblom, sittemmin laivuri Adolf Lindström ja torppariperhe Oskar Nyström Karhusaaresta. Katrineholm jaettiin huvilapalstoiksi samaan aikaan kuin Mägsholmen, jolloin torppa myytiin pankinjohtaja Railille. Saarella useampi rakennusmestari Oskari Vilamon suunnittelema ja rakentama huvila, mm. Kesäkoti Kallioniemi, joka perustettiin Miina Sillanpään aloitteesta ja rakennettiin 1920-luvulla.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

272 Mågsholmen

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1800, 1910-
säilyneisyys	Alkuperäinen jako pääosin säilynyt. Kiintetöjä Granliden ja Ahtola jaettu myöhemmin.
arvotus	1
luetteloitiperuste	A,H,Y
luetteloitiperuste2	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

inventoija

Mågsholmenilla asui 1800-luvulla kaksi perhettä vakinaisesti. Saari jaettiin kesähuvilapalstoiksi 1910. Keskiosaan suunniteltiin tie, joka johti yhteislaiturilta huvilatonteille. Mågsholmenin saari on joksinkin ehjä 1900-luvun alun huvilayhdyskunta.

Saarella useita huviloita 1910-20-luvuilta.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård

292 Björkholmen

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1800-l:n jälkipuolisko -
säilyneisyys	Vanhoja rakennuksia on uusittu, esimerkiksi ikkunoita. Uudisrakentamista. Ilme kuitenkin yhtenäinen.
arvotus	2
luetteloitiperuste	A,H,Y
luetteloitiperuste2	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Björkholmenin saarella sijaitseva punaiseksi maaltujen talojen kylä. Nykyisin loma-asuntoina. Omaleimainen, saaristomainen ympäristökokonaisuus. Paikalla ollut torppa 1770-l ja 1873.

Kiinteistöillä Björkholmen VI Holmbergin vanha mökki 1800-l:n puolivälistä (RHR 1910) ja kiinteistöillä Nissebo muita vanhoja rakennuksia. Kaksi vanhaa aittaa rannassa. Vanha pihapiiri ja pihapuusto.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-l digitointi, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

293 Stora Svedjeholmen

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Avoin pihamaa säilynyt. Pysyvästi asuttu paikka. Venevajoja jäljellä
arvotus	2
luettelointiperuste	H, Y
luettelointiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Perläinen

Avoin satamapoukama. Suuria venevajoja.

Paikalle muutti August Eklund 1800-luvun lopussa. Poika Ernst Sunberg laivuri 1940-luvulla. Perillisillä, Sunbergeillä lehmä ja suuri kanala vielä 1960-luvun lopussa. Kalastajaperhe Grönholm muutti Lilla Svedjeholmenista. Harry Grönholmilla oli trolari Ann-Maj 1960-luvulla.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

301 Norkullalandet

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	kaakkoisranta säilynyt vapaana
arvotus	2
luettelointiperuste	H
luettelointiperuste2	kaavahistorialliset arvot
inventoija	Karoliina Peräinen

Lars Sonck laati Norkullalandetin kaavan 56 pohjois- ja lounaisrannan rantatonttia varten. Kaakkoisranta ja keskiosat jäivät vapaaksi. Kolme Sonckin suunnittelemaa rakennusta sijoittui kaavan alueelle. 1993 rantakaavassa Sonckin perusajatus näkyvissä.

Lars Sonckin kaava Norkullalandetin rannoille. Lars Sonckin kaava Norkullalandetin rannoille. Parkinjohtaja Emil Schybergson Hitån kartanosta osti Norkullalandetin 1916, mutta myi sen pian vuonna 1918 AB Brandö Villastadin pääomistuksessa olevalle Norkulla AB:lle joka antoi saaren palstoitettavaksi virkistyskäyttöön, lähinnä kulosarelaisille. Hanke liittyi Emil Schybergsonin ajatuksen sähköratatieyhteydestä Helsingistä Porvooseen. Vaikka se kariutui, yhtiö suunnitteli edelleen raitiovaunuyhteyttä Östersundomiin, jossa olisi yhteyslaituri merikuljetusta varten. Tämäkään suunnitelma toteutunut. Tontit herättivät kiinnostusta. Lars Sonck laati kaavan 56 rantatonttia varten ja näistä varattiin heti 50. Suunniteltuun tarkoitukseen näistä käytettiin vain osaa. Insinööri Löthner lunasti kolme tonttia ja rakennutti ensimmäisen, nyt jo puretun kesähuvilan saarelle vuonna 1917. Samana vuonna aloitettiin Lars Sonckin Norkulla-yhtiölle suunnitteleman turistihotellin "Turisthotell å Norkulla" rakentaminen. Se valmistui seuraavana vuonna samoin, kuin Sonckin suunnittelema Villa Solhem Albert Vilénille. Norkullalandetin siirrettiin 1927 kulosareasta kolmaskin Sonckin rakennus, vuonna 1908 suunniteltu nykyinen Villa Lavinko. Nämä kaikki kolme rakennusta on merkitty suojeltavaksi Norkullalandetin-Söderkullalandetin rantakaavassa 14.4.1993, lääninhallitus 13.9.1994. Lisäksi rantakaavassa on suojeltu myös Simosvikenissä sijaitseva arkkitehti Flinckenbergin itselleen suunnittelema huvila vuodelta 1918. Nobelisti Artturi I. Virtanen osti Norkulla AB:n 1929. Hänen perillisensä myivät 1980-luvulla pääosan saaren eteläosasta Sipoon kunnalle lukuun ottamatta Finnörnin niemeä, joka varattiin Joensuun kartanon työntekijöiden virkistyskäyttöön. Pohjoisosaa on jaettu loma-asuntotonteiksi. Toteutuneessa rantakaavassa Sonckin ajatukset pohjois- ja lounaisrantojen palstoittamisesta sekä kaakkoisrannan ja saaren keskiosan jättämisestä virkistyskäyttöön ovat pääosin toteutuneet.

Sibbo Skärgård

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

302 Norrkullalandet: Sveden

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	
arvotus	1
luettelointiperuste	A, H
luettelointiperuste2	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot
inventoija	Karoliina Perläinen

Sveden on yksi neljästä alkuperäisestä saarivahdin asuinpaikasta Norrkullalandetilla. Paikalla sijaitsi torppa aivan lähellä rantaa. Rantakalliolta on tervehdyskaiverruksia alkaen vuodesta 1866.

305 Träskviken

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1864-
säilyneisyys	lähiympäristö harmoninen ja säilynyt.
arvotus	1
luettelointiperuste	H, Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö
inventoija	

Träskvikenin kruununtila on yksi Norrkullalandetin vanhimpia asuinrakennuspaikkoja. Paikkaan on merkit torppa sekä niittyjä jo Kuninkaankartastoon 1770-luvulla. Rakennukset ovat 1900-luvulla laajennettuja, miljö edelleen perinteikäs.

Vanhasta päärakennuksesta sanotaan, että se on alun perin Eutaksen kartanolta paikalle siirretty. Seinistä löydetty tapettikerrosten alta Hufvudstadsbladeteja vuodelta 1864. Ulkorakennuksia 1800-luvulta. Loma-asunnoksi kunnostettu sauna 1900-luvun alusta sekä uudempi lomarakennus. 1940-luvulla oli paikalla käytössä Sipoon viimeinen hevoskierto. 1940-70-luvulla päärakennusta vuokrattiin kesävieraille, isäntäväk asui saunassa. Nykyisin paikkaa on käytetty ainoastaan kesäkäytössä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-l digitointi, Museovirasto Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

312

Dyviken

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1890-
säilyneisyys	
arvotus	2
luetteloitiperuste	A,H,Y
luetteloitiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

inventoija

Dyviken-lahden rannalla Villa Värvin ja Villa Solvikin lisäksi useita uusia lomarakennuksia sekä siirrettyjä rakennuksia, mm Simsalön renkitupa Sipoon rakennuskulttuuri, inventointi 1982, kohde nro 7.

Solvikvillan kiinteistö, suvun yhteinen kesäviikko paikka on mielenkiintoinen loma-asutokulttuurin esimerkki. Kiinteistön alueelle on siirretty vanhoja aittoja, mm. Kalkkiramasta. Merkittävin Simsalöstä 196 siirretty 1800-luvun alussa rakennettu vanha renkitupa pellon perällä. Uudemmat loma-asunnot edustavat 1950-luvun tyyllisiä ihanteita tummanruskeat seinät, valkoiset listoitukset, liuskekiveys. Todennäköisesti arkkitehdin suunnittelema. Dyviken-lahden länsirannalla Villa Värvin.

Eila Perkkio/Sipoon kunta, rakennuskulttuuri. Inventointi 1982. Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Selma Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1.

313

Alviken

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Rakennukset ovat uusia, satama ja pellot säilyneet
arvotus	2
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila

inventoija

Söderkullalاندetin 1920-luvulla asuttu paikka, kalastajatalo. Myös Senaatinkartastossa 1873 merkattu asutuksi. Vanhin rakennus todennäköisesti kalliolla Sunnarvikin alueella. Venevaja.

Museovirasto/Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

314 Söderkullalandet laituri-Martins

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
säilyneisyys	Rakennuksia muutettu, miljöö säilynyt. Edelleen pysyvää asutusta ja puutarhaviljelyä
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Peräinen

Söderkullalandetin itärannalla sijaitseva yhteyslaituri, laiturilta lähtevä tie, sen varrella olevat peltoaukeat sekä tien päässä oleva vanha Martinsin tila muodostavat saaristolaismiljöön.

"Martins" on yksi Söderkullalandetin neljästä 1920-luvun pysyvästä asuinpaikasta. Vanhin rakennus 1880-luvulta. Suku Martin tullut Sipoon saaristoon alun perin Ruotsista, Suomenlinnan kautta. "Svidi-Lenan" vanha lato Svedenistä Norrkullalandetissa, ostettu kuolinpesän huutokaupasta, sijaitsee Martinsin alueella.

Eva Packalen/Sibbo Skärgård;Eva Packalén:Sibbo Skärgård Mapp1. Per-Runar Martin 09.09.2004

321 Majholmenin huvila

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1900-
säilyneisyys	Huvila talousrakennuksineen, puisto säilynyt
arvotus	1.
luettelointiperuste	A,H,Y
luettelointiperuste2	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö
inventoija	Karoliina Peräinen

Vanha huvilakiinteistö, joka on jaettu kuuteen osaan. Majholmenin huvila sekä muita rakennuksia, entisen puutarhan pohja laajana nurmikenttänä. Vanhoja puita.

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

341 Bläsudd

tyyppi	loma-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1882, siirretty paikalle myöhemmin
sailyneisyys	rakennus näyttää pääosin ajankohtaansa vastaavalta
arvotus	1.
luettelointiperuste	A, H
luettelointiperuste2	Aikakautensa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, omaleimainen, rakennushistorialliset perusteet
inventoija	Karoliina Periäinen

Suuri pyöröhirsinen huvila on alunperin rakennettu Haikon kartanon maille. Poikkipäätyparveke ja päätyparveke - luhtityyppinen. Avoveranta pitkällä julkisivulla.

361 Bergarholmen

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	
sailyneisyys	Perinteisiä ympäristöjä jäljellä Stuguvikenissä sekä Björkuddin tilan ympäristössä.
arvotus	2
luettelointiperuste	H, Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila
inventoija	Karoliina Periäinen

Saarella tiedetään olleen asutusta 1750-luvulla. Bergerholmen on ollut laivurien ja laivanrakentajien asuttama. Saarella on toiminut kaksi kauppaa. Stuguvikenin lahdella on näkyvä hylky. Perinteisiä ympäristöjä nähtävissä.

1860 mainitaan kalastaja August Lindroos. Laivuri Gunnar Sundström jälkeläisineen hallitsi suurta osaa saaresta myöhemmin. 1930-2002 saarella on toiminut kauppa, ensin itärannalla Stuguvikenissä, myöhemmin länsirannalla Laduvikenissä. Björkuddin tilan ympäristössä puutarhanokkelma.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

391 Lövudden-Björkudden

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1928-1948-
säilyneisyys	Paikalle on rakennettu uusia rakennuksia. Pysyvästi asuttu edelleen.
arvotus	2
luetteloitiperuste	H,Y
luetteloitiperuste2	rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, avoin tila, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Perläinen

Avoin niemeke, vanha asuinpaikka vuonna 1873. Lövuddenin päärakennus 1928 rakennettu talo, tyypillinen mansardikattoinen rakennus. Kalastustila, josta lähdetty myös merille.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Finlads svenska kommuner, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

392 Majstrand-Majsund

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1900, 1939
säilyneisyys	Van hinta rakennusta on laajennettu tyypillisellä tavalla, laajennukset näkyvät julkisivussa.
arvotus	1
luetteloitiperuste	A,H,Y
luetteloitiperuste2	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö,
inventoija	

Erotettu Nybackan tilasta. Vanha päärakennus Majsundin kiinteisöllä rakennettu 1900. Uudempi 1939, korjattu 1950-60-lvuilla. Paikka ollut laivuritila. Tyypillinen saaristoasutus.

Finlands svenska kommuner, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, RHR

Sipoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, alueet

401 Strömmingsholmen

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1948-
säilyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	H,Y
luettelointiperuste2	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
inventoija	Karoliina Periäinen

Jälleenrakennuskauden taloja saaristoympäristössä. Hangosta evakuoituneiden kalastajasukujen tiloja.

Tiedostoa ei löydy:
DSC02804.JPG

402 Hemisviken

tyyppi	haja-asutus
arvioitu_rakentumisaika	1873-
säilyneisyys	
arvotus	2
luettelointiperuste	Y
luettelointiperuste2	Ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, avoin tila
inventoija	Karoliina Periäinen

Hemisvikenin rannalla olevat rantapellot ja entiset torpat.

Liite 2:

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,
kohteet

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402002 Linnanpelto, palokunnantalo

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	314
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1700-l:n loppu, 1800-l
Säilyneisyys	Rakennuksen kuisti, ikkunoita on uusittu. Etupiha laajan hiekkakenttänä.
Arvotus	1-2
Lutetointiperuste	h,y
Lutetointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Palokunnantalo. Entinen käräjäntalo, jolla on vaiherikas historia. Tärkeä osa Linnanpellon kyläkokonaisuutta.

Erik Less rakensi tämän 1770-luvulla Smedsin tilan maille käräjäntaloksi, jona se käytettiin 1810-luvulle saakka. Ollut myös kruununkrouvi ja nyt kokoustilana.

402003 Bastuåker

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	312
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1900-l:n alku
Säilyneisyys	Monivaiheisen historian omaava rakennus on nyt peruskorjattu ja asuinkäytössä, mm ikkunat uudet.
Arvotus	2
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Smedsistä jaetun Övra Smedsin päärakennus, joka toimi Linnanpellon rukoushuoneena. Omalle ajalleen (1900-luvun alku) tyypillinen kokoushuoneisto, nyt peruskorjattu jälleen asuinkäyttöön. Rukoushuoneet ovat kuuluneet oleellisesti sipoolaisiin kyliin.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

402004 Näsis

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18800000
Säilyneisyys	Rakennusta on korotettu, perinteisellä tavalla.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, tärkeä maamerkki, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Näsis, kanta-tila kyläontillaan Linnanpellossa. Leveärunkoinen, pitkähäkö, satulakattoinen asuinrakennus on hyvin säilynyt. Maisemallisesti tärkeässä paikassa teiden kulmauksessa saavuttaessa Linnanpellon kylään.

Jaettu 1770 Näsis ja Kurki-Näsis, nykyinen Backas, 1826 Näsis ja Broas.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

402006 Smeds

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	313
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1930, 1998
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Smeds. Jaettu 1820 Övra-Smeds ja Nedra Smeds. Yhdistettiin jälleen 1850-luvun lopussa. Paikalle merkitty talo Senaatinkartastossa. Suurehko tiilinavetta Pornaistentien kulmauksessa. 1900-luvun alun asuinrakennus.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402008 Rönnvilla

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1890, 1994
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänomainen yksikerroksinen asuinrakennus, kaksi sisäänkäyntiä. Mahdollisesti myöhemmin laajennettu. Piharakennuksia. Kuuluu Linnantien kokonaisuuteen.

402009 Hagbacka

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1913, 1997
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Useamman rakennuksen muodostama pihapiiri puutarhaisella tontilla. Linnantien varteen sijoittuvien rakennusten kokonaisuus.

Päärakennus on laajennettu ja uudistettu.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402011

Berghäll

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	1.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen asuinrakennus, jossa on koristeellinen sisääntulokuisti ja frontoni. Tunnettiin ennen nimellä Grehnska tomten ja ollut mm. Pelastusameijan omistuksessa. Kuuluu Linnatien ja Skepparsin kokonaisuuksiin. Piharakennuksia.

Sjöholm Odin 1988: Borgby

402012

Marielund

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19370000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, poikkipäädyllinen päärakennus piharakennuksineen kuuluu Linnatien varren kyläkokonaisuuteen sekä Skepparsin pihapiiriä rajaaviin rakennusyhmiin.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402013 Puhelinkeskus-Borgby

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	311
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19240000
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Donabacka, osa jaettua Skepparsin kantatila. Ollut virkatalo. Nykyinen asunto 1924. Kaunis, taloryhmä, jossa tie halkoo luhdin, navetan ja asuinrakennuksen muodostaman pihapiirin perinteiseen tapaan.

Skeppars. Jaettu 1810 By-Skeppars ja Skogs-Skeppars. 1700-luvulta periytyvät rakennukset purettiin 1920-luvulla. PRakennuspaikka vanha, paikalla perimätiedon mukaan sijaitsi vanha jakamaton Fransas.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200. Sjöhölm Odin 1988: Borgby.

402014 Rosbacka

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Linnantie
Arvioitu valmistumisaika	1900
Säilyneisyys	Kuisti uusittu, pihahyvin perinteinen
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuksien kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Poikkipäädylinen, kaksikerroksinen asuinrakennus on säilyttänyt perinteisen ilmeensä lukuunottamatta uusittua kuistia. Puutarhainen, perinteinen tontti.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402018

Linnapellontie

Sisältyy alueeseen

Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Pihapiiri on säilyttänyt perinteisen ilmeensä hyvin.

Arvot

1-2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Pienehkö torppamainen rakennus sekä kaksikerroksisen luhtiaitan ja siihen kytkeytyvien piharakennusten rivistö. paikalle merkitty kylä Senaatinkartastossa.

402019

By-Bertas

Sisältyy alueeseen

Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1900-l

Säilyneisyys

3. Päärakennusta peruskorjattu, mutta perintien ilme jäljellä.

Arvot

2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Bys-Bertas, kantatila. Paikalle merkitty Senaatinkartastoon kylä. Satulakattoinen, leveärunkoinen, kaksikerroksinen asuinrakennus. Jatkettu luhtiaita. Pitkänomaisia piharakennuksia. Puukujanne.

Jaettu 1780 Bys-Bertas ja Skogs-Bertas.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402020

Bergbacka

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	5.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Periäinen

RHR 1920. Toinen kesäasuntona olevista, perinteisen ilmeensä säilyttäneistä 1900-luvun taitteen asuinrakennuksista. Rakennusta laajennettu ja korotettu alkuperäisestä.

402021

Bergkulla

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18950000
Säilyneisyys	5.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Periäinen

Toinen kesäasuntona olevista, perinteisen ilmeensä säilyttäneistä 1900-luvun taitteen asuinrakennuksista. Rakennusta laajennettu ja korotettu alkuperäisestä. Puutarhainen pihapiiri.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402022

Kältas

Sisälty alueeseen	Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	315
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	Rakennus 1884, mutta siirretty ehkä myöhemmin.
Säilyneisyys	Päärakennusta on kunnostettu nykyiaisin menetelmin.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kältas on Linnanpellon kantatila. Jaettu 1790 Kältas ja Skogs-Kältas. Yhdistetty jälleen 1884. 1670-luvulta tunnettu tila, joka 1800-luvun alussa siirrettiin nykyiselle paikalleen. Aittoja 1797 ja 1818 ja yksi ilman vuosilukua 1700-luvulta. 1800-luvun puolivälin kellariholvi. Asuinrakennus 1884. Pihapiirissa toinen asuinrakennus

Kellarissa muurattu holvi. Aitat mielenkiintoisia, seisovat hirsikehikolla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200. Perkkiö, Eila 1982.

402027

Bertas

Sisälty alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	19260000
Säilyneisyys	Pihapiiriä on nykyiaikastettu, useita säilyneitä piharakennuksia.
Arvot	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Skogs-Bertas. Jaettu Bertaksesta 1780 Bys-Bertas ja Skogs-Bertas. Klasikerroksinen, mansardikattoinen poikkipäädyllinen rakennus. Pääjulkisivu symmetrinen, sisään tulokuiisti. Useita piharakennuksia. Tien varressa vanhemman näöinen pieni mansardikattoinen asuinrakennus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402029

Martis

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 319

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1921

Säilyneisyys 3.4.

Arvot 1-2

Lähtökohtaperuste h,y

Lähtökohtaperuste, laatu arvo rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Martis. Jaettu Frisaksesta 1780. Vanha tila, virkatalo, joka uusjaossa siirrettiin nykyiselle paikalleen. Fram-Martiksen vanha tupa kotiseutumuseossa. Tyypillinen leveärunkoinen asuinrakennus 1920-luvulta, kaunis pihapiiri sekä mielenkiintoinen liiterirakennus.

Vuoden 1982 inventoinnissa arvioitiin, että kanala/liiterirakennus on paikalle siirretty vanha asuinrakennus, ikkunoiden perusteella 1800-luvun alusta.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200

402031

Skeppars

Sisältyy alueeseen

Skepparsin - Kältsin - Holtsin viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1928

Säilyneisyys

Arvot 2

Lähtökohtaperuste h,y

Lähtökohtaperuste, laatu arvo paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Skeppars. Kuuluu Linnanpellon kantatiloihin. Sijaitsee alunperin Smedsbackenilla. Nykyinen päärakennus 1928, pihapiiri. Sijaitsee maisemallisesti erittäin kauniissa paikassa lähellä Kåpia.

Jaettiin By-Skepparsiksi ja Skogs-Skepparsiksi 1810. By-Skeppars siirrettiin nykyiselle paikalleen, tällöin jälleen Skeppars.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200. Sjöholm Odin 1988: Borgby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

402032

Kåpi

Sisältyy alueeseen	Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhimmilta osiltaan vanhempikin.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Mäennypylän metsäsaarekkeen reunaa seuraileva tilakeskus. Maisemallisesti näkyvä paikka, kaunis sijoittuminen. Rakennukset säilyttävät harmonisen ilmeensä. Kiinteistöllä myös Kurjensuo, vanha rajapaikka, 1605

402034

Albro

Sisältyy alueeseen	Vemijärven niityt
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Vemijärven niittyjen valtakunnallisesti arvokas maa-alue.
Arvioitu valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	rhr-mukainen rakennusvuosi 1966, rakennus vaikuttaa kuitenkin 1900-luvun alun tyyppilliseltä leveärunkoiselta mansardikattoiselta asuinrakennukselta.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Alunperin Smedsin torppa. Leveärunkoinen, tyyppinen, kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus. Tien toisella puolella sijaitseva talousrakennus, sauna?. Niittymäinen ympäristö, puutarhainen pihapiiri. Paikalle merkitty senaatinkartastoon "Messi"-niminen talo.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402035

Fredsbo

Sisältyy alueeseen	Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Holstas
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hagalund. Ent. Lill-Holstas 1860. Erotettu Holstasin kantatilasta. Lähiympäristöään kaunis, puistoinen pihapiiri, vanhoja rakennuksia. Muodostaa Holstasin ja lähisrakennusten kanssa kyläkeskittymän paikalla, jossa Senaatin kartastoon on merkitty kyläalue.

Päärakennus pitkänomainen satulakattoinen rakennus, keksifrontoni. Useita piharakennuksia, osin naapurikiinteistön puolella.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200. Sjöholm Odin 1988: Borgby.

402036

Holstas

Sisältyy alueeseen	Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	316
Lähiympäristö	Holstas-Hagalund
Arvioitu valmistumisaika	1900-l:n taite
Säilyneisyys	Kuistin ikkunat uudempaa perua.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Holstas on Linnanpellon kantatila, sen vanhin ratsutila. Asuinrakennus todennäköisesti 1800-luvun lopulta, nykyinen muoto 1912. Maisemallisesti näkyvällä paikalla Pornaisten tien maisemassa.

Jaettu 1750 Stor-Holstas ja Lill-Holstas, nyk. Hagalund. Molempien tilojen tontit 1782 Holstbackenin mäellä. Toisen rakennukset siirrettiin Vämjärven et. puolelle. Tila saman suvun omistuksessa 1700-luvulta, siirrettiin nykyiselle paikalleen 1782.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200. Sjöholm Odin 1988: Borgby. Perkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402038

Roststenbacka

Sisältyä alueeseen Skepparsin - Kältasin - Holstasin viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1753

Säilyneisyys

Rakennusta on uudistettu, mutta kokonaisolme peiteinen, 1900-luvun puolivälin ilme. Rakennusta myös korotettu.

Arvotus

1-2

Luettelointiperuste

hy

Luettelointiperuste, laatu

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräinen

Pitkänomainen, satulakattoinen, ensimmäisen kerroksen osalta pitkänurkkainen asuinrakennus sekä pihapiiri, jonka RHR-mukainen rakennusvuosi 1753. Päärakennuksen ikkunat uusittu. Kuisti uudempaa perua. Puutarhainen piha.

402042

Reginalund

Sisältyä alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Linnanpellon kaupungit ja lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1927

Säilyneisyys

Arvotus

2

Luettelointiperuste

y

Luettelointiperuste, laatu

ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräinen

Leveähkönomainen, kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus 1920-luvun lopulta ja piharakennus vanhan kaupan tuntumassa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402043

Högmo

Sisälty alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Linnanpellon kaupungit ja lähiympäristö
Arvioitu valmistumisaika	19470000
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Vanha Ragnar Lindqvistin kaupparakennus 1940-50-luvun vahteesta. Kauppa suljettiin 1994.

402044

Linnesbacka

Sisälty alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	302
Lähiympäristö	Linnanpellon kaupungit ja lähiympäristö
Arvioitu valmistumisaika	1890
Säilyneisyys	Hyvin säilynyt kokonaisuus. Ullakkokerroksen ikkunat uusia.
Arvot	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

1900-luvun taitteen kaupungit "Eklunds lanthandel" ja "Sibbo Handelslags filial" toimivat tässä rakennuksessa. Paikallisesti merkittävä rakennus on pääosin hyvin säilynyt esimerkki rakennustyyppistään, myös perineteinen pihapiiri jäljellä, puuratahinen pihapiiri. Eila Perkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402045 Lisubacka

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19330000
Säilyneisyys	1.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, leveärunkoinen päärakennus on rakennusajan kohdalleen tyypillinen. Pitkä navettarakennus tien varressa. Tie halkoo tpihapiirin perinteiseen tapaan.

Muodostaa Skogs-Fransaksen kanssa mielenkiintoisen tiemaiseman pätkän.

402046 Skogsfrantsas

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Lisubacka-Skogsfrantsas
Arvioitu valmistumisaika	1887
Säilyneisyys	Päärakennuksen kuisti uudempaa perua, vaakalaudoitus.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Skogs-Fransas. Jaettu Fransaksesta 1802. Bys-Fransas jäi kylään, Skogs-Fransas perustettiin Lisubackan määle. Perinteisellään säilynyt rakennusryhmä jonka tie halkoo. Muodostaa Lisubackan kanssa mielenkiintoisen tiemaiseman pätkän.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

402047 Granhaga

Sisältyy alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Granbackan naapurissa, kauniilla paikalla sijaitseva asuinrakennus. Ikkunoista päätellen 1800-luvulta-1900-luvun taitteesta, rakennusvuosi puuttuu RHR:stä.

402048 Granbacka

Sisältyy alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika RHR 1920

Säilyneisyys rhr 1920, voi olla vanhempikin. Päärakennus kunnostettu, perinteiseen tyyliin.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Granbacka. Jaettu Impaksesta 1740 Lil-impas nimellä. Tyypillinen leveärunkoinen, satulakattainen tilan päärakennus 1800-1900-luvulta. Koristeellinen sisään tulokusti, ikkunoiden vuorilaudat. Piharakennuksia. Peltöjen keskellä sijaitseva riihi maisemallisesti komealla paikalla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402050 Skogssällis

Sisältyy alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 1938

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luottelukriteerit a,h,y

Luottelukriteerit, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Skogs-Sällis. Jaettu Sälliksestä Bys-Sällis ja Skogs-Sällis. Päärakennus 1930-luvulta, pohjoismaisen klassismin piirteitä. Puutarhainen pihapiiri.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201. Sjöholm Odin 1988: Borgby.

402051 Broasbacken

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 19130000

Säilyneisyys Päärakennus kunnostettu perinteisessä hengessä.

Arvot 2

Luottelukriteerit a,y

Luottelukriteerit, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkipäädyllinen asuinrakennus. Koristeellisia yksityiskohtia, perinteisessä hengessä. Luhtialta. Pihapiiri. Kaunis lähiympäristö.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402052 Backas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

0

Säilyneisyys

Modernin maatalon tilakeskus, joka osittain säilyttänyt perinteisen ilmeensä. Uuden ja vanhan yhdistelmä. Aitaa uudistettu.

Arvot

1-2

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Backas. Jaettu 1770 Näsiksestä, ollut Kurki-Näsis. Päärakennus pitkänomainen, leveähkörunkoinen. Kolmen kaksikerroksisen aitan rivistö päärakennusta vastapäätä. Suuret modernit maatalousrakennukset etäällä pihapiirissä.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

402054 Åbacka

Sisältyy alueeseen

Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

18240000

Säilyneisyys

Päärakennuksen ikkunat on vaihdettu pystyjaksoiksi n. 1950-luvulla. Kokonaisuus harmoninen.

Arvot

1

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Åbacka. Jaettu Ollaksesta 1800. Pitkänurkkainen, pitkänomainen päärakennus ja pihapiiri luonnonkauniilla paikalla joen varrella, rantaniittyjen ja -peltojen keskellä. Erittäin hieno kokonaisuus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402055

Ollas

Sisältyy alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1939

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Ollas kuuluu Linnanpellon kantatiloihin. Päärakennus RHR:n mukaan vuodelta 1939. Pihapiiri perinteinen, suuret talousrakennukset. Luonnonkaunis sijainti. Muodostaa Åbackan kanssa kokonaisuuden.

Ollas jaettiin kolmeen osaan Bak-, Mitt-, ja Fram-ollakseksi. Jaettu 1800 Ollas ja Åbacka.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 200

402056

Humlegård

Sisältyy alueeseen Linnanpellon kylä ja viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1901

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Maisemallisesti näkyvällä paikalla Linnanpellon peltojen laidalla sijaitseva tilakeskus. Päärakennus 1900-luvun alusta, mutta uudistettu myöhemmin. Ulkoverhouksessa pysty-vaaka-pysty-jako. Pilarien kannattelema avokuisti ja parveke keskellä pääjulkisivua.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

402057

Impas

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	301
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1890
Säilyneisyys	Muutoksia 1935. Nykyisin peltikatto uudempaa perua.
Arvot	1-2
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Impas. Jaettu 1740 Impas ja Granbacka. Päärakennus sijaitsi jaon jälkeen vähän alempana puron lähellä. Kylän vanhimpia tiloja. Päärakennus 1890-luvulta, muutettu 1937. Ollut paronbi Lorenz Melinin läänityksenä, minkä jälkeen kruununtila.

Pohjakaavaltaan tyypillinen leveärunkoinen talo. Rakennettu mahdollisesti hyväksikäyttämällä vanhan päärakennuksen hirsistä. Koristeellinen kiuas.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201. Perkkiö, Eila 1982.

402058

Tallbacka

Sisältyy alueeseen	Linnanpellon kylä ja viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1800-l, 1942(RHR)
Säilyneisyys	Rakennuksessa ei ole tehty näkyviä muutoksia edellisen inventoinnin 1982 jälkeen. Ympäröivä kasvillisuus rehevää.
Arvot	1-2
Lutetointiperuste	h,y
Lutetointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1862. Pitkänurkkainen kamariosan pääty, Salin pääty lyhyet nurkat.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

404001 Mosabacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laakemus paikallishistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen

Eriksnäsön kylään kuuluva entinen Eriksnäsön metsänvartijan torppa. Rakennukset rekisteritietojen mukaan 1800-luvun puoliväliä. Metsäpolun päässä. Edvin Laine kuvannut paikalla "Tuntematonta Sotilasta ja "Täällä Pohjantähden alla" sarjaa

Kerrotaan, että Eriksnäs osti paikan handelbyläistä talonpojilta muutaman paloviinanakanisterin hinnasta. Todellisuudessa metsäala siirtyi Eriksnäsön omistukseen, kun Boxin-Hangelbyn-Eriksnäsön yhteismetsät jaettiin 1828. Koska alue sijaitsi etäällä Eriksnäsistä, palkattiin "metsänvarija" vahtiin. Tämä raivasi mökkinsä ympäristöstä muutaman tynnyrialan maata viljelykseen. Ensimmäinen torppari oli nimeltään Holmberg ja torppa oli sman suvun hallussa niin kauan kuin sitä asuttiin, aina 1960-luvun alkuun. Itsenäiseksi trppa lunastettiin 1943. Kansalaissodan aikana vailla varsinaista tieyhteyttä oleva torppa oli useiden valkoisten pilopaikkana.

ei kuvaa

404002 Stor-Rös

Sisältyy alueeseen

Stor-Rödsån

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920-50-l

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laakemus maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Eriksnäsön kartanosta erotettu tila, joka on saanut nimensä paikalla sijainneen torpan mukaan. Maisemallisesti hyvin kauniissa paikassa pellon reunassa, mäkeä reunustaen sijaitseva tilakeskus.

Sjöholm Odin 2000: Ortnamn i Sibbo. Kallbäck, Skräddarby, Hitå..

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405001

Eskos

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	181
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1994/01
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Eskos kuuluu Gesterbyn kantatiloihin. Asuinrakennus vuosisadan vaihteesta, ulkorakennukset 1796 ja 1819. Sijaitsee komealla paikalla, mäellä Söderkullantien ja Sipoonjoen maisemaan erittäin näkyvällä paikalla. Vanha pihapiiri

Jakamaton 1866. Tila on muistiedon mukaan ollut tyhjiään isovihan jälkeen, kunnes sinne muutti isovihan jälkeen kaksi veljestä Helsingin Malmilta. Talon asukkaista ainakin Henrik Henriksson Eskos ja Anders Henriksson ovat olleet mukana luottamustehtävissä.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 193. Perkkio, Eila 1982.

405002

Smeds?

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	180
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1885
Säilyneisyys	Aittojen ja saunan paikkaa vaihdettu 1982 jälkeen
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Ny-Stufas. Stufas. jaettu. Oli jaettuna 1735-1770. Tyypillinen leveärunkoinen asuinrakennus/rakennus vuodelta 1885. Aittojen paikkaa muutettu sitten 1982 inventoinnin.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 194. Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405003

Högåsa

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1946
Säilyneisyys	Päärakennus parhaillaan korjaustöiden alla. Piha ym rakennuksia kunnostettiin, uudisrakentamiset.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Alunperin venäläisen immigrantin yksityisasunto, myöhemmin Sipoon kunnan 1950-luvun alussa perustama lastenkoti, joka jatkoi toimintaansa aina 1980-luvun puoliväliin. Päärakennus, kaksikerroksinen rapattu talo, aumattu katto.

Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla..

405004

Tettis

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1873
Säilyneisyys	Päärakennuksen pohjoispääty 1800-luvun lopulta, jatkettu myöhemmin.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Juvas-tila. Gesterbyn kylän 1543 mainittuja kantatiloja. Pitkäomainen päärakennus, kaksi luhtiaitaa, navetta ja muita ulkorakennuksia. Pihapiiri ja ympäröivä muut asuinrakennukset muosotavat kerroksisen kylämäisen keskittymän.

Jakamaton 1866.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 193. Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405005 Renkitupa

Sisälty alueeseen	Norrkullan kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähymääristö	
Arvioitu valmistusajaka	19000000
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot
Inventoija	Karoliina Peräinen

Lill-Stufasin mailla, kotiseutumuseon naapurissa sijaitseva rakennussuojelulla suojeltu renkitupa.

405006 Sibbesgården

Sisälty alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	177
Lähymääristö	
Arvioitu valmistusajaka	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kotiseutumuseo, jonne on koottu 1700-luvun ja 1800-luvun rakennuksia. Sijaitsee Linnbäckisbackenilla, missä ennen asui mäkitupalaisia ja käsityöläisiä. Museo avattiin 1936.

Ensiksi siirretty rakennus oli Matbackan tupa samasta kylästä. Fram Martis on entinen virkatalo Borgbystä, siirretty paikalle v. 1939. Muita rakennuksia riipi, olkilato, savusauna, kolme aittaa ja liiteri.

Perkkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405007

Smeds

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1895

Säilyneisyys Päärakennus pääosin säilynyt. Pihapiirissä eri-ikäisiä talousrakennuksia.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Smeds kuuluu Gesterbyn kylän kantatiloihin, mainittu 1543. päärakennus Gesterbyn tietä reunustava pihapiiri. Kaksikerroksinen, leveärunkoinen satulakattoinen päärakennus 1800-luvun lopulta. Pihapiirissä suurehko tiilinaetta, viljakuivuri rakennus. Maisemallisesti tärkeä osa Gesterbyn kylää.

Jaettu 1830 Smeds ja Nygård

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 193

405009

Solbacka

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Gesterbyn tien talot

Arvioitu valmistumisaika 1936

Säilyneisyys Rakennus näyttää ajalleen tyypilliseltä.

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, taikemus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Gesterbyn tien masemassa, avoimella paikalla sijaitseva asuinrakennus 1930-luvulta. Kaksikerroksinen talo, jossa kellomainen taitekatto.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405011 Solberg

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähimmäistö

Arvioitu valmistumisaika 1800-1900-l

Säilyneisyys Monipuolisen historian omaava rakennusryhmä näyttää pääosin säilyttäneen perinteisen ulkoasunsa. Peruskorjaus 1980-l

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Gesterbyn vanha koulurakennus. Alunperin Lönnbackan, Matbackan kantatilasta jaetun tilan päärakennus. Koulu aloitti toimintansa 1925. Sijaitsee maisemallisesti erittäin kauniissa paikassa, jokeen viettävässä mäenrinteessä. Piharakennuksia.

koulu oli suljettuna 1970-80.

Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla..

405013 Matbacka

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähimmäistö

Arvioitu valmistumisaika 19500000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Matbacka. Jaettu 1810 Matbacka ja Lönnbacka. Päärakennus mäenlaella, Lönnbackan entisen talon, nykyisen koulun naapurissa.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 194

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405014 Brutubacka

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19439
Säilyneisyys	Päärakennus näyttää ajalleen ominaiselta. Levyjulkisivut.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Brutubacka kuuluu Gesterbyn kantatiloihin, mainittu 1543. Tila on ollut Norrkullan kartanon omistuksessa sekä yhdistettynä Kittsin tilaan. Nykyinen päärakennus 1939, maisemallisesti näkyvällä paikalla Gesterbyn peltoaukeilla. Suurehko navetta 1940.

Jakamaton 1866.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 193. Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla.

405015 Bränns

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19980401
Säilyneisyys	RHR 1920, vanhimmat osat voivat olla vanhempia, päärakennus muutoksia mm. ullakkokerroksen ikkunat.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Bränns kuuluu Gesterbyn kantatiloihin, mainittu 1543. Storträskin tien maisemassa näkyvällä paikalla sijaitseva tila. Päärakennus satulakattoinen, pitkänomainen. Useita ulkorakennuksia pihaa rajaamassa. Vaihteittain rakentunut navetta, osa päreseinää.

Jaettu 1800 Bränns ja Grankulla.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 194. Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

405017

Sävtuna

Sisälty alueeseen	Gesterbyn viljelymaise ma
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19450000
Säilyneisyys	Rakennuskanta näyttää pääosin ajalleen tyypilliseltä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja,m
Inventoija	Karoliina Peräinen

Storträskin tien maisemassa, lähellä Storträsk-järven rantaa sijaitseva talo pihapiireineen. 1940-50-luvulle tyypillinen, suhteikas tilakeskus.

405018

Klippan

Sisälty alueeseen	Gesterbyn viljelymaise ma
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Gesterbyntien talot
Arvioitu valmistumisaika	1950
Säilyneisyys	rakennusta ilmeisesti kunnostettu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Rukoushuone. Sipoolaisiin kyläkeskustoihin oleellisesti liittyvä rakennustyyppi. Vapaakirkollisilla liikkeillä ollut suuri paikallinen merkitys. Tämä rukoushuone 1950-luvulta.

Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405019 Rönnebacka

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Gesterbyntien talot
Arvioitu valmistusajankohta	1920
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, tarkennus	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Satulakattoisen asuinrakennus rhr 1920 gesterbyn tien maisemassa. Pihapiiri, jossa uusia rakennuksia.

405020 Hembäcka

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Gesterbyntien talot
Arvioitu valmistusajankohta	1920-l
Säilyneisyys	Säilynyt kokonaisuus, nurkan sisäänkäynti poistettu.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, tarkennus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hembäckassa on avattiin Weckströms lanthandel (Lindfors lanthandel, Gesterbylanthandel) niminen kauppa 1920-luvulla. Rakennus jugendpiirteinen, leveähkörunkoinen, kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus, jossa sisäänkäynti oli kaupparakennusten tapaan viistotusta nurkasta.

Sjöholm Odin 2001: Handel och handelsmän i Sibbo.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405021 Björnbacka

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Gesterbyntien talot

Arvioitu valmistumisaika 1953/0000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Gesterbyn tietä reunustava ulkorakennus, pihapiiri, päärakennus rhr tietojen mukaan 1950-luvulta.

405022 Tors

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Gesterbyntien talot

Arvioitu valmistumisaika 1950/0000

Säilyneisyys Rakennus näyttää aikakaudelleen ominaiselta.

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1950-luvulta Gesterbyn tien varressa, rinteessä. Terassi.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405023 Skolbacken

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	182
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennus peruskorjattu 1982 jälkeen.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Entinen koulurakennus 1900-luvun alusta, "Småskola", Gesterbyntien. Nykyisin asuinrakennuksena ja laajennettu 1982 jälkeen, korkeahko umpikuisti vaihdettu avokuistiks. Kiviä tien reunassa.

405024 Bergbacka

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Gesterbyntien talot
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Hyvin säilynyt kokonaisuus
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Päärakennus, rhr 1920. Leveähkö runko, satulakatto, kuusiruutuiset ikkunat. Pihapiiri, jossa useita ulkorakennuksia, mm. suurehko saharakennus. Pihapiiri Gesterbyn kylässä, jossa pienteollista toimintaa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405025 Löfbacka

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Gesterbyntien talot

Arvioitu valmistumisaika 1865

Säilyneisyys

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatuus rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

!800-luvun puolivälin rakennus ja pihapiiri Gesterbyntien molemmin puolin, keskeisellä kyläalueella.

405026 Skogsbrynet

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero 183

Lähiympäristö Gesterbyntien talot

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys Päärakennus palanut, piharakennuksia jäljellä, puistoinen ympäristö.

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatuus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kittsin rälssitilan vanha päärakennuksen paikka. Kitts kuuluu Gesterbyn kantatiloihin. Päärakennus palanut, mutta maisemallisesti kauniilla paikalla, vanhassa puistomaisessa ympäristössä sijaitsevan talon ulkorakennuksia ja pihapiiriä yhä jäljellä, mm. tiilinen pakaritupa ja navetta. Uudempi jyrkähkökattoinen asuinrakennus.

Kirjavan historian omaava tila. Lahjoitettu luultavasti v. 1564 ratsupalvelusta vastaan Henrik Larssonille, minkä jälkeen sillä on ollut useita vaihteita ja se on ollut mm. Nils Dobblarella. Talossa on pidetty kärejiä 1700-luvun alussa. Tiilestä muurattu pakarirakennus ja navetta 1890-luvulla omatekoisista tiilistä. Uudempi asuinrakennus malliltaan 1900-luvun alkuvuosikymmenten mallikirjarakennuksia muistuttava.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

405027

Ojala

Sisältyy alueeseen	Gesterbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Gesterbyntien talot
Arvioitu valmistumisaika	1878
Säilyneisyys	Rakennusryhmä näyttää pääosin säilyneeltä, Kuusialta uudemmaa perua.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänoomainen, satulakattoinen pienehkö päärakennus ja ulkorakennus aivan Gesterbyn tien reunassa. Paikalle merkitty senaatin kartastoon Cesterbyn kylään kuuluva asuinrakennus.

405028

Bisabacka

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19320000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Jyrkkäkattoinen asuinrakennus 1930-luvun alusta Boxin tien varressa. Rakennustyyppi esiintyi 1900-luvun huvila ja maatilarakennusten mallikirjoissa 1910-luvulla ja myöhemmin.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405029 Risängsbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 1918

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, taikemus maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus ja pihapiiri 1900-luvun alusta Boxin tien maisemassa.

405030 Backmanin torppa

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 184

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 19390000

Säilyneisyys Ei näkyviä muutoksia sitten 1982 inventoinnin

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, taikemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Aivan Boxin tien varressa sijaitseva vanha sotilastorppa, joka läheisen Matbackan torpan tapaan reunustaa Boxin tietä. Pihapiiri perinteinen, "uusi" päärakennus 1930-luvulta.

Vuoden 1982 aikaan torppa oli saunana, kun varsinainen päärakennus sijaitsi ylempänä. Rakennus lienee samassa käytössä edelleen.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

405032 Mortorp

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 185

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1880

Säilyneisyys Torppa on säilyttänyt alkuperäisyytensä hyvin, mutta pihapiiri villiintynyt ja rakennusten kunto

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Matbackan torpan talo ja pihapiiri Boxin tien molemmin puolin, jonka muodostavat asuinrakennus, aitta ja navetta sekä tien toisella puolella oleva savusauna. Edelleen hyvin, alkuperäisellään säilynyt rakennustyyppinsä hyvä edustaja.

Perkkiö, Eila 1982.

407001 Mutars

Sisältyy alueeseen Mutars ja Kusas kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero 105

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1882

Säilyneisyys Rakennusryhmä vaikuttaa säilyttäneen perinteisen ulkoasunsa

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Mutars on Gumbölen kantatila. Sijaitsee maisemallisesti kaniissa paikassa, kummalla pello aukean laidalla, lähellä Porvoon moottoritietä ja vantaan rajaa. Pihapiiri, vanhaa puustoa.

Jaettu vuonna 1790

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 187

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

407002

Kusas

Sisältyy alueeseen	Mutars ja Kusas kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	103
Lähiympäristö	Mutars-Kusas
Arvioitu valmistumisaika	1749, 1925-
Säilyneisyys	Vanhimmat osat 1749, nykyas 1925, korjauksia ainakin 1950-l
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kusas kuuluu Gumbölen kantatiloihin. Maanviljelysmaisemassa sijaitseva, vanhimmilta osiltaan vuoteen 1749 palautuva päärakennus 1910-20-luvun muotihanteita ilmentävä päärakennus ja tilan pihapiiri.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 187

407003

Källbacka

Sisältyy alueeseen	Mutars ja Kusas kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19450000
Säilyneisyys	Rakennus vaikutta ajankohdalleen tyypilliseltä. yhtenäinen kokonaisuus.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

1940-luvulla rakennettu kaksikerroksinen, satulakattoinen rakennus, piharakennus ja pihapiiri rinteessä Sotungintien varrella.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

407004 Solberga

Sisältyy alueeseen	Mutars ja Kusas kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1927
Säilyneisyys	Rakennus vaikuttaa ajankohdalleen tyypilliseltä. Mm. ikkunat vaikuttavat alkuperäisiltä.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Näkyvällä paikalla, Mutarsin ja Kusasin viljelyalueen laidalla, rinteessä, sijaitseva, talo. Aumattu taittekatto, suurehko kaksikerksinen rakennus. Jugendvaikutteita.

407005 Sandbacka

Sisältyy alueeseen	Mutars ja Kusas kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	104
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1980000
Säilyneisyys	Molemmat rakennukset ovat ajalleen tyypilliset ja hyvin säilyneet.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja,rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Kaksi asuintaloa, toinen jugendpiirteinen 1900-luvun alusta ja toinen pienempi 1800-luvun jälkipuoliskolta. Suuri tiilinen tallirakennus. Näkyvällä paikalla tiemaisemassa. Pihapiirissä vanhaa puustoa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

407006 Attela

Sisältyy alueeseen Krabbäckenin puronvarsi

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19470000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatuus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1940-luvulta. Säilyttänyt rakennusajan kohdalle ominaisen ulkoasun.

408001 Jontas

Sisältyy alueeseen Hangelbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatuus paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Jontas kuuluu Hangelbyn kantatiloihin, mainittu 1543. Nykyistä 1900-rakennettua päärakennusta muutettu jonkin verran. Lisäksi uudempaa rakennuskantaa. Paikalle merkitty Kuninkaankartastossa Hangelbyn kylään kulunut asuinrakennus.

Jakamaton 1866. Tial jatkuu tien toiselle puolelle.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 191. osh

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

408002 Paris

Sisältyy alueeseen Hangelbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1931-101

Säilyneisyys Päärakennus lähellä alkuperäistä säilynyt, aitat säilyneet, uudempi talousrakennuksia.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Paris kuuluu Hangelbyn kantatiloihin, mainittu 1543. Päärakennus 1920-luvulta. Vanhoja aittoja. Pihapiiri, sivurakennus. Rakennuksessa toiminut kauppa-puti. Pitkän historian omaavan tilan keskus rakennuksineen maisemallisesti kauniissa paikassa.

Tilaa ei ole jaettu, ja se on ollut saman suvun hallussa vuodesta 1887 alkaen.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 192. osh.

408005 Olofs

Sisältyy alueeseen Hangelbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1864, 1906

Säilyneisyys Päärakennusta peruskorjattu. Vanha puutarha villiintynyt, mutta jäljellä. Vanha kiviavetta laajennettu, rakennushistoria näkyy julkisivussa.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Olofs kuuluu Hangelbyn kantatiloihin, josta maininta 1543. Pihapiiri, jossa peruskorjattu päärakennus 1864, luhtiaitta ja uudempi suuria talousrakennuksia. Pihapiiristä sivussa rakennus vuodelta 1906, jossa on pidetty pikkukoulua.

Jakamaton 1866, ensimmäinen varsinainen jako 1963. Sisätiloissa jäljellä ilmeisesti Eliel Saarisen muualle suunnittelema, Olofsiin ostettu kaakeliuuni. Vanha maakellari.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 192. osh.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

408007 muistokivi, Nylands Ungdomsföreningen

Sisälty alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nylands Ungdomsföreningen järjestön syntypaikasta kertova muistokivi.

408009 By-Backas

Sisälty alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Skrifvarsintien maisema
Arvioitu valmistumisaika	19981001
Säilyneisyys	säilyttänyt perinteisen kokonaisuutensa.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Backaksen tilasta 1800 jaettu By-Backas on se kantatilan osa, joka jäi paikalleen kylään. Päärakennus ja luhtiaita säilyttäneet perintisen ilmeensä. Kiviäitä ja talousrakennus rajaavat Skrifvarsintien maisemaa. Vanha tila, jonka säilynyt rakennuskanta maisemallisesti merkittävä.

Tien viereisen ulkorakennuksen kivityö seudulle tyypillistä. Paikalle merkitty senaatin kartastoon asuinrakennus. Backaksen toinen osa Skogs-Backas.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 191. osh

Tiedostoa ei löydy:
LPV06586.jpg

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

408010 Hangelby, Skrifvarsintie 36

Sisältyy alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	Rakennus vaikuttaa lähellä alkuperäistä säilyneeltä.
Arvotus	1-2
Luetelointiperuste	a,h,y
Luetelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Asuinrakennus Hangelbyssä, ei rhr-tietoja. Kaksikerroksinen, satulakattoinen talo. Luonnonkiviperustus. Jugendaiheita ikkunoissa. Senaatinkartastossa merkittyä tielinjausta noudattelevan Skrifvarsintien maisemaan selvästi näkyvällä paikalla.

408013 Skrifvars

Sisältyy alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	1916
Säilyneisyys	Päärakennus ja pihapiiri vaikuttavat hyvin perinteisenä säilyneiltä. Puusto kasvanut, kasvullisuus rehevöitynyt.
Arvotus	1-2
Luetelointiperuste	a,h,y
Luetelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Skrifvars kuuluu Hangelbyn kantatiloihin, mainittu 1543. Nykyinen päärakennus vuodelta 1916, ilman suurempia muutoksia sitten 1930-luvun, jolloin myös kivinavetta oli rakennettuna. Pitkän historian omaava tilakeskus maisemallisesti kaunissa paikassa kallioisella mäellä.

Jaettu 1790, mutta tilat jälleen liitettyinä 1850. 1911 jaettiin virallisesti Skrifvarsiksi ja Björkbackaksi, joskin käytännössä jako oli tapahtunut jo aiemmin.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 191

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

408013 Vägkulla

Sisältyy alueeseen Hangelbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19290000

Säilyneisyys Rakennus vaikuttaa ajankohdalleen tyypilliseltä.

Arvot 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Leveärunkoinen, kaksikerroksinen mansardikattoinen, rakennusajankohdalleen tyypillinen asuinrakennus. Läheisyyteen merkitty senaatin kartastoon torppa.

408014 Skogs-Backas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19450000

Säilyneisyys Ulkorakennukset perinteisenä säilyneitä.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Skogs-Backas erotettiin Backaksen tilasta 1800 ja perustettiin kyläalueen ulkopuolelle. Sijaitsee senaatin kartaston tielinjausta noudattelevan itäisen Hangelbyn tien varrella. Nykyinen päärakennus vuodelta 1945, tiemaisemaan hyvin näkyvät talousrakennukset vanhempia, hyvin säilyneitä.

Hirsinavetta, kaksi luhtiaittaa 1800-l, kivilavetta rakennettu 1923, kivityö seudulle ominaista, kivet n. 5km päästä, tekijöinä suullisen tiedon mukaan Holst&Mikander..

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 189. osh.

Tiedostoa ei löydy:
LPV06546.jpg

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

408015 Nedre-Fransbacka

Sisälty alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	127
Lähiympäristö	Fransabackan mäki
Arviotu valmistumisaika	1857, 1920
Säilyneisyys	Erittäin hyvin säilynyt kokonaisuus. Päärakennus 1857, jatkettu 1920-luvulla.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nedre Fransbacka. Erotettu Fransbackan tilasta 1839. päärakennus ja pihapiiri muodostavat erittäin hyvin säilyneen kokonaisuuden maisemallisesti akuniilla paikalla, mäellä Fransbackan kantatilan naapurissa.

Pihapiiriin kuuluu useita hyvin säilyneitä, talonpoikaisia rakennuksia. Laajat näkymät kohden Olofsia.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 189. Perkkiö, Eila 1982. osh. s.

408016 Boden

Sisälty alueeseen	Hangelbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Fransabackan mäki
Arviotu valmistumisaika	19330000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nedre-Fransbackan naapurissa, maisemallisesti näkyvällä paikalla sijaitseva asuinrakennus pihapiireineen 1930-luvulta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

408018 Tallbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Fransbackan mäki

Arvioitu valmistumisaika 1937

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, taikemus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Fransbackan tilan naapurina sijaitseva tilakeskus. päärakennus 1930-luvulta, funktionalistisia piirteitä julkisivussa. Suuri tilinavetta, vanhaa puustoa.

408020 Keupas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys Päärakennus vuorattu pitkänurkkainen rakennus, jonka ikkunat on uusittu ja kuisti lisätty myöhemmin.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Keupas kuuluu Hangelbyn kantatiloihin, merkintä 1543. Moottoritien veiressä sijaitseva, lähiympäristöltään hieno pihapiiri, jossa suuria vanhoja lehtipuita. Pitkänurkkainen, pitkänomainen päärakennus, suuri kavinavetta, puutarha.

Jaettu 1800 Keupas I ja Keupas II.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 191

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

409001 Hovgård

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viijelymaisema

1982 Inventoinnin numero 162

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

162

Hovgård kuuluu Hindsbyn vanhaan rälssiin. Päärakennus siirrettiin 1870-luvulla tänne Kulloon Lövstan tilalta. Nykyään kokoushuoneistona.

Perkkiö, Eila 1982., Sjöholm Odin 1994: Hindsby., Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409002 Trumpetas

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viijelymaisema

1982 Inventoinnin numero 163

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 1800-1900-l

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,r

Inventoija Karoliina Peräinen

Hovgårdin työtekijäin asuntona toiminut rakennus, joka alun perin oli maatilan asuinrakennus.

Trumpetas niminen tila oli yksi Hindsbyn kantatiloista. Jaettiin 1790 Tkahteen osaan, jotka molemmat liitettiin Hovgårdiin 1820-l.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409003 Svedjekulla

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19100000
Säilyneisyys	Aaltopeltikatto.
Arvotus	1-2
Luetelointiperuste	h,y
Luetelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hofgårdin kiinteistön keskellä sijaitsevan Svedjekullan päärakennus on kaksikerroksinen, osin satulakattoinen, osin taitekattoinen rakennus 1910-luvulta. Sijaitsee kuusiainan takana Hindsbyn kyläalueella. Lisäksi

Svedjekullan rälssisäteriä perustettiin 1500-luvun lopulla. Yhdistyi myöhemmin Lillhövén nimisenä Stornhöven tilaan Hofet tilaksi, myöskin Hofgård. Nykyinen kiinteistö erotettu uudelleen Hofgårdista ja saanut tilan historiaan liittyvän nimen. Paikalle merkitty Kuninkaan kartastossa Hindsbyn kylään kuulunut asuinrakennus.

409004 Staffas

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	165
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1823 (1700-l)
Säilyneisyys	Kokonaisuus säilynyt, yksityiskohdistaan rakennuksissa muutoksia, mm. ikkunoita vaihdettu. tiilikate jäljellä.
Arvotus	1-2
Luetelointiperuste	h,y
Luetelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Staffas kuuluu Hindsbyn vanhoihin kantatiloihin. Entinen rykmentinkirjurin virkatalo. Asuinrakennus vuodelta 1823, korotettu 1930-luvulla.

Päärakennus kaksikerroksinen, satulakattoinen rakennus, joka on alun perin 1700-luvulta mutta uudelleen rakennettu useaan otteeseen. Pitkänurkkainen, vuorattu sivurakennus. Vanhoja aitoja, suuri tiilinen navetta vuodelta 1936. Tila jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409005

Kuras

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1922
Säilyneisyys	Perinteisenä säilynyttä päärakennusta kunnostettiin inventointihetkellä. Aittojen kunto vaatii lisäselvityksiä.
Arvoitus	2
Luetteloitavuus	y
Luetteloitavuus, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräjä

Kuras kuuluu Hindsbyn kantatiloihin. Päärakennus, luhtaitta sekä suurehko tallirakennus näkyvällä paikalla Hindsbyn kylän keskuksissa.

Jakamaton 1866. Hirsinen päärakennus on vuodelta 1922 ja se käsittää 7 huonetta. Pikkutuvassa on yksi huone. Tiilirakenteinen navetta on vuodelta 1939 ja siihen kuuluu myös talli.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409007

Lindbo

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	164
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1844
Säilyneisyys	Rakennusten pintamateriaaleja on uusittu, mm katto päärakennuksessa.
Arvoitus	1
Luetteloitavuus	h,y
Luetteloitavuus, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräjä

Hindsbyn kylässä keskeisellä paikalla säilynyt pihapiiri talous- ja aittarakennuksineen. Aiemmin kuulunut Hovgårdin seppän asuntona. Asuinrakennus vuodelta 1844, paja suunnilleen samanaikainen; ulkorakennus vuodelta 1854. Korjattu osittain 1920-luvulla.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409008 Österbacka

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. päärakennus saattaa vanhimmilta osiltaan olla vanhempikin. Muutoksia, korotettu, ikkunat vaihdettu. Pihapiiri säilynyt.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pihapiiri hindsbyn kylämaisemassa, rhr 1920. Päärakennus kapeahkorunkoinen, perinteinen talo, jota korotettu tyypilliseen tapaan. Ikkunat uudempia, samoin ullakon.

409012 Humlegården

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1889
Säilyneisyys	Päärakennus näyttää lähellä alkuperäistä säilyneeltä. Tiilikate.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Perinteinen asuinrakennus pihapiireineen Hindsbyn kylämaisemassa. Suorakaiteen muotoinen, satulakattoinen asuinrakennus. Puutarhainen piha, ulkorakennuksia.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409013 Ylämäki

Sisältyä alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	166
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1800-l, 1910-20
Säilyneisyys	Kokonaisuus hyvin säilynyt, päärakennuksen yksityiskohdat (tiilikatto, jugenikkunat ym) samoin säilyneet.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Periäinen

Mejlans. Hindsbyn kylämaisemassa, Hindsbyntien varrella sijaitseva pihapiiri. päärakennuksen vanhimmat osat 1800-luvun puolivälistä, julkisivu säilyttänyt jugendaiheensa. Suurehko tiilinavetta, päädyistä viistetty jugendakatto.

Lisäksi pienempi, kiville perustettu asuinrakennus, luhtiaitta ym. Puutarhainen pihapiiri.

Perkkiö, Eila 1982.

409014 Petas

Sisältyä alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Päärakennuksen ikkunat uusittu. Luhtiaitta säilynyt.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Petas kuuluu Hindsbyn kantatiloihin. Ollut verorustholli 1700-luvulla. Nykyinen päärakennus leveähkörunkoinen, satulakattoinen.

Jaettu v. 1760 Petas ja Grankulla. Tilasta on lohkottu pientila, jolla Sibbo Handelslagin kauppa sijaitsi, kohdassa jossa Hindsbyvägen kääntyy etelään päin kohti Massbytä.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409015

Stugubacka

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

19000000

Säilyneisyys

Päärakennusta kunnostettu ja laajennettu vanhojen rakennusosien.

Arvio

2

Luettelointiperuste

y

Luettelointiperuste, laatu

ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräjä

Pitkänomainen satulakattoinen asuinrakennus ja pihapiiri aittoineen Hindsbyn kyläalueella, Hindsbyntien varrella.

409016

Asuinrakennus, Hindsby

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

Säilyneisyys

Julkisivussa ikkunat 1940-50-luvulta, kuisti myöhempi lisäys.

Arvio

2

Luettelointiperuste

y

Luettelointiperuste, laatu

ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräjä

Pienhkö mäkitupamainen asuinrakennus, Hindsbyn kyläalueella, Hindsbyn tien varrella.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409017 Dagnys

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viijelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

19260000

Säilyneisyys

Päärakennusta saatettu korottaa ja laajentaa. Kivijalassa ainakin ulkopinta betonia.

Arvot

1-2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräinen

Lohkottu Nabbis tilasta. Nykyinen päärakennus 1920-luvulta, satulakattoinen kaksikerroksinen poikkipäädyllinen. Lisäksi piharakennukset.

Jakamaton vielä 1866. Nabbis kuului Hindsbyn kantatiloihin. Oli Uudenmaan rakuunarykmentin kruununtila.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

409018 Solbacken

Sisältyy alueeseen Hindsbyn viijelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

19911001

Säilyneisyys

Hyvin lähellä alkuperäistä säilyneeltä näyttävä.

Arvot

1

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Nymansin lanthandel toimi tässä rakennuksessa Hindsbyntien varrella 1934-1971.

Rakennus on kaunis, valkoinen, poikkipäädyllinen ja kaksikerroksinen. yksityiskohdat ovat jugendvaikutteisia. Läheisillä kiinteistöillä kauppaan kuuluneita varstarakennuksia.

Sjöholm Odin 2001: Handel och handelsmän i Sibbo.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409021 Hindsby folkskoletom

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Kansakoulurakennus näyttää pääoson säilyneen rakennusjakohdalleen tyypillisenä. Pitkäsivun kuistierkkeri lienee myöhempi lisäys.
Arvot	1-2
Luetelointiperuste	h,y
Luetelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Hindsbyn kansakoulu. Suorakaiteen muotoinen, satulakattoinen rakennus n. 1900-luvun alusta. Mäenrinteessä, Hindsbyn kyläkeskusta vastapäätä, peellon toisella laidalla.

409022 Hindsbyn kansakoulu, ulkorakennus

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luetelointiperuste	y
Luetelointiperuste, laatu	ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Hindsbyn kansakouluun kuulunut ulkorakennus.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409023 Torrbacka

Sisältyy alueeseen	Hindsgården viikseymaisema
1982 Inventoinnin numero	170
Lähim�päristö	
Arvioitu valmistumisaika	1700-l
Säilyneisyys	Pääosin säilynyttä rakennuskantaa. Vanha luhtiaitta vuorattu. Vanha karjasuoja saanut jatkeeseen uudemman tilinavetan.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Torrbacka on alkujaan Paljoen kylän kantatila. Tilan vanha päärakennus on 1700-luvun lopulta. Pihapiirissä jäljellä vanhoja pihapiirin rakennuksia, mm riipi, pitkänomainen hirsinen ulkorakennus sekä luhtiaitta, joka on vuorattu myöhemmin. Säilynyt, ulkorakennusten rajaama pihapiiri pellon laidalla, metsäisellä mäellä.

Pellon laidassa sijaitsevassa riieessä oli tulisija tallella 1882 inventoinnissa. Asuinrakennuksessa toisessa päädyssä mallitaan 1700-luvun ikkunat, 1982 inventoinnin mukaan heloitus ei näytä akuperäiseltä. Lisäksi uudempi asuinrakennus 1940 rakennettu, tyypitalomainen. Tila oli jakamaton 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409023 Paljok

Sisältyy alueeseen	Hindsgården viikseymaisema
1982 Inventoinnin numero	171
Lähim�päristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Vanhimmat osat 1800-luvulta, korjattu 1927. Pihapiirissä vanhoja piharakennuksia ja aittoja.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Entinen ratsutila. Nykyinen päärakennus 1800-luvun puolivälistä. sitä on laajennettu 1800-luvun lopulla ja korjattu 1927. Maisemallisesti kauniilla paikalla mäen laella sijaitseva vanha, pitkän historian omaava talo ja pihapiiri.

Tila jaettiin 1790. Osat yhdistettiin jälleen 1850. Paljok muodosti ennen oman kylänsä, johon Torrbackakin kuului.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Perkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409024 Johannesberg

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvio tu valmistusaika	1880
Säilyneisyys	Pääosin säilynyt
Arvot us	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Pienehkö mäkitupamainen asuinrakennus 1880-luvulta Torrbackan tilan naapurissa.

409027 Hildasberg

Sisälty alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvio tu valmistusaika	1920
Säilyneisyys	rhr 1920. Päärakennus näyttää ajalle ominaiselta, vanhimmat osat voivat olla vanhempiaakin.
Arvot us	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Asuinrakennus rhr 1920, paikalle merkitty Hindsbyn kylään kuuluva asuinrakennus.

409028 Eevan kartano

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1885
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Nygårdiin kuulunut ulkorakennus 1800-luvulta.

409029 Nygård

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	169
Lähiympäristö	Nygård-Storgårds
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	Päärakennus kunnostettu. Pihapiirin rakennuksia kunnostetaan.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, y
Inventoija	Karoliina Periäinen

Nygård kuuluu Hindsbyn kantatiloihin ja on Prästbackan ohella kylän vanhin rustholli. Sijaitsee kuusiaidan takana Hindsbyntien varrella. Päärakennus pitkänomainen satulakattoinen rakennus, kaksi sisäänkäyntiä. Pihapiiri.

Jo 1805 oli osa Höstmansia erotettu uudisasukas Henrik Johaninpojalle. Uudistila liitettiin Nygårdiin jälleen 1810-luvulla. Jaettu 1829 Nygård ja Storgårds.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s.194. Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

409030

Storgård

Sisältyy alueeseen	Hindaby'n viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	168
Lähimmäisyys	Nygård-Storgårds
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	Pihapiiri jokseenkin hyvin säilyttänyt perinteisen ilmeensä.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Jaettu Nygårdista 129. Paikalla sijaisi Nygårdin päärakennus 1700-luvulla, merkintä näkyy Kuninkaankartastossa. Nykyinen tila sijaitsee maisemallisesti erittäin kauniilla paikalla, mäenkumpareella Hindbyntien ja peltöjen maisemassa.

Sjöholm Odin 1994: Hindaby. Perkkio, Eila 1982.

409031

Nybacka

Sisältyy alueeseen	Hindaby'n viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähimmäisyys	
Arvioitu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	Taloa laajennettu perinteiseen tapaan.
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö, mäkitupamainen asuinrakennus 1900-luvun alusta Storgårdsin peltomaisemassa, näkyvällä paikalla. Pihapiiri.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

409032 Byagården

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	167
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Byagården. Entinen Bys-Martis tilan päärakennus, joka siirrettiin kylätontilta 1916 pikkukouluksi nykyiselle paikalleen. Nykyisin kokoonnutumistilana. Rakennus sijaitsee nerittäin näkyvällä paikalla Hindsbyn peltomaiseman keskellä.

Jaettu Martiksesta 1754 Bys-Martis ja Söder-Martis.

Perkiö, Eila 1982.Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409033 Solfrid

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19350000
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nykyisin vapaakirkollisena tilana toimiva rakennus, entinen rukoushuone. Seudulle tyypillinen rakennustyyppi, hyvin säilynyt rakennus. Sijaitsee metsäisessä mäenrinteessä Martiksentien varrella.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

409034 Grankulla

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1935
Säilyneisyys	Rakennus vaikuttaa ajalleen tyypillisenä säilyneeltä.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatusuositus	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ,maiseman kannalta tärkeä,ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Grankulla jaettiin 1760 Petaksesta. Nykyinen päärakennus kaksikerroksinen, leveärunkoinen mansardikattainen rakennus. Sijaitsee peltomaisemaan hyvin näkyvällä paikalla Martiksen tien varressa. Puutarhainen pihapiiri.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409037 Solhem

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Kintumäen kokonaisuus.
Arvioitu valmistumisaika	1952
Säilyneisyys	Näyttää säilyttäneen rakennusajankohdalleen tyypillisen asun. Tiilikatto.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatusuositus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja,maiseman kannalta tärkeä,ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Noppamainen, kaksikerroksinen asuinrakennus Martiksen tien ja Hindsbyn pelille maisemassa hyvin näkyvällä paikalla. Rapattu, funksiipiireitä, aumattu tiilikatto.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409040

Talbo

Sisältyy alueeseen	Hindaby'n viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. voi olla vanhempikin, joskin ulkoasu viittaa n. 1920-30l.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Kaksikerroksinen, mansardikattoinen asuinrakennus ja pihapiiri Martiksen tien maisemassa.

409041

Söder-Martis

Sisältyy alueeseen	Hindaby'n viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	173
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennus säilynyt 1920-luvun asussa, jolloin siihen tehtiin muutoksia.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Martiksesta erotettu tila, joka siirrettiin nykyiselle paikalleen joko ison jaon yhteydessä 1909-10, ehkä jo ennen, sillä senaatin kartastossa paikalle on merkitty talo. Nykyinen päärakennus kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus. Tien varressa suurehkoja talousrakennuksia. Puistomainen, puutarhainen piha ja ulkorakennuksia.

Tila oli 1700-luvulla kylän keskustassa nimellä Martis, joka jaettiin 1754 osiin Bys-Martis ja Söder-Martis. Bys-Martiksesta tuli pikkukoulu. Asuinrakennus vuodelta 1779, korjattu 1920-luvulla, korotus ja taitekatto ja eteinen 1920-luvulta. Navetta 1930-luvulta.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409042 Björkåsa

Sisälty alueeseen	Hälsängsbäcken
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Meilis
Arvioitu valmistumisaika	19290000
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö tila 1920-luvulta Meilisen läheisyydessä. Maisemassa näkyvällä paikalla.

409043 Meilis

Sisälty alueeseen	Hälsängsbäcken
1982 Inventoinnin numero	174
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Meilis kuuluu Hindsbyn kantatiloihin, joka oli aikoinaan Uudenmaan jalkaväkirykmentin kruunutila. Noin 1915 kyläkeskustasta siirretty talo. Nykyinen päärakennus leveähkörunkoinen, kaksikerroksinen ja satulakattoinen. Ikkunoissa jugendpiirteitä. Pihapiiri näkyvällä paikalla maisemassa.

Meilis/Meilas. Jaettu v. 1730 Meilis ja Meilas. Tilan omistaja Henrik Mejlis mainittu kirkkoväertinä 1799, ja sai myöhemmin kihlakunnantuomarin arvonimen. Meilaksen omisti 1860 Carl Melin Petaksen tilalta.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409044 Karlsberg

Sisältyy alueeseen	Hälsängsbäcken
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1931
Säilyneisyys	Rakennusjankohdalleen tyypilliseltä näyttävä.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Tilakeskus 1930-luvulta Martiksen tien ja Hindsbyn peltojen maisemassa, hyvin näkyvällä paikalla. päärakennus rakennusajankohdalleen tyypillinen, kaksikerroksinen satulakattoinen rakennus, jonka julkisivun keskellä frontoni. Tien varteen sijoittuneita maatalouteen liittyviä talousrakennuksia.

409046 Lillhagen

Sisältyy alueeseen	Hälsängsbäcken
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Saattaa olla vanhempiakin, mutta päärakennuksen ulkoasu viittaa 1910-40-l
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö tilakeskus 1900-luvun alkupuolelta Martiksen tien ja Hindsbyn peltojen maisemassa. Päärakennus kaksikerroksinen satulakattoinen rakennus, perustettu kiville.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409047 Forsbacka

Sisältyy alueeseen	Hälsångsbäcken
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Vanhimmat osat saattavat olla vanhempiakin, päärakennuksen nykyinen ulkoasu viittaa n. 1910-30-l. Toisessa päädyssä lisäysuloke.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Laakealla, puustoisella mäenkumpareella, maisemassa hyvin näkyvällä paikalla sijaitseva pienehkö tilakeskus 1900-luvulta, alunperin Hovgårdin torppa. Hyvin säilynyt kokonaisuus ulkorakennuksineen, mm. pienehkö aitta.

409048 Knutersgård

Sisältyy alueeseen	Hindsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	172
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19440000
Säilyneisyys	Päärakennusta on kunnostettu, kaksi katon suuntaista kattoikkunaa, aaltopeltikate. Pääosin perinteisenä säilynyt.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Knuters kuuluu Hindsbyn kantatiloihin. Tila oli kruunun augmenttitila 1769. Nykyinen päärakennus 1800-luvulta, kaksikerroksinen satulakattoinen rakennus. Pihapiiri, jossa ulkorakennukset rajaavat neliömuodossa pihaa. Puistamainen ympäristö.

Entisen Paljok tilan ulkotila. Asuinrakennus 1800-luvun puolivälistä, korjattu ja laajennettu 1920-luvulla, jolloin rakennusta korotettiin ja jatkettiin, sekä asennettiin keskuslämmitys ja rakennettiin asuinhuoneita yläkertaan. Navetta 1850-luvulta. Ulkorakennus mahdollisesti siirretty tänne 1785. Riipi. Tila jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Perkkio, Eila 1982. Sjöholm Odin 1994: Hindsby..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409050 Lindkulla

Sisälty alueeseen Ritobäckenin viljelylaakso

1982 Inventoinin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laikeimus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Pienehkö hirsinen, mäkitupamainen asuinrakennus lähellä Liljoffsin tilaa.

409051 Liljåås

Sisälty alueeseen Ritobäckenin viljelylaakso

1982 Inventoinin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1916

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laikeimus rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Liljofs kuuluu Hindsbyn kantatiloihin. Oli Uudenmaan rakuunarykmentin kruununtila. Nykyinen päärakennus suurehko, leveärunkoinen, kaksikerroksinen masnardikattoinen rakennus. Lisäksi suurehkoja ulkorakennuksia, puustoa. Sijaitsee maisemallisesti erittäin näkyvällä, avoimella paikalla Knutersintien maisemassa.

Jaettu 1790. Osat olivat yhdistettynä 1820. Siirretty paikalle mahdollisesti isonjaon yhteydessä. Senaatinkartastoon on merkitty paikalle "Lustikulla" niminen tila.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195. Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409052 Grönkulla

Sisältyy alueeseen Ritobäckenin viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys RHR 1920, voi olla vanhempikin. Rakennus on jokseenkin hyvin säilynyt. Samalla kiinteistöllä on rakennettu uudisrakennus.

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Pieni, hökö satulakattoinen, mäkitupamainen asuinrakennus vastapäätä Lilljåffsia, pellon toisella laidalla.

409058 Wredegård

Sisältyy alueeseen Hindsbyntie, Broböle

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 17940000

Säilyneisyys Rakennuskata modernisoitu.

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Prästbackan kantatila, Hindsbyn vanhimpia rustholleja, Uudenmaan jalkaväkirykmentin kruununtila. Nykyisen päärakennuksen vanhimmat osat 1700-luvun lopulta, joskin rakennuksia on uudestettu. Lähiympäristö puistomainen, idyllinen.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409059 Björkbacka

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Lähymäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Rakennus näyttää ajan kohdalleen tyypilliseltä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Leveähkörunkoinen, aksikerroksien asuinrakennus ja siihen liittyvä pihapiiri Prsäbackan naapurissa. Maisemallisesti kaunis paikka, notkelmassa Prästbackan rinteessä.

409060 Hasselbacka

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Lähymäristö	Hindsbyntie-Sipoonjoikvarsi
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, nykyinen ulkoasu todennäköisesti vähän nuorempi, yksityiskohdillaan uudistettu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hindsbyn tienvarren rakennuskantaa. Leveähkörunkoinen, kaksikerroksinen asuinrakennus, frontoni pitkän julkisivun keskellä. Luonnonkivinen kivijalka.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409061

Åvik

Sisältyy alueeseen Hindsbyntie, Broböle

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Hindsbyntie-Sipoonjoen kvars

Arvioitu valmistusajankohta 1930

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräjä

Kaksikerroksinen asuinrakennus, keskifrontoni. Näkyvällä paikalla Hindsbyn tien varrella

409063

Sandkulla II

Sisältyy alueeseen Hindsbyntie, Broböle

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Hindsbyntie-Sipoonjoen kvars

Arvioitu valmistusajankohta 1903

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräjä

Asuinrakennus 1900-luvun alusta Hindsbyn tien maisemassa, Sipoonjoen laskevassa rinteessä. lähellä Brobölen myllyn rauniot ja pato.

Sjöholm Odin 1994: Hindsby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409073 Granliden

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19720000

Säilyneisyys Jokseenkin hyvin säilynyt. Joitain muutoksia mm. aukoituksessa.

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a,h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Huivlamainen asuinrakennus 1900-luvun alusta. Puutarhainen pihapiiri. Sijaitsee aivan Vantaan rajan tuntumassa, maisemallisesti kaunissa keskuspakassa, lähellä Myyraksen koulua (Vantaan puolella) ja vanhaa kyläkauppaa.

409074 Mosabacka

Sisältyy alueeseen Byabäckenin viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero 154

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1939

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

154. Maisemallisesti näkyvällä ja akuniilla paikalla sijaitseva tilakeksus, joka aikoinaan on ollut Hovgårdin tilaan kuulunut Trmpetaksen osa.

Asuinrakennus, jonka nykyinen muoto on 1930-luvulta, mutta jossa näkyy myös aikaisempia vaiheita. Navetta 1890-luvulta.

Sjöholm Odin 1997: Ortnamn i Sibbo. Hangelby och Eriksnäs

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

409075 Trumpetas

Sisältyy alueeseen	Byabäckenin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Mossabacka.
Arvioitu valmistumisaika	1959
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Tila, jonka nimi viittaa Hindsbyläseen Trumpetaksen kantatilaan. Nykyinen talo jälleenrakennuskaudelta. Tilakeskus Mossabackan mäkeä vastapäätä, maisemallinen merkitys.

Viereinen Mossabacka se Trumpetaksen osa, joka kuului aikoinaan Hovgårdiin.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

409076 Trumpetas,

Sisältyy alueeseen	Byabäckenin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	rhr 1920. Vanhimmat osat voivat olla vanhempiakin.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Johan Mattens, Hovgårdin kartanon omistajana poika osti v. 1768 Trumpetas I:n. Vuoteen 1860 molemmat Trumpetakset liitettiin Hovgårdiin.

Trumpetas. Jaettu 1750 Trumpetas I ja Trumpetas II.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 195

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

410001 Hitå gård

Sisältyy alueeseen	Hitån kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	124
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja,, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Sipoonlahden rannalla maisemallisesti kauniissa paikassa sijaitseva kartano lähiympäristöineen. Kartanoon kuuluvia ulkorakennuksia sekä moderni, suhteikas uusi päärakennus 1970-luvulta.

Alueella oli asutusta pronssikaudella. Satala oli keskiajalla vilkas kauppapaikka. Kartano muodostettiin räälssiilaksi 1591. Kaksi asuinrakennusta ja navetta 1910-luvulta. Vanha päärakennus tuhoutunut 10/76. Kartanon nykyinen päärakennus suhteikasta modernistista arkkitehtuuria, jossa näkyvät tanskalaiset tyyli-ihanteet, portaittain ruohokentäsäitä nouseva rakennus.

412001 Filplåts

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	244
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1701
Säilyneisyys	Päärakennus laajennettu ja peruskorjattu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Jaettu 1780 Filplåts ja Lövkulla. 1500-luvun tila, asuinrakennus 1880-luvulta, osa Hertsbyn kyläkokonaisuutta. 1600-luvulta ratsutila, jolloin myös siirrettiin nykyiselle paikalleen. Talon vanhinta osaa tupa, keittiö ja kamari, jatkettu 1914. Tärkeä osa Hertsbyn kylämaisemaa.

Taloon kuuluva pikkumökki on 1920-luvulla Paippisista siirretty ja toiminut saunana. Navetta vuodelta 1948.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

412002 Löfkulla

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1920
Säilyneisyys	rhr 1920, voi olla vanhempiakin.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hertsbyn kantatila. Jaettu 1780 Filplåts ja Lövkulla. Mansardikattainen poikki-päädyllinen kaksikerroksinen päärakennus. Luhtiaita. Navetta. Pitkänurkkainen pikkumökki. Hertsbyn kylläkokonaisuuteen kuuluva vanha tila.

412003 Simos

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	245
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1806, 1850-l
Säilyneisyys	RHR-tietojen mukaan kiinteistön vanhimmat rakennusosat 1806. Päärakennusta korotettu 1939, ruokasalin ikkuna tod. näk. samalta ajalta. Porstua ollut läpikuljettava.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Hertsbyn kantatila. Jakamaton vielä 1866. Asuinrakennus 1850-luvulta, tila sotilasvirkatalona 1600-luvun lopusta. Siirretty Hertsbyn kyläkeskuksesta varhain, jo 1700-luvulla nykyiselle paikalleen. Kaunis pihapiiri tärkeä osa Hertsbyn kyläkokonaisuutta.

Vuonna 1861 piha ollut rakennettu kaikilta neljältä sivultaan.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

412004 Vernalersro

Sisältyy alueeseen Hertsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19470000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatuus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

1 1/2-kerroksinen satulakattoinen asuinrakennus Simonmäellä Hertsbyn kylärinteessä. Peiterimalaudoitu, rakennusajankohdastaan nähden perinteinen, mutta tyyppillinen ulkoasu. Puutarhainen tontti.

412006 Talo Simonmäellä

Sisältyy alueeseen Hertsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-l:n alkupuolisko

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatuus maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, mansardikattoinen, hirsirunkoinen asuinrakennus Hertsbyn kylärinteessä. Kun nostetaan parhailaan. Puutarhainen tontti.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

412007

Solhäll

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1938
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Poikkipäädyllinen, kaksikerroksinen asuinrakennus Hertsbyn kylärinteessä. Pihapiiri puutarhainen. Ulkorakennuksia.

412009

Granudd

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18910000
Säilyneisyys	Rakennusta peruskorjattu, ikkunat lienevät ainakin osin uusitut.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Kaksikerroksinen, satulakattoinen asuinrakennus ja perinteiseltä vaikuttava pihapiiri Hertsbyn kylänmaalla. Idyllinen pihapiiri.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

412011

Påvals

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	246
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	18900000
Säilyneisyys	Edelleen hyvin säilynyt kokonaisuus, jonka korjaukset näyttävät suoritettun perintisesti.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kylän vanhimpia tiloja, rakennus 1890-luvulta tai sitä vanhempi. Sijaitsee Hertsbyn kyläalueella, kylätien varrella, viljelysten laidassa maisemallisesti näkyvällä paikalla naapurinaan Källpetaksen tila.

Jaettu 1765 Påvals ja Lindnäs. Pihan rakennuksista luhtiaita mahdollisesti rakennettu uudelleen tämän vuosisadan alussa. Yläkerrassa vanhat nukku-ma-aitat. Navetta on vuodelta 1913. Påvals on alkujaan sijainnut vähän alempana ja Björns on ollut sen paikalla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

412016

Tallbåskis

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	Päärakennusta osin peruskorjattu.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kantatila, jakamaton vielä 1866. Satulakattoinen yksikerroksinen asuinrakennus, pienempi asuinrakennus pihalla. Luhtiaita ja vieressä piharakennus. Suurehkot uudemmat navettarakennukset. Puukujanne. Maisemallisesti kaunis sijainti.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

412018 Rönnkulla

Sisältyy alueeseen Hertsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 1922

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Rönnkulla. Erotettu Källpetaksesta 1859. Päärakennus leveärunkoinen, kaksikerroksinen, poikkiäätyinen mansardikattoinen rakennus, jonka yksityiskohtissa jugendvaikutteet näkyvissä. Pääädyn ikkunapari tyypillinen rakennusajankohdalle.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

412019 Åbacka

Sisältyy alueeseen Hertsbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 19360000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu arvo maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Åbackan tila. Jaettu Vävarsista 1780. 1930-luvulla rakennettu, ajan kohdalleen tyypillinen päärakennus sekä suuri hko kivinavetta maisemallisesti näkyvällä paikalla peltojen keskellä Poimaisten tien varrella.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

412020 Björkbacka

Sisältyy alueeseen	Hertsbyn viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1885
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Björkbacka. Erotettu Björnsin tilasta 1830-luvun alussa. Paikalle merkitty Hertsbyn kylään kuuluva kyläalue senaatin kartastossa. Maisemallisesti näkyvällä paikalla säilynyt tilakeskus. Päärakennus yksityiskohdiltaan osin uusittu.

Mielenkiintoinen tien varressa sijaitseva kaksipäätyinen navettarakennus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

412024 Hagalund II

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19160000
Säilyneisyys	Rakennusta mahdollisesti korotettu alkuperäisestä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, pienehkö, poikkeava dyllinen asuinrakennus 1900-luvun alusta Vanhan Kuninkaantien (Suuren Rantatien) maisemassa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413001 Böhle

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luoitelointiperuste h,y

Luoitelointiperuste, laatu arvio paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

RHR1920. Mansardikattoinen asuinrakennus, L-pohja. Pihapiirissä useampia talousrakennuksia. Senaatinkartastossa paikalle merkitty asuinrakennus.

413002 Bastklev

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1860

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luoitelointiperuste h,y

Luoitelointiperuste, laatu arvio paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Pienehkö mäkitupamainen tai torppamainen asuinrakennus Immersbyn tien varrella. Paikalle merkitty senaatinkartastossa asuinrakennus.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413004 Sälgekulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 110

Lähiympäristö

Arviot valmistumisaika 1800-l, 1980-l

Säilyneisyys Kerroksinen kokonaisuus. Lakuperäistä taloa laajennettu 1950-luvulla

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus, jonka vanhin osa 1800-luvun alusta sekä useita tänne siirrettyjä vanhempia ulkorakennuksia. Kokonaisuus, jolla on kulttuurihistoriallista, keräilyyn liittyvää merkitystä Sipoossa.

Alkuperäinen talo ollut autiona 1930-luvulla. Tällöin siihen kuuluivat asuintupa, navettarakennus, aitta, riihi ja sauna. Myöhemmin paikalle on kerätty talonpoikaisrakennuksia Sipoosta, mm vanha sotilastorppa Borgbystä (Rönnebacka), Fransaksen vanha suola-aitta sekä savusauna Pohjois-Sipoosta. Lisäksi talonpoikaisrakennuksia muualta Suomesta. Asuinrakennusta on alkuperäisestä laajennettu.

Perkkiö, Eila 1982.

413006 Björkkulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arviot valmistumisaika 1911

Säilyneisyys a

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1900-luvun alustalmmersbyn tien varrella, tiemasemaan hyvin näkyvällä paikalla, peltoaukean jälkeen. Satulakattoinen talo. Peiterimalauditus. Ullakkokerroksen päätyikkuna erikoinen.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413010 Söderäng

Sisältyä alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Söder-Bertas mäen päällä.
Arvioitu valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	Vaikkeasti ajoitettava ryhmä, mutta nykyasu viittaa n. 1930-50-l. Voi olla osin vanhempi.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pellon laidassa, Söder-Bertas-tilan läheisyydessä, mäenrinteen alalaidassa sijaitseva perinteiseltä vaikuttava tilakeskusryhmä, jonka rhr-tiedot puuttuvat. Maisemallisesti näkyvä paikka Immersbyn peltoaukealla.

413011 Söder-Bertas

Sisältyä alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1750
Säilyneisyys	Lähellä alkuperäistä säilynyt rakennusryhmä. Ullakkokerroksessa kattoikkunallisäys. Tilakeskukseen kuuluu myös uudempaa rakennuskantaa.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Söder-Bertas. Jaettu Bertas-tilasta 1780. Immersbyn kylän vanhimpia taloja. Läheisyyteen merkitty sekä Kuninkaan- että Senaatinkartastossa asuinrakennus. Erittäin hyvin säilynyt, maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokas kokonaisuus.

Päärakennus on pitkänomainen, satulakattoinen, historiansa aikana tod. näk. jatkettu rakennus, joka nykyisellään on säilyttänyt historiallisen ulkonäkönsä hyvin.

Päärakennusta vastapäätä pitkänomainen hirsinen luhtiaitta-taloussrakennusjono.

Pihapiirin läheisyydessä jyrkähkön rinteeseen katveessa lampi, jonka laidalla vanha sauna. Uudempi tiilinen talli/vanavetarakennus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s.188.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413012 Lönnkulla

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot u valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempi. Rakennusryhmä on hyvin säilyttänyt perinteisen ulkoasunsa ja maisemallisen kokonaisuutensa.
Arvot	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Lönnkulla. Jaettu Sandbackasta ennen vuotta 1868. Immersbyn kylämaisemaa muodostava tila, joka sijaitsee peltoaukeiden keskellä, Söder-Bertasta vastapäätä omalla mäellään. Läheisyyteen Senaatinkartastossa merkitty talo.

Päärakennus satulakattoinen rakennus, jossa pitkän sivun keskellä poikkipääty ja sisäntulokuisti. Pihapiirissä kaksikerroksinen luhtiaita sekä vilja-aita jossa kirjanpitoon liittyviä merkintöjä.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188.

413014 Sandbacka

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviot u valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	RHR 1920. Päärakennuksen nykyasu viittaa 1920-40-lukuun. Yksityiskohtissa uudistuksia.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sandbacka. Jaettu ennen 1868 Sandbackaksi ja Lönnkullaksi. Immersbyn kylämaisemaa muodostava tilakeskus, jonka päärakennus n. 1920-40-l:n asussa, vanhempia aitta- ja talousrakennuksia. Kuninkaan- ja Senaatinkartaston kyläalue, historiallinen tielinjaus.

Päärakennus suurehko, leveärunkoinen mansardikattoinen rakennus, jossa poikkipääty sisäntulokuistin yhteydessä. Kaksikerroksinen luhtiaita.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413017

Bys-Bertas

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	112
Lähiympäristö	Lill-Lassas, "Kuras" ja Bys-Bertas kylänmäki
Arvioitu valmistumisaika	1735-
Säilyneisyys	Lähiympäristössä uudisrakentamista, muutostöitä pihapiirissä. Muilta osin peristeisen asunsa säilyttänyt.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Jaettu 1780 Bertas -nimisestä tilasta Bys-Bertas ja Söder-Bertas. Sijaitsee Immersbyssä keskeisellä kylänmäellä, maisemallisesti näkyvällä paikalla, jossa sekä Kuninkaan että Senaatinkartastoissa merkitty kyläalue.

Kylän vanhimpia jäljellä olevia rakennuksia, muistuttaa Söder-Bertasin päärakennusta. Päärakennus muistutetaan perustuen rakennettu 1735. Pihapiiri, johon kuuluvat kaksi vanhaa aittarakennusta, uudempi navetta sekä sauna. Taloa vuokrattiin ennen 1982 pitkään kesäasukkaille. Lähempänä Immersbyn tietä mansardikattoinen, rapattu navettarakennus.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188. Perkkö, Eila 1982.

413018

Ullanmäki

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	111
Lähiympäristö	Lill-Lassas, "Kuras" ja Bys-Bertas kylänmäki
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Aiemmin Kuras-nimellä, vuoden 1982 inventoinnin tietoihin perustuen tässä sijainnut päärakennus on purettu ja tilalle rakennettu uusi. Aittoja jäljellä. Osa kylänmäen kokonaisuutta

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188. Perkkö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413019 Lill-Lassas

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Lill-Lassas, "Kuras" ja Bys-Bertas kylänmäki
Arviotu valmistumisaika	1936
Säilyneisyys	
Arvot	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, tarkennus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Immersbyn keskeisellä kylänmäellä, masemallisesti erittäin näkyvällä paikalla sijaitseva tilakeskus. Paikalle sekä Kuninkaan- että Senaatinkartastoissa on merkitty kyläalue.

Päärakennus 1930-luvulta, ajalleen tyypillinen. Mahdollisesti vanhempia aittarakennuksia.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188.

413020 Immersbyn VPK:n talo

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	
Säilyneisyys	RHR tiedot puuttuvat, mutta rakennuksen nykyasu lienee n. 1950-luvulta eikä se näytä kohdanneen kovakouraisia uudistuksia tai lisäyksiä
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, tarkennus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Immersbyn kylämaisemaa rikastuttava VPK:n rakennus on suhteikas esimerkki kylämiljöihin oleellisesti kuuluvasta rakennustyyppistä. Sijaitsee teiden risteyksessä, vastapäätä Bys-Bertasin kylänmäkeä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413022 Nyåker

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1910
Säilyneisyys	Laajentunut tyyppilliseen tapaan. Perustuksessa ainakin ulos näkyvät osat betonista.
Arvoitus	2
Lähtökriteerit	h,y
Lähtökriteerit, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Todennäköisesti entinen torpparakennus Immersbyn kylämaiseimassa. Nykyisen päärakennuksen vanhimmat osat 1910-luvulta. Päärakennusta laajennettu ilmoitetun rakentamisaikakohdan jälkeen.

Lisäksi tiilinen talousrakennus, ulkoasu viittaa 1930-50-l.

413023 Skogstorpet

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1890000
Säilyneisyys	Päärakennusta on laajennettu ja muutettu, mutta kokonaisuus on joksinkin perinteinen.
Arvoitus	2
Lähtökriteerit	h,y
Lähtökriteerit, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Skogstorpet on entinen torpparakennus, jonka vanhimmat osat ovat vuodelta 1890. Kokonaisuus sijaitsee maisemallisesti kauniissa paikassa Immersbyn viljelylaaksosta erottavan harjun takana. Pieni pelto, ulkorakennuksia.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413026 Bysbacka

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Broars
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	rhr 1920, voi olla vanhempikin
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, taikemus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Maisemallisesti näkyvällä ja kauniilla paikalla, Broarsin tilan naapurina, kylänmäen rinteessä sijaitseva asuinrakennus pihapiireineen. Päärakennus luonnonkiviperustalla. Näkyy Högbäckan, Walborgsin mäelle.

413027 Broars

Sisältyy alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Vastapäätä Nybondas, Walborgs, Högbäckan-kylänmäki
Arvioitu valmistumisaika	1990-2001
Säilyneisyys	Päärakennus uusi, talousrakennusten joukossa vanhoja.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, taikemus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Immersbyn alkuperäisiä tiloja. Sijaitsee Kuninkaan- ja Senaatin kartastoon merkityllä kyläalueella. Rakennuspaikka maisemallisesti kaunis, kyläkukkulalla vastapäätä Nybondasin ja Walborgsin kyläkukkulaa.

Nykyinen päärakennus 1990-luvulta, perinteistä tyyliä tavoitellen. Ulkorakennukset vanhempia, mm. suuri hirsinen, pitkäomainen talousrakennus, jossa läpikäynti pihalle. Aittojen rivistö.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413028 Pitkäkallio

Sisältyy alueeseen Immersbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-l

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Suullisen tiedon mukaan kiinalaisten linnotustyöläisten asuinmökki. Pieni, yksihuoneinen mökki lähellä Broarsin tilaa. Kuusiruutuinen ikkuna.

413032 Högbacka

Sisältyy alueeseen Immersbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Nybondas, Högbacka, Walborgs. Vastapäätä Broarsin kylänmäki.

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys pihapiiri säilynyt, uudempiä suurehkoja perinteiseen tyyliin toteutettuja talousrakennuksia.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Högbacka kuuluu Immersbyn alkuperäisiin taloihin. Sijaitsee Kuninkaan- ja Senaatinkartasto on merkityllä kyläalueella, maisemallisesti näkyvällä paikalla kylänmäellä. Muodostaa kyläkokonaisuutta.

Nykyinen päärakennuksen rakennusajan kohta puuttuu rhr-tiedoista. Rakennus on pitkänomainen, kaksikerroksinen satulakattoinen rakennus, jossa on frontoni ja parveke sisä- ja ulokuistin päällä. Pihapiirissä päärakennusta vastapäätä aittarakennus, taaempaa talousrakennuksia.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413033

Walborgs

Sisältyä alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Nybondas, Högbacka, Walborgsa. Vastapäätä Broarsin kylänmäki.
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, taakemus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Walborgs kuuluu Immersbyn alkuperäisiin tiloihin. Sijaitsee Kuninkaan- ja Senaatinkartastoon merkityllä kyläalueella, maisemallisesti sekä näkyvällä että kylän pienmaisemaa muodostavalla paikalla.

Nykyinen päärakennus mansardikattoinen, levehkörunkoinen kaksikerroksinen rakennus, RHR 1920. Nykyinen lkoasu viittaa 1920-l. Pihapiirissä toinen, vanhemmalta vaikuttava asuinrakennus, jonka ullakkokerroksen ikkunoissa ssamanlainen aihe, kuin muutamassa muussakin seudun asuinrakennuksessa.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188.

413034

Nybondas

Sisältyä alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Nybondas, Högbacka, Walborgsa. Vastapäätä Broarsin kylänmäki.
Arvioitu valmistumisaika	1921
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, taakemus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nybondas kuuluu Immersbyn alkuperäisiin tiloihin. Sijaitsee Kuninkaan- ja Senaatinkartastoon merkityllä kyläalueella, maisemallisesti erittäin näkyvällä paikalla kylänmäen etelärinteellä. Muodostaa kyläkokonaisuutta.

Nykyinen päärakennus 1920-luvulta. Suurehkoja karjasuoja ja talousrakennuksia, joiden välitse kulkee Ylämäentie (Överbackavägen). Tilaan kuuluu myös Ylämäentien toisella puolella sijaitseva rjälleenrakennuskauden tyypitalo ja vanhempi ulkorakennus.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

413036 Grankulla

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Rakennus säilyttänyt perintien kokonaisuutensa, uudemmat talousrakennuslisäykset perinteseen tapaan.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Periäinen

Paikalle merkitty Senaatinkartastoon asuinrakennus. Nykyisen päärakennus voi olla rhvuotta 1920 vanhempi. Torppamainen rakennus, joka sijaistee maisemallisesti erittäin kauniisti sijoituneena pellon perällä. Säilynyt kokonaisuus.

413037 Stenbacka

Sisälty alueeseen	Immersbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920 - rakennus saattaa olla avanhimmilla osiltaan ilmoitettua vanhempi. Ulkonäkö viittaa 1920-50-l
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Luonnonkiviperustukselle rakennettu masnardikattoinen, kaksikerroksinen asuinrakennus. Sijaitsee maisemaan hyvin näkyvällä paikalla. Pihapiiri. Paikalle merkitty Senaatinkartastoon asuinrakennus

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

414001 Villatwilling

Sisältyy alueeseen	Kallbäckin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	125b
Lähiympäristö	Kallbäckin historiallinen kyläalue.
Arviotu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Eutas nimellä ennen. Entisen rusthollin uusrenesanssityylinen päärakennus 1800-luvun loppupuoliskolta. Päärakennusta ympäröi lehtevä puisto ja lohkokivistä pystytetty aita. Rakennus toimi 1980-luvulla kansakouluna. Rakennustyyppillä variaatioita Sipoossa.

Rakennus luultavasti saanut muotonsa Topeliuksen Björkuddenin mukaan. Sen on mahdollisesti rakentanut sama rakennusmestari (K. O. Bäckbom), joka rakensi Bergkullan itselleen Simalössä. Kansanrakentamisen versio samasta aiheesta löytyy Trutholmenin päärakennuksesta.

Perkkiö, Eila 1982.

414002 Skraflas

Sisältyy alueeseen	Kallbäckin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	126
Lähiympäristö	Kallbäckin historiallinen kyläalue.
Arviotu valmistumisaika	1800-1900-l
Säilyneisyys	Aitat säilyneet. asuinrakennus tyypillinen pienehkö tupa. Tilan päärakennus uusi.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Skraflas on Kallbäckin kantatiloja. Välittömässä läheisyydessä 1982 inventoinnissa mainitut, edustavat aittarakennukset 1700- ja 1840-luvulta. Tien toisella puolella 1900 rakennettu pienempi asuinrakennus. Suuret talousrakennukset, mm taitekattoinen tiilinaavetta v:ta 1922 muokkavat Eriksnäsin tien maisemaa.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 189. k.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

414003

Ruxas

Sisältyy alueeseen	Kallbäckin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	125
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	Lähellä 1900-luvun taitteen asua säilynyt kokonaisuus, jonka kunto vaatii lisäselvityksiä.
Arvot	1-2
Luettelointipäuste	a,h,y
Luettelointipäuste, laatu	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, r
Inventoija	Karoliina Peräinen

Ruxaksen tila kuuluu Kallbäckin kantatiloihin, mainittu 1543. Kiintiestöllä jäljellä inventoinnissa v. 1982 mainittu entinen torppa tai työntekijän asuinrakennus sekä osa entistä pääärakennusta. Idyllinen, vähälle käytölle jäänyt hienopiirteinen pienmaisema Kallbäckin kylän keskustassa.

Kun Eutas rakennettiin 1890-luvulla antoi Gustaf Melen purkaa puolet Ruxaksen entisestä pääärakennuksesta. Jäljelle jäänyt rakennuksenosa toimi syytinkirakennuksena, jossa asui Alexandra Melen. Nykyään rakennus ja viillintynyt puutarha toimivat kesäasuntona.

Pitkänomaisen työntekijän asuinrakennuksen sivuitse johtaa tod. näk vanha polku rantaan. Asuinrakennus tunnetaan nimellä "Sonjas", Sonja Åstrandin, joka toimi rahastajana "Östra Skärgård"-aluksella. Ennen Sonjan aikaa toimi rakennus kauppapuotina. Rakennusta on todennäköisesti jatkettu muutamaa otteeseen ja voi olla että rakennuksen alkuperäinen osa oli aikoinaan kylän sotilastorppa, jossa viimeinen ruotusotilas Erik Nyman asui aikoinaan perheineen.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 189. Sjöholm Odin 2000: Ortnamn i Sibbo. Kallbäck, Skräddarby, Hitå.

414004

Kallbäckin VPK:n talo

Sisältyy alueeseen	Kallbäckin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19820000
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointipäuste	a,h,y
Luettelointipäuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kyläkeskusten rakennuskantaan oleellisesti kuuluva VPK:n tornillinen rakennus Kallbäckissä. Tiemaisemassa näkyvällä paikalla sijaitseva ja sitä muodostava kokonaisuus.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

414005 Tallbacka

Sisältyy alueeseen	Kallbäckin viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920-30
Säilyneisyys	Rakennus näyttää ajankohdalleen tyypilliseltä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksine, jyrkähkökattoinen asuinrakennus. Keskikuisti ja yläpuolinen parveke. Tyypillinen n. 1920-30-luvun talo. Lisäksi suurehko navetta ja pihapiiri tiemaisemassa.

414008 Vestanhag

Sisältyy alueeseen	Sipoonlahden kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1899
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Rannikon tila 1800-luvun lopulta. Maisemallisesti erittäin kaunis pienympäristö, joka säilyttänyt perinteisen ilmeensä.

Laajahko kiinteistö, jossa perintien päärakennus, rantaan viettävät pellot, verkkojenkuivatustelineet, pienempi asuinrakennus vuodelta 1910 sekä uusi päärakennus 1950-luvulta.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

414011

Aspudden

Sisältyy alueeseen

Sipoonlahden kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1920, 1871

Säilyneisyys

RHR 1920 päärakennus. Tyyliilisesti klassistisen rakennuksen nykyasu ajankohdalle sopiva, osat rakennuksesta voivat olla vanhempiakin.

Arvotus

1

Luetelointiperuste

a,h,y

Luetelointiperuste, laakemus

rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Kesähuvila 1900-luvun alusta. Huvila on tyyliiltään klassistinen, mahdollisesti vanhemmasta rakennuksesta uudistettu. Muodostaa hienon kohteen yhdessä vanhemman, 1871-luvulta peräisin olevan ulkorakennuksen kanssa.

416001 Sipoon vanha kirkko

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	214
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1400-l
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Lähtökohtaperuste	a,h,y
Lähtökohtaperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, tärkeä maamerkki, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sipoon Kirkonkylän maisemaa yhdessä 1800-luvun kirkon kanssa hallitseva keskiaikainen, poikkeuksellisesti tavalla alkukantaisessa asussaan säilynyt kivikirkko, jonka arvo on suvereeni.

Keskiaikainen, P. Sigfridille pyhitetty kivikirkko joka poikkeaa Itä-Uudenmaan keskiaikaisista kirkkoista (Helsingin pitäjän (Vantaan), Porvoon, Pernajan ja Pyhtään kirkot), sekä myös muista suomen keskiaikaisista kirkkoista, osittaisen kaksilaivaisuutensa sekä keskiaikaisen maa-kivilattian vuoksi. Sisäkatteen yksinkertaiset risti- ja tähtiholvit. Runkohuoneen länsipään tiilikasassa uusmaalaisille kirkkoille tyypillistä komerokoristelua. Kellotapuli alaosaltaan kiveä, torni osa puurakenteinen. Kirkkomaata ympäröi kirkkomaa ja kiviäitä. Kirkko mainitaan rakennetuksi 1450-54, tapuli 1811. Kirkko entistettiin 1930-luvulla. Sitä ei kuitenkaan kyetty saattamaan aivan alkuperäiseen asuun. Ikkunoita on aikanaan suurennettu, eikä kuori-ikkunan lasimaalaustakaan enää ole. Kuorissa oleva papinovi on muurattu kiinni ilmeisesti samalla kun sakaristoon tehtiin ulko-ovi. Runkohuoneen ja sakariston maalaukset on aika haalistunut. Ulkopuolelta kirkko on aikaisemmin ollut rapattu ja valkoiseksi lakattu. Ensimmäinen kellotapuli rakennettiin puusta. Nykyinen, alaosaltaan kivinen tapuli on rakennettu vasta vuonna 1811. Katoliselta ajalta kirkossa on triumfikrusifiksi sekä seinien ja holviston primitiiviset maalaukset. Saarnatuoli on saatu lahjoituksena 1600-luvun puolivälissä. Epitafi (muistotaulu) on vuodelta 1657 ja hautajaisvaakuna 1600- ja 1700-lukujen vaihteesta. Apostolien ja profeettojen kuvat ovat peräisin 1700-luvun lopulla rakennetun lehterin kaiteista. Asehuoneessa (eteisessä) on jalkapuu ja kirkkosalissa häpeäpenkki, jossa on kaksi istuin korkeutta Vanha kirkko hylättiin uuden Th.Deckerin suunnitteleman uusgoottilaisen kirkon valmistuttua 1885 .

<http://www.evl.fi/srk/sipoo/>

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

416002 Hautausmaan kappeli

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1971
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	suunnittelija, arkkitehtuuri korkeatasoista, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Arkkitehti, professori Hilding Ekelundin vuonna 1971 suunnittelema Valon kappeli . Sisällä taiteilija Rut Brykin seinäreliefi. Ensimmäinen siunauskappeli rakennettiin paikalle 1820.

416003 Ruumishuone

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	215
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	1
Lutetointiperuste	h,y
Lutetointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Rakennettu 1822 hautausmaan porttirakennuksena uudelle 1820 perustetulle hautausmaalle. Alunperin hirsinen kaksiosainen rakennus, keskellä portti. Toinenpuoli kokoushuone, tulisija. Toisen osan alle rakennettiin ruumiskellari.

Rakennukset on myöhemmin yhdistetty saman katon alle ja keskelle jäi porttiliiteri.

Perkkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416004 Sipoon uusi kirkko

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	199
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1885
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, laatu	arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, tärkeä maamerkki, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Periäinen

Tiilirakenteinen, arkkitehti Theodor Deckerin suunnittelema uusgoottilainen pitkäkirkko. Sijaitsee näköetäisyydellä keskiaikaisesta kirkosta valtakunnallisesti arvokkaassa Sipoon kirkkojen maisemakokonaisuudessa.

Kirkkoa ryhdyttiin rakentamaan 1883 ja se valmistui kaksi vuotta myöhemmin. Ajalle tyypilliseen tapaan siinä yhdistyvät monet romaaniset ja goottilaiset piirteet ja -pilasterit uudeksi tyyliksi, uusgootiikaksi. Kirkon länsipäässä on suippouippuinen torni ja itäpäässä poikkilaiva.

416005 Viljamakaasiini

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	200
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1885 (1753)
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Makasiini vuodelta 1753, joka siirrettiin tänne 1829; nyt maatalousmuseona. Sijaitsee erittäin näkyvällä paikalla uuden kirkon naapurissa.

Makasiini rakennettiin kuninkaan määräyksestä.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416006 Prästgården

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	201
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1845-
Säilyneisyys	Talossa tehtiin peruskorjaus 1960, jolloin kaikki kaakeliuunit hävitettiin. Altaani on samoilta ajoilta. Tämän jälkeen huonejaon muutoksia.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Alkuaan empiretyylinen pappilarakennus vuodelta 1845. Rakennus on yksikerroksinen ja satulakattoinen. Jatkettu vuonna 1895, miltä ajalta peräisin ulkovuorauksen uusrenessanssiasu.

Päärakennuksen pohjakaava periaatteessa karoliininen, keskiakselijärjestelmän mukainen. Pappila rakennettiin vanha pappilarakennuksen tilalle. Vanha pappilarakennus myytiin huutokaupalla Labbakseen, jonka runkona se lienee edelleen. Mainittu seutukaavaliiton luettelossa.

Perkkiö, Eila 1982.

416007 Kyrkobyskolan

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1953
Säilyneisyys	Rakennusta korjattu, saanut lisäyksiä rakentamisen jälkeen. Pääosin kuitenkin säilynyt.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Ent. Kommunala mellanskolan -Kunnallinen keskikoulu. Arkkitehti L. A. Hansténin suunnittelema koulurakennus 1950-luvulta. 1950-luvulle tyypillistä kouluarkkitehtuuria. Ruskesävyinen rappaus, satulakatto, tiilikate.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416008

Bålan

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1929, 1961-
Säilyneisyys	kerroksellinen rakennusryhmä, jonka osat edustavat rakennusaikaansa.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kyrkoby Fälskola. 1920-30-luvun klassisismia edustava, arkkitehti L. E. Hansténin suunnittelema rakennus. Laajennus matalammilla, modernistisilla lisäosilla 1961 alkaen arkkitehti Erik Kråkströmin suunnitelmien mukaan. Osa Nikkilän nk. koulukeskusta.

Samalla paikalla toiminut vanhempi kansakoulu, tuhoutui palossa 1928. Hj ja R. Vikström rakensivat koulutalon. Vanhin, Hansténin suunnittelema osa nykyisin osa ruotsinkielistä yläastetta.

Massbyn koulumuseo, Sipo 1995: Skolor i Sibbo – Sipoon koulut

416009

Karlsvik

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	Rakennus on hyvin säilyttänyt perinteisen asunsa.
Arvot	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänurkkainen asuinrakennus senaatin kartastoon 1873 merkityllä kylän paikalla, valtakunnallisesti arvokkaalla alueella. Sijaitsee lähellä historiallisia kirkkoja.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416010 Savijärvi

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1948
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laikeimus	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Valtakunnallisesti merkittävällä alueella maisemassa näkyvällä paikalla sijaitseva rakennus pihapiireineen. RHR:n mukainen rakennusvuosi 1948, paikalle merkitty kylämaista asutusta 1873 Senaatinkartastossa.

416011 Lindnäs

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	210
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1989/90/1
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laikeimus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuinrakennus, ent. kauppa, 1800-luvun lopulta. Sijaitsee teiden risteyksessä, Sipoon kirkkojen maisemaan hyvin näkyvällä paikalla

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416012 Vilhelmsro

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	210
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennettu 1910-20-luvulla. Todennäköisesti laajennettu jälkeensä. Perinteinen ilme.
Arvot	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuin-liikerakennus 1910-20-luvulta vastapäätä Lindnäsiä. Lindnäsin kauppa siirrettiin tähän. Sijaitsee teiden risteyksessä Sipoon kirkkojen maisemassa hyvin näkyvällä paikalla.

416015 Klockars I

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	209
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18400000
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1800-luvun lopulta. Näkyvällä paikalla Sipoon kirkkojen maisemassa, Brobörentien ja Öljytien risteuksen lähistössä. Pitkänomainen päärakennus, frontoni. Pihapiiri.

Jaettu 1780 Klockars ja Thors. Todennäköisesti nimetty lukkarin Märten Knutssonin mukaan 1600-luvulla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416016 Vanha muuntaja

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	213
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	
Inventoija	Karoliina Peräinen

Aikainen, rapattu muuntaja joka sijaitsee tiemaisemaan erittäin hyvin näkyvällä paikalla lähestyttäessä Boxin suunnasta Nikkilää.

Perkkiö, Eila 1982.

416020 Staffas

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	RHR 1920
Säilyneisyys	Rakennusta kunnostetaan.
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Staffas kuuluu kylän kantoloihin. Paikalle merkitty talo kuninkaankartastoon. Sijaitsee Sipoon kirkkoja ympäröivässä peltomaisemassa, viljelyaukean reunalla.

Jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416021

K

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennusta on kunnostettu, mutta ulkoasu viittaa alkuaan n. 1910-20-luvun jyrkkäkattoisiin asuinrakennuksiin.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Päärakennus jyrkkäkatonen, noppamainen rakennus, kivipilarit kannattelevat sisäkäyntikatosta. Piharakennuksia.

416024

Båskis

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	203
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1800-l, 1920-l
Säilyneisyys	Pihapiiri jokseenkin hyvin säilynyt, päärakennus säilyttänyt 1920-luvun ilmeensä. Muutoksia tehty.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, m
Inventoija	Karoliina Peräinen

Oljenmarkien sukutila 1800-luvun alusta käräjien pitopaikka. Sijaitsee Kuninkaantien maisemassa, näkyvällä paikalla. Päärakennuksen pohjakaaava karoliininen, ulkoasu 1920-luvun klassisimia. Pihapiiri, jossa mm. ulkoasunsa säilyttänyt leivintupa.

Suuri tiilinen, rapattu navetta. Jaettu Båskis ja Lövkulla n. 1797. Paikalla sijainnut kestikievari.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196. Perkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416025 Löfkulla

Sisältyä alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	0
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1922
Säilyneisyys	Päärakennuksen ikkunat on uusittu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Löfkulla erotettiin Båskiksen tilasta 1797. Päärakennus 1920-luvulta. Suuri kellokattoinen rapattu navettarakennus. Näkyvällä paikalla Kuninkaantien maisemassa.

416026 Rönnebacka

Sisältyä alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1990/201
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkipäädyllinen asuinrakennus Kirkonkylän tien varrella, hyvin säilynyt, olennainen osa tiemaisemaa

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416027 Grönkulla

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	212
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1819
Säilyneisyys	Katto ja vuoraus uusittiin 1950-ln korjausten yhteydessä
Arvotus	1-2
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Suuri, kaksikerroksinen, poikkeavaa tyylilinen asuinrakennus Kirkonkyläntien maisemassa. Tila jaettu Bölen tilasta 1820. Asuinrakennus vuodelta 1819, malliltaan seudulla poikkeava.

Vuoden 1982 inventointiselostuksessa kerrotaan, että asuinrakennuksen hirsistä löytynyt vuosiluku 1819. Perkkio epäilee, että tuolloin mahdollisesti pohjalaisia rakentajia seudulla. On myös mahdollista, että talo on rakennettu vanhoista hirsistä tai korotettu myöhemmin kaksikerroksiseksi.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

416028 Labbas

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	0
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	Päärakennuksen ikkunat uusittu
Arvotus	1
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Peräinen

Labbas kuuluu kylän kantatiloihin. Näkyvällä paikalla Kuninkaantien maisemassa sijaitseva jugendvaikutteinen päärakennus sekä pihapiiri ulkorakennuksineen. Jaettu 1780. Osat olivat yhteenliitettyinä taas 1810.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416031 Lindkulla

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	204
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	Päärakennus ja pihapiirin on erittäin hyvin säilynyt kokonaisuus.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,m
Inventoija	Karoliina Periäinen

Aiempi Gästgivers, kieväri 1700-1800-luvuilla. Nykyinen asuinrakennus vuosisadan vaihteesta, ulkorakennus 1800-luvulta. Pihapiiri useine ulkorakennuksineen hyvin perinteisellään säilynyt, hieno kokonaisuus pitkän historian omaavassa kulttuurimaisemassa.

Paikalla pidettiin kieväriä 1760-1779 ja 1860- 74. Vuonna 1761 rakennettiin yhteisin varoin kestäkievaritalo, joka käsitti tuvan, kolme kamaria keittiön ja eteisen. Kieväriä piti Henrik Henriksson Gestenius. 1800-luvun vaihteessa talossa asui merkkihenki Fredrik Olin. 1855 tila jaettiin. Vuonna 1890 mäellä oli tuulimylly ja vuoteen 1937 saakka aittojen päässä oli leivintupa. 1871 myönnettiin taloon lupa kaupan avaamisesta. Gästgiversilla oli yhteensä kolme muonamiehetaloa, joista yksi on jäljellä Öljytien toisella puolella (Lindkulla I).

Perkkiö, Eila 1982.

416033 Landbo

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1925
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Hyvin, perinteisenä säilynyt tilakeskus, jonka vanhimmat osat 1920-luvulta.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416034 Skoltomten

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1912
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Senaatinkartastoon merkityllä Sipoon pitäjänkeksuksen alueella sijaitseva entinen koulurakennus, nykyisin kokoontumistila Ljusbacka.

Syksyllä 1911 tehtiin päätös pikkukoulun rakentamisesta. Kolu valmistui 1912

416035 Böle rusthåll

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	211
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennusta ja pihapiiriä on uudistettu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Entinen rustholli, toiminut nimismiehen virkatalona ja kestäkievarina. Asuinrakennus, entinen apteekkirakennus 1800-luvun lopulta on nykyisin peruskorjattu. Pihapiirissä uudempaa rakennuskantaa. Maisemallisesti Kirkonkyläntielle hyvin näkyvä sijainti.

Jaettu 1820 Böle, Grönkulla, Labbarts. Bölen kylä oli 1500-luvulla omana kylänään. Siihen kuuluivat Båskis, Laulas, Labbas ja Böle.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416036

Nyåkers

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1883
Säilyneisyys	Rakennusta korotettu alkuperäisestä. Kuisti myöhempi lisäys.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuinrakennus 1800-luvun loppupuolelta Senaatinkartastoon merkityn Sipoon pitäjänkeskuksen laitamilla. Puutarhainen kaunis lähiympäristö.

416039

Laulas

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1830
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Laulas kuuluu kylän kantatiloihin. Jakamaton vielä 1866. Laajennettu, mutta perinteisen ilmeensä säilyttänyt tilakeskus, jonka vanhimmat osat 1830-luvulta.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416040 Karlsberg

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19280000
Säilyneisyys	Vaikuttaa lähellä alkuperäistä säilyneeltä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Maisemallisesti näkyvällä paikalla sijaitseva rakennus 1920-luvulta. Taitekatto, tiilikate.

416045 Klasasbacken I

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	208
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1860
Säilyneisyys	Rakennusta on myöhemmin laajennettu.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Entinen mäkitupa 1860-luvulta. Erotettu Torpet tilasta. Sijaitsee aivan Martinkyläntien vieressä.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416048 Råkulla

Sisälty alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	207
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Yksikerroksinen asuinrakennus, ent. torppa

Aiemmin seurakunnan torppa; asuinrakennus 1800-luvulta (hirsissä merkintä 1773). Kirkonkylä 24:4. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 207.

Perkkiö, Eila 1982.

416049 Knuts

Sisälty alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	202
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1879,
Säilyneisyys	Muutoksia 1930-luvulla. Päärakennus, pihapiiri ei ilmeisiä muutoksia 1982 jälkeen.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kirkkoherran pappila, ollut kappalaisen virkatila. Satulakatto, vaakaludoitus, alhaalla pysty helmipontti. Piharakennuksia, puutarhainen piha. Pihapiiriin kuulunut useampia piharakennuksia.

Ensimmäinen kappalainen Ericus Casselius asui nykyisellä paikalla 1702. Tulipalo tuhosi pappilan 1722, uusi rakennettiin entiseen tapaan. Myöhemmin taloa laajennettiin. Uusi päärakennus rakennettiin 1766. Sekin rappeutui ja nykyinen päärakennus pystytettiin 1879. Ollut Sipoon ruotsalaisen seurakunnan pappila 1965 alkaen.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416050 Torpet

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	206
Lähiympäristö	Knutsin naapurissa
Arvioitu valmistusajankohta	0
Säilyneisyys	Päärakennuksen ullakkokerros on muuttunut, katolle on rakennettu kolme ulkonevaa kattolyhtikkunaa.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Torpet kuuluu Kirkonkylän vanhimpiin tiloihin. Puistoisessa, ympäristöltään pitkän historian omaavassa kulttuuriympäristössä päärakennus 1800-luvun puolivälistä sekä pihapiiri, jota rajaa aittojen rivistö.

Asuinrakennus 1856, korjattu 1957. Kaksikerroksisessa aitassa merkintä 1804.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196. Perkiö, Eila 1982.

416052 Nygård

Sisältyy alueeseen	Sipoon kirkonkylä, länsiosa
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1930000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusarvot, ympäristöarvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nygård. Erotettu Torpet-tilasta 1850. Päärakennus 1930-luvulta. Satulakatto. Koristeelliset ikkunoiden vuorilaudat, jotka voivat olla myöhempiäkin perua. Vanha puusto, puistomainen pihapiiri.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416055 Granbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, poikkipäädyllinen asuinrakennus. Tyypillinen 1920-30-luvun talo, joka hyvin säilyneenä sijaitsee näkyvällä paikalla Jokivarren tien maisemassa.

416056 Tallbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1907

Säilyneisyys

Rakennusta on laajennettu perinteisestä, 1900-luvun alun taloksi, laajennusosa näkyy julkisivussa.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksien mansardikattoinen asuinrakennus. Vanhimmat osat 1900-luvun alusta, laajennettu tyypilliseksi 1920-30-luvun asuinrakennukseksi

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416057 Ängskulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 18420000

Säilyneisyys Laajennettu perinteisesti. Tyhjiillään, kunto huono.

Arvot 2

Luetteloituneisuus h,y

Luetteloituneisuus, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus, jonka vanhimmat osat 1842. Laajennettu todennäköisesti.

416058 Johanneberg

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 156

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1913

Säilyneisyys

Arvot 1

Luetteloituneisuus a,h,y

Luetteloituneisuus, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Hyvin säilynyt 1910-luvun asuinrakennus. Tyyliltään jugendia. Sijaitsee nJokivarren tien maisemaan hyvin näkyvällä paikalla, puuston lomassa laakealla kukkulalla. Ollut aikoinaan maidokeräilypaikka. Silta alempana.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416059 Aspkulla

Sisältyy alueeseen Svartbölen kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1899

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Periäinen

Pienehkö asuinrakennus 1800-luvun lopusta. tiemaisemassa avoimella paikalla. kaunis maisemallinen sijainti.

416060 Bergåsa

Sisältyy alueeseen Svartbölen kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1936

Säilyneisyys Rakennus on säilynyt aikakaudelleen ominaisen ulkoasun.

Arvot 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Periäinen

Jugendtyylinen maalaisrakennus Jokivaren tien maisemaan hyvin näkyvällä paikalla.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416061 Holmberg

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Hindsbyntie-Sipoonjoen kvars
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	RHR 1920. Rakennus saattaa olla vanhempikin, korotettu ehkä 1920-50-l kaksikerroksiseksi ja kattomuoto muutettu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kapeahko, masardikattoinen, kaksikerroksien asuinrakennus Hindsbyntien ja Sipoonjoen rantamaisemassa, paikalla, johon Senaatinkartastossa on merkitty asuinrakennus.

416062 Brobölen mylly

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	175
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sipoon viimeisiä vesimyllyn jääntiä. Perustettu 1828 Henrik Tallgrenin ja Henrik Brobergin aloitteesta. Jäijellä patorakenteita, mm kivinen holvi.

Mylly sijaitsi aluksi joen itärannalla, mutta siirrettiin sitten Staffaksen maille, joen länsirannalla.

Perkkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

416063

Bida

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19300000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Puolitoistakerroksinen L:n muotoinen päärakennus sekä piharakennus, joka on naapurikiinteistön piharakennuksen kanssa samassa linjassa muodostaen vanhaa kujaa/tielinjausta reunustaneen talorivin.

419001

Söderkullan kartano

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	119
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, tärkeä maamerkki
Inventoija	Karoliina Periäinen

Sipoonjoen rannalla sijaitseva, vuonna 1577 perustettu entinen rälssisäteri ympäröivine puistoineen. Aikanaan suuri alueellinen vaikuttaja, laajat, jonka maille perustettiin Söderkullan tilitehdas 1800-luvulla. Kartanon yhteydessä toimi myös maanviljelyskoulu.

Jugendtyylisen päärakennuksen vuodelta 1908 suunnitellut Karl Lindahl, muutossuunnitelma Jarl Ekelund. Uusgootinen viljamakasiini sekä muita ulkorakennuksia. Rakennus on toiminut terveyshoitolana, jolloin peruskorjauksen yhteydessä mm. saniteettitilojen määrää kasvatettiin Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419002 Vita villan

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	118
Lähympäristö	Söderkullan kartano, Stor-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arvotu valmistumisaika	1984/801
Säilyneisyys	rakennusta korjattiin 1982.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Rakenteeltaan poikkeava (pystyhirsiasuinrakennus) asuinrakennus 1700-luvun lopulta. Tilan kuulunut Söderkullan kartanoon ja liittyy oleellisesti kartanon historiallisiin vaiheisiin. Puutarhainen pihapiiri, piharakennukset. Paikalle merkitty Senaatinkartastoon asuinrakennus.

1992 inventointikuvauksessa mainitaan: Ilmeisesti alunperin keskeissalijärjestelmän mukainen rakennus. Oli jatkettu hirsisellä rakennusosalla, joka korjauksen yhteydessä purettiin pois. Toisessa päässä eteinen ja kolme kamaria, jotka nekin mahdollisesti myöhemmin rakennettu. Myös sisätiloissa käytetty jonkinlaista kalkkilaastia hirsiseinien tasoittamiseen. Kartanon asukkaat asuivat tietyvästi talossa uuden päärakennuksen rakennusaikana 1908-1918. Talossa toiminut metsänvartijakoulu. Ulla von Bonsdorff asui talossa myytyään Söderkullan kartanon.

Perkkiö, Eila 1982.

419003 Smidistuga

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	117
Lähympäristö	päiväkodin naapurissa.
Arvotu valmistumisaika	1841
Säilyneisyys	Jokseenkin hyvin säilynyt, ikkunat rakennusajankohtaa uudempia.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö mäkitupamainen asuinrakennus, Söderkullan kartanon alustalaistupa. Rakennusvuosi 1841, paikalla, johon Senaatinkartastossa on merkitty asuinrakennus.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419004 Hansas k 069 t 3

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempikin
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Pienehkö mäkitupamainen asuinrakennus. Jokseenkin hyvin säilynyt, osin vuoraamaton hirsirakennus. Mahdollisesti Söderkullan kartanoon liittyviä alustalarakennuksia.

419005 Hansas k 066 t 1

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Stor-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempikin, mutta ainakin ikkunoissa muutoksia
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Pitkänomainen yksikerroksinen asuinrakennus, joka muistuttaa kahta muuta Hansaksentietä (tien toisella puolella) rajaavaa taloa. Sijaitsee maisemallisesti näkyvällä paikalla.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419006

Henriksdal

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Stor-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arvioitu valmistumisaika	1800
Säilyneisyys	Rakennustyyppi vaikuttaa vanhsalta. Yksityiskohdissa muutoksias.
Arvotus	1-2
Lähtökohtaperuste	h,y
Lähtökohtaperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänomainen, yksikerroksinen asuinrakennus, joka Ekbackan talon tapaan rajaa peltoa ja tietä osana rivimäistä kylämaisemaa. RHR-tietojen mukainen rakennusvuosi 1800.

Tien toisella puolella samalla kiinteistöllä Hansaksentien maisemaan kuuluvia ulkorakennuksia. Rakennuksessa toimi jonkin aikaa Axel Ingmanin kauppa.

Sjöholm Odin 2001: Handel och hendelsmän i Sibbo. .

419008

Ekbacka

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Stor-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arvioitu valmistumisaika	19780000
Säilyneisyys	Päärakennuksen yksityiskohdissa uudistuksia, esim ikkunoissa.
Arvotus	2
Lähtökohtaperuste	h,y
Lähtökohtaperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nykyisin Staffas nimellä kulkevan kiinteistön naapurina, Stor-Massbyn historialliseen kyläalueella sijaitseva pitkänomainen yksikerroksinen asuinrakennus, joka rajaa Hansaksentietä. Sijaitsee maisemallisesti avoimella ja erittäin näkyvällä paikalla pellon alidalla, osana rivimäistä kyläkokonaisuutta.

Staffas. Jakamaton 1866. Liitettiin 1860-luvulla Söderkullan kartanoon.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419009

Staffas

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Stor-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arviotu valmistumisaika	20020322
Säilyneisyys	Naapurikiintiestöllä vanha asuinrakennus.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Staffas, Massbyn kylän alkuperäisiä kantatiloja, jakamaton 1866. Liitettiin 1860-luvulla Söderkullan kartanoon. Talousrakennuksia ja asuinrakennuksen käsittävä tilakeskus sijaitsee maisemallisesti avoimella ja näkyvällä paikalla peltoaukean perällä. Kuuluu rivimaiseen kyläkokonaisuuteen.

Ollut veroaugmentttila.

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

419011

Hansas k 064 t 3

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempiakin. Vaikuttaa ajokseenkin alkuperäisellään säilyneeltä kokonaisuudelta.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Söderkullan kartanon entisiä työväenasuntoja. Puurakenteinen, valkoiseksi rapattu rakennus. Tien toisella puolella samanlainen, jota kutsutaan "Norge" nimellä.

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419012 Hansas k 063 t 1

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19000000
Säilyneisyys	Rakennus vaikuttaa lähellä alkuperäistä säilyneeltä.
Arvotus	1-2
Lutetointiperuste	a,h,y
Lutetointiperuste, laatu	omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

"Norge" nimellä tunnettu Söderkullan kartano on työväenasuinrakennus. Puurakenteinen, valkoiseksi rapattu pienehkö satulakattoinen rakennus. Tien toisella puolella samanlainen.

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

419013 Hansas

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1908
Säilyneisyys	Rakennuksessa selvästi erottuvia muutoksia ja laajennuksia
Arvotus	2
Lutetointiperuste	h,y
Lutetointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Seuraintalo (Södra Sibbo ungdomsföreningen), rakennettu 1908 ja täten Sipon vanhin varta vasten seuraintaloksi rakennettu rakennus. Rakennusajankohdalle tyypillisiä jugendaihteita ulkoarkkitehtuurissa. Lisäksi myöhempiä lisäyksiä.

Rakennuksessa toiminut jonkin aikaa Massby småskola. Myös puhelinkeskus on vuokrannut tiloja seuraintalosta. Rakennuksessa oli alkujaan koristeellinen, kaksikerroksinen avokuisti ja parveke.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419014

Ahokallio

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	Vaikuttaa perinteiseltä.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

"Bergströms stuga" nimellä tunnettu asuinrakennus Hansaksen seuraintalon läheisyydessä. Kuuluu Söderkullan kartanon valkoiseksi rapattuihin, puurakenteisiin työväenasuntoihin.

Talossa asuin kerran "Herr Metall", oikealta nimeltään Järn-niminen mies. Paikka tunnetaan myös omasta kunnituksestaan, joka on pieni eukko, jolla on ruudullinen asiliina ja raidallinen hame.

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

419016

Ahokallio

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	116
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1800-ln puolivälin jälkeen
Säilyneisyys	RHR 1920. Kokonaisuus näyttää säilyneen. Inventointihetkellä rakennuksia peruskorjattiin. Läheisyyteen nousemassa kasvihuoneita.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Massbybacka. Senaatinkartaston merkitty kaksi talonpaikkaa. Kaksi päärakennusta, joista ainakin toinen mahdollisesti 1800-luvun puolivälistä. Maisemallisesti komealla paikalla mäen laella, näkymät Sipoonjokilaaksoon.

Kaksi asuinrakennusta, joista vanhempi tod. näk. eteläisempi, pienehkö pitkänurkkainen rakennus. Kuitit lisätty 1900-l:lla. Suurempi kaksikerroksinen, poikkipäädyllinen rakennus. Lisäksi talousrakennuksia ja sauna.

Perkkiö, Eila 1982.

419017 Sipoonjokilaakso, kaksi talousrakennusta

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laakemus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Maisemallisesti erittäin näkyvällä paikalla, Söderkullantien ja Sipoonjoen maisemassa sijaitsevat talousrakennukset. Hirsirakenne

419018 Molnträsket

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laakemus paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Molnträsketin uimaranta. Paikassa, jossa Senaatinkartastoon on merkitty pelto ja torppa. Pienehkö torppamainen rakennus, ei rhtietoja. uimarantaan liittyvien toimintojen käytössä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintöselvitys kohteet

419020 Östergård

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1912

Säilyneisyys Päärakennuksen ikkunat uusittu

Arvot 1-2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Nykyisin pitkähkön metsätien päässä sijaitseva pelto ja pihapiiri muodostavat idyllisen pienmaiseman. Paikalle merkitty Senaatinkartaastoon Immans niminen talo.

Senaatinkartaastoon merkityt pello pääosin metsittyneet.

419021 Tasby

Sisältyy alueeseen

Taasjärven rannat

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19480000

Säilyneisyys Inventointihetkellä kunnostustyöt käynnissä. päärakenus peruskorjattu.

Arvot 2

Luettelointiperuste a

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja

Inventoija Karoliina Peräinen

1930-50-luvun talonpoikasromanttista arkkitehtuuria edustava Tasby gård. Päärakenus, jonka pihaa nelionmuodossa rajaa kolme rapattua ja peiterimalaudoitettua asuin- ja piharakennusta. Omaleimainen, joskin peruskorjattu paikka.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419024 Vassboda

Sisältyy alueeseen Kallbäckin viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähymääristö

Arvioitu valmistumisaika 19340000

Säilyneisyys Centrumin rakennus on säilynyt ulkoasultaan miltei alkuperäisellään laajentuneen liikenneväyän varrella.

Arvot 2

Luetteloituneisuus h,y

Luetteloituneisuus, laatu paikkalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

"Centrum", Hilma Lindqvistin kaupan rakennus, joka avattiin Pub Dikanin rakennuksessa 1946. Vieressä tätä vanhempi Lindqvistin kaupan rakennus. Rakennus kaksikerroksinen, korkeahko.

419031 Rauhamäki

Sisältyy alueeseen Sipoonlahden kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähymääristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys RHR 1920, voi olla vanhempikin. Rakennus vaikuttaa suurimmista muutoksista säilyneeltä.

Arvot 1-2

Luetteloituneisuus h,y

Luetteloituneisuus, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkipäätyinen asuinrakennus MAssbyssä. Sijaitsee maisemallisesti näkyvällä paikalla. Tiilikatto. Pysty-vaaka-pysty jako julkisivussa, T-ikkunat.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419032

Massby, koulu

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	114
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1896
Säilyneisyys	Rakennuksessa joitain muutoksia, väritys.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Koulurakennus vuodelta 1896. Nykyisin koulumuseona toimiva rakennus pihapiireineen kertoo koulunkäynnin vaiheista. Maisemallisesti kauniilla paikalla, kukkulalla Sipoonjoen varrella.

Koulurakennus otettiin käyttöön 1896. Se maalattiin 1910, punaiseksi valkoisin nurkin. Nykyinen ulkorakennus vuodelta 1947.

Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

419033

Solbacka

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Massbyn koulu
Arvioitu valmistumisaika	1900-1955
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, leveärunkoinen mansardikattoinen asuinrakennus Massbyn koulun läheisyydessä. Ikkunoiden jäsentelyssä jugendaihteita.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419034 Solbacka

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19640000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Jugendaiheinen pienehkö asuinrakennus Styrmansin tilan välittömässä läheisyydessä. Tiilikate, luonnonkiviperustus.

419035 Styrmans

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1898
Säilyneisyys	Ullakokerroksen ikkuna myöhempää perua.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Styrmans on Liljmassbyn alkuperäisiä kantatiloja, joka mainitaan jo 1543. Nykyinen pääärakennus sijaitsee maisemallisesti näkyvällä paikalla mäen rinteessä Kuusia ja Kavalsia etäämmällä Sipoonjoesta. Puistomainen pihapiiri, vanhaa puustoa, aitta, piharakennuksia ja suuria vanhahkoja maatalouteen liittyviä talousrakennuksia.

Jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188. Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

419037 Violatorp

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys Rakennusta ehkä korotettu alkuperäisestä, mutta perinteiseen tapaan.

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu arvio maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräjä

Pieni torppamainen, hyvin säilynyt asuinrakennus, rhr 1920. Maisemallisesti näkyvällä paikalla peltoaukean laidalla.

419038 Kavals

Sisältyy alueeseen Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Kuus. Lill-Massbyn kyläalue.

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys RHR 1920, voi olla vanhempiakin. Päärakennuksessa uudemmat ullakkokerroksen ikkunat, muuten jokseenkin 1930-l:n valokuvaa vastaava asu. Navetta 1930-l:n jälkeen.

Arvotus 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu arvio rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräjä

Kavals on Lill_Massbyn Senaatinkartastoon merkittyyn kyläalueeseen kuuluva kantatila. Maisemallisesti näkyvällä paikalla Massbyntien varrella sijaitseva tila. Hyvin säilynyt pihapiiri aittoineen, 1930-l:n jälkeen rakennettu mielenkiintoisen näköinen navetta.

Tilana mainittu jo 1543. Jakamaton vielä 1866. Lill_Massbyn suurin tai ainakin vaikutusvaltaisin tila historiansa aikana.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 188. Sjöholm Odin 1998: Ortnamn i Sibbo. Massby.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419039

Kuus

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	113
Läh ympäristö	Kavals. Lill-Massbyn Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.
Arviotu valmistumisaika	1800-l:n alkupuoli, peruskorjaus 1980-90-l
Säilyneisyys	Talousrakennukset säilyneet, vastapäätä päärakennusta luhtiaittoja, tiilinavetta, taousrakennus hieman etäämpänä. Päärakennus peruskorjattu ja toinen uudisrakennettu tai peruskorjattu uutta vastaavasti. Lisäksi kolmas täysin uudelta näyttävä asuinrakennus
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Söderkullantien maisemaan näkyvä rakennusryhmä, jossa on ollut jokseenkin tiiviisti sijoittuneena kaksi asuinrakennusta ja talousrakennuksia. Merkitty Senaatinkartastoon kyläalueeksi. Nykyisellään lähimaisema on ja sijoittelu on säilynyt, mutta päärakennukset peruskorjattu tai uudisrakennettu.

Ingmans lantahandel kauppa toimi Kuusissa 1900-luvun alusta aina 1970-luvulle.

Perkkiö, Eila 1982. Sjöholm Odin 2001: Handel och handelsmän i Sibbo. .

419040

Bergshyddan

Sisältyy alueeseen	Söderkullan kartano ja Massbyn viljelylaakso
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1750
Säilyneisyys	Päädyn ikkunat uusia, kuisti uudempaa perua.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö, matala hirsinen asuinrakennus, jonka rakennusvuodeksi rhr:ssä annettu 1750. Sijaitsee mäen laella, vanhaa havupuustoa. Kokonaisuudessaan jokseenkin hyvin säilynyt hirsinen asuinrakennus 1700-luvulta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

419041 Mågsintie 48

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

rakennusta uudistettu perinteisessä hengessä

Arvot

2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

Immersbyn kyläalueen laidalla, senaatin kartastossa kyläalueeseen kuuluvalla paikalla sijaitseva pienehkö asuinrakennus, jonka RHR-tiedot puuttuvat. Mahdollisesti alun perin sotilastorppa.

420001 Myras

Sisältyy alueeseen

Myrasin kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero

152

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1925

Säilyneisyys

Rakennus pihapiireineen vaikuttaa säilyneeltä.

Arvot

1

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

152. Kantatila. Ilmeisesti aiemmin Myrkrog, 1700-luvulla kieväri. Tien toisella puolella kokoaisuuteen kuuluva työntekijöiden asuinrakennus Ylähovi. KAuniisti säilynyt tilakokonaisuus Vantaan rajalla.

Nykyinen asuinrakennus 1925. Hirret tuotiin Helsingistä ja ovet mahdollisesti purkutalosta. Kauempana sijaitseva Alahovi oli myös Myraksen työntekijöiden asuinrakennus. Jakamaton vielä 1866.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

420002 Alahovi, Myyraksen kartano

Sisältyy alueeseen	Myrasin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	153
Lähiympäristö	Suuri Rantatie
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Rakennus on säilynyt
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Myyrakseen ja sen historiaan liittyvä 1930-luvun kartanon työväen asunto. Sijaitsee näkyvällä paikalla historiallisen Suuren Rantatien maisemassa. Tien toisella puolella hirsinen ulkorakennus.

Kerrotaan, että talo olisi rakennettu Myraksen kartanon entisen päärakennuksen hirsistä, joskin todennäköisesti vanhoista hirsistä, päärakennuksen hirret tod. näk. käytetty Ylähövän kokoamiseen.

Perkkiö, Eila 1982.

420003 Myrkrogbro

Sisältyy alueeseen	Myrasin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Karoliina Periäinen

1-aukkoinen hakatuista poratuista lohkeista kylmämuurattu kivipalkkirumpu. Ojan virtaus W-E -suuntainen. E-puolen aukko ehjä n. 1,5 m syvyyteen saakka. W-puolella rakenteeseen upotettu 4 kpl va= 1,00 m betonirenkaita. Lohkeat maansekaisia.

Suuri rantatie, Tiemuseon julkaisuja 7, Tapio Salminen, Tielaitos 1993

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

420004 Jokila

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys Vaikutta säilyneen aikakaudelleen tyypillisenä

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Tilakeksus Vantaan rajan lähellä. Pienehkön peltoaukean keskellä sijaitseva jugendvaikutteinen, mansardikattoinen, kaksikerroksinen asuinrakennus ja piharakennuksia. Sijaitsee kauniisti puiden lomassa saarekkeella peltomaiseman ympäröimänä.

421007 Bergabo

Sisältyy alueeseen Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö Päärakennusta peruskorjattu.

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Bergabo. Erotettu 1850 Antbacka -tilasta. Taittekattoinen, leveähkönkoinen päärakennus, jotamahdollisesti laajennettu jälkikäteen. Useiden talousrakennusten muodostama pihapiiri.

Pihapiirissä aittojen rivistö sekä karjarakennuksia, muodostavat puolisuljetun pihan.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

421008 Antberga

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	195
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1850
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

195. Antbackan ratsutila, joka oli suuri vaikuttaja 1600-luvulla. Asuinrakennus n. 1850-luvulta tai mahd. 1700-luvulta (tilasta merkintöjä vsta 1593). Lyhyet nurkat kertoman mukaan sahattu pidemmistä.

Antbacka. Jaettu 17870 Antbacka I ja Antbacka II. Bergabo erotettu 1850.

421009 Solbacka

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1886
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Martinkylän kyläalueella sijaitseva, tietä vierustava asuinrakennus 1800-luvun lopulta sekä pihapiiri.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421011 Klippan

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Karoliina Periäinen
1-2 kerroksinen asuinrakennus, harmaagraniittinen kivijalka. RHR 1920	

421014 Sofiamäki

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1927
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	arkkitehtuuri korkeatasoista rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, tärkeä maamerkki
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Ent. Sofiebergs folkskola. Evald Löfgrenin rakentama kouluhallituksen piirustusten pohjalta, 1927. Yksityisomistuksessa vuodesta 1993

Sjöholm Odin: Mårtensby .

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421015 Martinkylän yksityinen kansakoulu

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1908
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Martinkylän yksityinen kansakoulu

Sipoon ensimmäinen suomalainen kansakoulu, rakennus vuodelta 1908. Nykyisin asuinrakennuksena.

421016 Solhem

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1912
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Laajarunkoinen kaksikerroksinen mansardikattoinen asuinrakennus 1910-luvulta, Martinkylä. RHR 1912

Buddakseta 1915

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

421018 Gårdsbacka

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1790
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, h
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Ent. Mickos, asuinrakennus RHR 1790

Mickos on yksi kylän ensimmäisistä kantatiloista, esiintyy jo vuonna 1543. Jakamaton vuoteen 1792.

Sjöholm Odin: Mårtensby .

421020 Eskos

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Kantatila. Jaettu 1770 ja 1790 Eskos, Molnmossa ja Hutrasbacka. Pitkänurkkainen päärakennus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421022 Måsabacka

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Mansardikattoinen laajarunkoinen kaksikerroksinen asuinrakennus. RHR 1920

Mossabacka yksi kantatiloista, olemassa jo vuonna 1543. Nyk. Måsabacka. Jaettu 1790 Måsabacka ja Kärras.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 198
Sjöholm Odin: Mårtensby .

421023 Gunnars

Sisältyy alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoituksen liittyvät arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Hirsirakenteinen talousrakennus, kivijalka, vellikello harjalla.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421028

Norråker

Sisältyy alueeseen

Huttrasbackan viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1940

Säilyneisyys

Arvotus

2

Luettelointiperuste

a, y

Luettelointiperuste, laatu

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen taitekattainen kaksikerroksinen alaosaltaan rapattu asuinrakennus.
RHR 1940

Norkulla, Buddas- kantatilasta 1908

421029

Villa Kangas

Sisältyy alueeseen

Molnössan viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1905

Säilyneisyys

Arvotus

2

Luettelointiperuste

a, y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen mansardikattainen asuinrakennus 1900-luvun alusta. RHR 1905

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421032 Vårbacka

Sisälty alueeseen	Huttrasbackan viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1926
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	a, h
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, akennushistorialliset arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Vårbackan talo mäen päällä vuodelta 1926. Tien varressa vanhempi yksikerroksinen asuinrakennus.

Osa Huttrasbackaa, 1917 siitä erotettiin 10 taloa. Eskos- kantatilasta 1770-90.

Sjöholm Odin: Mårtensby

421035 Hemmet

Sisälty alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	19580000
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Seurantalonsa naapurissa sijaitseva asuinrakennus ja pihapiiri. Päärakennus 1950-luvun lopulta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintöselvitys kohteet

421036

Alåsa

Sisälty alueeseen	Antbacka ja Ollbäckenin kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1936
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Suurehko seuraintalo (Mårsbacka) Martikylässä. Maisemallisesti näkyvä paikka.

421038

Kuusela

Sisälty alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Ent. Kärras. Päärakennus 1910-luvulta, RHR 1910. Tulonäkymää hallitsee isokokoinen tallirakennus

Kärras jaettiin Måsabäckasta 1798. Kuusela Buddaksen kantatilasta 1908. Tilalla kaksi asuinrakennusta, "tupa" arviolta 1800-luvulta.

Sjöholm Odin: Mårtensby .

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421049 Sommarbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu arkkitehtuurin osalta rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

1-2 kerroksinen mansardikattoinen asuinrakennus, punagraniittinen kivijalka. RHR 1920

Buddas -> Nykulla -> Sommarbacka 1916

Sjöholm Odin: Mårtensby .

421054 Mårtensby skola

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 192

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1911

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu arkkitehtuuri korkeatasoisista, rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava, tärkeä maamerkki

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen hirsirunkoinen koulurakennus 1910-luvulta, graniittisokkeli.

Talman kansakoulu, jossa Talman ruotsalainen kansakoulu oli aluksi vuokralla. Talman kansakoulun saatua uudet tilat 1955 koulu siirtyi kokonaisuudessaan ruotsalaisen kansakoulun käyttöön. Martinkylän kansakoulun lopetettua 1967 otettiin koulun nimeksi Mårtensby skola. Laajennettu 1919. Martinkylä 5:52. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 192.

Sjöholm Odin: Mårtensby .

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421056 Björkbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1885

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, käyttö tarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus (RHR 1885) sekä rapattu talli 1800-luvun puolelta.

=>Antbacka, Gretas, Mossabacka (osma.)

Sjöholm Odin: Mårtensby .

421060 Småskolan

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kouluna 1920-1955

Sjöholm Odin: Mårtensby .

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

421063 Fagernäs

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1850

Säilyneisyys Rakennus on säilyttänyt piirteitä historiallisesta asustaan

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a,h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Pihapiiri, jonka päärakennus 1800-luvun puolivälistä. Pitkänurkainen päärakennus. Puutarhainen pihapiiri..

421065 Lillängsbacka

Sisältyy alueeseen Talman kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero 193

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1923

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a, h, y

Lutetointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen 1920-luvun asuinrakennus, joka on toiminut myös kauppana.

Asuinrakennus vuodelta 1923; 1970-luvulle saakka kauppana. Martinkylä 5:28. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 193.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421067 VPK:n paloasema

Sisältyy alueeseen	Talman kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19400000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, tärkeä maamerkki
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti
Talman VPK:n talo, rakennettu 1940-luvulla.	

421068 Talman koulu

Sisältyy alueeseen	Talman kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1955
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, tärkeä maamerkki
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Maaseudun Keskusrakennustoimiston (MKR) suunnittelema Talman suomenkielinen kansakoulu, jota laajennettu 1965 (suunnittelijana MKR) sekä 1990-luvulla.

Sjöholm Odín: Mårtensby

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421069 Löfbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys RHR 1920. Vaikuttaa aikakaudelleen tyypilliseltä

Arvot 2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Tiemaiesemassa näkyvällä paikalla sijaitseva asuinrakennus. Frontoni, listoituksia, Tiikkunat.

421072 Grankulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19460000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja,

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Pieni 40-luvun puurunkoinen rakennus, jonka malli ehkä 20-luvulta.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421073 Vesterkulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19160000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laakemus paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Maatila 1910-luvulta. Päärakennus ja piharakennukset muodostavat hyvin säilyneen kokonaisuuden.

Jaettu vuonna 1913 Nybackan tilasta, jonka kantatila oli Buddas.

Sjöholm Odin: Mårtensby

421075 Tallmo

Sisältyy alueeseen Talman kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero 191

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1912

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laakemus arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Tallmo. Jaettu Gretas-tilasta n.1759.

Erotettu Gretaksen säteriratsutilasta. Päärakennus siirrettiin nykyiselle paikalleen 1890, jolloin sitä myös pidennettiin ja korotettiin. Kellari vuodelta 1867, holvattu katto. Martinkylä 18:63. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 191.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 198

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421082 Kumbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys Hyvä

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Mansardikattoinen kaksikerroksinen hirsirakennus, jossa punamullattu pärevuoraus. Pieniruutuiset ikkunat.

Tila lohkottu Eskos-kantatilasta 1917. Pää- ja piharakennukset hyvin säilyneet.

Sjöholm Odin: Mårtensby

421085 Kärrkulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1930

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, lähiympäristö, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Laajarunkoinen päärakennus jota on peruskorjattu. Valmistumisaika RHR:ssä on merkitty 1976.

Tila jaettu vuonna 1913 Nybackan tilasta, jonka kantatila oli Buddas. Navettaa laajennettu ja otettu teollisuuskäyttöön (liha).

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421087

Rinnemäki

Sisältyy alueeseen	Nygårdin ja Hökärin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19000000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Nihtilän sekä Juholan tilat. Hyvin säilyneet rakennukset ja etelään avautuva pihapiiri. RHR 1900

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereiset Huvila, Lepistö, Nygård ja Rajala sekä seuraavan metsäsaarekkeen Kalliomäki ja Ilomäki. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt, asuinpaikat 1873 Senaatin kartastossa.

Sjöholm Odin: Mårtensby

Sipoon pitäjän historia, osa I s. 186

421088

Lepistö

Sisältyy alueeseen	Nygårdin ja Hökärin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19560000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Harjakattoinen 1-2 kerroksinen 50-luvun asuinrakennus, osa piharakennuksista vanhempia.

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereiset Huvila, Juhola, Nihtilä, Nygård ja Rajala sekä seuraavan metsäsaarekkeen Kalliomäki ja Ilomäki. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt, asuinpaikat 1873 Senaatin kartastossa.

Sjöholm Odin: Mårtensby

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

421089

Huvila

Sisältyy alueeseen	Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luetellut peruste	a, h, y
Luetellut peruste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Varsin hyvin säilynyt 1900 -luvun alun huvilamainen asuinrakennus, pieniruutuiset ikkunat. Piilarakennukset tyypillisiä maatilan talousrakennuksia.

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereiset Juhola, Lepistö, Nihtilä, Nygård ja Rajala sekä seuraavan metsäsaarekkeen Kalliomäki ja Ilomäki. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt, asuinpaikat 1873 Senaatin kartastossa.

Sjöholm Odin: Mårtensby

421090

Rajala

Sisältyy alueeseen	Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19350000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luetellut peruste	a, y
Luetellut peruste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Harjakattoinen 2-kerroksinen asuinrakennus 30-luvun tyyliä. Tilan rakennukset muodostavat itsenäisen kokonaisuuden itärinteelle pellon laidtaan.

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereiset Juhola, Lepistö, Nihtilä, Nygård ja Rajala sekä seuraavan metsäsaarekkeen Kalliomäki ja Ilomäki. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt, asuinpaikka 1873 Senaatin kartastossa.

Sjöholm Odin: Mårtensby

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421091 Nygård

Sisältyy alueeseen Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19150000

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Nygård. Jakamaton vielä 1866. Asuinrakennusta ilmeisesti korotettu myöhemmin, alaosan ikkunat 1900-luvun alulle tyypillisiä. Navetan alaosa muurattua tiiltä.

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereiset Huvila, Juhola, Lepistö, Nihtilä, Nygård ja Rajala sekä seuraavan metsäsaarekkeen Kalliomäki ja Ilomäki. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt, asuinpaikat 1873 Senaatin kartastossa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 199

Sjöholm Odin: Mårtensby

421092 Sähkömuuntaja

Sisältyy alueeseen Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu käyttötarvikkeeseen liittyvät arvot, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Vanha muuntamorakennus, katto ja seinäverhous vaikuttavat alkuperäisiltä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

421093

Kalliomäki

Sisältyy alueeseen	Nygårdin ja Hökärrin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Laajan kokenen mansardikattoinen asuinrakennus n. 1920 luvulta (RHR1910), jota laajennettu pihan puolelle.

Lohkottu Nygårdin Isojaossa muodostetusta kantatilasta 1910, kuten viereinen Ilomäki Huvila, Juhola, Lepistö, Nihtilä, Nygård ja Rajala sekä eteläisen metsäsaarekkeen Huvila, Juhola, Lepistö, Nihtilä, Nygård ja Rajala. Yhtenäinen alue, joka varsin hyvin säilynyt.

421096

Kalkbergsskogen

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	190
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1700-1800-luvun kalkkikaivoksen rauniot. Rauhoitettu.

422001

Villa Mariposa

Sisältyä alueeseen	Nevasjoen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	20010301
Säilyneisyys	Pihapiiri säilynyt lähes alkuperäisenä
Arvotus	1
Luetelointiperuste	a,h,y
Luetelointiperuste, laatu	omaleimainen, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Porkkalasta eveluotuneen perheen itselleen rakentama pieni tila Nevasjoen peltomaisemassa. Erikoinen, rakennusajankohdansa nähden vanhahtava rakennusryhmä, jonka pihapiiri muodostaa lähiympäristön arvoiltaan mielenkiintoisen kokonaisuuden.

Pitkänomainen, hirsinen, alikäytävällä varustettu talousrakennus, satulakattoinen, hirsinen, vuoraamaton päärakennus sekä muut ulkorakennukset. Tila jäi pian rakentamisensa jälkeen tyhjilleen ja oli pitkään kesäkäytössä. Nyt korjataan historiaa kunnioittaen. Viereen, mutta pihapiiriin näkymättömälle paikalle rakennettu talonpoikaistyylinen uudisrakennus.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423001

Gammelgård

Sisältyy alueeseen	Nikkilän kartanon viljelyalue
1982 Inventoinnin numero	240
Lähiympäristö	Nikkilän urheilupuisto
Arvioitu valmistumisaika	1700-
Säilyneisyys	Ajankohdalleen tyypillisen ilmeensä hyvin säilyttänyt kartanorakennus sivurakennuksineen. Kartanomiljöö päässyt hieman anonyymiin tilaan ulkoiluaueen läheisyydessä.
Arvoitus	1
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennustyyppinsä hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nikkilän kartano. Karoliininen päärakennus on 1700-luvun puolivälistä. Yksikerroksinen puutalo, jonka pohjamuoto on viisihuoneista keskeissalityyppiä. Tiilikatto on muodoltaan päistään viistetty mansardikatto. Vastapäinen talousrakennus on 1700-luvun lopulta.

Vanhan, 1700-luvulla, mahdollisesti pikkuvihan aikaan, palaneen päärakennuksen paikka on sijainnut nykyistä etelämpänä. Kartanon pihamaa oli ennen kahteen osaan jakautunut ja talouspihan rakennukset olivat selvästi muista erillään. Talousrakennuksen pohjoispäädyssä sijaitsevat aumakattoinen, pitkänurkkainen käymälärakennus sekä aitta. Suuri, hirsirakenteinen, pitkänurkkainen makasiinirakennus on mahdollisesti 1800-l:n alkupuolelta. Karjan hoitoon liittyneet rakennukset ovat nuorempia. Tien varressa kartanoon kuuluva, nykyisin autio asuinrakennus. Kartanoa kunnostettiin 1930-luvulla, jolloin mm. kunnostettiin kuisteja ja salin lattia uusittiin. Nikkilän säteriä perustettiin kylän talonpoikien yhteismaille 1600-l:n alussa Peter Nassackinille. 1600-l:n lopulla köhäksi mainittu kartano oli säteriätsutia. Se säilyi venäläisen Nassokinin suvun hallussa 300 vuotta, aina vuoteen 1907. Venäläinen hallintatapa herätti talonpoikien keskuudessa ärtymystä 1600-luvulla. Ainoa kylässä täysin itsnäiseksi jäänyt talonpoikaistila oli tuolloin Bubbis. Nassokinin suku osallistui aktiivisesti 1800-luvulla pitäjän asioiden hoitoon. Kartanoon perustettiin mm. 1860-luvulla tyttöjen koulu.

423003

Kylävuorentie

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	Rakennusryhmä näyttää pääosin säilyneeltä.
Arvoitus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennushistorialliset arvot, ympäristökoneisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Läheisyyteen merkitty Kuninkaankartastoon torppa, paikalle Senaatin kartastossa asuinrakennus. Säilynyt pienehkö torppamainen asuinrakennus ja pihapiiri.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423005 Asuinrakennus

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

Säilyneisyys

Rakennus on säilynyt jokseenkin tyypillisenä

Arvos

2

Luettelointiperuste

H, Y

Luettelointiperuste, laatu

Rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Pieni torppamainen rakennus uuden asuinalueen laidalla, lähellä lasten leikkipaikkaa.

423007 Nickby gårdshörnan

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

1920-40-l

Säilyneisyys

Rakennus vaikuttaa aikakaudelleen ominaiselta

Arvos

2

Luettelointiperuste

A, Y

Luettelointiperuste, laatu

Rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Leveärunkoinen mansardikattoinen asuinrakennus puutrhaisella tontilla, tie maisemassa näkyvällä paikalla. Leveän päädyn tyypilliset pari-ikkunat viittaavat rakennusajankohtaan n.1930-luvulla.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423008 Bergatont

Sisältyy alueeseen	Nikkilän kartanon viljelyalue
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempiakin, mutta myös uudistuksia
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laajuus	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nikkilän kartanoon vievän tien varrella sijaitseva asuinrakennus mäenrinteessä. Satulakatto, poikkipääty. Vanhehkoa rakennuskantaa alueella. Alakerran ikkunat 1900-l:n alun tyyppiä, yläkerrassa pysytjakoiset, nuoremmat viittaavat myöhempään vaihtamiseen tai laajentamiseen.

423011 Klockars

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1938
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	A, Y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Alueelle merkitty Kuninkaankartastossa kylä. Klockars. Jaettu 1779, osat yhteenliitetty jälleen 1820. Nykyisellä paikalla oleva päärakennus 1930-luvun lopulta. Suurehko, kaksikerroksinen, poikkipäädyllinen rakennus toimii nykyisin lasten päiväkotina. Lisäksi suuri L:n muotoinen navettarakennus.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 197

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423012 Hemfrid

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1886
Säilyneisyys	Osa ikkunoista mahdollisesti laajennettu ja vaihdettu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	H,Y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Alueelle merkitty Kuninkaankartastossa kylä. vieressä klockarsin nykyinen päärakennus. Tilan pitkänomainen asuinrakennus on RHR:n mukaan vuodelta 1886. Peiteimalaudoitu. Osin ehkä laajennetut ikkunat. Tiilikate. Lisäksi tilakeskukseen liittyviä rakennuksia.

423013 Svanbacka

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19340000
Säilyneisyys	Mahdollisesti muutoksia
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänomainen satulakattoinen, mahdollisesti myöhemmin laajennettu asuinrakennus 1930-luvulta. Poikkipääty. kuuluu Vanhan Kylätien kokonaisuuteen

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423014 Jussas

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1922

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila, jaettu Jussas ja Frihem 1780. Entinen Storbonds. 1922 valmistunut päärakennus mansardikattoinen, keskifrontoni, tiilikate. Suuri tiilinavetta. Maisemallisesti kaunis sijainti osana tiemaisemaa.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 197

423015 Tomtebo

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1820

Säilyneisyys Kokonaisuus on hyvin säilynyt. Vanhimmat osat 1800-luvun alkuvuosikymmeniltä. Talousrakennukset vaille käyttöä.

Arvot 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Paikalle merkitty Kuninkaankartastoon kylä. Pienehkö taitekattoinen asuinrakennus ja pihapiiri, joka on säilyttänyt perinteisen ilmeensä Vanhan Kylätien varrella.

Pihapiiri on puolisuojettu. Useita säilyneitä piharakennuksia. Mm. pienehkö kaksikeroksinen aitta, sauna, karjasuoja. Asuinpiha erotettu aidalla karjapihasta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

423017 Brobacka

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Vanhimmita osiltaan voi olla vanhempikin.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Suurehko asuinrakennus Nikkilän radan tuntumassa. Pitkänommainen, leveärunkoinen rakennus. Uudempi kattoikkuna.

423018 Nikkilän asema

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	238
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Nikkilän vanha asema, joka on rakennettu Porvoon radan rakentamisen (1870) jälkeen. Lähistöllä entisiä työtekijöiden asinrakennuksia.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

423019 Järnvägsområde

Sisälty alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 238

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 18740000

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste H,Y

Lutetointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot , maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Nikkilän asemarakennus sekä asemaan kuulunut saunarakennus. Rakennettu Kerava-Porvoonradan rakentamisen jälkeen.

423020 Backa

Sisälty alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 18000000

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste H,Y

Lutetointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot , maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Nikkilän asemanseudun rakennuskantaa. Työntekijöiden asuinrakennuksia, vanhimmat 1800-luvun alusta. Osa rautateiden historiaa ja Spoon paikallishistoriaa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423021 Dalbacka

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

RHR 1920. Nikkilän aseman seudun asuinrakennus. Jugendaihe katossa.

423022 Rosbacka

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920. Vanhimmita osiltaan voi olla vanhempikin.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Keltainen satulakattoinen asuinrakennus sekä ulkorakennuksia puutarhaisella, rehevällä tontilla. Kuuluu asemanseudun historialliseen kokonaisuuteen.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423023

Ros

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, monimuotoinen asuinrakennus piharakennuksineen puutarhaisella tontilla Nikkilän entisen aseman läheisyydessä. Ulkorakennuksessa Ison kylätien tapaan viistottu ovenpaikka rakennuksen nurkassa.

423025

Fridborg

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 234

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika RHR 1920

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikkalishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Vanhan postin rakennus. Jyrkähkö, osittain mansardikattoinen, ristipäätyinen rakennus, jonka julkisivussa on myös klassistisia aiheita. Tärkeä osa Ison Kylätien kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423027 Villa Hemmet

Sisältyä alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1936
Säilyneisyys	Ajan kohdalleen tyypillinen rakennusmuoto. Yksityiskohtat mahdollisesti uudempaa perua. Rappaus?
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laajuus	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Symmetrisesti sommiteltu, aumakattoinen noppamainen kaksikerroksinen rakennus Ison Kylätien varrella.

423032 Östanbo

Sisältyä alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	RHR 1920
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Entinen Oksasen kellosepan liike. Vanhimmat osat n. 1880-luvulta. Rakennuksen nurkassa ollut 1900-luvun alussa pieni kauppahuone. Talossa on pidetty myös pientenlasten koulua. 1912 lisärakennettu ja korotettu huomattavasti.

Talossa on asunut aikoinaan asemamamies Lindström sekä Längman niminen välskäri, jolla oli sairastalli pihan ulkorakennuksessa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423033 Iso Kylätie 39

Sisälty alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	232
Lähiympäristö	Iso Kylätie
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	H,Y
Luettelointiperuste, tarkemus	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Entinen liikerakennus, jota kunnostetaan parhaillaan. Viistetyssä nurkassa sijaitseva ovi. Osa Ison Kylätien säilynyttä kokonaisuutta.

423034 Centrum

Sisälty alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1943
Säilyneisyys	Pääosin aikaudelleen tyypillinen. Yksitykohdissa muutoksia. Laajennusosa.
Arvot	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, tarkemus	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, pitkä, satulakattoinen rapattu liikerakennus Ison Kylätien varressa. Ajankohdalleen tyypillinen myöhemmästä laajennusosasta huolimatta. Osa Ison Kylätien kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423035

Solliden

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19410000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu arvio ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Rapattu, kaksikerroksinen satulakattoinen liikerakennus. Tyypillinen 1940-luvun asuinliikerakennus.

423036

Hella

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 231

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika RHR 1920

Säilyneisyys Pääosin säilynyt

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu arvio paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, hirsirunkoinen asuinrakennus Isolla Kylätieellä. Keskifrontoni. Osa Ison Kylätien säilynyttä kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423038

Iso Kylätie 43

Sisältyy alueeseen

Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus

2

Luettelointiperuste

y

Luettelointiperuste, laatu

ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräinen

Ison Kylätien varressa kaksikerroksinen satulakattoinen liikerakennus, jolla on pitkä laajennusosa tontin sisäosiin. Mittakaavaltaan Ison Kylätien vanhaan kokonaisuuteen istuva.

423039

Soläng

Sisältyy alueeseen

Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1936

Säilyneisyys

Ikkunoissa muutoksia. Levyverhoilu.

Arvotus

2

Luettelointiperuste

y

Luettelointiperuste, laatu

maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen, liikerakennus Ison kylätien varressa. Keskifrontoni. Levyverhoilu. Osa Ison Kylätien kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

423040

Singsing

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	230
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1936
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Mansardikattainen, poikkipäädyllinen liikerakennus Ison Kylätien varrella. Ikkunoita suurennettu alkuperäisestä.

423041

Sarkama

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	229
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1928, 1948
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Rosenholmin talo. toiminut liike- ja asuinrakennuksena, 1980-luvulla paperi- ja urheiluvälinekauppana. 1940-luvun laajennus tehtiin samaan tapaan kuin vanha osa. Ikkunoiden malli 1920-luvulta.

Talon rakensivat Wikström ja Peltonen

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423042 Elaktricitetsverket

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	227
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1927
Säilyneisyys	PARhaiten säilyneitä ison Kylätien liikerakennuksia. Mm. ikkunat jäljellä.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	A,H,Y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

"Muovipuodin talo". Mansardikattoinen liike- ja asuinrakennus. Keskifrontoni. Jugendpiirteiset ikkunat. Osa Ison Kylätien kokonaisuutta.

423046 Åvalla

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	236
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1900-luvun alku
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Vanha kunnantalo. Suurehko jugendaikakauden rakennus Nikkilässä, mäellä, uuden terveyskeskuksen takana.

Rakennus koostuu kahdesta siivestä, joista toinen on kaksikerroksinen leveärunkoinen ja siinä on päädystä viistetty katto. Toinen on satulakattoinen pitkänomainen poikkisiipi. Julkisivun käsittely näissä yhteneväinen.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423047

Paloasema

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennus säilynyt aikaudelleen tyypillisenä.

Arvot

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Mahdollisesti arkkitehti Hilding Ekelundin suunnittelema paloasemarakennus Nikkilän keskustassa, lähellä vanhaa kunnantaloa.

423048

Frihem

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Kerroksellisesti rakentunut kokonaisuus.

Arvot

1-2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

kaavahistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Useassa vaiheessa rakennettu pitkä rakennus. Pohjoispäässä lisäksi L:n muotoinen vaaleaksi rapattu rakennus sekä osittainen tiilinen suuri navettarakennus. Mielenkiintoinen, kerroksellinen kokonaisuus Nikkilän keskustassa, puistomainen ympäristö.

Ensimmäinen osa vuosisadan alun puurakennus, 2. ja 3. osa kivrakenteisia joista nuorin n. 1950-luvun ruskeaksirapattua, tiilimuurirakenteiden jäsenöimää arkkitehtuuria.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423050

Höggkulla

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1912

Säilyneisyys Yksityiskohtissa uudistuksia.

Arvot 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkipäädylinen asuinrakennus 1910-luvulta. Osa tiemaisemaa sekä Nikkilän säilynyttä historiallista kokonaisuutta.

423051

Nöijes

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1925/000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Satulakattoinen asuinrakennus 1920-luvulta puutarhaisella tontilla. Osa säilynyttä vanhaa Nikkilää, rajaa tiemaisemaa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423054 Mix

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1916

Säilyneisyys Päärakennus vaikuttaa detaljeiltaan uusitulta

Arvot 2

Luettelointiperuste Y

Luettelointiperuste, laatu maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Periäinen

Päärakennus ja suurehkot komeat maatalousrakennukset Nikkilän keskustan takana. Vanhimmita osiltaan 1900-luvun alusta.

423060 Frihem

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 226

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19520000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Periäinen

Entinen kunnaninsinöörin talo, nykyisin toimii lasten päiväkotina. Rakennusaikanaan paikkakunnalle tyypillinen asuinrakennus.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423061

Åvalla

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 1940

Säilyneisyys

Arvosana 2

Luetteloitavuus a,h,y

Luetteloitavuus, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

1940-luvulla rakennettu aumakattoinen, ruskeaksi rapattu kerrostalo nykyisen kunnantalon ja kirjaston välissä.

423063

Solhult

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 224

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 1936

Säilyneisyys

Arvosana 1-2

Luetteloitavuus h,y

Luetteloitavuus, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Entinen kunnan raittiustoimiston talo. Aumakattoinen noppamainen rakennus. Symmetrinen jäsentely, 1920-luvun klassismin piirteitä. Osa Ison Kylätien kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423064

Midgård

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	225
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1938
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Mansardikattoinen liikerakennus 1930-luvulta. Keskifrontoni. Ikkunoissa jugendaihe. Talossa toiminut suutariliike 1950-luvulla, 1980-luvulta vaatekauppa. Pitkänoomainen säilynyt piharakennus.

423065

Sipoon kirjaston rakennus

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,h
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot
Inventoija	Karoliina Periäinen

Sipoon kirjaston rakennus. Suunnitellut arkkitehti Reijo Perko.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423066 Friherr

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1938, 1950-l

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Entinen Nikkilän kansakoulu. Pitkä, puinen, satulakattoinen rakennus. Tiilikate. Alkuperäinen kansakoulu rakennettiin 1938, mutta paloi 1951, minkä jälkeen rakennettiin muunneltuna uudelleen.

Toiminut päiväkotinä ja sittemmin suomenkielisen yläasteen erityisopetustilana. koulun rakensi Karl Oskar Wiik Hindsbystä.

Massbyn koulumuseo 1995: Sipoon koulut.

423067 Ramskulla

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1935

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kapearunkoinen, kaksikerroksinen asuinrakennus 1930-luvulta. Klassistisia aiheita. Pieniruutuiset ikkunat etukuistissa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423068

Karlsborg

Sisältyä alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19300000
Säilyneisyys	Rakennus on peruskorjattu perinteisessä hengessä
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kokoontumistilana toiminut rakennus.

423069

Franskulla

Sisältyä alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1921
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Ison Kylätien kokonaisuuteen kuuluva asuin- ja liikerakennus 1920-luvulta

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423070

Villa Hembygd

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero 223

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1939

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkiäärädyllinen entinen asuin- ja liikerakennus. Rakennuksen runko on siirretty paikalle vuonna 1939 Helsingistä.

423071

Thors 2

Sisältyy alueeseen Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1967

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kivirakenteinen, kaksikerroksinen, satulakattoinen liikerakennus 1960-luvulta. Mittakaavaltaan ja sijoittumiseltaan vielä Ison Kylätien kokonaisuuteen asettuva.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423073

Soltuna

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	221
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19250000
Säilyneisyys	Rakennus vaikuttaa aikakaudelleen ominaiselta.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Villa Nils Liljeström. Rakennuksen runko on siirretty Terijoen. Jugendaiheinen, poikkipäädyllinen, kaksikerroksinen, taitekattoinen rakennus, katon päädyt viistetty. Näkyvällä paikalla Ison Kylätien maisemassa.

423074

Broparcellen

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	220
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	Päärakennus on jäänyt kuoppaan tienpinnan korotuksen seurauksena.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Vanha Porvoontie 1. Kaarevassa piharakennuksessa ollut paja ja pakaritupa.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423075

Skillnaden

Sisälty alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	Rakennus näyttää säilyttäneen liikerakennusmaisen ulkoasunsa
Arvot	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pitkänomainen liikerakennus, jossa yksilapainen katto. Tod. näk. puufunkista, joskin arviointia vaikeuttaa rakennusvuoden puuttuminen.

423076

Vindbo

Sisälty alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1927
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Taitekattoinen asuinrakennus. Levyjulkisivut. Osa säilynyttä Nikkilän kokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423077

Löfhydda

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Mansardikattoinen leveärunkoinen asuinrakennus. Tyypillinen 1900-luvun alkuvuosikymmenille. Osa Nikkilän säilynyttä historiallista kokonaisuutta.

423079

Virtamo

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19380000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

1 1/2 kerroksinen asuinrakennus, keskifrontoni. Piharakennuksia. Osa säilynyttä vanhaa Nikkilää.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintö selvitys kohteet

423081

Lillgård

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19410000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

1940-luvun alun kaksikerroksinen liikerakennus, joka on säilyttänyt ajankohdalleen tyypillisen ilmeensä laajennusosasta huolimatta. Osa säilyntä vanhaa Nikkilää.

423082

Olofshem

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	RHR 1920
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus. 1900-luvun alkuvuosikymmenille tyypillinen leveä runko. Ikkunat jugendvaikutteiset. Osa säilyntä vanhaa Nikkilää.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423083 Puuseppä

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1939/000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sipoonjoen varressa sijaitseva satulakattoinen asuinrakennus vuodelta 1939. osa säilynyttä vanhaa nikkilää.

423084 Kirkkoniityntie

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Mansardikattoinen asuinrakennus Sipoonjoen varressa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423086

Svalbo

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1935
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Noppamainen, aumatuusti mansardikattoinen rakennus Sipoonjoen varrella. Myöhäisiä jugendpiirteitä. Osa vanhaa Nikkilää maisemallisesti näkyvällä paikalla.

423087

Savio

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1936/000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	Y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

1 1/2 kerroksinen satulakattoinen asuinrakennus Sipoonjoen varrella. Keskifrontoni ja edessä kuisti. Osa vanhempaa Nikkilää Sipoonjoen rantamaisemassa näkyvällä paikalla.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423089 Helsingfors sinnessj

Sisältyy alueeseen	Nikkilän sairaala-alue
1982 Inventoinnin numero	217
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19140000
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	
Inventoija	Karoliina Peräinen

Vanha hallintorakennus vuodelta 1914. Sairaala-alueen keskeisin rakennus.

423090 Tallbacka

Sisältyy alueeseen	Nikkilän sairaala-alue
1982 Inventoinnin numero	241
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18940000
Säilyneisyys	Uusi tie halkaisee tilakeskuksen. Lähiympäristön puusto järehtynyt.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Isojaon yhteydessä kyläalueelta nykyiselle paikalleen siirretty tila. Asuinrakennus 1894.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423091 Talmo

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, poikkipäädyllinen asuinrakennus 1900-luvun alusta. Pihapiiri.

423093 Bläskilsbro

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen

1-aukkoinen betonirengasrumpu. Ojan virtaus NE-SW -suuntainen. Ei havaintoja vanhemmista rakenteista. Siltapaikan NW -puoleisella mäellä on v:n 1781 rekognosointikartan mukaan sijainnut Dalakrog -niminen krouvi. Inventoitu rumpu on tn. 1970-luvun lopulta

Suuri rantatie, Tiemuseon julkaisuja 7, Tapio Salminen, Tielaitos 1993.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423094 Nybonds

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys rhr 1920. Voi olla vanhemmilta osiltaan vanhempikin.

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a,h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Nybonds on jaettu Storbondsista 1810. Leveähkörunkoinen poikkeuksellisesti puurakennus, perustettu kiville. Säilyneeltä näyttävä kokonaisuus tiemaisemassa hyvin näkyvällä paikalla.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 197

423097 Lehtimäki

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys Ajalleen tyypillinen

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a,y

Lutetointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, leveärunkoinen mansardikattoinen asuinrakennus Vanhan Kunkaantien varrella, aivan tien vieressä. (Suuren Rantatien). Ajalleen tyypillinen, hyvin säilynyt kohde.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

423098 Götstenen

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, tärkeä maamerkki

Inventoija Karoliina Peräinen

Götstenen, vanha rajapaikka, 1500-1600-l

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868

423100 Mäntymäki

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika RHR 1920

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu Rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Mielenkiintoinen, jugendhuvilamainen rakennus lähellä rataa ja Sipoonjokilaaksossa. Kolme kattolyhtyikkunaa, joista keskipäinen satulakattoinen, kaksi muuta kaarevalla katolla.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

423101 Bubbisbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys Rakennusta peruskorjattu.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila, jakamaton vielä 1866. (1800-luvulta lähtien Lindnäs). Paikalle merkitty talo Ku:ninkaankartastossa. Pienehkö satulakattoinen rakennus ja pihapiiri. Rakennusta ja ympäristöä jonkin verran uudistettu.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 197

424001 Norrkulla

Sisältyy alueeseen Norrkullan kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero 178

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19890201

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikkalishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,m

Inventoija Karoliina Peräinen

178. Maisemallisesti hyvin sijoittunut talonpoikaisen suurtilan rakennusryhmä arvokkaan puuston keskellä. Sipoon vanhimpia rälsstitiloja.

Y

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

424002 Österkulla

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1895

Säilyneisyys Rakennuksen vanhimmat osat 1800-luvun lopulta, laajennettu myöhemmin. Eri ikäistä ulkorakennuskantaa.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Österkulla (Lagnäs torp) on alkujaan ollut Norkullan torppa. Päärakennuksen vanhimmat osat 1800-luvun lopulta. Pitkänomainen, hirsinen riipi pellon laidassa tilalle johtavan tien varressa. Ulkorakennuksia ryhmittyneenä riipelle johtavan polun varteen. Vanhoja jalolehtipuita.

Sjöholm Odin 1995: Gesterby, Norrkulla.

424004 Högbacka

Sisältyy alueeseen Gesterbyn viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö Gesterbyntien talot

Arvioitu valmistumisaika 1937

Säilyneisyys Päärakennus rakennusajan kohtaan vanhempiä tyyliä, betoninen kivijalka.

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Gesterbyntien maisemaan selvästi näkyvä pihapiiri ja päärakennus 1930-luvulta. paikalle merkittävä senaatin kartastossa asuinrakennus.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

426001 Centrum

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 1928, 1951

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Etelä-Paippisten kauppa, "Paipis Centralbod". Kaupparakennus vuodelta 1951, piharakennukset vanhempia, Shellin bensinikioski. Hyvin säilynyt, tyypillinen 1950-luvun kauppakokonaisuus Etelä-Paippisen kyläkokonaisuudessa.

426002 Solhem

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 19200000

Säilyneisyys RHR 1920. Voi olla vanhempikin, mutta nykyinen asu 1900-l

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

1 1/2 kerroksinen, asuinrakennus, jossa keskifrontoni sekä L:n muotoinen, pitkänurkkainen hirsinen talousrakennus Etelä-Paippisen kylämiljöössä. Koristeelliset ikkunoiden worilaudat.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426004

Smedbacka

Sisältyä alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	0
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Ulkorakennuksia rajaamassa Brusaksen tietä Etelä-Paippisen kylämiljöössä. Osa maisemaa.

426006

Furuhed

Sisältyä alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1948
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Entinen Begt Söderströmin Spjutsund lanthandel. 1948-49 rakennettu ajalleen tyypillinen rapattu, kaksikerroksinen, aumakattoinen rakennus. Kauppa-toiminta lakkasi 2003.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

426007

Ulas?

Sisältyy alueeseen

Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennustyyppinsä hyvä edustaja,paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Ulas? Jakamaton vielä 1866. Kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus. Poikkipääty, tiilikate. Hopeapajujen muodostama kujanne. Piilarakennukset. 1900-luvun alkupuolen kokonaisuus Etelä-Paippisten kylämiljöössä.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

426010

Central I

Sisältyy alueeseen

Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

19150000

Säilyneisyys

Arvotus

1-2

Luettelointiperuste

a,h,y

Luettelointiperuste, laatu

rrakennustyyppinsä hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija

Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, satulakattoinen, poikkipäädylinen asuinrakennus 1900-luvun alusta. tiilikate, harjakattoinen sisääntulokuisti. Peiterimalauditus. Hyvin säilynyt.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426012

Central

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1910-
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Etelä-Paippisen puhelinkeskus sijaitsi tässä. Ulkorakennuksia 1900-luvuna alusta. Päärakennus, tiilikate. Kuisti uusittu.

426013

Ulas

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	324
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1882-
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Erotettu Ulaksen tilasta. Asuinrakennus, jonka vanhin osa todennäköisesti 1882, ja samanaikainen paja. Taloa laajennettu 1940-luvulla. Rehevä puutarhainen, villiintynyt pihapiiri.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426015 Fridhem

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	322
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Lind-Ollaksesta erotettu tila. Talossa pidetty pikkukoulua 1880-luvulta alkaen. Tupaa jatkettu 1950-luvulla. Sauna rakennettu mahdollisesti uudelleen 1940-luvulla.

Perkkiö, Eila 1982.

426016 Villan

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	323
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	omaleimainen, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, seudulla poikkeava asuinrakennus 1900-luvun alusta. Korotuksen ajankohta epäselvä. Alun perin Lind-Ollaksesta erotettu.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426017 Sommarhem

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1956?
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen satulakattoinen rakennus, jossa pylväiden kannattelema sisäntulokuisti. Piharakennukset.

426019 Hemgård

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempikin.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Seuratalo. Tyypillinen kokoontumistilarakennus paikkakunnalta. Tasakattoinen laajennusosa päädyssä.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426021 Pellas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 320

Lähiympäristö

Arviotu valmistumisaika 1910

Säilyneisyys

Arvotus 1

Lutetointiperuste a,h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila. Jakamaton vielä 1866. Tila samalla suvulla 1800-luvulta. Rakennukset siirretty 1906-1910, yksi merkintä 1782. Tilaan kuuluu useita säilyneitä ulkorakennuksia, runsas pihapiiri. Päärakennuksessa jugend-aiheita kattomuodossa.

Siirretty nykyiselle paikalleen n. 200m päästä. Sauna ollut lähteiden mukaan eräänlainen leivintupa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203. Perkkiö, Eila 1982.

426024 Kålbacka

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arviotu valmistumisaika 1850

Säilyneisyys

Rakennusryhmä on hyvin säilynyt, kerroksinen kokonaisuus.

Arvotus 1

Lutetointiperuste a,h,y

Lutetointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kålbacka. Jaettu Kålas-tilasta 1780. Seudulle tyypillinen päärakennus. Useita piharakennuksia, pitkänomainen puurakenteinen navetta. Yhdessä viereisen Grömbäckan talon kanssa muodostaa kokonaisuuden.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426025

Kålas II

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1895

Säilyneisyys Päärakennuksessa uudempiä yksityiskohtia

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila. Jaettu 1780 Kålas ja Kålbacka. Pitkäomainen satulakattoinen päärakennus, pitkä navettarakennus tie- ja peltomaisessa näkyvällä paikalla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

426027

Jopas

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1936, 1980-l

Säilyneisyys Päärakennus alakerta ajankohdalleen tyypillisen oloinen. Toinen kerros rakennettu jälkeempään.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila. Jakamaton vielä vuonna 1866. Tila erotettiin ennen isovihaa Ruxaksesta omaksi itsenäiseksi tilakseen. Päärakennus kaksikerroksinen, jälkeempään korotettu. Luhtiaitta. Piharakennuksia, navetassa päissä kaksi poikkipäätä.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426028

Snickars

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	321
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1912
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kantatila. Jaettu n. 1765 Snickars ja Haversbacka sekä 1790 erotettu Svarvars. Satulakattoinen päärakennus, frontoni. Asunsa melko hyvin säilyttänyt, ajalleen ja seudulle tyypillinen talo. Tärkeä osa tiemaisemaa.

Naapurissa Svarvars.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

426029

Svarfvars

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	18950000
Säilyneisyys	Rakennusta on peruskorjattu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Svarvars. Erotettu Snickarsista 1790. Päärakennus näyttää seudulle ja rakennusajankohdalle tyypilliseltä, joskin sitä on muutettu jatkikäteen, mm. parveke lisätty. Pihapiiri, suuri navetta tärkeä osa tiemaisemaa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426030 Solvalla

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, Snickarbackavägen
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1900-l
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Tiementien olennaisesti kuuluva suuri maatalousrakennus (navetta). Muita piharakennuksia. Svarvarsin-Snickarsin kokonaisuuteen liittyvä.

426033 Lampetas

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	326
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1878
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Suurikokoinen kaksikerroksien asuinrakennus 1870-luvulta, makasiini mahdollisesti 1700-luvulta.

Lampetas niminen tila on ollut Paippisissa jo 1543 -luvulla. (Suomen asutuksen yleisluettelo) Autioitui 1670-luvulla ja yhdistettiin Blundsiin. 1791 Lampetasta lohkottiin Tarabacka. Paippinen 2:136. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 326. 1873 Senaatin kartastossa, "Lampetas". Tilaa ei ole 1770-luvun kartoissa. Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426036 Tarabacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvot 2

Lutetointiperuste h, y

Lutetointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikkausttava

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen asuinrakennus - kuistia laajennettu. Tilan talousrakennukset 1800-/1900- luvulta.

Tarabacka. Jaettu Lampetaksesta 1791. Yksi Lampetaksen veljeksistä muutti 1797 viljelemään Tarabackaa. Tila on 1873 Senaatin kartastossa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Perkkiö, Eila 1982.

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

426039 Solbrink

Sisältyy alueeseen

Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1921

Säilyneisyys

Arvot 2

Lutetointiperuste a, h, y

Lutetointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikkausttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Keltainen kaksikerroksinen asuinrakennus 1920-luvulta. Tien toisella puolella luultavasti vanhempi paritupa.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426041 Klemetas

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Klemetas. Jaettu 1850 Klemetas ja Norrbacka. Syntyi uudelleen autioutilasta isonjaon yhteydessä 1770-luvulla.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

426042 Södra-Papis skola

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1924

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, tärkeä maamerkki

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Koulun sydän on kaksikerroksinen tiilirakennus 1920-luvulta, laajennus 1950-luvulta.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426043 Björkulla

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	329
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1880
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Yksikerroksinen päivätupalaisen tupa 1880-luvulta.

Asuinrakennus 1880-luvulta. Paippinen 14:31. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 329. Vieressä uudempi asuinrakennus.

Perkkiö, Eila 1982.

426043 Dal

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1900
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Kolmen rakennuksen ryhmä 1900-luvun alusta. Asuinrakennus RHR 1900.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

426045 Majtorp

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero 328

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1929

Säilyneisyys

Arvot 2

Lutetointiperuste a, h, y

Lutetointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus 1800-luvulta. Jugehnenkinen kuisti myöhempi lisäys 1920-luvulta. RHR 1929

Lohkottu Stor-Bertas:sta 1915. Paippinen 14:25. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 328.

Perkkiö, Eila 1982.

Sjöholm Olin 1985:Paipis..

426046 Norrbacka

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero 331

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1929

Säilyneisyys

Arvot 1

Lutetointiperuste a, h, y

Lutetointiperuste, laatu arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Mansardikattoinen kaksikerroksinen asuinrakennus komeasti piha-akselin päässä. RHR 1929

Ent. Övre Klemetas, jaettiin 1850. Itse Klemetas jaettiin Snickars:sta 1560-luvulla, autioitui ja 1600-luvulla Snickarsin isäntä viljeli molempia tiloja. Syntyi uudestaan isojaon yhteydessä 1780-luvulla. Granqvist suvun sukutila 1700-luvulta. Aikanaan huomattavaa paikallista merkitystä. Paippinen 14:42. R. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 331. 1873 Senaatin kartastossa, "Klemettas"

Sipoon Pitäjän historia, I s. 133, 203

Sjöholm Olin 1985:Paipis..

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426048 Björkboda

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1934
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1930-luvun tiilikattoinen kaksikerroksinen maatalon asuinrakennus.

426050 Petas

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	335
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1914
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Kantatila. Jaettu n. 1837 Petas ja Övre-Petas. 1914 nykyiselle paikalleen siirretty asuinrakennus. Muistuttaa tyypiään Brusaksen rakennusta. MAA- ja rakennusministeriön näkövälillä paikalla sijaitseva vanha tilan päärakennus.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202. Perkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426052 Haga

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1917

Säilyneisyys Rakennusta mahdollisesti korotettu alkuperäisestä.

Arvotus 2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Pienekö tilan päärakennus ja pihapiiri vuodelta 1917. Jokseenkin hyvin säilynyt kokonaisuus.

426054 Brusas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 336

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1914-15

Säilyneisyys Rakennuskanta vaikuttaa säilyneeltä. Pihapiirissä autokorjaamo.

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatila. Jakamaton vielä 1866. 1914 nykyiselle paikalleen siirretty rakennus ja ulkorakennuksia. Entiseen verotilaan on kuulunut ainakin kaksi muonamiehentupaa, joista toinen, pieni rapary mökki on tien toisella puolella.

Tilan on ollut kooltaan suuri. Muistuttaa Petasta. Lågbackan alustalaistalo on kuulunut Brusakseen.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

426055

Ruxas

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero 325

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta 1850

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu arakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

325. Ruxas. Jakamaton vielä 1866. Asuinrakennus mahdollisesti 1850-luvulta, lato 1900-luvun alusta. Vanha savusauna. Arvokas pienmaisema, hieno sijainti mäenrinteessä niittyjen ympäröimänä

Tila syntyi 1500-luvun puolivälissä (Råx). Löytyy sekä 1770-luvun kartasta että 1873 Senaatin kartastosta (Rux).

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, I s. 133, 135, 203

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

426057

Hirsinen talousrakennus

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laatu käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Hirsinen aitta, Lampetaksen pellon vierellä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426059 Klippan

Sisälty alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1910

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen rakennus 1910- luvulta Paippistentien vieressä, Etelä-Paippisissa. Tila lohkottu Blunds:sta 1917

Rukoushuone tai sellaiseksi ilmeisesti muutettu? Nyk. Sibbo svenska friförsamlingenin omistama - ensimmäinen omistaja Bethelin seurakunnan kiinteistöyhtiö.

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

426060 Hemmet

Sisälty alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1890

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Yksikerroksinen asuinrakennus 1800-luvun lopusta.

Lohkottu Blunds:sta 1916

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426061 Rukoushuone

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Rukoushuone, Etelä-Paippinen

426063 Hemgård

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	327
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1850
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h, y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus n. 1800-luvun puolivälistä. Kuisti kunnostettu.

Asuinrakennus 1800-luvun puoliväli. Paippinen 9:96. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 327.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426064 Hafverbacka

Sisältyä alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1921

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen asuinrakennus 1920-luvulta, RHR 1921 Kaksikerroksiset talousrakennukset.

Yksi kolmesta Snickarsin talosta (Lill-Snickars), nykyinen nimi vuodesta 1914.

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

426067 Sommarnäs

Sisältyä alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1924

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Yksikerroksinen kapearunkoinen asuinrakennus 1920-luvulta Paippisten tien varrella, rimalaudoitus, keltamulta. RHR 1924

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426068 Götbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1940

Säilyneisyys

Arvot 2

Luoitteluperuste a, y

Luoitteluperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Laajarakoinen kaksikerroksinen asuinrakennus noin 1940-50 luvulta, Paippistentien varrella, symmetrinen pääjulkisivu.

Asuinrakennuksen kohdalla asumuksen piste 1873 Senaatin kartastossa. Götbacka lohkottu Bertas:ta 1914. Vastapäätä tien toisella puolella vanha "torppa", johon mahdollisesti Senaatin kartaston toinen piste, "Kålas" viittaa.

426069 Bertas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1912

Säilyneisyys

Rakennusta on kunnostettu, jugendasuinen. Alkuperäisyys vaatii tarkempia tutkimuksia

Arvot 1-2

Luoitteluperuste a, h, y

Luoitteluperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

KAntatila, kylän vanhimpia. Jaettu 1735 Bertas ja Smeds sekä 1790-1800 Stor-Bertas ja Lilj-Bertas. Jugendhekiseltä näyttävä päärakennus mäntykankaissa ympäristössä. Suurehko navetta.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426075 Lugnnäs

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 1899

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Pienehkö torppamainen asuinrakennus. Jokseenkin säilynyt. Rönnkullan naapurissa.

426079 Lågbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 337

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusaika 1920000

Säilyneisyys rhr 1920, saattaa olla vanhempiakin. Perkkiö ajoittaa 1800-luvun loppupuolelle.

Arvot 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Pienehkö, pitkänomainen, hirsinen asuinrakennus, joka näyttää säilyttäneen alkuperäisen olemuksensa liki museaalisesti. Brusakseen kuulunut, todennäköisesti alustalaisen asuinrakennus.

Perkkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426091 Smeds

Sisältyy alueeseen Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1930

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a, h

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

1930-luvun kaksikerroksinen asuinrakennus. Laajennettu 1980-luvulla.

Smeds, Paippisten vanhimpia tiloja. Jaettu Bertaksesta 1735? Jaettu 1810 Smeds ja Änäs.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 201

426093 Husholm I

Sisältyy alueeseen Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Häggas?. Jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426094 Rosbacka

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	340
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laikeimus	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Rosbacka. Jakamaton vielä 1866

Vuosisadan vaihteessa vanhoista hirsistä rakennettu talo; ulkorakennus Paippinen 15:46. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 340. Nimetty kohde 1873 Senaatin kartastossa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

426095 Ängsbacka

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1964
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laikeimus	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Matala yksikerroksinen L-muotoinen asuinrakennus 1960-luvulta, rapattu. RHR 1964

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426096

Solnäs

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1954
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1950-luvun kaksikerroksinen asuinrakennus Paippistentien vieressä. RHR 1954

426097

Solhyddan

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1956
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1950-luvun kaksikerroksinen asuinrakennus Paippistentien vieressä. RHR 1956

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426098

Björkmo

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1932
Säilyneisyys	
Arvot	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1930- luvun kaksikerroksinen asuinrakennus lounaisrinteessä pellon laidalla.

426099

Pohjois-Paippisen koulu

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	341
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	
Arvot	1
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, tärkeä maamerkki
Inventoija	Karoliina Peräinen

Koulu 1910-luvulta. Ulkoasussa jugendpiirteitä. Jokseenkin hyvin säilynyt rakennus olennainen osa Pohjois-Paippisen kyläkokonaisuutta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426101 Andersbacka

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19340000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1930-luvun asuinrakennus, Pohjois-Paippisten kylä.

426102 Tallbo

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1950
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, h
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Funkistyylinen Pohjois-Paippisten kyläkauppa 1950-luvulta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

426103

Sandås

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19240000
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1-2 kerroksinen asuinrakennus 1920-luvulta, Pohjois-Paippisten kylä. RHR 1924

426104

Sandbacka

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1920-luvun kaksikerroksinen asuinrakennus, pohjan muoto neliö.

Tila lohkottu 1915 Pellaksen kantatilasta.

Sjöholm Olin 1985:Paippis..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

426105 Videgård

Sisältyy alueeseen Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähymäristö

Arvioitu valmistumisaika 1956

Säilyneisyys

Arvot 2

Lutetointiperuste h

Lutetointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Seuraintalo, Norra-Paippis idrottsföreningin omistama

Sjöholm Odin 1985:Paippis..

426107 Olavilla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähymäristö

Arvioitu valmistumisaika 18900000

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste h

Lutetointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoituksen liittyvät arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Vanha yksikerroksinen asuinrakennus 1800-luvun lopulta, Pohjois-Paippisten kylä. RHR 1890

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426108 Rauhala

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1886

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Lutetointiperuste a, h, y

Lutetointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen asuinrakennus, 1800-luvun lopulta. Tila lohkottu Blunds:sta 1910-luvulla.

Päärakennuksessa muutoksia 1950- ja 80-luvulta. Uudempi asuinrakennus jälle rakennuskaudelta, RHR 1948. 1873 Senaatin kartastossa näille main merkitty torppa.

Sjöholm Olin 1985: Paipis..

426111 Torppa ja aitta

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot 2

Lutetointiperuste h

Lutetointiperuste, laatu käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Osittain sortunut torppa sekä hyväkuntoinen aitta, pärekatto.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintöselvitys kohteet

426112 Bergisbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19320000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus omaleimainen, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennuksen kuisti jugendvaikutteinen, runko perinteisempi ehkä vanhempaa perua. Piharakennukset samaa tyyliä. RHR 1932

Tilan entinen nimi Sandbacka, lohkokatu Norrkullan kantatilasta 1909.

Sjöholm Olin 1985:Paipis..

426113 Karlsberg n:o 1

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19320000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatuomaisuus rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Tyypillinen 1930-luvun laajarunkoinen kaksikerroksinen asuinrakennus.

Tila lohkokatu 1908 Blunds:ta.

Sjöholm Olin 1985:Paipis..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426114 Nygranns

Sisältyy alueeseen Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

1920-luvun kaksikerroksinen laajarunkoinen asuinrakennus, jugentyylinen kuisti. RHR 1929

Sandbackan tilan päärakennuksessa (RHR 1932) lähes samanlainen kuisti.

426117 Rönnsbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1960/000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Vanhempi hyvin säilynyt asuinrakennus/torppa RHR 1901, uudisrakennus matala yksikerroksinen 1960-luvun rakennus.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426130

Blickdal

Sisältyy alueeseen

Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot

2

Luettelointiperuste

h, y

Luettelointiperuste, laatu

paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Jarkko Rauvanlahti

Blickdal. Jakamaton vielä 1866.

Pohjois-Paippisiin 1780 Isojaon yhteydessä "ylijäämämaalle" perustettu tila. Asuinrakennus 1873 Senaatin kartastossa.

Sipoon Pitäjän historia I s.186, Sk

426131

Pohjois-Paippisen Rukoushuone

Sisältyy alueeseen

Pohjois-Paippisen viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1930

Säilyneisyys

Arvot

1-2

Luettelointiperuste

h

Luettelointiperuste, laatu

paikallishistorialliset arvot, kä

Inventoija

Jarkko Rauvanlahti

Rukoushuone 1930 - 50- luvulta.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426133 Tallboda

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	19480000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Harjakattoinen kaksikerroksinen asuinrakennus 1940-luvulta.

426134 Sandnäs

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

1920-luvun mansardikattoinen kaksikerroksinen asuintalo ja talousrakennus. Tila lohkottu Blickdalin kantatilasta 1915

Paikalla asuinrakennus 1873 Senaatin kartastossa.

Sjöholm Olin 1985:Paippis..

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426135 Fågelbo

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	343
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	päärakenus jokseenkin hyvin säilynyt.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Fågelhäs. Kantatila, jakamaton vielä 1866. Asunto, jonka vanhin osa 1840-luvulta; toinen 1897. Tila perustettu 1770-luvun lopulla.

Pihapiiriin kuuluvat aitat on myöhemmin siirretty riviin ja vuorattu. Fågelhäs kuuluu ensimmäisiin uudistiloihin, joita 1700-luvun lopulla perustettiin. Eri ikäisten rakennusten muodostama kokonaisuus tiemaisemassa.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

426140 Mamrelund

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1880
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a, h, y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus 1800-luvun lopulta. varsin hyvin säilynyt.

Tila lohkottu 1916 Lindkullan kantatilasta. Valmistumisaika 1880 RHR.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426143 Rörstrand

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	342
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1844
Säilyneisyys	
Arvot	1
Luettelointiperuste	h, y
Luettelointiperuste, laajuus	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Rörstrand. Jakamaton vielä 1866

Pohjois-Paippisten vanhimpia tiloja. Asuinrakennus 1844/71, jonkin verran muutettu 1930-luvulla. Talli ja sauna 1890-luvulta. Paippinen 17:14. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 342. Kohde 1873 Senaatin kartastossa. Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203 Perkkio, Eila 1982.

426146 Annelund

Sisältyy alueeseen	Pohjois-Paippisen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1898/000
Säilyneisyys	
Arvot	1-2
Luettelointiperuste	h, y
Luettelointiperuste, laajuus	rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava
Inventoija	Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus vuodelta 1898, laajennettu 1955. Tila lohkoittu Blickdalin kantatilasta 1915.

Sjöholm Olin 1985:Paippis..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426150 Fågelbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikaistuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Asuinrakennus 1900-luvun alkupuolelta. Isot pieniruutuiset ikkunat, kivijalka, leveät muotoillut nurkkalaudat.

426151 Ivars

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1890

Säilyneisyys Kohtalainen

Arvot 2

Luettelointiperuste h

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Vanhempi asuinrakennus 1890-luvulta. Yksikerroksinen hirsirunkoinen rakennus.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

426152 Saxas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 344

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 0

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a, y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus.

1920-luvulle tyypillinen rapattu asuintalo. Paippinen 10:42. R, Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 344.

426153 Långkärr

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

1-2 kerroksinen asuinrakennus, graniittinen kivijalka - hyvin säilynyt. RHR 1920

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426156 Högbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1901

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikkaistuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Mansardikattoinen kaksikerroksinen asuinrakennus 1900-luvun alusta, laajennettu. Maatilan ulkorakennuksia.

426158 Nygård

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 334

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1915

Säilyneisyys

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Yksikerroksinen vanha asuinrakennus luultavasti 1800/1900-luvun vaihteesta, kaksikerroksinen päärakennus vuodelta 1917.

Nygård (ent. Nedra-Meilis) . Meiliksestä 1810 erotettu tila; talo siirretty 1915. paippinen 10:24. Y. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 334.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 203

Sjöholm Olin 1985:Paipis..

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426161 Hagalund

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1930

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste a, h, y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Jarkko Rauvanlahti

Kaksikerroksinen asuinrakennus 1930-luvulta. Tontille johtavan tien varrella torppa n. 1900-luvun alku puolelta, torppaa ilmeisesti korotettu.

426163 Kunbacka

Sisältyy alueeseen Etelä-Paippinen, viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1928/000

Säilyneisyys Päärakennus osin säilynyt, mutta kunnostettu ja laajennettu mm. katolla uusia ikkunoita.

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Tilakeskus 1920-luvulta maisemallisesti kauniilla paikalla, puiden lomassa saarekkeella peltojen keskellä. Alunperin sytinkitila, mutta erotettu itsenäiseksi Ulaksesta. Ulkorakennukset.

Sjöholm Odin 1985:Paipis..

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

426166 Gammel-Käsis

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	332
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1880
Säilyneisyys	Rakennusta kunnostettiin inventointihetkellä.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Käsis on Paippisten vanhimpia tiloja, mainittu 1600-luvulla. Asuinrakennuksen vanhin osa 1880-luvulta, varasto ja pieni tupa 1800-luvun alusta. Kaunis taloryhmä maisemallisesti hienolla paikalla puiden lomassa peltojen ympäröimänä.

Jaettu 1790 Käsis I ja Käsis II.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202. Perkkiö, Eila 1982.

426167 Granboda

Sisältyy alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	333
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1930-l
Säilyneisyys	Rakennus näyttää säilyttäneen rakennusaikasen ulkoasunsa.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Käsksestä muodostettu tila; tämän rakennusryhmää täydentävä asuinrakennus 1930-luvulta. Tyypillinen 1930-luvun maaseuturakennus. Kissanpenkit kuistin päädyssä, vinjetit-ikkuna.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

426169

Karlsberg

Sisälty alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	Päärakennus rhr tietojen mukaan 1950-l, T-ikkuna viittaa tätä vanhempaan rakennukseen.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

Karlsberg on jaettu Hannusasista n. 1788. Tilakseus puiden lomassa, saarekkeella peltojen keskellä. Muodostaa yhdessä Tomtbackan kanssa kylämäisen keskittymän.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

426170

Tomtbacka

Sisälty alueeseen	Etelä-Paippinen, viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1938
Säilyneisyys	Ajalleen tyypillinen.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Tomtbacka. Erotettu Hannusasista 1860. Rakennusajalleen tyypillisenä säilynyt päärakennus. Muodostaa naapuritalon kanssa kylämäisen keksittymän. puutarhainen lähiympäristö.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 202

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427001 Åkulla

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, voi olla vanhempikin. Paikalle merkitty senaatinkartastossa asuinrakennus.
Arvoitus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, satulakattoinen rakennus, jossa keskifrontoni. Sijaitsee maisemallisesti kauniilla, näkyvällä paikalla Boxintien ja Söderkullantien risteyksessä, Sipoonjoen maisemassa. Puistoinen pihapiiri.

427002 Björkhaga

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistusajankohta	1942
Säilyneisyys	Rakennus tyylillisesti rakennusajan kohtaan nähden hieman vanhahtava.
Arvoitus	2
Luettelointiperuste	a,y
Luettelointiperuste, laatu	omaleimainen, m
Inventoija	Karoliina Peräinen

Huvilamainen asuinrakennus 1940-luvulta Sipoonjoen masemassa, Pigbyssä. Neljäkertainen, noppamainen rakennus, pylväiden kannattelema sisäänkäynnin päällinen parveke, aumattu taitekatto.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427003 Iso Villa

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	186
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1910
Säilyneisyys	rakennus vaikuttaa säilyttäneen ulkoasunsa ja lähiympäristönsä.
Arvotus	1
Lueteltavuus	h,y
Lueteltavuus, laatu	paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Broböle. Kirves-nimelläkin tunnettu talo Pigbyssä. Peräntiedon mukaan vanhan pappilan paikalla, maisemallisesti erittäin näkyvästi Boxin ja Söderkullan teiden risteyksessä sijaitseva jugendaiheita sisältävä talo lähiympäristöineen.

Kirves-nimi taloon 1600-luvulla kotivävyksi tulleen Simon Kirves-nimisen miehen mukaan. Broböle-talo merkitty Kuninkaankartastoon.

Perkiö, Eila 1982.

427004 Brokulla

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1927
Säilyneisyys	Rakennus näyttää aikakaudelleen ominaiselta.
Arvotus	1-2
Lueteltavuus	h,y
Lueteltavuus, laatu	rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Brobölen talo vastapäätä sijaitseva kaksikerroksinen, jyrkähkökattoinen asuinrakennus puistoisine pihapiireineen. Julkisivussa jugendaiheita. maisemallisesti näkyvä paikka.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427005 Grönavillan I

Sisältyy alueeseen	Hindsbyntie, Broböle
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Julkisivut, kattomateriaalit uusittu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Pienehkö satulakattoinen asuinrakennus Sipoonjoen maisemassa, näkyvällä paikalla teiden risteyksessä. T-ikkunat.

427006 Granebo

Sisältyy alueeseen	
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19040000
Säilyneisyys	Rakennusta todennäköisesti heiman laajennettu jälkeen päin. Pihapiirissä vanhan näköistä rakennuskantaa.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Asuinrakennus ja pihapiiri 1900-luvun alusta. Päärakennus leveähkö, kaksikerroksinen satulakattoinen. Julkisivussa listojen jakama pysty, vaaka, pysty-jako. Kiviperustus. Pihapiiri metsäisessä rinteessä pigbyssä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427007 Tallbacka

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19200000

Säilyneisyys RHR 1920, voi olla hieman vanhempikin. Näyttää aikakaudelleen ominaiselta.

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, satulakattoinen, poikkipäädyllinen asuinrakennus Pigbyssä. Pihapiiri, Boxin tien maisemassa.

427010 Verona

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1967

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste a

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja

Inventoija Karoliina Peräinen

Modernistien talo 1960-luvun lopulta. Kattomuoto 1950-60-luvun arkkitehtuurille ominainen.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

427011 Teira

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1800

Säilyneisyys Rakennuksia ja pihapiiriä kunnostettiin parhaillaan. Päärakennuksessa, jonka nykyilme n. 1900-luvun alkupuolelta, osin levyjulkisivu, osin vaihdettu peiterimalaudoitukseen. Tiilikatto.

Arvot 1-2

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Teiras on Pigbyn kantatiloja 1500-luvulta. Nykyisen päärakennuksen vanhimmat osat 1800-luvulta. Kaksi kuitia, keskifrontoni. Pihapiirissä hirinen navetta, luhtiaitta.

Jakamaton vielä 1866.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196

427012 Nykulla

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1921

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Boxin tien maisemaan selvästi näkyvä pihapiiri, jonka päärakennus on 1920-luvulta. Puukujanne. Suhteikas päärakennus, frontoni julkisivun keskellä.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427013 Petas

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 187

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys Pihajulkisivun ikkunat n.1950-luvulta. Kattoikkuna lisätty.

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkallishistorialliset arvot, ympäristö kokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Petas kuuluu Pigbyn kantatiloihin 1500-luvulta. Perintötaloksi lunastettu vuonna 1738. Brobölen ratsutilan oikeudet ja velvollisuudet siirrettiin Petasille. Asuinrakennus 1800-luvun lopulta. Maisemallisesti kauniissa ympäristössä, kuusiaidan ympäröimänä.

Jaettu vuonna 1790. Osat olivat yhteenliittynä 1860.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 196. Perkkiö, Eila 1982.

427016 Mannis

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 188

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1800-1900-l

Säilyneisyys Vuoden 1982 inventoinnissa mainittu a Söderkullan tiilitehtaan tiileistä tehtyä kattoa ei enää päärakennuksessa ole, katto on peltinen. Aittojen kate on edelleen tiili.

Arvot 1

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Pigbyn vanhoja kantatiloja. Leveärunkoinen päärakennus rakennettu 1800-luvun lopussa, uusittu kokonaan 1901. Vanhojen luhtiaittojen rivistö pihapiiriä reunustamassa. Hyvin säilynyt talonpoikainen pihapiiri.

Tilan historia liittyy Sipoossa voimakkaasti levinneeseen herännäisliikkeeseen. Talossa on todennäköisesti 1800-luvun alkupuoliskolla pidetty seuroja, sillä isäntä määrättiin 1839 maksamaan sakkoja luvattoman, suljettujen ovien takana tapahtuneen kokoontumisen järjestämisestä.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

427018 Rosas

Sisältyy alueeseen	Morarna
1982 inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1945
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luetellut peruste	y
Luetellut peruste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Tilakeskus jälleenrakennuskaudelta avoimen pellonmaiseman laidalla.

428001 Savijärven kartano

Sisältyy alueeseen	Savijärven kartanomaisema
1982 inventoinnin numero	249
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1860-l
Säilyneisyys	Päärakennuksessa joitain muutoksia, avovilpola, keittiösiipi purettu 1940-l. Ulkorakennuksia muokattu nykyisen käytön tarpeisiin.
Arvotus	1
Luetellut peruste	a,h,y
Luetellut peruste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, maiseman kannalta tärkeä, lähiympäristö
Inventoija	Karoliina Peräinen

jokseenkin myöhään syntynyt, 1700-luvulla suureksi kasvanut kartano samannimisen järven rannalla. Useita rakennuksia käsitävä kartanoympäristö kauniissa puuistomaisessa ympäristössä. Nykykäyttö ratsastuskoulu.

Johan Nordberg hankki haltuunsa kaikki kylän maat, ensin 1697 kantatila Ollaksen, myöhemmin Teiras-, Smeds- ja Hannussas tilat. Näin syntynyt tila periytyi sitten Ander johan Nordbergille, josta myöhemmin tuli Nordenskiöld. TTämä piti paikalla krouvia 1734 ja lisäsi torppien lukumäärää, -mm Krogentorp 1724. Puutarhaa hoidettiin 1700-luvulla huolella. Perillisest hallitsivat tilaa aina vuoteen 1768 saakka. Vanha Päärakennus sijaitsi kanalan paikalla. Sen kerrotaan olleen kolmikerroksinen. Nykyinen päärakennus on 1860-luvulta. Pohjoispäädyn keittiösiipi on purettu n. 1940-luvulla, sokkeli on edelleen paikallaan. Kartanoympäristöön kuuluu mm. tilanhoitajan asuintalo 1800-luvun puolivälistä, työntekijäin asuintalo 1900-luvun alusta, entinen puutarhurin asuintalo 1800-luvun puolivälistä ja entinen tallimiehen asunto tallin takana.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

428003 Lillstrand

Sisältyy alueeseen Savijärven kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 18000000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatuus rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Puutarhaisella paikalla sijaitseva asuinrakennus 1800-luvulta. Paikalle merkitty Lugnäsintila Senaatinkartastoon. Savijärven kokonaisuuteen kuuluva, järveen laskevat rantapellot.

429001 Björkbacka

Sisältyy alueeseen Sipoonlahden kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19000000

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatuus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Asuinrakennus, rakennettu 1900. Maisemallisesti näkyvällä paikalla Massbyn tien maisemassa, Sipoonjokeen viettävien peltojen laidalla. Kaksikerroksinen rakennus, keskifrontoni julkisivussa. Pihapiiri. Kuninkaan kartastossa läheisyyteen merkitty torppa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

430001 Skogby

Sisältyy alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	151
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	Vanhimmat osat voivat olla rhr 1920 rakennusvuotta vanhempiakin, mutta päärakennusta on peruskorjattu ja laajennettu. Tien varren aita kunnostettu asuinkäyttöön.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sijaitsee Spjutsundissa, tienmutkassa, johon on muodostunut useamman talon muodostama pieni kylä, jossa talot ulkorakennuksineen muodostavat mielenkiintoisen tiemaiseman vanhassa viljelysympäristössä.

Skogbyn kantatila jaettiin 1760 Skogby I ja Skogby II. Päärakennuksessa muutoksia. Kaksi tienvarren aittaa kunnostettu asuinkäyttöön.

430002 Skogby

Sisältyy alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Läh ympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Spjutsundissa, tienmutkassa sijaitseva talo, johon on muodostunut useamman talon muodostama pieni kylä, jossa talot ulkorakennuksineen muodostavat mielenkiintoisen tiemaiseman vanhassa viljelysympäristössä. Kiinteistön päärakennus ehkä ehkä parhaiten säilynyt kokonaisuuden osa.

Skogbyn kantatila jaettiin 1760 Skogby I ja Skogby II.

Perkkiö, Eila 1982.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

430003

Storsmeds

Sisältyy alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Skogby-Storsmeds
Arviotu valmistumisaika	1946
Säilyneisyys	Päärakennus 1940-luvulta peruskorjattu.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Storsmeds on Spjutsundin nuorin kantatila, joka perustettiin kylän eräalueesta 1670-luvulla. Jakamaton 1866. Sijaitsee Skogbyn taloja vastapäätä, osana paikalle sijoittuvaa kylämaista keskittymää. Pihapiiri, tilinavetta.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 192. Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund

430004

Spjutsundin paloasema

Sisältyy alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arviotu valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Spjutsundissa, kuten suurimmassa osassa Sipoon kylä, on oma vapaapalokuntansa. Spjutsundissa tehdään yhteistyötä Porvoon puolella sijaitsevan naapurikylän Svartbäckin kanssa. Palokunnan talo on vaatimaton pieni rakennus tie- ja pellomaisessa näkyvällä paikalla.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund

430007 Spjutsund, maatalousrakennus

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Suuri maatalousrakennus Spjutsundin kylän tiemaisemassa näkyvällä paikalla. Perustettu graniittipaasille.

430008 Björnbacka.

Sisältyy alueeseen

Spjutsundin viljelymaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1944

Säilyneisyys

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste a,y

Luettelointiperuste, laatu rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Tiemaisemassa näkyvällä paikalla sijaitseva jälleenrakennuskauden tilakeskus. Metsittyä kumpu peltojen keskellä. Päärakennus hyvin säilyttänyt rakennusaikaisen asunsa.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö - ja rakennusperintö selvitys kohteet

430009

Kitas

Sisälty alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	146
Lähiympäristö	Kitas
Arvioitu valmistumisaika	1900-l
Säilyneisyys	Kitasin kokonaisuus ja siitä muodostunut pinei kylä on harvinaisen hyvin säilyttänyt n. 1930-luvun ilmeensä.
Arvot	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, ympäristökokoalaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,r
Inventoija	Karoliina Peräinen

Spjutsundin kantaila, mainittu 1543. Kolmen talon muodostamaan, kyläaukion ympärille ryhmitetty talonpoikaiskylään kuuluva talo, joka on erittäin hyvin säilyttänyt perinteisen asunsa ja kylämaisemansa. Vanhaa puustoa, useita piharakennuksia. Maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti erittäin arvokas kokonaisuus.

Kitas (Kitts jaettiin 1801 Kitts ja Sjököllä. Senaatinkartastossa tilan alueelle on asuinrakennusten lisäksi on merkitty mylly. Kiinteistöillä pääarakennuksen lisäksi toinen asuinrakennus sekä useita maatilaan liittyviä ulkorakennuksia.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 193. Perkkio, Eila 1982.

430010

Nygård II

Sisälty alueeseen	Spjutsundin viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Kitas
Arvioitu valmistumisaika	1920
Säilyneisyys	RHR 1920, saattaa vanhimmilta osiltaan olla vanhempikin.
Arvot	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,m
Inventoija	Karoliina Peräinen

Sjököllasta erotettu, alunperin Kitasin kantatilaan kuulunut tila. Kuuluu Kitasin kokonaisuuteen. Sjököllan entinen päärakennus. Vanhaa rakennuskantaa, ulkorakennuksia vanhoja lehtipuita. Maisemallisesti kaunis kokonaisuuden osa.

Kaksi vanhaa asuinrakennusta. Toinen Sjököllan vanha päärakennus, Kitasin päärakennuksen läheisyydessä, pitkänomainen, satulakattoinen rakennus. Toinen alempana.

Sjöholm Odén 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund. Perkkio, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

430011

Solkulla

Sisältyy alueeseen	Spjutsundin viijelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Kitas
Arvioitu valmistumisaika	1996
Säilyneisyys	Paikalle rakennettu uudempiä asuinrakennuksia.
Arvotus	2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Kitasin kokonaisuuteen, Kitasista jaettuun tilaan kuuluvia suurehkoja talousrakennuksia sekä uudempi pienehkö asuinrakennus.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund. Perkkiö, Eila 1982.

431001

Svartböle

Sisältyy alueeseen	Svartbölen kulttuurimaisema
1982 Inventoinnin numero	155
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1852, 1912
Säilyneisyys	Päärakennus säilyttänyt tyypillisen ulkoasunsa. Lähiympäristössä nykyiseen elinkeinoon liittyviä muutoksia. Pihapiiriin kuuluneita rakennuksia jäljellä.
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Leveärunkoinen, rakennusajankohdalleen 1800-luvun lopussa tyypillinen tilan päärakennus pihapiireineen Keravan-Myyraksen tien risteyksessä, tiemaisemaan hyvin näkyvällä paikalla.

Tila jaettiin 1850-luvulla. Vanha päärakennus sijaitsi ylempänä mäellä. Nykyinen päärakennus rakennettu jaon jälkeen. Kertomuksen mukaan talossa asunut eläinlääkäri ottanut salissa vastaan mm. hevosia, joiden kavionjäljet ovat jättäneet koloja lattiaan.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

431002 Svartböle

Sisältyy alueeseen Svartbölen kulttuurimaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1887

Säilyneisyys Lisäksi korjauksia.

Arvotus 1

Luettelointiperuste a,h,y

Luettelointiperuste, laatu rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, m

Inventoija Karoliina Peräinen

Kantatilan osa. Päärakennuksen vanhimmat osat ovat 1800-luvun loppupuolelta, mutta nykyinen asu tyyliiltään jugendia. Puutarhainen pihapiiri, ulkorakennuksia. Naapurissa Svartbölen toinen päärakennus.

Jaettu n. 1855 Svartböle I ja Svartböle II.

Sipoon pitäjän historia vuoteen 1868, s. 204

432001 Salpars

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-l

Säilyneisyys RHR-rakennusvuosi 1960, näyttää vanhemmalta.

Arvotus 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Tilakeskus maisemallisesti erittäin näkyvällä paikalla sijaitseva idyllinen kokonaisuus. Päärakennus leveähkörunkoinen, mansardikattoinen, poikkipäädyllinen rakennus. Vanhaa puustoa, puutarhainen pihapiiri, pellon laidalla.

Tila jaettu Thomasas tilasta ehkä jo 1800-luvulla ja seitsemästä Thomasaksen osasta tänä päivänä suurin.

Sjöholm Odin 2003: Ortnamn i Sibbo. Nevas, Träsk

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

432003 Träskbyskolan

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 132

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1925

Säilyneisyys Rakennusta on laajennettu jatkamalla poikkipäätysiipeä. Joitain muutoskia yksityiskohdissa, alkuperäisiä ikkunoita jäljellä.

Arvotus 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikkalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Nykyinen kokoontumistila on entinen Träskin kansakoulu. Tyypillinen, jugendaiheinen ulkoasu. Koulun alkuperäinen suunnitelma Byggnads & transportaktiebolagetin J. H. Blomqvistin (tyyppi)piirustusten mukaan.

Perkkiö, Eila. 1982. Sjöholm Odin 2003: Ortnamn i Sibbo. Nevas, Träsk.

432005 Ollas

Sisältyy alueeseen

Byträsk Ollas

1982 Inventoinnin numero

Läh ympäristö

Träskby, Senaatinkartastoon merkitty kyläalue.

Arvioitu valmistumisaika 1920

Säilyneisyys

RHR 1920. Päärakennusta peruskorjattu.

Arvotus

2

Luettelointiperuste

h,y

Luettelointiperuste, laatu

paikkalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Ollas on yksi Träskbyn kylän neljästä kantatilasta, joiden historia ulottuu 1500-luvulle. Päärakennuksen vanhimmat osat voivat olla rhr-vuotta 1920, mutta rakennusta on peruskorjattu. Vanhoja talousrakennuksia, tilinavetta, aittoja. Kiviaita.

Ollas, jaettu 1740 Ollas ja Johannesberg

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 192. Sjöholm Odin 2003: Ortnamn i Sibbo. Nevas, Trä

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

432006

Mattas

Sisältyy alueeseen	Nevasjoen viljelymaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	Uudenmaan arvokkaat perinnemaisemat, Mattaksen lammaslaidun sekä Nevaksen jokimaisema
Arvioitu valmistumisaika	1945
Säilyneisyys	Päärakennus näyttää aikakaudelleen tyypilliseltä, lähiympäristöä hoidetaan lammaskäytönä.
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja,paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Mattas kuuluu Nevasin kantatiloihin. Sijaitsee maisemallisesti kauniilla paikalla, mäenrinteessä Mattaksen laidunnittujen yläpuolella. Nykyisen päärakennuksen on suunnitellut 1945 arkkitehti Olle Kronstedt.

Jaettu Mattas ja Ronas 1800. Isojaon aikaan 1774 ollut n. 173 ha kokoinen

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 192

433001

Östersundomin kartano

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	101b
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1873
Säilyneisyys	Säilynyt kartanomiljö. Navetta palanut 1980-luvulla, jolloin katto uusittiin Varti-levyllä. j
Arvotus	1
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	arkkitehtuurin korkeatasoista, suunnittelija, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava,tärkeä maamerkki
Inventoija	Karoliina Peräinen

Arkkitehti Theodor Deckerin suunnittelema kartanon päärakennus kartanoympäristöineen. Sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaan alueen kulttuurisena ja maisemallisena dominanttina vanhan Porvoontien maisemassa.

Kartanon päärakennus on uusrenessanssipiirteinen. Sen rakenne on Suomen oloissa poikkeava pystyhirsirakenne. Sipoossa tietävästi ainoastaan Söderkullan kartanon Vita Villanissa on käytetty samaa rakennustekniikkaa. Kartanon sivurakennus on todennäköisesti rakennettu 1840. Suuri Waldemar Aspelinin suunnittelema kalkkitalinen tallirakennus vuodelta 1915. Kalustovaja ristikkorakenteinen. Navettaa laajennettiin 1887 saven ja kanervan sekoitusta apuna käyttäen. Myllyjoen varressa. Kartanolle johtava puukujanne. Kartanopuutarha.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

433002

Karlvik

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1-2
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Östersundomin kartanoon kuuluva tila. Nykyisin hevostila.

433003

Lass-Bengts

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	101c
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1911-201
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h,y
Luettelointiperuste, laatu	paikallishistorialliset arvot, maiseman kannalta tärkeä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Periäinen

Entinen Lass-Bengtsin kantatila. Ollut Östersundomin kartanon augmenttitila, liitetään kartanoon 1888. Sipoon paikallishistoriaan ja Östersundomin kartanon kokonaisuuteen oleellisesti liittyvä tila.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 187. Perkkö, Eila 1982.

433004 Östersundomin kartano, laituri ja uimahuone

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arviot valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvot 1-2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu paikalishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä, maiseman kannalta merkittävä

Inventoija Karoliina Periäinen

Östersundomin kartanon laituri ja uimahuone liittyvät kartanokokonaisuuteen.

433005 Östersundomin kappelikirkko

Sisältyy alueeseen Östersundomin kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero 100

Lähiympäristö Kuuluu VAT alueeseen.

Arviot valmistumisaika 1754

Säilyneisyys

Arvot 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, laatu

Inventoija Karoliina Periäinen

Sipoon saariston ja rannikon asukkaiden tarpeisiin 1754 rakennettu puinen kappeli, joka liittyy oleellisesti Östersundomin kartanon vaiheisiin. Nykyinen ulkoasu 1800-luvun lopusta. Hyvin säilynyt, maisemallisesti, rakennushistoriallisesti erittäin arvokas kirkkorakennus, joka oleellisesti liittyy niin Sipoon kuin pääkaupunkiseudunkin historiaan.

Ensimmäisen kerran kirkko on merkittynä kartassa 1690. Paikalle rakennettiin uusi kirkko 1750-luvulla. Paikalla olleen entisen kirkon sanottiin olleen ikivanha ja romahtamaisillaan. Kappelikirkko on oleellisesti liittynyt Östersundomin kartanon vaiheisiin ja on mahdollista, että sen on rakennuttanut joku kartanon omistajista. Kartano on joka tapauksessa luovuttanut maistaa kirkon rakennuspaikaksi "Prästhomenin". Sipoon kylistä Östersundom, Husö, Gumböle ja Kärrby osallistuivat kappelin ylläpitoon. Tämän lisäksi seurakuntaan ovat kuuluneet muutamat Helsingin itäiset kylät. Kappeli on muodoltaan nurkista viistetty suorakaide, läntistornillinen puinen kirkollinen rakennus. Korjauksissa 1890-luvulla kirkko vuorattiin ja sen läntistorni sai entistä terävämmän ja korkeamman muodon. Sakaristo sijaitsee koillisnurkassa. Sisäkatossa on sämikäskin puuholvaus. Kellot ovat Tukholmassa vuosina 1755 ja 1773 teetetyt. Fabian af Enehjelm 1803 teettämää kelloa säilytetään Östersundomin kartanossa.

Perkkiö, Eila 1982.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

433006 Kyrkokvarter

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19010000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Östersundomin kappelin kokonaisuuteen kuuluva pienehkö asuinrakennus aivan kappelin naapurissa. Rakennus kokenut joitain muutoksia, mutta kokonaisuuden kannalta tärkeä.

433007 Rönnbacka

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19300000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Kaksi 1930-luvun asuinrakennusta Östersundomin kappelin läheisyydessä. Rakennuksia on muuteltu, mutta sijoittuvat yhdessä naapurikiinteistön kanssa riviin rajaamaan kappeliympäristöä.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

433008 Talludd

Sisältyä alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1938
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laikeimus	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

1930-luvun asuinrakennus Östersundomin kappelin läheisyydessä. Rakennusta on muuteltu, mutta sijoittuu yhdessä naapurikiinteistön kanssa riviin rajaamaan kappeliympäristöä.

433009 Julabo

Sisältyä alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1952
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laikeimus	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Periäinen

Rapattu, satulakattoinen asuinrakennus Östersundomin kappelille johtavan tien varrella. Ajalleen tyypillinen talo maisemakokonaisuuden osana.

Spoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

433010 Lass-Malmas

Sisältyy alueeseen Östersundomin kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1928

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste h,y

Luettelointiperuste, laatu arvo rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Lass-malmasin tila Östersundomissa. Pääosa rakennuskannasta on uutta, mutta tilaan kuuluu mm. rapattu, mansardikattoinen pinehkö rakennus kappelille johtavan tien varrella, sekä toinen puuvuorattu asuinrakennus.

433011 Tallbacka

Sisältyy alueeseen Östersundomin kartanomaisema

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1936

Säilyneisyys

Arvot 2

Luettelointiperuste y

Luettelointiperuste, laatu arvo ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,

Inventoija Karoliina Peräinen

Kaksikerroksinen, leveärunkoinen, mansardikattoinen asuinrakennus Östersundomissa lähellä vanhaa koulurakennusta. Ajalleen tyypillinen.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys kohteet

433012 Villan slottet

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	19200000
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	y
Luettelointiperuste, laatu	ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä,
Inventoija	Karoliina Peräinen

Villan slottet, RHR 1920 Lass Malmasin vieressä sijaitseva suurehko huvilamainen asuinrakennus. Joitain muutoksia, mutta edelleen merkittävä kappelleille johtava tien kokonaisuutta. Jugendpiirteitä.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 187

433014 Trekanten

Sisältyy alueeseen	Östersundomin kartanomaisema
1982 Inventoinnin numero	
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	1900-luvun alku
Säilyneisyys	
Arvotus	2
Luettelointiperuste	a,h,y
Luettelointiperuste, laatu	rakennusaikansa hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä
Inventoija	Karoliina Peräinen

Entinen koulurakennus, nykyinen lasten päiväkotia. Jugend-vaikutteinen. Alkuperäinen ilme muuttunut sisääntulojulkisivun laajennuksen seurauksena.

Sipoon kunnan kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys,kohteet

433018 Rödje-Fants

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero 102

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1793

Säilyneisyys

Muutoksia 1920-luvulla, jolloin sisäänkäynti siirrettiin, tuvasta erotettiin kamari, keittiön päätyyn tehtiin sisäänkäynti. Rakennusta myös korotettiin ja yläkertaan tehtiin huoneita.

Arvotus

1-2

Lutetointiperuste

a,h,y

Lutetointiperuste, laatu

rakennusaikansa hyvä edustaja,rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, maiseman kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Vanha kantatila Rödje-Fants, jaettu 1790. Asuintalo vuodelta 1723, nykyinen jugenpiirteinen ulkoasu 1923. Porvoontien maisemaan näkyvällä paikalla sijaitseva rakennushistoriallisesti arvokas päärakennus.

Tietävästi Östersundomin kylän vanhin maatila.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868. I osa, s. 187.Perkkiö, Eila 1982.

433021 Fants II

Sisältyy alueeseen

1982 Inventoinnin numero

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 19620000

Säilyneisyys

Päärakennusta on laajennettu. Uudempiä ulkorakennuksia.

Arvotus

2

Lutetointiperuste

a

Lutetointiperuste, laatu

omaleimainen

Inventoija

Karoliina Peräinen

Monimuotoinen, monikerroksinen maatilarakennus. Päärakennus jyrkkäkattoinen, puuvuorattu asuinrakennus. Tien varrella rapattu tilikattoinen asuinrakennus.

876088 Nybro, Nikkilän sairaala-alue

Sisältyy alueeseen	Nikkilän asema, Iso Kylätie ja asuinalueet
1982 Inventoinnin numero	0
Lähiympäristö	
Arvioitu valmistumisaika	
Säilyneisyys	
Arvotus	1
Luettelointiperuste	h
Luettelointiperuste, laakemus	käyttötarkoituksen liittyvät arvot
Inventoija	Karoliina Periäinen

1-aukkoinen teräspalkkisilta. Joen virtaus NNE-SSW suuntainen. Puukansi, SSW-puolella puinen jalkakäytävä. Sillalla maalatut teräskateet, penkereillä galvanoidut teräskateet. Suurista hakatuista kuutiomaisista lohkeista alun perin kylmämuuratut.

Suuri rantatie, Tiemuseon julkaisuja 7, Tapio Salminen, Tielaitos 1993.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3906

Käringholmen

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

ennen vuotta 1860

Säilyneisyys

Rakennusta laajennettu 1910 ja 1928

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ikä, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

"Ehrströms villa". Huvilan alku on rakennettu ennen vuotta 1860, mahdollisesti Parisin tilalla Kallbäckissä. Siirretty saarelle jäätä pitkin 1860-luvulla ja laajennettu.

Kaksikerroksinen puuvuorattu, hirsirakenteinen huvila, jossa satulakatto. Avoveranta. Huvilaa on pidennetty 1910 ja rakennettu kattolyhtykkuna. Avoveranta lisättiin 1926. Pohja oli alkuaan neliosainen, nykyisin neljä huonetta ja keittiö alakerrassa, yläkerrassa kaksi huonetta. Huvilassa oli ennen vuotta 1917 kolme kaakeliuunia, jotka edelleen ovat jäljellä. Nykyasussaan Stora Käringholmenin saarella huvila näyttää suhteikkaalta. Muita rakennuksia: aitta, ulkokuone sekä talviasuttava, sähkölämmitetty "sportstuga", rakennettu 1960. Ympäristö kalliota, korkea kataja, ei puutarhaa. Saarella lehmät vapaana laitumella vielä 1920-luvulla.

Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Inger Ehrström 1991: Käringholmen

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3903

Maiholma

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Huvilaan kuuluva puisto, entinen puutarha

Arvioitu valmistumisaika

1900

Säilyneisyys

Huvila on talousrakennuksineen on säilynyt alkuperäistä vastaavassa tilassa. Restauraointisuunnitelma tehty, arkkitehtiina Merja Häsänen

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, takemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

"Villa Majholmen". Huvilan rakennutti pankinjohtaja Emil Schybergson Hitästä vuonna 1900. Suunnittelija luultavasti arkkitehti. Kaksikerroksinen hirsirakenteinen, puuvuorattu huvila. Päädyssä poikittain avoveranta.

Huvila on uusrenessanssia. Sen alkuperäinen väritys oli beige, listat tummanruskeat. Nykyisin huvila on valkoiseksi maalattu. Poikittaista avokuistia kannattelee paripilarien rivistö, joiden kapiteelien yksityiskohdat samoin kuin päätykolmion konsolit muistuttavat 12 vuotta aiemmin rakennettua Viksundia. Alakerrassa neljä huonetta ja keittiö, yläkerrassa kolme huonetta. Alkuperäinen väritys sisätiloissa. Toimivat alkuperäiset kaakeliuunit, puuliesi kupuineen tallella. Vanhoja piharakennuksia: eläinsuoja (nykyisin aitta)suuri leikkimökki, jota käytetään asuinpaikkana, maakellari. Huvilaan kuului myös näkötorni, mutta se on purettu, samoin kuin saaren ainoa suuri yhteyslaituri. Lähiympäristössä suuri ruohokenttä sekä omenapuita ja viinimarjapensaita. Aiemmin suuri puutarha, lehtiä ja kanoja. Kaksi suurta saamia huvilan lähellä. Hekkaranta. Kiinteistö on jaettu viiteen osaan 1950-luvulla.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3807 Hällebo

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1907

Säilyneisyys

Rakennettu laajentamalla. Modernisoitu ja lisäeristetty 1969, ulkonäkö säilynyt.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Vanha asuinpaikka v. 1873. Apteekkari Paul Elmgrenin laivuri Sundmanin leskeltä ostamalleen tontille rakennuttama huvila vuodelta 1908. Suunnittelija ei ole tiedossa. Huvila rakennettu alkuperäisen mökin ympärille yksinkertaiseen klassisistiseen tyyliin.

Huvila on kaksikerroksinen puuvuorattu hirsihuvila, jossa on satulakatto. Lasitettu veranta lisätty myöhemmin. Alakerrassa kaksi huonetta ja keittiö, yläkerrassa kaksi huonetta. Huvilaa modernisoitiin ja lisäeristettiin 1969. Kaakeliuunit ovat hyvässä kunnossa. Paul Elmgrenin suunnittelempia huonekaluja. Juokseva vesi. Muita rakennuksia: Pienempi huvila, rakennettu 1920-21, sauna, venevaja, uimahuone (siirretty), aitta 1960-luvulta. Yhteyslaituri ja jääkellari purettu. Huvilaan kuulunut suuri keittiöpuutarha ja istutukset nykyisin ruohikkona istutuksineen. Lehmuksia, tammi, hopeapaju.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

3806 Bergbo II

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1860

Säilyneisyys

Torpaa laajentamalla rakennettu huvila, mm. 1927

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Vanha asuinpaikka v. 1873. Herra Winterin rakennuttama huvila n. vuodelta 1914. Huvila on todennäköisesti rakennettu laajentamalla vanhaa mökkiä.

Mm. Handelskillein puheenjohtaja omana aikanaan toimineen C. A. Gustavsonin omistukseen huvila siirtyi 1917. Huvila on kaksikerroksinen puuvuorattu hirsihuvila, jossa on satulakatto. Alakerrassa kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa kolme huonetta. Lisäsiipi rakennettiin ja veranta lasitettiin 1927. Keittiössä kaupan tiski: alkuperäinen mökki toimi väliaikaisesti kauppana ennen vuotta 1912. Vanhoja rakennuksia ympäristössä: Venevaja, jossa vierashuone ("Notstugan"), palvelusväen asunto ("Lillstugan"), saman katon alla puuliiteri toimii nykyisin saunana. Vanha sauna purettu, ulkokuussi, jossa kolme reikää, jääkellari. Uusi uimahuone rakennettu 1968.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3801 Ekbacken

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Sandholmenin hiekkakuopat

Arviotu valmistumisaika

1914

Säilyneisyys

Rakennus on pääosin rakennusajankohdansa asussa. Vähäisiä muutoksia 1960-l:lla

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennusajankohdansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

Huvilan suunnitteli Alexander (Axel) Mickwitzin Baltian saksalainen isä, joka olin tuohon aikaan toimessa insinöörinä Helsingin rakennuskonttorissa. Sen rakensivat Martinin veljekset vuonna 1914. Huvila on kaksikerroksinen ja mansardikattoinen.

Huvila on hirsirakenteinen ja puuverhoiltu. Sen esikuvaksi mainitaan Tukholman Äppelvikenin huvilat. Siinä on ensimmäisessä kerroksessa kaksi huonetta ja keittiö, toisessa kolme huonetta. Kaakeliuunit on uudistettu, puuliesi kupuineen jäljellä. Sisätilassa käsittelemättömät hirsiseinät. Pienempiä muutostöitä tehtiin 1960-luvulla. Rakennus on nykyisin sähkölämmitetty ja siinä on juokseva vesi. Se on punaiseksi maalattu, mustat listat ja katto, vihreät ikkunankarmat. Huvilaan kuuluu vanha hirsitupa "Olivian tupa" Krämaröarneilta, vanha hirsisauna ja rantahuone. Lähiympäristössä suuret, spoon saariston kulttuurihistoriasta kertovat, nykyisin metsittyneet hiekanottokuopat, josta otettiin hiekkaa kuljetettavaksi Helsingin rakennustyömaille. Aiemmin 150m2 puutarha.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2,

3610 Stensvik

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stuguvikenin satamapoukama

Arviotu valmistumisaika

1800-l

Säilyneisyys

rakennus vaikuttaa ajankohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

1800-luvulta peräisin olevassa rakennuksessa toimi Sundbergin kauppa Bergarholmenissa 1933-1940-l:n lopulle.

Odin Sjöholm 2001: Handel och hendelsmän i Sibbo, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatin kartaston 1873 digitointi, RHR 20030806

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3609 Solberg I

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stuguvikenin satamapoukama

Arvioitu valmistumisaika

1800-1900-luvun vaihe, osia voi olla 1873

Säilyneisyys

Toista rakennusta on laajennettu useaan otteeseen

Arvotus

1

Lueteltujen peruste

H, Y

Lueteltujen peruste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, ikä, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Rinteessä kaksi vanhaa taloa, toinen alun perin 1800-luvun alusta, mahdollisesti tätäkin vanhempi. 1770-luvun Kuninkaankartaston digitoinnissa paikka määritelty luokkaan "erikoinen". Vuonna 1873 paikalla ollut torppa.

Toista rakennusta on laajennettu alkuperäisestä, todennäköisesti useaan otteeseen.

Toiseen on rakennettu tulisija ja piippu jälkikäteen rakennuksen ulkopuolelle. Talot sijaitsevat korkeahkolla näköalapaikalla. Sireeniatojen ympäröimiä nykyään.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-I digitointi, Museovirasto: Senaattikartaston 1873 digitointi, RHR 20030806

3602 Björkudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Puutarhalaakso

Arvioitu valmistumisaika

1908

Säilyneisyys

Rakennusta on laajennettu tyypilliseen tapaan.

Arvotus

1

Lueteltujen peruste

H, Y

Lueteltujen peruste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Laivuri Artur Sundbergin vanha päärakennus. 1900-luvun alussa rakennettu saaristolaistalo, jota on laajennettu myöhemmin.

Lisäksi kesämökki.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Väestörekisterikeskus: RHR2003

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3601 Ängsudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiäristö

Puutarhalaakso

Arvioitu valmistumisaika

1918

Säilyneisyys

Rakennus on hyvässä kunnossa. Alkuperäisen kivijalan ja laajennuksen ero näkyy.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

1918 rakennettu saaristolaitalo, jota on laajennettu myöhemmin. Hirsinen, puuvuoraus. Nuorempi rakennus rak. 1964, päällystetty mineriittilevyin.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, RHR2003

3508 Holmgård

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiäristö

Arvioitu valmistumisaika

1937

Säilyneisyys

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A, H

Luettelointiperuste, tarkemus

arkkitehtiuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

9/15/2004

Arkkitehti Erkki Huttusen vuonna 1937 suunnittelema, valokuvaaja Rafael Roosin rakennuttama funkishuvila korkealla Möholmnein kalliolla. Edustaa aikansa suunnitteluhanteita.

Huvila on rankorakentien nk. insuliittitalo, kokeileva omana aikanaan. Vaakalaudoitus, punaiseksi maalattu, kuten alun perinkin. Huvilassa on nykyisin kolme huonetta ja keittiö. Aiemmin neljä pientä makuusoppea, jotka on korjauksen yhteydessä yhdistetty. Lisäksi sauna ym rakennuksia.

Eva Packalén/Sibbo Skärgård, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3504

Hannelind

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiäristö

Kallionen, jyrkähkö rinne

Arvioitu valmistumisaika

1916

Säilyneisyys

Rakennus on hyvässä kunnossa

Arvot

1

Luettelointipäuste

A, H

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/15/2004

Laivuri Karl Frans Lindroosin asuintila, ostettu 1915. Suhteikas asuinrakennus valmistui 1916. Rakennus on nykyisin satulakattainen, peiterimalaudoituksella vuorattu. Perustettu kivi- ja laakeille.

Hannelindiin kuuluivat alun perin myös naapurikiinteistöt.

Eva Packalén 2002: Möholmens historia.

3502

Mögården

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiäristö

Kallionen mäenlaki

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennus on alkuperäistä vastaavassa kunnossa

Arvot

1

Luettelointipäuste

A, H

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/15/2004

Kirvesmieheksi kouluttautuneen Sven Lindroosin v. 1945 rakentama oma talo kallion laella. Lisäksi aittarakennus. Edustava esimerkki aikakautensa rakentamisesta. Valkoinen, vihreät listat.

Karl Frans Lindroosin tilasta lohkottu 1976.

Eva Packalén 2002: Möholmens historia, RHR 20030806

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3501 Georgineholm

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1800-l -

Säilyneisyys Rakennusta on laajennettu, mutta laajennukset saaristolle tyypillisiä, rakennushistoriaan kuuluvia

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 9/15/2004

Lökören. Kaksikerroksiseksi mansardikattoiseksi rakennukseksi laajennettu entinen torppa, joka on siirretty paikalle Skyttenskäristä. Rakennushistoria luettavissa julkisivuista. Lisäksi piharakennuksia.

Lökörenin ensimmäinen asukas 1890-luvulla oli kalastaja Emil Grönholm, jonka torpparisopimus Skyttenskäriässä sanottiin irti, kun saari myytiin huvilakäyttöön. Grönholm siirsi myös torpparakennuksensa. Saaressa ollut pirtukätköjä.

Eva Packalén 2002: Möholmens historia, RHR 20030806

3402 Villelä

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys Laajennettu

Arvotus 1

Luettelointiperuste H

Luettelointiperuste, tarkemus rakennushistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen 9/9/2004

Vanha torpparaekennus 1800-luvulta, jota on laajennettu. Sijaitsee korkealla kaliolla. Alapuolella jo 1800-luvulla pelto, Komsalön 1873 asuinpaikka sijaitsi siellä. Vanhin osa rakennuksen keskellä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3401 Nallela

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A, H

Luettelointiperuste, tarkemus arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen 9/9/2004

Arkkitehti Toivo Jäntin vuonna 1965 suunnittelema loma-asunto kuvastaa aikansa suunnitteluihanteita. Jyrkän rinteen suuntainen, tasakattoinen, kattoena turve. Koko julkisivun levyistä terassia kannattelevat jyrkät puhelinpylväät.

Arkkitehti Toivo Jäntti oli mm. toinen Olympiastadionin suunnittelijoista, Yrjö Lindgrenin ohella. Suuren töiden lisäksi suunnitteli useita lomarakennuksia sekä tyyppimökkejä, mm. Puutalo Oylle.

<http://www.archinform.net/arch/1763.htm?ID=77orccx7QflMbMSi>, KP: Heikki Ratian haastattelu 21.10.2004

3304 Orr-Örn

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1937

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A, Y

Luettelointiperuste, tarkemus aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, läh ympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

1930-luvulla rakennettu, funktionistista arkkitehtuuria edustava huvila. Rannassa sauna samalta ajalta.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3303 Brobergs

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arviot valmistumisaika 1890-l

Säilyneisyys korjattu 1960-luvulla, mm. koristesahaukset poistettu

Arvotus 1.

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, taakemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen

Huvila on rakennettu 1890-luvulla. Sen suunnittelija on tuntematon. Rakennuttaja pastori ja rehtori Karl Teodor Broberg. Huvila on kaksikerroksinen ja siinä on torni.

Rakennettu 1800-luvun huvilatyyliin. Toisessa päädyssä on torni, joka on mahdollisesti rakennettu myöhemmin. Huvilassa on satulakatto, se on hirsirakenteinen ja puuverhoiltu keltaisella paneelilla. Listat ovat valkoiset ja katto punainen peltikatto. Kuistin koristesahaukset ovat suureksi osaksi poistettu 1960-lvun korjauksessa. Osia vanhasta pärekatoista on nykyisen peltikaton alla. Huonekorkeus ensimmäisessä kerroksessa on 3,10m. Kolme kaakeliuunია on säilynyt samoin vanha puuliesi. Vanha vesijohto kulki vesisäiliöstä sinkkiammeeseen, nykyisin vesi tulee kaivosta. Huvilaan kuuluu lisäksi sauna (1960) ja lato. Yhteyslaituria ei enää ole. 1800-luvulla saarella oli torppa. Ympäristöön kuului aiemmin puutarha, syreenipensaineen. Vanhoja puita: kaksi tammea, jalava ja lehmus.

3203 Ängesholmen

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arviot valmistumisaika 1884

Säilyneisyys rakennusta on kunnostettu ja laajennettu, viimeksi vuonna 2000. Ikkunat osin uusittu.

Arvotus 1

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, taakemus rakennusajankohtansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Ängesholmenilla sijaitsevan, vuonna 1884 rakennetun huvilan suunnittelija on tuntematon, mutta huvilan rakennutti Petrus Nordmann. Huvila on kaksikerroksinen, satulakattoinen ja siinä on avoveranta.

Huvila on kaksikerroksinen, satulakattoinen hirsirakennus, joka on puuvuorattu. Se on nykyisin väriltään vaalean vihreä, listaukset ovat valkoisia. Huonekorkeus on suuri. Alkuperäistä kalustusta jäljellä. Kaksi kaakeliuunია ja puuliesi. Huvila siirtyi useamman omistajanvaihdoksen jälkeen 1917 Walter Laurénin omistukseen. Vuonna 2000 huvilaa kunnostettiin, rakennettiin kodinhoitosiipi. Verannan päällä on lasitettu parveke. Ennen huvilaa saarella asui 1800-luvulla torppari Hagelberg. Vanha torppa 1700-luvulta on yhä jäljellä ja toimii vierasmajana. Hirsisauna on rakennettu 1979, sen lisäksi venevaja, kanala, rantahuone, leikkimökki. Yhteyslaituri ei ole enää jäljellä. Rantaniitty ja aiempi puutarha ovat nykyisin ruohikkona pensaineen. Vanhoja puita: tammi, kaksi lehtikuusta ja torpan takana lehmusmetsikkö.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3201 Granudd

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-luvun alku

Säilyneisyys

Arvot 1

Luetelointiperuste H,Y

Luetelointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Insinööri Gottfrid Strömbergin huvila Takvedaholmenin itärannalla. Satulakattoinen, kaksikerroksinen. Poikki pääty, parveke, lasikuisti sekä erkkeri. Puutarha.

3110 Måsvik

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika Naapurikiinteistöillä uutta rakentamista.

Säilyneisyys

Rakennus ja lähiympäristö säilyttäneet perinteisen ilmeensä.

Arvot 1

Luetelointiperuste A,H,Y

Luetelointiperuste, taikemus rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttö tarkoitukseen liittyvät arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 12/12/2004

Söderkullalandetin 1920-luvulla asuttu paikka, tuolloinen omistaja Axel Lindström. Keltainen suhteikas päärakennus puutarhan ympäröimänä. Pystylaudoitu, kivijalka. Omenapuita.

Eva Packalen/Sibbo Skärgård, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3109 Söderbacka

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arviot valmistumisaika

1920, todennäköisesti vanhempi

Säilyneisyys

Rakennuksia on kunnostettu lähiakoina. Alueelle siirretty vanhoja rakennuksia

Arvot

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Kuninkaankartastossa 1770-luvulla paikalle merkitty torppa. Vanha asuinpaikka, Söderkullalandetin 1920-luvulla asuttu paikka. Paikka luonnonkaunis, pihalla kallio, rakennukset ovat hyvin hoidettuja. Kaunis kokonaisuus.

Lähimpänä rantaa tumman ruskeaksi maalattu paritupa-tyyppinen pitkänomainen rakennus, mahdollisesti muualta siirretty sekä pieni aitta, muualta tuotu. Söderbackan päärakennusta ympäröi aita, pihalla pidettäneen kesällä lampaita. Päärakennus on RHR rekisterissä 1920 rakennetuksi merkitty, todennäköisesti vanhempi. Rakennuksessa on jyrkävä kivijalka, muraattu muotoilluista luonnonkivistä. Pystylauditus, punamullattu, valkoiset listat. Laajennettu myöhemmin. Kaksi pitkänomaista vanhaa piharakennusta, jossa mm. eläinsuojat. Pihalla komea vaahtera, ruohokenttä, sekä luonnonkallio. Kiinteistön alueelle, kauemmaksi pellon perälle pystytetään uutta rakennusta vanhoista hirsistä. Samalla paikalla myös vanha kaksikerroksinen lato, lomakäytössä.

Museovirasto/Kuninkaankartaston 1770-luvun digitointi; Eva Packalen/Sibbo Skärgård, RHR

3108 Simsalön renkitupa

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Dyviken, pellot, korkea metsä

Arviot valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennus on siirretty nykyiselle paikalla Simsalöstä.

Arvot

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Simsalön renkitupa "Mossängen", rakennettu 1800-luvun alussa. Siirrettiin nykyiselle paikalleen 1962. Sijaitsee pellon perällä, pitkänomainen rakennus. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982 kohde nro 7.

Eila Perkkiö:Sipoon kunta, rakennuskulttuuri. Inventointi 1982. Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Selma Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3107

Villa Solvik

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1892

Säilyneisyys

Huvila on hyvin säilynyt, muutoksia 1936

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Professori Gustaf Nyströmin suunnittelema uusrenessanssivuila, rakennettu 1892, rakennuttaja prof. Hugo Holsti. Suojeltu Norrkullalandetin-Söderkullalandetin rantakaavassa.

Huvila sijaitsi alun perin pienellä saarella, joka sittemmin täyttämällä yhdistettiin mantereeseen. Se edustaa uusrenessanssia ja on kaksikerroksinen puuhuvila. Siinä on satulakatto, se on vaaleankeltainen ja siinä on valkoiset listat. Kaksi avoverantaa pohjakerroksessa. Huoneita on alakerrassa 3 ja keittiö, yläkerrassa 5 ja pesuhuone. Huonekorkeus on suuri. Huvilan kuluuhteyttä toisen kerrokseen muutettiin 1936, muutokset suunnitteli arkkitehti Elli Ruuth. Sisustuksessa kaakeliuunit ovat jäljellä, keittiön leivinuuni purettu. Talossa kokeiltiin merivedellä toimivaa kylpyhuonetta ja vesikösettiä, mutta kokeilu epäonnistui ja siitä luovuttiin. Huvilaan kuuluu lisäksi jääkellari, sauna (uusittu), liiteri (laajennettu) sekä muualle siirretty venevaja. Huvila siirtyi pankinjohtaja Alarik Nysténin haltuun 1917. Rakennus, samoin kuin 7 ha kokoiseksi laajentunut kiinteistö, on edelleen perillisten hallussa.

Norrkullalandet-Söderkullalandet. Strandplanebeskrivning som gäller den 14 April 1993 Daterade Strandplanekartan. Sibbo kommun/ Elin Leppänen, Jarmo Siven, Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Selina Malin/Sibbo Skärgård Mapp1.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3106 Villa Vårvik

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Dyviken

Arvioitu valmistumisaika 1891

Säilyneisyys Huvila on hyvin säilynyt. Toinen terassi lasitettu 1950-luvulla

Arvotus 1.

Luettelointipäätös A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 12/12/2004

Söderkullalandetin ensimmäinen huvila, valmistunut 1891. Luultavasti arkkitehdin suunnittelema, rakennuttaja tri Karl Holm. Huvila selkeälinjainen, satulakattoinen, epäsymmetrinen. Leveä terassi eteläpuolella, yläkerran poikittainen siipi terassin päällä.

Rakennuksessa on 8h, keittiö, ja aputiloja. Kaksi terassia, joita on muutettu, pohjoispuolen terassi on lasitettu 1950-luvulla. Huvila on maalattu kermanvalkoiseksi, listoitukset vaalean vihreitä. Kiinteistöön kuuluu päähuvilan lisäksi sauna, leikkimökki, pikkuhuvila 1930-luvulta, venevaja, sijaitsee nykyisin naapurin mailla, mökki 1950-l, sauna 1967, suunnittelija arkkitehti Paula Pihkala. Katettu kaivo. Mankelihuone ja jääkellari purettu, samoin kuin uimahuone rannasta. Myös yhteyslaituri purettu. Suuri puutarha, nykyisin vain osittain viljelty sekä vanhoja suuria lehtipuita.

Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Selina Malin/Sibbo Skärgård Mapp1.

3104 Björkudd

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Martinsin tilan ympäristö

Arvioitu valmistumisaika n. 1900, 1930-l

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointipäätös H,Y

Luettelointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 9/9/2004

Navetta pellon vieressä, ehkä vuosisadan vaihteesta. Kuulunut Martinsin tilaan. Lisäksi punainen rakennus mäellä, pellon päässä, 1930-l. Vakinaiset asukkaat rakensivat itselleen, kun siirtyivät asumaan sisemmäksi saareen.

KP: Omistajan haastattelu 22.09.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3101 Björkbacka

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1880-

Säilyneisyys Rakennusta on laajennettu jälkikäteen. Ilme yhä perinteinen.

Arvot 1

Lutetointiperuste H,Y

Lutetointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 9/9/2004

"Martins" on yksi Söderkullalandetin neljästä 1920-luvun pysyvästä asuinpaikasta. Vanhin rakennus 1880-luvulta. Suku Martin tullut Sipoon saaristoon alun perin Ruotsista, Suomenlinnan kautta.

Vanhin 1880-luvulla aloitettu rakennus on nykyisin kaksikerroksinen punaiseksi maalattu valkoisin listoin. Kivijalka on suurehkoista kulmikkaista kivistä koottu. Rakennus on hyvässä kunnossa ja perinteikkään näköinen. Tilaan kuulunut vanha navetta on nykyisin naapurikiinteistön omistuksessa. Kuninkaankartastossa paikalle on merkitty nähtävy.

Eva Packalen/Sibbo Skärgård; Eva Packalen/Sibbo Skärgård Mapp1. Per-Runar Martin 09.09.2004. Museovirasto/Kuninkaankartasto 1770-l digitointi.

3018 TOMT NO 32

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1946

Säilyneisyys Rakennus on alkuperäistä vastaavassa asussa

Arvot 1

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus arkkitehtiuri korkeatasoista, omaperäinen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/19/2004

Arkkitehti Majja Suurlan v. 1946 suunnittelema kapeahko aumakattoinen rakennus rantakallion laella. Rakennuksessa sekä jugendin että 1920-luvun klassismin henkeä. Suojeltu Söderkullalandetin-Norrkullalandetin rantakaavassa.

Olof Fallström rakennutti tämän huvilan 1946. Rakennus on rungoiltaan kapea, se on pystylaudoitettu ja siinä on aumakatto, jossa kattoukkoja. Ikkunat ovat pieniruutuisia ja ne on varustettu ikkunaluukuin. Rakennus on symmetrinen. Siinä näkyy piirteitä niin 1920-luvun klassismin kuin ehkä jugendistakin.

RHR, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Norrkullalandet ja Söderkullalandet rantakaava 1993

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3017 TOMT N:O 42

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1950-51

Säilyneisyys

rakennus näyttää ajan kohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A, H

Luettelointiperuste, taikemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Tarauddenilla sijaistavan kesäasunnon on suunnitellut Arkkitehti Kurt Simberg 1950-51. Rakennus edustaa 1950-luvun ihanteita.

Rakennuksen pohja on L-muotoinen, sivet polveutuvat. Katto tiilinen, puu kuultomaalattu täyteäisen ruskeaksi, listoitukset vihertävät ja karnit keltaiset. Betoninen kivijalka päällystetty liuskekivin. Katto tiilinen.

3012 TOMT NR 40

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1864 tai myöhemmin

Säilyneisyys

Päärakennusta on laajennettu. Paikka on perinteisen oloinen.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H, Y

Luettelointiperuste, taikemus

Rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden osa

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Träskvikenin kruununtilan (Norrküllalandetin vanhimpia asuinpaikkoja) päärakennus 1800-luvun jälkipuoliskolta. Rakennukset ovat 1900-luvulla muunneltuja, miljöö edelleen perinteikäs.

Päärakennuksesta sanotaan, että se on alun perin Eutaksen kartanolta paikalle siirretty. Seinistä löydetty tapettikerrosten alta Hufvudstadsladeteja vuodelta 1864. Ulkorakennuksia 1800-luvulta. Loma-asunnoksi kunnostettu sauna 1900-luvun alusta sekä uudempi lomarakennus.

Eva Packalén: haastattelu 22.6.1999/ Sibbo Skärgård Mapp2

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3011 TOMT NR 39

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

pihamaa, kallioinen rinne, vanha puusto

Arvioitu valmistumisaika

1948

Säilyneisyys

paikka säilyttänyt ympäristökokonaisuutensa

Arvotus

1

Luettelointipeuste

H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Nykyisin loma-asunokäytössä oleva rakennus vuodelta 1948. Vanha navetta, mahdollisesti 1800-luvulta. Luonnonkaunis paikka, vanha puusto.

3010 TOMT NR 31

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Simosvikenin kapea kallioinen lahti

Arvioitu valmistumisaika

1920-l

Säilyneisyys

1

Arvotus

A,H,Y

Luettelointipeuste

Luettelointiperuste, taikemus

aikansa suunnitteluhanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Huvila 1920-luvulta, jonka tanskalainen arkkitehti Flinckenberg suunnitteli itselleen. Punainen rakennus, vihreät koristeelliset ikkunaluukut, pohjoismaiseen tyyliin.

Tiedostoa ei löydy:
Tomt_nr_31.jpg

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3008 TOMT N:O 29

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

päärakennusta todennäköisesti laajennettu, uudempia rakennuksia, mutta pihapiiri perinteinen

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A, H

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ikä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Tila merkitty vuoden 1933 pitäjänkarttaan. Senaatinkartastossa vuodelta 1873 paikalla pelto. Pihapiiriin kuuluu korotettu päärakennus, joka on myös korjattu, sekä useita piharakennuksia ja vanhaa puustoa. Ehjä kokonaisuus punaisten tupien tyyliin.

Sipoon pitäjänkartta 1933

3007 Björkkulla

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

kalastustila rakennuksineen

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Vanha hinta rakennusta on vuokrattu, mutta kalastustila kokonaisuudessaan hieno.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H, Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ikä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Kalastustila Krokogsundetissa, entinen saarivahdin asuinpaikka 1800-luvulta. Vanha talousrakennus vuodelta 1896 yhä jäljellä.

Kalastustila. Paikalla asui saarivahti Alexander Holmberg 1800-luvun lopussa. Hänen rakentamansa talousrakennus vuodelta 1896 on yhä pystyssä, joskin huonossa kunnossa. Aiemmin kalastajaperhe muutti tähän rakennukseen ja vuokrasi omaansa kesäasukkaille. 1980-luvulla tilanne oli päinvastainen, talousrakennuksen asuintilat olivat kesävieraiden käytössä. Nykyään paikalla asuu kalastaja Per-Olof Holmberg. Päärakennus on uudempaa tuotantoa/kunnostettu. Pihapiirissä myös venevaja, navetta, vanha aitta, savustamo.

Eva Packalén:Sibbo Skärgård, SLS 1419:92, Bertil Bonns, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3005

Tomt nro 35

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Simosvikenin kapea kallioinen lahti

Arvioitu valmistumisaika

1947

Säilyneisyys

rakennus on säilynyt alkuperäistä asua vastaavana

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Tumma, pyöröhirsinen aumakattoinen suuri kesäasunto, jonka ovat suunnitelleet Arvo Aalto ja Niilo Kokko vuonna 1947.

Kesäasunto sijaitsee Simosvikenin luoteisrannalla, rantakallioilla. Se on alkuperäisessä asussaan. Huoneita on 12. Huonejakoa ei ole muutettu lukuun ottamatta pannuhuoneeksi toteutumatta jäänyttä tilaa, joka on toiminut baarina. Rakennus on H-muotoinen. Rannanpuoleisessa sakarassa on terassi koko leveydeltä. Ikkunapuitteet ovat valkoisia, punaisin ja sinisin tehostevärein listoituksissa. Hirsipinta on tummaksi tervattu(?) Ulkoasussa saattaa havaita viitteitä Norkullan turistihotelliin. Kesäasunnon alkuperäinen rakennuttaja oli Åberg. Rakentamisessa ilmeni ongelmia, jotka johtivat myöhemmin kunnostustarpeisiin. Saunan laajennuksen ja yksityiskohdat on suunnitellut Yrjö Laine-Juva ja liiterin Risto Veikko Luukkonen.

KP: omistajan haastattelu 23.11.2004

3004

Villa Lavinko

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

hoidettu puutarha

Arvioitu valmistumisaika

siirretty 1927, akup. 1908

Säilyneisyys

rakennus ja ympäristö näyttävät alkuperäistä vastaavassa kunnossa säilyneeltä

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/13/2004

Arkkitehti Lars Sondkin Kulosaaren v. 1908 suunnitelma huvila, siirretty 1927 Norkullalan detiin. Englantilaistyyppinen, epäsymmetrinen ja osin paanuverhoiltu, jyrkkäkattoinen huvila. Siirron yhteydessä huvilaan asennettiin keskuslämmitys.

Huvilassa on kuusi huonetta ja keittiö, sekä saunasipi, jossa kolme huoneista sijaitsevat. Rupert von Nadelstadth, huvilan Norkullaan siirättänyt insinööri, toimi johtajana lämpövoimalayhdistyksessä (Värme kraftverksföreningen). v. Nadeslath asensi rakennukseensa keskuslämmityksen, Eva Packalénin lähteiden mukaan Villa Lavinko oli ensimmäinen kesähuvilo Suomessa, jossa näin toimittiin. Myöhemmin keskuslämmitys on korvattu sähkö- ja puulämmityksellä. Rakennus on englantilaistyyppinen, arts&crafts-hengessä rakennettu puurakennus. Se on osin verhoiltu paanuililla. Yksityiskohdat ovat siroja. Jyrkkä hörsätlakatto. Pihapiiriin kuuluu lisäksi samalta ajalta peräisin oleva liiteri. Maasto on tasainen. Ympäröivä puutarha on huolellisesti suunniteltu ja hoidettu.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3003

Norrkulla turiststuga

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

1918

Säilyneisyys

Rakennus näyttää pääosin alkuperäisessä asussaan säilyneeltä. Veranta lasitettu myöhemmin. Irralliset poistumistiet.

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Arkkitehti Lars Sonckin v. 1918 suunnittelema turistihotelli Norrkulla AB:lle. Kansallisromanttinen, tervattu, pyöröhirsipintainen rakennus. Kattomuoto Sonckille ominainen kelloaihe. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi nro 12.

Rakennus liittyy Emil Schybergsonin Norrkulla AB:n hankkeeseen Norrkullalalan detin suunnittelusta kulosaaresien virkistyskäyttöön. Alun perin "Turisthotell å Norrkulla"-nimisen täysihoidon suunnitteli Lars Sonck v. 1918. Norrkulla-hankkeen kariututtua turistihotelli myytiin ruotsinkieliselle virkamiesyhdistykselle (Finlands Svenska Kontoristförbund, myöh. Helsingfors Tjänstemannaförbud). Vuonna 1961 se siirtyi Helsingin seurakuntayhtymälle sitä kutsutaan nykyisin nimellä "Honkalinna". Rakennuksessa oli alun perin 20 huonetta, nykyisin 5 hotellihuonetta, makuusali, ruokasali, keittiösasto, sekä toiseen päädyn jälkeenpäin kunnostettu ryhmähuone. Katon kelloaihe on Sonckille tyypillinen. Yksityiskohdat ovat koristeellisia: valkoiset pilarit punaisin ja sinisin aihein, ikkunoiden vaalean vihreät listoitukset. Toisen päädyn veranata on lasitettu myöhemmin. Palorampit on lisätty jälkeenpäin. Ulkoterassi ja sokkeli luonnonkiveä. Salin maalaukset ovat todennäköisesti Aukusti Tuhkan tekemiä. Kellokattoiset ulkorakennukset edustavat samaa tyyliä. Ulkokuoneesta on myöhemmin muokattu kappeli. Maakellari on luonnonkivistä. Rannassa on suuri uudelleenrakennettu yhteyslaituri.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård, Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

3002 Tomt nro 7-8

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

kansallisromanttinen terassoitu mäntyjä kasvava rinne

Arvioitu valmistumisaika

1917

Säilyneisyys

rakennus näyttää alkuperäistä vastaavassa asussa säilyneeltä

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

arkkitehtiuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

"Villa Solhem". Arkkitehti Lars Sonckin v. 1917 suunnittelema kaksikerroksinen kansallisromanttinen pitkänurkkainen päätyhirsihuvila. Valkoiset koristeelliset listoitukset, turkoosi tehosteväri.

Huvilan rakennutti konsuli Albert (Abbe) Vilén 1917. Suunnittelijana oli arkkitehti Lars Sonck. Huvila edustaa kansallisromanttista parveellista päätyhuvilatyyppeä. Huvila on kaksikerroksinen, siinä on kahdeksan huonetta. Hirsiseinät ovat vuoraa mattomat, tummaksi tervatut. Salvos pitkänurkkainen. Parvekeaihe on koko julkisivun levyinen, umpinainen ja soikealla aukolla varustettu luhtiaittatyyppeä. Valkoiset listoitukset ovat koristeellisia. Tehosteväriä on käytetty turkoosiin sinistä. Pihapiiriin kuuluu lisäksi sauna, ulkokuone, liiteri sekä 1950-luvulta peräisin oleva sauna. Alkuperäinen sauna purettu, samoin kuin talousrakennuksena päässä sijainnut talli. Lisäksi jääkellari. Rakennus sijaitsee korkealla rinteessä, jossa pitkät teressiportaavat. Aiemmin huvilaan kuului suuri 200m² puutarha, nykyisin ruohomaton. Kaksi syypressiä jäljellä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård

3001 Sveden

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Svedenin vanha asuinpaikka, merenlahti

Arvioitu valmistumisaika

1800-l, 1938

Säilyneisyys

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

suunnittelija, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/15/2004

Yksi neljästä alkuperäisestä saarivahdin asuinpaikasta Norrkullalandetilla. Rantakalliolle on muistokaiverruksia 1860-luvulta alkaen. Huvilan suunnitellut arkk. Strengell 1938.

Sveden on yksi neljästä alkuperäisestä saarivahdin asuinpaikasta Norrkullalandetilla. Paikalla sijaitsi torppa aivan lähellä rantaa. Rantakalliolle on tervehdyskaiverruksia alkaen vuodesta 1866. Helene Homberg "Svidi-Lena" asui torpassa vuosisadan vaihteessa. Hänen luonaan kävi kartanoiden ja kaupunkilaisnuorisola laulamassa ja tanssimassa. Valter Fyhrqvist, joka oli aluksi vuokrannut torppaa, osti paikan itselleen ja rakensi torpan tilalle arkk. Strengellin suunnitteleman ja rakennusmestari Blombergin rakentaman huvilan 1938.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård, Sibbo Skärgård mapp2

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2907

Kråkö

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimmäistö

Arvioitu valmistumisaika

1810

Säilyneisyys

Rakennus näyttää ajankohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H

Luettelointiperuste, taakemus

ikä, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

RHR tietojen mukaan vuonna 1810 rakennettu torppa. Paikalla ollut v. 1873 asuinrakennus. Rakennus on kaksihuoneinen. Kuisti lisätty viereen myöhemmin. Pieniruutuiset ikkunat. Salvokset koteloitu, peiterimalauditus.

Rakennus on vanha, jokseenkin alkuperäisenä säilynyt torpparakennus Sipoon saaristossa.

RHR

2906

Krakör

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimmäistö

Arvioitu valmistumisaika

1919-1921

Säilyneisyys

Rakennus on pääosin alkuperäistä vastaavassa asussa. Keittiön ja palvelijahuoneen välinen seinä poistettu. Päreikate vaihdettu aaltopelliksi.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A, H

Luettelointiperuste, taakemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

Suuri jyrkkäkattainen huvila vuodelta 1921, vanha rantahuone. Kaksikerroksinen huvilan on suunnitellut rakennusmestari G. Nordström. Rantahuone vuodelta 1919 on rikkaasti koristeltu. Aikakauden edustava esimerkki.

Huvilan edessä on kivimuurattu terassi pyöreistä kivistä. Muistuttaa Mölandetin muutaaman huvilan muurauksia. Huvilassa on kuisti ja kuistin päällä parveke. Kuisti on suojattu irrallisella pleksimuovilla. Paanuvuoraus päädyssä. Alakerrassa suuri huone ja keittiö, yläkerrassa kolme huonetta. Rantahuoneessa keittiö ja asuinhuone. Alkuperäinen ulkokuone ovineen jäljellä. Rannassa Lehtisen suunnittelema Bungalow Oy:n sauna, rak. 1969-70.

RHR, KP: Carola Rundmanin haastattelu 16.12.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2905 Klinten

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1930-luku

Säilyneisyys Rakennus on hyvässä kunnossa

Arvotus 1

Luettelointiperuste A

Luettelointiperuste, tarkemus rakennusaikansa hyvä edustaja

Inventoija Karoliina Peräinen

Arkkitehti Arhur Rudolf Gauffinin suunnittelema rantapavilioni ja sauna. Nykyisin itsenäinen loma-asunto. Sirot ikkunajaoit, Art Deco vaikutteita, itämaisuutta.

RHR

2904 Ratan

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1933

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A

Luettelointiperuste, tarkemus rakennusaikansa suunnitteluhanteiden hyvä edustaja

Inventoija Karoliina Peräinen

Arkkitehti Arhur Rudolf Gauffinin suunnittelema huvila vuodelta 1933. 1920-30-lukujen klassisimia, syvät räystäät. Vaakalaudoitus. Rankorakenne.

RHR, Omistajan haastattelu 15.09.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2805 Gäddviksudden

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimympäristö

Kangasmetsää kasvava harjumaainen niemeke Opanholmenissa.

Arvioitu valmistumisaika

1910

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A, H

Luettelointiperuste, tarkemus

aikansa suunnitteluideoiden ja -tavoitteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

8/27/2004

Kaksikerroksinen satulakattoinen vuonna 1910 rakennettu jugend-huvila. Huvila on betoni/tiili perustuksella, se on vaakavuorattu. Katon päädyt aumattu osittain.

RHR 20030806

2804 Varpudden I

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimympäristö

Rehevää kangasmetsää kasvava kallioinen niemeke

Arvioitu valmistumisaika

1914

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A, H

Luettelointiperuste, tarkemus

aikansa suunnitteluideoiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Periäinen

8/27/2004

Keltainen kaksikerroksien, vuonna 1914 rakennettu jugendhuvila. Päädyistä aumattu mansardikatto. Vihreät ikkunaluukut, valkoiset nurkkapilarit ja listat. Punainen palahuopakatto. Punainen satulakattoinen talousrakennus.

RHR 20030806

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2803 Brobergs

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arviot valmistumisaika 1910

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A, H

Luettelointiperuste, taikemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

"Oxholmsvillan" K. O. Bäckblom rakensi huvilan 1910-luvulla, rakennuttaja oli hammaslääkäri Oskar von Nadelstadth. Huvila on kaksikerroksinen ja mansardikattoinen. Rakennuksen ensivaihe oli yksihuoneinen tupa. Laajennuksen jälkeen se on muodoltaan symmetrinen.

Huvila on rankorakenteinen ja puuverhoiltu. Lämpöeristeinä on käytetty nk. Norjan sammalta, jota tuotiin Spoon saaristoon laivan kyydissä. Huvilassa on alakerrassa kaksi huonetta ja keittiö, yläkerrassa viis sekä lisäksi avoveranta ja erkkeri. Vanhata kaakeliuunit ja puuliesi jäljellä. Lisäksi huvilaan kuuluu: Liiteri, vanha leikkimökki sekä saunarakennus, jonka on suunnitellut arkkitehti Anton Elie Muoniovaara. Vanha saunarakennus.

Yhteyslaituria ja uimahuonetta ei ole enää. Aiemmin huvilaan kuului muotopuutarha, mutta se on nykyisin umpeenkasvanut samoin kuin tenniskenttä. Suuria siirtolohkareita. Saarella asui 1800-luvulla virolainen kalastaja Johan Andersinpoika ja torppari "Ox-Jusse".

Torpissa, joka purettiin 1950-luvulla, toimi 1800-1900-lukujen vaihteessa kauppa.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Sipon pitäjän historia vuoteen 1868. Osa 1

2802 Grenaberg

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arviot valmistumisaika

Säilyneisyys paikka on säilyttänyt tyypillisen ilmeensä

Arvotus 1

Luettelointiperuste H, Y

Luettelointiperuste, taikemus paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

Oskar Eklundin kaupan paikka. Senaatin kartastoon 1873 merkitty asuinrakennuspaikaksi. Useita vanhoja rakennuksia, vanhin n. 200v sitten rakennettu.

Päärakennus on keltainen, kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus, jonka on ilmeisesti suunnitellut rakennusmestari Muoniovaara. Varsinainen kaupparakennus on rannassa. Se on punainen, satulakattoinen, nykyisin kokonaisuudessaan T:n mutoinen rakennus. Pihapiiriin kuuluu myös pitkäomainen, punamullattu rakennus, jossa on mansardi-ristipääty sekä vanha talli/avetä ja muita pinempiä rakennuksia. Vanhan torpan paikka oli nykyisen päärakennuksen alapuolella, mutta sitä ei enää ole. Pihapiirissä vanhoja puita, sireenipensaita, ruohokenttä, istututuksia. Paikassa on perineteinen tyypillisesti saaristolainen tunnelma.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2732 Villa Wildmark

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1903

Säilyneisyys rakennusta on muutettu

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

"Granliden". Huvila on maalari Fredrik Lindmanin v. 1903 rakentama, se valmistui 1909. Puuverhoiltu kaksikerroksinen hirsihuvila. Jyrkkä satulakatto, ristipääty.

Keltaiseksi maalattu, tummat listat, ollut myös alkuperäinen väri. Huvilassa on kolme huonetta ja keittiö sekä lasiveranda, joka on jälkeempään lisätty. Sisätiloissa kaakeliuuni on jäljellä. Rakennus ollut pitkään vuokralla ennen nykyisiä omistajia. Vuokralaiset tehneet useita muutoksia. Muita rakennuksia: vanha pesutupa, joka muutettu myöhemmin saunaksi ja myyty naapurille kesäasunnoksi, uusi sauna, vanha liiteri, jossa mankelihuone, maakellari. Yhteyslaituri ja uimahuone eivät enää ole jäljellä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

2729 Björkudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1917

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

1910-lajon mukainen kiinteistö. Vuonna 1917 rakennettu jyrkkäkattainen huvila. Keltaiseksi maalattu. Vaakalaudoitus. Kuistin ikkunat uudet.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2727

Änga

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

hoidettu puutarha

Arviotu valmistumisaika

1928 tuotu paikalle

Säilyneisyys

Rakennus näyttää vuoden 1928 ilmeensä säilyttäneeltä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

1910-jaon mukainen kiinteistö. Punainen kaksikerroksinen satulakattoinen huvila. Valkoiset listat. Tuotu Helsingistä tälle paikalle 1928, itse rakennus vanhempi. Helsingin vesijohtolaitoksen laatta kiinnitetty hirteen nurkassa. Hoidettu puutarha.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

2726

Hyddan

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Puutarha

Arviotu valmistumisaika

1917

Säilyneisyys

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

1910-jaon mukainen kiinteistö. Mansardikattoinen kaksikerroksinen huvila, leveä päätyjulkisivu suunnattu merelle päin. Edessä veranta. Rakennettu v. 1917.

Huvila on rankorakenteinen ja siinä on kaksinkertaiset lautaseinät, ei eristettä. Julkisivu on vaakapaneloitu, ylempi kerros on paanuvuorattu päädyissä. Kate on alun perin ollut vihreä huopa, nykyisin punertava. Huvila on keltaiseksi maalattu valkoisin listoin, alkuperäinen väri ehkä valkoinen. Huoneita on 7h ja keittiö sekä kaksi kellarihuonetta. Rannassa on v. 1965 valmistunut sauna, muita rakennuksia ovat: "Lill-Hyddan", entinen sauna v.1942, venevaja, jossa on myös verstaas 1930-luvun lopusta. Puutarhassa omenapuuja sekä terasseja.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2725 Sommarvila

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

puutarha rinteessä huvilan edessä

Arvioitu valmistumisaika

1905

Säilyneisyys

Huvila on huolella kunnostettu.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

8/17/2004

1910-jaon mukainen kiinteistö. Rakennusvuosi 1905. Kerrotaan, että huvila on tuotu Terijoelta. Jugend-vaikutteinen huvila on kaksikerroksinen, hirsirakenteinen. Meren puolella on koko julkisivun levyinen lasiveranda.

Huvilan ensimmäisen omistajan sanotaan olleen venäläinen. Huvila on kaksikerroksinen. Pohjoisen merenpuolisen julkisivun edessä on koko leveydeltä lasiveranda. Huvilassa on satulakatto, joka on päädyissä katkaistu jugendille ominaisella tavalla. Huvila on hiljattain kunnostettu alkuperäistä tyyliä noudattaen. Se on vaalean keltainen ja listoitukset ovat tumman vihreitä. Huvila vaihtoi omistajaa 1920-luvulla, tällöin sen osti Nyström- niminen henkilö. 1970-luvulla rakennus siirtyi kuvataiteilija Kaj Nissisen haltuun. Nykyinen omistaja on Jorma Korvenranta.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

2724 Metsäpirtti

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika

1910-l

Säilyneisyys

rakennus näyttää alkuperäistä vastaavalta

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

8/17/2004

1910-jaon mukainen kiinteistö. Ensimmäinen omistaja Axel Karlsson. Rinteessä, perustus kivipilareilla, täytetty tiilimuurauksella. Kaksi kerrosta, alakerta vaakalaudoitus, yläkerta paanuverhoilu. Parveke ja kuisti. Mansardikatto.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2723

Ahtola

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Suuri siirtolohkare, jyrkkä rinne

Arvioitu valmistumisaika

1902

Säilyneisyys

Kattomuoto muutettu mansardikatoksi 1970-luvulla. Kiinteistöä lohkottu.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Saaren vanhin huvila, rakennettu 1902, suunnitellut H.W. Santala, rakennuttaja Akseli Tanner. Huvila kaksikerroksinen, kaksi päällekkäistä verantaa.

Alakerta vaakalaudoitettu, yläkerrassa pystylaudoitus. Koristeelliset listoitukset sekä verantojen kaiteet. Osassa huvilaa käytetty Terijoelta tuotua materiaalia. Sisällä koristemaalattu ovi sekä kaakeliuuni. Rakennuksen kattomuoto muutettu 1970-luvulla alkuperäisestä satulakatosta mansardikatoksi. Huvilaan kuuluu lisäksi leikkimökki, pieni uimahuone rannalla, maakellari, laajennettu liiteri sekä uusi sauna ja vierasmaja. Vanha sauna purettu 1948, samoin huvilan oma yhteyslaituri. Ympäristössä puutarha, sireenimaja, aiemmin myös tenniskenttä. Suuri siirtolohkare. Kattomuodon muutoksesta huolimatta huvilassa on sadunomainen tunnelma.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

Tiedostoa ei löydy:
DSC01438.JPG

2722

Ungkarlsudden

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1800-1900-l:n alku

Säilyneisyys

rakennusta on laajennettu, mm verannat rakennettu myöhemmin

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, kaavahistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Alun perin venäläisen Podvorskin, myöhemmin laivuri Frans Lindholmin asuinpaikka 1900-luvun vaihteessa. Nykyisin huvila, laajennettu. Pohjoispuolella suuri terassi. 1910 jaon mukainen kiinteistö.

Pääosassa mansardikatto, punaiseksi maalattu, valkoiset listat ja terassin seinät.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2721 Björkberga

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

suurehko puutarha

Arvioitu valmistumisaika

1902-

Säilyneisyys

huvila näyttää pääosin alkuperäiseltä

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

K. O. Bäckblomin vuonna 1902 rakentama huvila lehtori C. Gustafssonille, Ossian Schaumann osti huvilan 1906. Puuverhoiltu, kaksikerroksinen hirsihuila. Satulakatto, poikkipääty. Veranta osittain lasitettu.

Huvilassa on viisi huonetta sekä keittiö. Muutama kaakeliuuni yhä käytössä. Muita huvilaan kuuluvia rakennuksia ovat: venevaja, jossa enne myös mankeli, leikkimökki. Yhteyslaituri, uimahuone ja jääkellari purettu. 1960-luvulla rakennettu uusi sauna, joka on tumman ruskeaksi maalattu, pyöröhirsinen ja hirren päät on viistottu. Nurmikenttä kohden rantaa, paikalla ennen keittiöpuutarha, urheilukenttä sekä kaksi lähettä, josta saa tervellistä kivennäisvettä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, RHR

2720 Morgonsol

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1918

Säilyneisyys

laajennettu 1920-l:lla sekä 1932, mansardikatto 1950-luvulla

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

omaleimainen, henkilöhistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

"Koivikko". Alun perin satulakattoisen huvilan on rakentanut ja suunnitellut Fredrik Lindman vuonna 1918. Huvilan ensimmäinen omistaja oli nobelisti Artturi I Virtanen.

Huvila on hirsirakenteinen ja peiterimalaudoituksella vuorattu. Hirret tuotiin toisesta rakennuksesta Sipooossa. Perustettu kalliolle. Alun perin kaksi huonetta ja keittiö. Veranta rakennettu joskus 1920-luvulla, lisäsiipi 1932. Katto muutettiin mansardiksi 1950-luvulla. Jugendkaakeliuunit kunnossa ja toimivat (v. 2000). Muita rakennuksia: sauna, vaja, maakellari. Venevaja purettu. Al Virtasella oli oma moottorivene, jolla hän matkasi töihin kesäisin. Yhteyslaituri naapuri Ossian Schaumannilla, mutta perhe ei käyttänyt yhteysalustaa. Huvilaan kuuluu myös Al Virtasen vaimon perustama jokseenkin suuri puutarha. Huvila muutostöistä huolimatta viehättävällä tavalla perinteisen oloinen.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, Kaarlo ja Antti Virtasen haastattelu 24.07.2000, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2717

Kannas

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Katrinehomin kahdenntisen saaren välinen notkelma, avoin vanha niitynpohja

Arvioitu valmistumisaika

1915-16

Säilyneisyys

Rakennus näyttää alkuperäistä vastaavalta

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, takemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/12/2004

Mahdollisesti rakennusmestari Oskari Vilamon 1915-16 suunnitelma ja rakentama huvila. Rakennuttaja FM Eino Välikangas. Huvila on kaksikerroksinen ja mansardikattoinen.

Huvila on hirsirakenteinen, alempi kerros vaakavuorattu, ylempi pystyvuorattu.

Mansardikatto, Ristipäätty jyrkkä satulakatto, alla pylväiden kannattelema sisäänkäyntikuisti. Koristeellisia yksityiskohtia päädyssä, . Vaaleankeltainen väritys, listat valkoiset.

Päätyveranta lasitettu. Huvila hyvässä kunnossa. Pieni huvimaja kukkulalla. Rakennus saaren matalimmalla kohdalla.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Kirsti Kauppinen haastattelu 09.09.2000

2714

Pipsilä

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1910-l

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, takemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/12/2004

Todennäköisesti rakennusmestari Oskari Vilamon 1910-luvulla suunnitelma ja rakentama mansardikattoinen huvila. Huvila on hirsirakenteinen, vaakalaudoitin vuorattu.

Luonnonkivinen kivijalka, osin kivipilarit ja tiilimuuraus välissä. Lasiveranta nurkassa.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, Veikko Aaltosen haastattelu v. 2000, RHR 20030806

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2708 Poukama

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Katrineholmin huvilakokonaisuus

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennus on alkuperäistä vastaavassa kunnossa

Arvotus

1

Luetellut peruste

A,H,Y

Luetellut peruste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Kaksikerroksinen jyrkkäkattoinen huvila, jonka suunnittelija ja rakentaja oli 1905-1910 rakennusmestari Oskari Vilamo.

Puuverhoiltu hirshuvila on nykyisin väritään keltainen, listoitukset ovat valkoiset. Pystylaudoitu. Osa verannasta on laajennettu asuinhuoneeksi. Kaksi kaakeliuunia jäljellä (v. 2000). Viisi huonetta ja keittiö. Toimii nykyisin Kesäkotina Kallioniemen kannatusyhdistyksen alaisuudessa pensionaattina.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Selina Anttinen, Malin Blomqvist/Sibbo Skärgård Mapp1, Esko Niemisen haastattelu 18.07.2000, RHR 20030806

2703 Etermaholmen

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1948

Säilyneisyys

Huvila on korjattu 1980-luvulla, mutta näyttää alkuperäiseltä.

Arvotus

1

Luetellut peruste

A,H,Y

Luetellut peruste, taikemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

8/17/2004

1940-luvun tyyllisiä ihanteita edustava, vuonna 1948 valmistunut huvila. Satulakatto, keskiruskea väritys, vihreät ikkunaluukut. Rakennuksen päädyssä vinottain taivuttava avokuisti. Suunnittelija arkkitehti.

Huvilan rakennutti itselleen Mercantilen johtaja Harry Lindfors rakennustarviksepuolan aikaan. Rakennuksessa erikoisia materiaaleja, kuparia sekä ruostumatonta terästä pellityksissä. Rannassa olevassa saunassa sisämaalauksia katossa ja seinissä, tehnyt taiteilija Hillebrandt. Korkeat huonetilat. Sisustusarkkitehti Kaj Johansson laati korjaussuunnitelman huvilalle 1980-luvulla.

KP/ Margaretha Johansson haastattelu 09.2004.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2702

Fåfången

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1938

Säilyneisyys

Näyttää säilyneen alkuperäisessä asussaan.

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Hirsinen loma-asunto on tyyllillisesti funktionalismia, sportstugatyyppiä. Sen on suunnitellut arkkitehti Håkon Björkenheim vuonna 1938 Fåfång-saaren kalliolle, loma-asuntoihanteiden mukaiseen paikkaan.

Nykyisen omistajan Mariaana von Limburg Stirumin isä Jacob von Julin oli haaveillut asuvansa laivassa kesällä, mutta rakennutti sitten laivamaisen huvilan Fåfång-saarelle. Rakennus on sijoitettu harkiten ilta-aurinkoon, kesäasuntoihanteiden mukaisesti. Hirsipinta on paljas, salvakset ovat pitkänurkkaiset ja rakennuksessa on yksilapainen katto.

KP: Mariaana von Limburg Stirum haastattelu 22.09.2004; Eva Packalén: Sibbo Skärgård Mapp1/ Stora Bergholmen historiaa ja juttuja 17.7.2000

2701

Lönnäng

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1884-

Säilyneisyys

Torppaa on laajennettu, mutta kokonaisuus harmonisen näköinen.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

"Österäng", 1884 rakennettu vanha torppa, yksi kolmesta Östersundomin kartanon Granön torpasta. Pihapiiri, puutarha. Vanha tiilitie Tegelvistä johtaa Österängin rantaan.

Vanha päärakennus on satulakattoinen, laajennettu niin että se on nykyisin ristipäätyinen. Vanhassa osassa tiiliperustus, uudessa betoninen. Hirsirakennus, pysty- ja vaakalaudoin verhoiltu. Keltainen, listoitukset valkoisia. Pihapiiriin kuuluu lisäksi piharakennus ja maakellari. Vanha kivijalka nähtävissä. Laajahko puutarha, todennäköisesti perinteisiä puutarhakaasveja. "Vanha tiilitie" kulkee tilan läpi Tegelvistä Österängin rantaan. Kuninkaankartastossa Österängin alue ollut niittyä. Rannan ja rakennuksen välinen pelto istutettu kuusikoksi, myös leppikkoa vanhan pellon pohjalla. Rannassa rantavaja. Hyvin säilynyt kokonaisuus.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård Mapp1

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Kuninkaankartaston 1770-l digitointi

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2617 Skolstranden

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1891

Säilyneisyys

rakennus näyttää ajan kohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot,

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Simsalön kolu. Simsalön koulu perustettiin 1891. Oman rakennuksensa se sai hieman myöhemmin. Koulun suunnitteli luultavasti Johan Myrsten, Söderkullan maanviljelyskoulun johtaja. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 11.

Koulurakennus on kaksikerroksinen L:n mutoinen satulakattoinen hirsirakennus. Luokkatiloja oli alakerrassa kaksi sekä lisäksi kirjastohuone. Yläkerrassa oli asuntoja. Käsiöluokan ja koulun kylpy- ja pesutuvan rakensi K. O. Bäckblom. Koulurakennus on rakennettu elokuisen myrskyn vuonna 1890 kaatamista puista, jotka ensin upotettiin Gloetin mutaan. Kansakoulu perustettiin pastori K.T. Brombergin toimesta kiertokoulun tilalle. Se toimi ensiksi kalastaja Oskar Sjöholmin kamarissa. Koulu lakkautettiin 1984.

Saaristokoulu rakennukseksi vanha.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, KP: Barbro Lindströmin haastattelu 03.12.2004

2614 Solhem

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1920

Säilyneisyys

Hyvä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

8/27/2004

Rakennusmestarin suunnittelema kaksikerroksinen mansardihuvila. Leveärunko, ristipääty. Useampi rantahuone, joista yksi suuri.

Rakennus on betoniperustuksella. Ulkovuorauksen saumakohdassa tyypillinen sahalaiteinen koristesahaus. Suuri rantahuone on hyvässä kunnossa.

RHR 20030806

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2612 Uddas

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1928

Säilyneisyys

Arvotus 1

Lueteltavuodet A,H,Y

Lueteltavuodet, taikemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

Valkoinen mansardikattoinen poikkipäätyinen rakennus, jota vuokrattiin kesäisin. Vieressä pieni satulakattoinen asuinrakennus, jossa vakituiset asukkaat asuivat kesäaikaan.

Paikalla 1900-luvun alkuvuosikymmenille tyypillinen saaristolainen asuinrakennuskokonaisuus. Suurempi rakennus on kaksikerroksinen mansardikattoinen rakennus. Ulkovuorauksen saumakohdassa tyypillinen sahalaitekoristeaihe. Tätä rakennusta vuokrattiin kesäisin huvilaksi kesävierailille. Isäntäperhe asui itse pienemmässä satulakattoisessa L:n muotoisessa rakennuksessa. Pääty vuorattu pärellä. Paikalla on ollut v.1873 asuinpaikka, mutta rakennuksia ei ole enää tuolta ajalta jäljellä.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR 20030806

2611 Granholmen

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Pientelakka niemessä.

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus 1

Lueteltavuodet H,Y

Lueteltavuodet, taikemus käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

Bäckblomin pientelakka. Telakka on edelleen toimiva. Rakennukset muodostavat edustavan elävän saaristolaiskulttuurikokonaisuuden.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2608

Övik

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1930

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, taakemus rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

Åke Winbergs butik/F:ma Linnea Winberg. Kauppa toimi sekä rannassa olevassa Frans Winbergin tiilisesä markkeli puodissa samoin kuin hänen 1930 valmistuneessa kaksikerroksisessa asuinrakennuksessaan.

Odin Sjöholm 2001: Handel och handelsmän i Sibbo

2605

Matildebo

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Elävä saaristolaismiljö, vanha asuinpaikka

Arvioitu valmistumisaika 1901-

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, taakemus paikallishistorialliset arvot, kohteen käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

Veneenrakentajasuvun tila. Paikalla vanha asuinrakennus vuodelta 1901.

Kuninkaankartastoon 1770-luvulla merkitty asuinrakennuspaikka. Saaristoelinkeinoja edustava monikerroksinen kokonaisuus paikalla, jossa on asuttu pitkään.

Vanha asuinrakennus on kaksikerroksinen ja satulakattoinen. Rakennettu 1901, laajennettu 1930-luvulla. Alakerrassa on kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa kolme huonetta. Punaiseksi maalattu, peiterimalaudoituksella vuorattu. Ikkunat kaksijakoisia, uusittuja. Pihapiiriin kuuluu lisäksi uudempi tiilinen päärakennus vuodelta 1974, suunnittelija arkkitehti Lindfors. Pihapiirissä lisäksi talousrakennuksia. Sumpuddenin puolella veneenrakennuselinkeinoon liittyviä rakennuksia. Simsalö FBK:n rakennus.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Finladssvenska kustkommuner.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2602 Simsalö bönehus tomt

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1939

Säilyneisyys

Arvotus 1.

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, taikemus paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 10/12/2004

Sibbo Svenska Friförsamling RF:n rukoushuone Simsalössä. Rakennettiin v 1939 palossa tuhoutuneen rukoushuoneen tilalle, entisen mallin mukaan. Palaneet rakenteet näkyvät rakennuksen alustassa.

Sipoon saariston ja rannikon kulttuurille tyypillinen kohde.

Eva Packalén: Sibbo Skärgården

2601 Bergkulla

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1895

Säilyneisyys Kokonaisuus on säilynyt.

Arvotus 1.

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 8/27/2004

K. O. Bäckblomin vuonna 1895 Topeliuksen Björkuddenin mallin mukaan rakennuttama talo. Eugen Schumann vietti viimeisen viikonloppunsa täällä. Sipoon kunnan rakennuskulttuurin inventointi 1982, numero 010.

K. O. Bäckblom oli toiminut renkinä nuoruudessaan Topeliuksen Björkuddenissa. Bergkullan molemmissa päädyissä on Björkuddenin tapaan poikkipääty, välissä pitkittäissuuntainen, ensimmäiseen kerrokseen ulotettu katonlappeen osa. Pohja ei kuitenkaan ole renessanssin H, vaan suorakaide. Alakerrassa on neljä huonetta ja keittiö, yläkerrassa kaksi. Rakennuksen yksityiskohdat taidokkaita, mm. vesiliistat kauniisti profiloituja. Meren puolella lasikuisti, jonka päälle on rakennettu 1900-luvun taitteen jälkeen parveke. Toisessa päädyssä kahden kerroksen korkuinen sisäänntulokuisti. Salissa mainittaan olevan suuri kaakeliuuni vuosisadan vaihteesta. Pihapiirissä myös muita edustavia rakennuksia: uusi asuinrakennus (1910), navetta, sauna, liiteri. Omaleimaisen pääarakennuksen pihapiiri muodostaa ehjän kokonaisuuden.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2509

Munkholm

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Jyrkkä komea rantakallio ja rantamänty.

Arvioitu valmistumisaika

1932

Säilyneisyys

rakennus näyttää ajan kohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Lueteltujen peruste

A,H,Y

Lueteltujen peruste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

1932 rakennettu kesähuvila. Satulakattoinen suorakaiteenmuotoinen rakennus. peiterimalauditus. Pienet neljäruutuiset ikkunat. Korkea kivijalka. Huvila on 1920-30-luvun ruotsalaistyylinen kesähuvila, yhdistelmä talonpoikaistalon torppariromantiikkaa ja klassisistivaa estetiikkaa.

2501

Södervik

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1880-

Säilyneisyys

päärakennusta laajennettu tyypilliseen tapaan, aitoja otettu kesäasutokäyttöön, mutta säilyttämällä perinteinen ilme

Arvotus

1

Lueteltujen peruste

H,Y

Lueteltujen peruste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Perinteinen saaristolaistila, nykyisin kesäasutokäytössä. Päärakenus on kaksikerroksinen, satulakattoinen, 1900-luvun alusta. Pihapiirissä vanhempia talusrakennuksia, vanhin n. 1880.

Kaksikerroksinen päärakenus on satulakattoinen, leveähkö suorakaide, jossa on sekä päätykuisti että kuisti keskellä merenpuoleista julkisivua. Rakennusta on laajennettu alkuperäisestä, mutta se on edelleen satulakattoinen. Vanhin osa on kivijalalla, hirsirakenteinen. Rakennus on vuorattu pystylietojen jakamalla vaakapaneelilla. Pihapiirissä useita talusrakennuksia: Vaja, leikkimökki, kanala sekä rannassa kaksi aittaa ja rantahuoneita. Rannan aitat ovat vanhoja. Suurempi on useamassa vaiheessa rakennettu, nykyisin vierasmajaksi kunnostettu. Aitan eteläpääty on pystylaudoin vuorattu, alun perin pitkänurkkainen hirsirakenus, salvesten päät on koteloitu. Perustettu betonitolpille. Keskiosa on vuorattu päreillä ja se on luonnonkivijalalla. Pohjoispää on vuorattu, niinkään luonnonkiville perustettu. Rakennus RHR- rekisterin mukaan 1880-luvulta.

KP:Martin Holstin haastattelu 01.09.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2402

Kamsholm

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Kamsholmenin viljelyaukea

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Paikka säilyttänyt perinteisen ilmeensä. Vuonna 1982 inventointu kohde edelleen peltiprofiililla päällystetty, kunto sama.

Arvot

1

Lueteltavuodet

H,Y

Lueteltavuodet, tulkinta

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/12/2004

Winbergien, Kamsholmenin kompassinvalmistajasuvun asuinpaikka vuodesta 1809. Paikalla nykyisin asuinrakennus n.1880-luvulta, pellot, puutarha, ulkorakennuksia. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982 kohde nro 5.

Kamsholmenin vanhin säilynyt rakennus on n.1880-rakennettu pitkänomainen peltiprofiililla vuorattu rakennus Kamsholm-tilalla. Kivijalka saattaa olla tätäkin vanhempi. rakennus on alkujaan ollut saaristolle tyypillinen yksitupainen rakennus. rakennusta on myöhemmin jatkettu toisella kamarilla, joka oli hieman alkuperäistä tupaa kapeampi. Runkojen leveysero on peitetty kamarin kylkeen rakennetun varastotilan avulla. Toisessa päädyssä on veranta, joka on uusittu ainakin kolmasti, nykyinen lasikuisti rakennettu 1950-luvulla. Rakennuksessa on lisäksi sisäänkäyntikuisti pohjoisjulkisivun keskellä. Kamsholm tilalla on lisäksi vanhoja ulkorakennuksia mm. vanha navetta, aitta, sekä punainen tupa, joota on myöhemmin laajennettu. Rakennusten lähiympäristö on vanha, perinteikäs agraarinen saaristolaismaisema.

Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1
Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2401 Österudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Komsalön viljelyaukea

Arvioitu valmistumisaika

1926

Säilyneisyys

Rakennukset lienevät lähellä alkuperäistä asuaan, ovat hyvässä kunnossa,

Arvotus

1

Luetelointiperuste

H,Y

Luetelointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/12/2004

Kuulunut Winbergien kompassisuvun asuinpaikkaan. Tilalla mansardikattoinen päärakennus vuodelta 1926, sauna, piharakennus, rantahuoneita sekä uusi päärakennus vuodelta 1968. Toiminut kalastustilana, nykyisin Ruben Winbergin asuinpaikka.

Rakennusten lähiympäristö on vanha pihapiiri omenapuineen sekä perinteikäs saaristolaismaisema. Vanhempi päärakennus on kaksikerroksinen, mansardikattoinen rakennus. Ensimmäinen kerros on vaakalaudoitettu, toinen pystylautaverhous. Pystylaudoituksen alareunassa sisäkoristesahaus. Kuisti keskellä sisään tulojulkisivua, sen päällä parevke. Pihapiirissä sauna, vierasmaija, suuri rantahuone sekä uusi päärakennus vuodelta 1968.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1
Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2306 Tegelvik

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Tegelviken

Arviot u valmistumisaika 1700-1800

Säilyneisyys Tiilikummut näkyvissä. Vanha torppa jäljellä, mutta uudistettu ja laajennettu, mm. ikkunat. Kunto kohtalainen.

Arvotus 1

Luetelointiperuste H,Y

Luetelointiperuste, tarkemus rakennushistorialliset arvot, ikä, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 12/12/2004

Granön ruukki sijaitsi tilan alueella. Tiiliuunikumpuja rannassa. Vanha nyk. Söderlundin omistama torppa on rakennettu 1700-luvun lopulla. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982 kohde nro 9.

Ruukki merkitty Kuninkaankartastoon, myös laituri rannassa. Senaatinkartastossa asuinrakennuspaikka ja peltaja. Vanha torppa on muutettu ja jatkettu, tumman ruskeaksi maalattu. Pihapiiriin kuuluu lisäksi vanha suurehko tiiliväestö, rakennettu v. 1914. Toinen asuinrakennus, vuodelta 1900, mutta muutettu. Rakennusta vuokrattu kesäkäyttöön 1920-30-luvuilla, myös sodan jälkeen. Vanha hirsisauna. Tilan rantaladossa toimi myös kesäkauppa. Torpan vanha kuvaus: "Tegelmik on saanut nimensä siellä sijainneesta tiili-tehtaasta. Eräällä paikalta löytyneestä (tiilis)kivessä oli vuosiluku 1749. Asuinrakennus lienee rakennettu viimeistään 1800-l. alussa. Sitä on viime aikoina jatkettu. Tuvassa on ollut suuri uuni. Toisella puolella vanhaa rakennusta kerrotaan olleen saunan aikoinaan. Tässä päässä on päädyn yläosassa peitetty pitkänomainen suorakulmainen aukko. Ylempänä rinteessä on pieni maasauna"

Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Eva Packalén: Sibbo Skärgård Mapp1

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Kuninkaankartaston 1770-l digitointi

2303 Strandplats

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Granön FBK:n ranta

Arviot u valmistumisaika 1957 jälkeen

Säilyneisyys Rakennus näyttää alkuperäiseltä

Arvotus 1

Luetelointiperuste H,Y

Luetelointiperuste, tarkemus rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen 12/12/2004

Pakalla FBK rakennus paloletkutorneineen. Granö Frivilliga Brandkår perustettiin 1957. Vuonna 2001 se yhdistyi Simsalön FBK:n kanssa Sibbo Skärgård FBK:ksi.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2302 Norrstrand

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Granön FBK:n ranta

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennukset näyttävät aidosti saaristolaisilta

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/12/2004

Granö butik Winberg&Winberg sijaitsi tällä paikalla kunnes se siirtyi Karhusaareen. Per ja Vera Winberg avasivat kaupan punaisessa rakennuksessa 1947. Myöhemmin Perin osuus siirtyi Holger Winbergille. 1960-luvun lopussa kauppa siirrettiin rantarakennukseen.

Odin Sjöholm 2001: Handel och hendelsmän i Sibbo. Sibbo Hembygdsforskningförening. Tredje korrigerade tryckningen (2002).

2301 Gammeltorp

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Granön viljelyaukeat, Granön FBK:n ranta

Arvioitu valmistumisaika

1901

Säilyneisyys

Rakennusta on laajennettu 1950-luvulla, mutta se näyttää nykyasussaan harmoniselta.

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

12/12/2004

Gammeltorpin rakennus vuodelta 1901, laajennettu 1950-luvulla. Sen ympäristössä ovat pellot näkyvät vanhana asuin- ja viljelypaikkana jo vuoden 1698 Granön kartassa.

Nykyinen, laajennettu rakennus on kaksikerroksinen, satulakattoinen ja poikkipäädyllinen. Se on vaakalautoitettu ja keltaiseksi maalattu. Ikkunankarnit vihreät. Osin kivinen kivijalka, osin betoniperustus. Paikka on merkitty Granö Gårdiksi Kuninkaankartastoon 1770-luvulle ja Senaatin kartastossa 1873 paikalla on sijainnut torppa. Molemmissa kartoissa paikkaa ympäröivät pellot ja niityt. Se on ollut Östersundomin kartanon torppa, joka oli Frederik Heleniuksen hallussa 1890-1919. Vuonna 1919 torpasta tuli itsenäinen tila ja se siirtyi Heleniuksen tyttären miehen Uno Winbergin omistukseen.

Sipoon pitäjän historia. Vuoteen 1868 I osa, Museovirasto: Kuninkaankartaston digitointi, Museovirasto: Senaatin kartaston 1873 digitointi

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2220 Tobben

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1927

Säilyneisyys mahdollisesti muutoksia 1970-80 luvulla

Arvotus 1

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus omaleimainen, rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Klassisistinen huvilarakennus, mahdollisesti arkkitehdin suunnittelema, jossa näköalatori. Mielenkiintoinen kokonaisuus. Pihalla värikkäitä metallista ja vanhoista kärryistä tehtyjä veistoksia. Omaleimainen huvilaympäristö.

2218 Mölandet n:o 21

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö kaupunkimaisen ulkoilualueen tapaan käsitelty

Arvioitu valmistumisaika 1928

Säilyneisyys Rakennus näyttää alkuperäistä vastaavassa asussa säilyneeltä

Arvotus 1.

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus arkkitehtiuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

Oiva Kallion suunnitelma, kenkätehtailija Sainion rakennuttama talo vuodelta 1928. Rakennus on edustava esimerkki 1920-luvun klassisismista. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 008.

Kenkätehtailija Sainio rakennutti villan henkilökuntansa kesäviikkoasunoksi. Rakennus on kaksikerroksinen, suorakaiteen muotoinen, aumakattoinen hirsirakennus. Hirret on ostettu Tegeleminenistä. Sisäänkäyntijulkisivussa on kuusi valkoista neliömäistä pylvästä kannattelee rakennuksen kattoa täyskorkuisen sisäänkäyntiterassin kohdalla. Rakennuksen ulkoseinä on tällä kohtaa vuoraamaton, keltaiseksi maalattu hirsiseinä. Terassin sisäkatto on sininen ja siinä on tähden muotoisia valkoisia koristeaihteita. Ovet on koristettu frontonein. Muutoin rakennus on vuorattu ja keltaiseksi maalattu. Ikkunalistoitukset ovat valkoiset. Ikkunoissa on ruskeat luukut. Pihajulkisivun keskellä ensimmäisessä kerroksessa on kierrepylväinen parveke. Rakennuksessa on suurista kiviharkoista työstetty perustus. Sisätiloissa hirsipinta on jätetty näkyviin. Ovissa ja ikkunoissa on valkoiset karnit. Päätilassa on takka. Kiintistöön kuuluu lisäksi muita rakennuksia. Lähiympäristössä tiet ja valaisimet ovat kaupunkimaisia. Siirtyi Vantaan omistukseen 1965.

Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2216 Möudden

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1922

Säilyneisyys

Sisätiloissa muutoksia: väliseinä purettu. Ulkopuolelta alkuperäistä vastaava.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Kolmas Mölandetin länsikärjen vanhimmista huviloista. Huvila on rakennusinsinööri Georg Mitrofanowin itselleen v. 1922 suunnittelema ja rakentama. Se on noppamainen, jyrkkäkattoinen hirsihuvila. Huvilaan on kuullut laaja puutarha.

Tontille alkujaan v. 1920 rakennettu pieni punainen tuparakennus siirrettiin huvilan paikalta idemmäksi, nykyisin naapurikiinteistön alueella. Huvila on hirsirakenteinen ja verhoamaton. Väritään punamultainen, italianspunainen. Listoitukset ovat vihreitä. rakennuksessa on käytetty hyväksi Helsingin purkutaloista tuotuja ovia ja ikkunoita, jotka saattavat siten olla 1800-luvun puolelta. Sisätiloissa veranta yhdistettiin sisätiloihin 1952, tilaa jakaa pyöreä kannatin pilari.

KP: omistajan haastattelu 30.08.2004, RHR

2215 MÖLANDET N:O 76

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1927

Säilyneisyys

rakennus näyttää alkuperäistä vastaavalta

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Punainen noppamainen, jyrkkäkattoinen, v. 1927 rakennettu rakennusmestarihuvila (Lauri Reitz?) rantaan viettävän rinteeseen laella. Edustaa vuosisadan alkuvuosikymmenten romanttista tupa-tyyppiä. Ensimmäisä länsikärjen huviloita. Suuri puutarha.

Kiinteistön ensimmäinen rakennus on rannassa sijaitseva sauna, joka on rakennettu 1923. Itse huvila valmistui 1927. Se on jyrkkäkattoinen, korkeahkolla betonisella sokkelilla seisova hirsirakennus. Väritään punainen, hirsipinta on verhoilematon, listoitukset ja sydänkuvioin koristellut ikkunaluukut valkoisia. Sisämaan puolella olevan kuistin pilarit muotoiltuja. Huvilan pääjulkisivu aukeaa saaren siänsaahan päin, kohden laajan puutarhasommitelman pääakselia. Sisätiloissa luonnonvärinen hirsipinta näkyvissä. Meren puolella ruokailusyvennys, joka on hengeltään kansallisromanttinen. Nykyisen omistajasuvun haltuun huvila siirtyi, kun Franz Badérin vanhemmat ostivat huvilan 1938.

KP:omistajan haastattelu 30.08.2004, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2214 Mölandetin yhteyslaituri

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-l

Säilyneisyys Laituri on vielä jäljellä.

Arvotus 1

Luettelointiperuste Y

Luettelointiperuste, taikemus ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

Suuri luonnonkivinen laituri, johon yhteysalus kiinnittyi siihen aikaan, kun saarelle sillä kuljettiin. Tästä alkaa yhä näkyvässä oleva, koko saaren halki sen keskellä kulkeva tie, jota kesäasukkaat käyttivät ennen yksityisveneiden aikaa.

2213 Mölandet n:o 75

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1922

Säilyneisyys Peltiprofiililla vuorattu osin.

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus aikansa suunnitteluhanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

Rankorakenteinen alun perin puuverhoiltu, rakennusmestarin suunnitelma (Lauri Reitz?) huvila vuodelta 1922. Mölandetin ensimmäisiä huviloita. Sijaitsee aivan vanhan yhteyslaiturin naapurissa. Suuret kivimuuratut terassoinnit.

Huvilassa suuri lasikuistipääty, joka suuntautuu rannalle päin. Yläosa vuorattu nykyisin peltiprofiililla. Terassin muurit ja ympäröivä puutarha muodostaneet suunnitelmallisen kokonaisuuden. Huvila on ensimmäinen länsikärkeen rakennetuista kolmesta ensimmäisestä huvilasta.

RHR, KP: omistajan haastattelu 30.08.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2212

Mölandet 70

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

pihalla kiviveistoksia

Arvioitu valmistumisaika

1920-30l

Säilyneisyys

huvila näyttää alkuperäistä vastaavassa asussaan säilyneeltä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Mahdollisesti rakennusmestari Lauri Reitzin suunnittelema huvila 1920-30-luvulta. Huvila on kaksikerroksinen, suorakaiteen muotoinen, jyrkkäkattoinen, noppamainen. Erikoinen, koristeellinen, Art Deco-henkinen ulkomaalaus. Pihassa veistoksia.

Huvila on väritään keltainen, todennäköisesti rankorakenteinen, vuorattu. Listoitusten pohjaväri on valkoinen, samoin ikkunanluukkujen. Ikkunaluukuissa geometrisia, tummanvihreitä kuvioita. Ulkoverhouksen alareuna koristeeltu valkoisella listalla, jossa punavihreitä pallo-aiheita. Kuistin pilarit geometrisesti muotoiltuja, tummanvihreitä koristeaiheita. Pihassa kiviveistoksia. Alkuperäinen omistaja oli taiteilija Arvidsson, joka teki hautausmaalle veistoksia ja koristeli niillä myös kesähuvilansa ympäristön.

RHR, KP: Marga Brunilan haastattelu 1.12.2004

2211

Mölandet n:o 69

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1922

Säilyneisyys

Pääosin alkuperäisessä asussa. Katemateriaali vaihdettu päreestä aaltopeltiin.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

aikansa suunnitteluhanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Rakennusmestari Lauri Reitzin suunnittelema huvila vuodelta 1922. Huvila on kaksikerroksinen, jyrkkäkattoinen, noppamainen, vuosisadan alun romanttista tupa-tyyppiä. Kivikkopuutarha.

Huvila on rankorakenteinen ja se on verhoiltu pystyilmaudoituksella. Merenpuoleisen julkisivun nurkkapilari on sorvattu, samoin kuin kuistin kannatinpilarit. Katto on alun perin ollut päreestä, nykyisin aaltopeltikatto. Kivijalka muurattu pyöreämuotoisista luonnonkivistä. Nykyinen väri punainen öljymaali, aiemmin punamulta. Huvila on muuten pääosin alkuperäisessä asussa. Sisätiloissa olohuoneessa pinkopahvit ja ohut vaaleansininen väri.

Karoliina Peräinen: omistajan haastattelu 1.12.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2210 Mölandet 56

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1923

Säilyneisyys

Alkuperäistä vastaavassa kunnossa. Kuistilla muutostöitä. Rannan saunamökin ikkunat uusittu.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Tummanruskea, rakennusmestarin (Lauri Reitz?) itselleen suunnittelema suorakaiteen muotoinen, satulakattoinen huvila. Vuosisadan alun romanttista tupa-tyyppiä.

Rakennusvuosi n. 1922-23. Nykyisen suvun hallintaan huvila on siirtynyt v.1934.

Huvila on tummanruskeaksi maalattu, uorattu ja rankorakenteinen. Eristeenä on käytetty turvetta ja purua. Matala, kivinen kivijalka. Tiilikatto, jota kunnostetaan parhaillaan (2004) Ikkunoissa on turkoosinsiniset luukut. Listoitukset ja ikkunankammit ovat valkoiset. Kuisti on alkuaan ollut pienempi ja siellä on ollut uuni, joka on poistettu. Sisätiloissa on alkuperäinen, vihreä jugend-tyyppinen kaakeliuuni. Vanha puuliesi on edelleen keittiössä. Rannassa on saunamaja, "sportstuga"-tyyppiä, jossa saunatilojen lisäksi yöpymismahdollisuus: kaksi kiinteää kerrossänkyä peräkkäin rakennuksen pitkälle sivulle rakennettuna. Saunamaja on hirsirakenteinen, vaakapaneelilla verhoiltu. Väri punainen, listoitukset valkoiset. Ikkunat uusittu. Lisäksi pyöreämuotoisista luonnonkivistä muurattu komea maakellari rinteessä.

Karoliina Peräinen: Birgitta Henningin haastattelu 30.08.2004

Karoliina Peräinen: Birgitta Henningin haastattelu 30.08.2004

2209 Mölandet n:o 57

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1938

Säilyneisyys

Rakennukset ovat alkuperäistä vastaavassa asussa. Päärakennuksen kuisti lisätty vähän myöhemmin.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

aikansa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/13/2004

Arkkitehti, Professori Tom Simonsin nykyisin omistama kesäasunto. Kallionen, vanhoja mäntyjä kasvava tontti, jolla hoidettu laajahko sammalpuutarha.

Päärakennus, rakennettu v.1938, on vaakapaneeloitu suorakaiteen muotoinen, satulakattoinen rakennus. Rakennus on rankorakenteinen ja siinä on betoninen perustus. Julkisivun keskelle sijoittuva kuisti on mahdollisesti rakennettu hieman myöhemmin. Ikkunoissa luukut, joissa sydämen muotoinen koristeaihe keskellä. Rakennus on punainen ja siinä on valkoiset listat. Pihapiirissä lisäksi Eelis Heleniuksen v. 1952 rakentama sauna. Tom Simonsin suunnittelema japanilais-henkinen huvimaja on rakennettu v. 2002. Rannassa Tom Simonsin suunnittelema talousrakennuksia.

KP:omistajan haastattelu 1.12.2004

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2208 Mölandet n:o 58

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys rakennus näyttää rakennusajankohdalleen tyypilliseltä

Arvotus 1

Luettelointiperuste A, H

Luettelointiperuste, tarkemus rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

"Villa Kuntsi", rakennettu v. 1926, on kaksikerroksinen hirsirakenteinen, lautaverhottu huvila. Rakennus on ilmeeltään ryhdikäs, suunnittelijana rakennusmestari (Lauri Reitz?). Alkujaan Huberin suvun omistuksessa ollut huvila.

Rakennus on vuorattu. Pilareiden kannattelema aumakattoinen siäänkäyntikatos sisämaan puolella. Yläpuolella parveke. Katto laskee jyrkähkösti ja epäsymmetrisesti kohden rantaa. Nykyinen väri valkoinen, katteena vihreä huopa.

KP: omistajan haastattelu 1.12.2004

2206 Mölandet 47A

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1939-

Säilyneisyys rakennukset näyttävät rakennusajankohdalleen tyypillisiltä

Arvotus 1

Luettelointiperuste A, H, Y

Luettelointiperuste, tarkemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, omaperäinen, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 12/13/2004

Kolme kesäasuntoa, huolellisesti kansallisromanttisessa hengessä itse rakennettu. Mielenkiintoisia yksityiskohtia, erityisesti rantasaunarakennuksessa. Loma-asumisen kansanrakentamista.

Kesäasunnoista vanhin rakennettu v.1939. Rakentaja oli merimies, eikä halunnut enää asua liian lähellä merta. Merelle suuntautuva yksinkertainen päätäymökki sijoitettu ylemmäs rinteeseen. Lautarakenteinen, korkeilla betonipilareilla. Myöhemmin v.1948 rakennettu pyöröhuone, osin paanuverhoitu saunarakennus rantaan. Rakennus on kapearunkoinen ja se suuntautuu suoraan merelle. Päädyssä kansallisromanttista, norjalaista henkeä. Pyöröhuoneisuus tumman ruskea, paanutettu osa maalattu vaalean kerman väriseksi. Valkoiset listat ja hirren päät. Vihreät ikkunankarmat. Sisämaan puoleisessa päädyssä pyöreä ikkuna. Punainen tiilikatto. Sisätiloissa paljas pyöröhuonepinta, punaiseksi maalattuja osia. Liuskekivitakka. Vieressä varastorakennus, jonka seinät 1940-50-luvun lomarakentamishengessä liuhalla. Ensimmäisen mökin ja rantasaunan välissä pyöröhuonepinta, jossa pitkät nurkat. Alun perin merelle suunattuva päätysaunamökkiä yypä. Laajennettu myöhemmin L:n muotoiseksi, alkuperäiseen sovittaen. Laajennus lautaverhoitu. Sisätiloissa 1940-luvulle tyypillistä romantiikkaa, luonnonmuotonsa säilyttäneitä, kuorittuja puupilareita, umpikerroksängyt jne. rakennus pojan tytären perheen käytössä.

Juhani Lahtivirran haastattelu 09.2004, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2103

Åbergien kalastustila

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Estiluodon kaksi muuta vanhaa kalastustilaa

Arviot u valmistumisaika

1920-30-l

Säilyneisyys

Arvot us

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

Su urehko mansardikattoinen saaristolaisrakennus näkyvällä paikalla. Pitkä kivimuuri. Karjasuoja, rannempänä muita ulkorakennuksia. Avara merellinen paikka.

SLS 1419 (bilaga) Estlotan, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

2102

Boxbergien kalastustila

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Estiluodon kaksi muuta vanhaa kalastustilaa

Arviot u valmistumisaika

1900-luvun alku

Säilyneisyys

Arvot us

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

Pitkänomaisia saaristolaisrakennuksia, pihapiiri ja puutarha. Päärakennuksessa pidetty kotikoulua Eestiluodon lapsille.

SLS 1419 (bilaga) Estlotan, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

2101 Liljebergin kalastustila

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympäristö

Estiluodon kaksi muuta vanhaa kalastustilaa

Arvioitu valmistumisaika

1900

Säilyneisyys

Arvotus

1.

Luetelointiperuste

A,H,Y

Luetelointiperuste, laatu

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

Vanhimmalle paikalle, Fredrik Liljebergin vuonna 1893 rakentaman talon tilalle karille ajaneen Alexander II laivan puutavarasta 1900 rakennettu talo pihapiireineen, rantarakennuksineen, pitkospiineen ja laituneineen.

Rakennusryhmä muodostaa edustavan saaristokulttuurikonaisuuden. Rakennusten välistä mielenkiintoisia näkymiä. Liljeberg rakensi portaat mäen harjalle, jotta voisi tarkkailla hylkeitä ja mahdollisia hylkytavaraita. Paikka on ollut valtion omistuksessa, torppia ei ole voitu lunastaa itselle. Nykyisin Helsingin kaupungin, omistajalla pitkä vuokrasopimus kaupungin kanssa. Paikalla asunut kalastaja Suomen ensimmäisiä troolikalastajia 1950-luvulla.

SLS 1419 (bilaga) Estlotan

1913 Gråskär

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1864-17

Säilyneisyys

Arvotus

1.

Luetelointiperuste

H

Luetelointiperuste, laatu

ikä, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot

Inventoija

Karoliina Peräinen

3/2/2005

Gråskär, Suomen korkein kivikummeli. Hamaakivestä muurattu nelikulmainen tornikummeli. Päällä on nykyisin valolla varustettu linjataulu. Museovirasto: Historiallisten merimerkkien ja luotsipaikkojen inventointi 1996-2000.

Kuvaus: "Tallörn ja Gråskär muodostavat merimerkkiparin, joka on turvalaitekehityksen tuloksena mielenkiintoisella tavalla kerrostunut. Merimerkit rakennettiin ensimmäisen kerran vuonna 1859. Alkuperäiset puukummit korvattiin 1900-luvun alussa kivikummeilla. Kummitkin kummit ovat säilyneet. Ne ovat hamaakivestä muurattuja nelikulmaisia tornikummeita. Ylempänä linjamerkkinä toimiva, noin 10 metriä korkea, Gråskär on Suomen kookkain kivikummeli. 1900-luvun alussa kivikummeiden rakentaminen väheni ja niitä ryhdyttiin korvaamaan loistoilla. Myös Tallörniin ja Gråskäriin sijoitettiin kaasukäyttöiset loistot 1910-luvulla. Ensimmäisen vaiheen loistorakenteet ovat tuhoutuneet. Gråskärin korkean tornin päällä on nykyisin valolla varustettu linjataulu. Tallörnin kummin päällä on kahdeksankulmainen loistokoppi ja etuseinällä linjataulu. Kaikki merimerkkiparin turvalaitekerostumat ovat kohteen historiallisen funktion mukaisessa asemassa ja hyvässä kunnossa."

Harri Nyman, Historiallisten merimerkkien ja luotsipaikkojen inventointi 1996-2000. Museovirasto. http://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/iu/iu_default.asp

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1912

Holmarna: Skyttenskär

1982 inventoinnin numero

Sisälty alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

1894

Säilyneisyys

Rakennus on alkuperäistä vastaava lukuunottamatta terrassin lasitusta. Sisustus säilynyt.

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

arkkitehtiuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

Huvilan suunnitteli arkkitehti Gustaf Nyström ja se rakennutti v. 1894 raatimies Walter Heimbürger. Huvila on kaksikerroksinen ja satulakattoinen. Salissa Gesellius, Lindgren, Saarinen toimiston sisustus.

Skyttenskärin huvila on kaksikerroksinen, hirsirakenteinen ja puuverhoiltu. Siinä on poikkipääty. Katto on alun perin ollut pärestä, mutta katettu sitten kattotiilillä. Huvilassa on alakerrassa kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa neljä. Kaksi avoverantaa alun perin, mutta toinen lasitettiin 1938. Rakennuksen ensimmäinen kerros on talviasuttava. Kaakeliuunit ja puuliesi jäljellä. Sali kalusteineen ja originaalitapetteineen on arkkitehtien Gesellius, Lindgren, Saarinen suunnittelemaa jugendia ja säilytetty. Huvila on keltaiseksi maalattu ja listat ovat valkoisia. Vanhoja ulkorakennuksia olivat: liiteri, venevaja, sauna, uimahuone, jääkellari, leikkimökki sekä poissiirretyn torpparin navetta. Huvilavahdin asunnoksi siirrettiin Helsingistä, Boulevardilta, hirsinen asuinrakennus, joka yhä on jäljellä. Uudempiä Gunnar ja Eric Schalinin ja heidän lastensa huvilat piharakennuksineen. Huvilaan kuului suuri puutarha hedelmäpuineen, marjapensaineen, vihanne- ja kukkamaineen. Skyttenskärin huvilan manskointi myytiin ennen Helsingissä. Huvilan kivetyt tie oli rakenatunut ensimmäinen huvilavahti Oskar Österlund, joka oli kivenhakkaaja. Krokettikenttä on huonossa kunnossa. Yhteyslaituri korjattu.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, RHR

1910

Stora Korholmen 5

1982 inventoinnin numero

Sisälty alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistusajankohta

Stora Korholmenin ympäristökokonaisuus

1895-

Säilyneisyys

Kunnostettu

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

Nykyisin lomakäytössä olevaa rakennus. Keltaista rakennusta vuokrattiin kesävieraille.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1909 Fiskars

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stora Korpholmenin ympäristökokonaisuus

Arviot valmistumisaika

1903-

Säilyneisyys

Kohde on rakennus ja laajennusajankohtaansa vastaavassa asussa

Arvot

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

9/2/2004

Karl ja Amanda Åbergin tila Fiskars sen jälkeen, kun nämä olivat lunastaneet sen itselleen. Paikalla punainen torpparakennus, rak. 1900-luvun alussa, jossa meren puolella lasikuisti ja entisen pellon puolella kaksikerroksinen kuisti. Vanha navetta.

Samalla paikalla sijaitsi Åbergejä edeltäneen asukkaan, Österbergin torppa, joka oli harmaaa tuvan, kamarin ja eteisen käsittävä rakennus. Rakennus purettiin, kun Åbergit rakensivat omansa. Åbergien talossa oli alun perin pitkänurkkainen salvos, mutta kun Bäckblom Simsalöstä vuorasi rakennuksen, nurkat sahattiin pois. Puutavara on Sipoon Kauhissaaresta. Lähiympäristö viljelty, umpeen kasvanut notkelma Korpholmenin kahden mäen välillä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

1907 Stora Korpholmen 3

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stora Korpholmenin ympäristökokonaisuus

Arviot valmistumisaika

n. 1885-1918

Säilyneisyys

rakennus vaikuttaa Åbergin laajennuksen jälkeisessä asussa olevalta

Arvot

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, omakeinainen, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

9/2/2004

Moses Åberg laajensi tämän rakennuksen Grönvallin mökistä huvila-asukkaiden käyttöön. Satulakattoinen, pitkänomainen suorakaide, jossa kuisti molemmin puolin, itäpuolella lisäksi avoveranta.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1906

Korpholmsudd

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stora Korpholmenin ympäristökokonaisuus

Arvioitu valmistumisaika

1919

Säilyneisyys

Hyvä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

"Villa Ersta". Vuonna 1919 rakennettu kaksikerroksinen satulakattoinen huvila. Suunnittelija on tuntematon, todennäköisesti arkkitehti. Huvilan rakennutti pankkiri John Kristian Thomé. Rannassa 1958 suunniteltu sauna.

Huvilan rakennusmestareina toimivat Walter Fyrqvist ja Uno Lindström. Huvilassa on pilarirakenne. Alakerrassa kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa neljä huonetta. Lisäksi lasiveranta ja parveke. Suunniteltu a biljardihuonetta ei rakennettu. Huvilaan kuuluu vanha aitta jossa ulkokuone, 1958 rakennettu sauna sekä uusi venevaja. Saunan suunnittelija todennäköisesti arkkitehti. Se edustaa epäsymmetrisine aumakattoineen aikansa lomarakentamisen ihanteita. Aiemmin lisäksi pitkä laituru uimahuoneineen, jossa oli eri puolet miehille ja naisille sekä trampoliini. Ympäristössä syreenipensas ja ruusuaita talon läheisyydessä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

1905

Villa I

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stora Korpholmenin ympäristökokonaisuus

Arvioitu valmistumisaika

1914

Säilyneisyys

Kunnostettu

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

"Solhem", huvilaksi alun perin rakennettu.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1904

Villa

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Stora Korpholmenin ympäristökokonaisuus

Arvioitu valmistumisaika

Säilyneisyys

Kunnostettu

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, paikallishistorialliset arvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

Punaiseksi maalattu satulakattoinen rakennus on nykyisin loma-asuntokäytössä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1: Viveca Thomén tekemä haastattelu v. 1981

1900

Svedjeholmen

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1895

Säilyneisyys

Hyvä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

9/2/2004

Huvila sijaitsee Svedjeholmenilla, paikassa, jossa on suojaisa satama. Se on rakennettu vuonna 1895. Sen suunnittelija ei ole tiedossa, mutta rakennuttaja oli kaupunginviskaali Adolf Mesterton. Huvila on kaksikerroksinen ja satulakattoinen.

Huvila on hirsirakenteinen ja puuverhoiltu. Puutavara on lähiseudulta. Alakerrassa on kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa kolme. Lasiverantaa on laajennettu 1937. Kaakeliuunit ovat hyvässä kunnossa. Vanhoja pihapiirin rakennuksia: puuliiteri, venevaja. Sauna rakennettiin 1963, mutta se paloi vuonna 2000. Ympäristössä suuri keittiöpuutarha marjapensaineen, hedelmäpuineen, nykyisin alkuperäistä pienempi. Vanha 1600-luvun kivijalka jäljellä, mahdollisesti eestiläisasutuksen jäljiltä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1814 Grönaberg

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1900-luvun alkupuoli

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/20/2004

RHR tietoja vailla oleva rakennus Mustan Hevosen vanhimmassa asutuspaikassa. Kivijalalle perustettu rakennus, jossa korkea sisääntulokuisti. Itäpäätyyn rakennettu koristeellinen vuosisadan alun aiheita toistava huvilakuisti kivipilarien varaan.

Sipoon pitäjänkartta, Maanmittaushallitus 1933

1806 Hällebo

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika RHR 1930

Säilyneisyys

rakennus saattaa olla 1930-luvulla vanhemmasta kalastajatorpasta laajennettu kokonaisuus

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen 12/20/2004

Suhteikas 1930-luvun kalastajatilän päärakennus Mustan Hevosen vanhimalla asuinpaikalla. Päätyseinässä näkyvä rakenteellinen jako viittaa siihen, että rakennus on syntynyt laajentamalla vanhempaa torpparakennusta.

Sipoon pitäjänkartta, Maanmittaushallitus 1933

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1803

Halsör

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimmäistö

Krämaröarna saariin kuuluva

Arviot valmistumisaika

Säilyneisyys

Rakennus on tyypillinen vaihteittain syntynyt saaristolaisrakennus.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

Halsöm saaren torppa ja pihapiiri 1800-luvulta. Rakennettu ajopuista. Spoon rakennuskulttuuri inventointi kohde nro 6

Vuoden 1982 inventointiin kohde nostettu kuvaamaan huvila-asutuksen levittämää muotia rakentaa kuisteja ja verantoja sekä saaristoilmaston luomia uusimistarpeita, joita on esimerkiksi rakennuksen vuoraaminen. Paikka on nykyisin vaihtanut omistajaa ja siirtynyt loma-asutuskäyttöön. Vanhin tuvan osa varhemmin 1800-luvulta, kamarit seuraavaksi, laajennus ja kuisti viimeisimpiä. Hirsinen karjasuoja 1900-luvun alusta. Torppaa ei ole merkitty 1873 senaatin kartastoon, mutta Bo Lönnqvistin mukaan asutus on tullut Krämaröarnaalle 1700-luvulla.

Eila Perkiö 1982: Spoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982

1802

Trutlandet

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähimmäistö

Krämaröarna saariin kuuluva

Arviot valmistumisaika

1890

Säilyneisyys

päärakennus ja pihapiiri ovat säilyttäneet saaristolaisen asunsa edustavalla tavalla

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/20/2004

Fredrik Konstantin Åbergin kalastajatorppa 1890-luvulta. Rakennus on saanut vaikutteensa luultavasti Topeliuksen Koivuniemestä. Säilynyt pihapiiri, muutamia uudisrakennuksia.

Päärakennus edustaa hienolla tavalla kansanarkkitehtuuria. Symmetriset poikkipäädys ja niiden väliin jävä osa tuovat mieleen sekä Topeliuksen Koivuniemen että rakennusmestari Bäckblomin Björkbergan. Päärakennus sijoittuu lähimmäksi rantaa ja pihapiiri sen taakse. Pihanumi ja ulkorakennukset ovat jäljellä, taaempaa aitta ja pelto. Myös uudempi rakennus on liitetty ryhmään, mutta se ei riko kokonaisuutta. Varat tavallista suuremman talon sekä Helsingistä hankittuun kaakeliuuniin on saatu mahdollisesti suomalaisiin saaristoelinkeinoin kulttuurisesti perintisesti ja olleellisesti kuuluneesta salakuljetuksesta.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1701 Tallören

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1864-17

Säilyneisyys

Arvotus 1.

Lutetointiperuste H

Lutetointiperuste, taikemus ikä, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot

Inventoija Karoliina Peräinen 3/2/2005

"Tallören", hamaakivestä muurattu nelikulmainen tornikummeli. kummelin päälle on kahdeksankulmainen loistokoppi ja etuseinällä linjataulu. Museovirasto: Historiallisten merimerkkien ja luotsipaikkojen inventointi 1996-2000.

Kuvaus:"Tallören ja Gråskär muodostavat merimerkkiparin, joka on turvalaitekehityksen tuloksena mielenkiintoisella tavalla kerrostunut. Merimerkit rakennettiin ensimmäisen kerran vuonna 1859. Alkuperäiset puukummit korvattiin 1900-luvun alussa kivikummeilla. Kummitkin kummit ovat säilyneet. Ne ovat hamaakivestä muurattuja nelikulmaisia tornikummeita. Ylempänä linjamerkinä toimiva, noin 10 metriä korkea, Gråskär on Suomen kookkain kivikummeli. 1900-luvun alussa kivikummeiden rakentaminen väheni ja niitä ryhdyttiin korvaamaan loistoilla. Myös Tallömiin ja Gråskäriin sijoitettiin kaasukäyttöiset loistot 1910-luvulla. Ensimmäisen vaiheen loistorakenteet ovat tuhoutuneet. Gråskärin korkean tornin päällä on nykyisin valolla varustettu linjataulu. Tallörnin kummelin päällä on kahdeksankulmainen loistokoppi ja etuseinällä linjataulu. Kaikki merimerkkiparin turvalaitekerrostumat ovat kohteen historiallisen funktion mukaisessa asemassa ja hyvässä kunnossa."

Harri Nyman, Historiallisten merimerkkien ja luotsipaikkojen inventointi 1996-2000.

Museovirasto. http://www.kulttuuriymparisto.fi/sovellus/iu/iu_default.asp

1603 Suviniemi

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1925

Säilyneisyys rakennus näyttää säilyneen aika

Arvotus 1

Lutetointiperuste A, H

Lutetointiperuste, taikemus rakennusajankohtansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot

Inventoija Karoliina Peräinen

Suurehko satulakattoinen, kaksikerroksinen hirsirakenteinen kesähuvila 1920-luvulta. Perustettu luonnonkiville. Koristeellisia yksityiskohtia, vanha ulkorakenus säilynyt. Kivimuurien tukemia terassioiteja.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1511 Linnäsudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

vanhoja korkeita lehtipuita, puistomainen pihanurmi, kiveyksiä

Arviotu valmistumisaika

1902 ja 1907

Säilyneisyys

valkoista rakennusta luultavasti korotettu ja uudistettu, keltaista uudistettu

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Kaksi huvilaa. Keltainen klassisistinen 1902 ja valkoinen mansardikattoinen 1907 rakennettu. Puisto-puutarha. Pitkänomainen ranta-aitta.

RHR

1510 Sandstrand

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arviotu valmistumisaika

1965

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A

Luettelointiperuste, tarkemus

arkkitehtuuri korkeatasiosta, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

1965 valmistunut Kristian Gullichsenin suunnittelema loma-asunto. 1960-luvun modernismin hieno edustaja.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1509

Löparö, torppa

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Löparön kartanon peltoaukea

Arvioitu valmistumisaika

1900-l

Säilyneisyys

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

11/30/1999

Satulakattoinen torppa ja pihapiiri Löparön päärakennuksen läheisyydessä, mäen kumpareella pellon laidalla. Piharakennus hirsistä.

1508

Eriksnäs

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Löparön salmen kulttuurimaisema

Arvioitu valmistumisaika

1886

Säilyneisyys

huvila on alkuperäistä vastaavassa asussa säilynyt

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset perusteet, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

1/6/2005

"Königsbergin" rakennutti helsinkiläinen krouvari Karl König vuonna 1886. Puuvuorattu, hirsirakenteinen kaksikerroksinen huvila. Satulakatto. Edustava klassisistinen huvila.

Huvila on symmetrisesti sommiteltu, niin pohjan kuin julkisivujenkin osalta. Siinä on avoveranta ja kattolyhtykkuna Löparön salmen puoleisella julkisivun keskellä. Kuistia kannattelevat sirot pilarit. Pohjakerroksessa on neljä huonetta ja keittiö, yläkerrassa kaksi huonetta. Kolme vanhaa kaakeliuunia jäljellä sekä alkuperäiset tapetit kahdessa huoneessa. Huvila on kunnostettu ympärivuotiseen käyttöön. Muita rakennuksia: vanha sauna on uudistettu toiseksi huvilaksi. Maakellari. Vanha laituri kunnostettu 1990, kaiteissa sama konstruktio kuin verannan kaiteessa. Ympäristö: Huvila sijaitsee näkyvällä paikalla Löparön salmen varrella. Huvilan takana hiekkakenttä ja luonnontilainen metsä. Vanha puutarha, jossa tammia ja lehmäksiä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1507

Mattsas

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiiristö

Löparön salmen ja kartanon kulttuurimaisemat

Arvioitu valmistumisaika

1700-l

Säilyneisyys

rakennus ja pihapiiri ovat perinteisessä asussa säilyneitä.

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ikä,rakennushistorialliset perusteet, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

Alun perin itsenäinen tila, myöhemmin Löparön kartanon torppana palvellut, paritupa-tyyppinen Mattsas on mahdollisesti 1700-luvun lopulta. Pihapiiri. Spoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 2.

Nimismies Henrik Tallgren osti Mattsaksen 1846. Tupa on mahdollisesti ollut sisäänpäinlämpiävä savutupa. Tuvan puoli rakennuksen vanhin osa. Lisäksi aitta.

Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982

1506

LÖPARÖGÅRD

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähympiiristö

Löparön kartanon kulttuurimaisema

Arvioitu valmistumisaika

1860-l

Säilyneisyys

kartano on 1800-luvun asussa

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset perusteet, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

Löparön kartanon päärakennus ja pihapiiri. Päärakennuksen on suunnitellut kartanon omistaja, Suomenlinnan linnoitustöissä toiminut insinöörikapteeni Henrik Tallgren 1860-luvulla. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 1.

Kartano on hamaakivinen, linnamainen, klassisismia edustava. Rakennuksen kaksikerroksisen päärakennuksen alkuperäinen katto oli jyrkkä, sveitsiläistyylinen katto. Nykyinen kattomuoto on vuoden 1887 palon jälkeiseltä ajalta. Osa ikkunoista symmetrian vaatimuksesta valeikkunoita. Päädyissä on ollut näköalatomit. Rannan puoleisella julkisivulla on aikaisemmin ollut jonkinlainen parveke ja päädyssä talvipuutarha. Kivinen talli sekä kivi- ja hirsirakenteinen viljamakasiini lienevät päärakennuksen ikäisiä. Kartanon lähellä olevassa metsässä on jäännöksiä 1500-luvun salpietariuneista. Kartanoa ympäröivälle kulttuurimaisemalle ovat leimallisia vaihtelevat niittynäkyvät.

Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, MUSEOVIRASTO, www.kulttuuriymparisto.fimvierto

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1504

Villa Löpar

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

huvilan puistopuutarha

Arvioitu valmistumisaika

1866 siirretty paikalle, rakennettu aiemmin.

Säilyneisyys

Kunnostettu 1920, 1936 sekä 1990-luvulla

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ikä, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

Huvila on entinen Löparön kartanon päärakennus, rakennettu 1800-luvun alussa. Vuonna 1866 se siirrettiin nykyiselle paikalleen ja laajennettiin. Suunnittelija tuntematon. Spoon rakennuskulttuurin inventointi 1982, nro 003.

Huvilan suunnittelija ei ole tiedossa. Rakennus on suuri satulakattoinen puuvuorattu hirsirakennus, jossa on kaksi kerrosta ja ullakkokerros. Sommittelu perustuu symmetriaan. Räystäät ovat syvät ja niissä on huvilamainen, sveitsiläishenkinen ilme. Kaksi avoverantaa, joista sisääntuloverannan päällä on parveke. Katemateriaali on tiili. Rakennus on keltaiseksi maalattu ja listat ovat valkoisia. Huvilassa on 11 huonetta, kaksi keittiötä ja kellari jaettuna kahdeksi asunnoksi. Huvilaa on uudistettu vuosina 1920, 1936 sekä 1990-luvulla. Muita rakennuksia: sauna, venevaja, aitta, työverstaas, joka 1978 laajennettiin kesähuvilaksi. Huvila sijaitsee korkealla kalliolla Löparön salmen suulla. Suuret tammet reunustavat pihan umea. Huvilakiinteistö on lohkottu Löparön tilasta. Lisäksi puutarha, vanha aitta, sauna

Eila Perkkiö 1982: Spoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Eva Packalén: Sibbo Skärgård,

1503

Mattsas

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

perinteinen pihamaa, rantaniitty, suuria pihapuita

Arvioitu valmistumisaika

1800

Säilyneisyys

Rakennus ja lähiympäristö näyttävät aikaudelleen tyypilliseltä. Päärakennus keittiö ja kamari-tyyppiä.

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, ikä, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Periäinen

"Hyddan" nimellä kulkeva paikka, kuulunut Löparön kartanoon. Hieno pihapiiri. Rakennus on RHR-tietojen mukaan vuodelta 1800, saariston vanhimpia. Tyypillinen, yksitupainen eteiskamarillinen.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1418 Sommarudd

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika

1936

Säilyneisyys

rakennus on pääosin alkuperäisessä asussaan

Arvotus

1.

Luetellut peruste

A,H,Y

Luetellut peruste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset perusteet, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

12/19/2004

Arkkitehti Malmkronan suunnittelema funkishuvila vuodelta 1936. Rankorakenne, lautaverhoilu. U:n muotoinen massa.

RHR, KP: omistajan haastattelu

1417 Laxsand

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika

1930

Säilyneisyys

rakennus on ajankohdalleen tyypillisen näköinen. Peruskorjattu 1997-98 alkuperäistä kunnioittavassa hengessä

Arvotus

1.

Luetellut peruste

A,H,Y

Luetellut peruste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Mahdollisesti arkkitehti Gunnar Steniuksen suunnittelema funkishuvila, valmistunut v. 1930. Veranta lasitettu pian rakentamisen jälkeen. Peruskorjauksen 1997-98 suunnitteli arkkitehti Taina Kinnunen.

Peruskorjauksen yhteydessä ulkoseinät tiivistettiin ja lisäeristettiin puukuitulevyllä 3cm sisäpuolelta, ja vesikatto 20cm ekovillalla. Yläkerran kaksi pientä makuuhuonetta yhdistettiin yhdeksi isoksi, ja alakerrassa samoin keittiö ja pieni huone isommaksi keittiöksi, samoin rakennettiin asianmukaiset vesijohto- ja viemärijärjestelmät. Verannan yksipuutteisiin ikkunoihin asennettiin lisälasitus ja veranta lämmöneristettiin. Vanhat ikkunat ja ovet säilytettiin ja korvattiin tarpeen mukaan uusilla samanlaisilla. Vesikatto on uusittu vuonna 2004.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1416 Björkdal

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1800-l:n loppu, 1900-l:n alku

Säilyneisyys

Rakennuksessa uusi katto, kuisti. Leveät hiekkakäytävät. Uusi autotalli.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Rakennus mahdollisesti 1800-luvulta. Lisäksi puutarha ja pihapiiri.

1409 Hasselberg

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Morsvikenin lahden pohja ja rantapellot

Arvioitu valmistumisaika

1928

Säilyneisyys

1

Arvotus

A,H,Y

Luettelointiperuste

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset perusteet, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Poikkipäädylinen, kaksikerroksinen suhteikas talo Morsvikenin lahden pohjassa, jyrkähkö satulakatto.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1407 Solbacka

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö hoidettu laajahko pihapiiri

Arvioitu valmistumisaika 1935

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus rakennustyyppinsä hyvä esimerkki, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Periäinen

Puutarha ja tyypipiirustusten mukaan rakennettuja rakennuksia. Navetta. Valkoinen, vihreät listat. Kaunis, hoidettu pihapiiri.

RHR

1405 Margareteberg

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö Laajahko puistomainen pihanurmi

Arvioitu valmistumisaika 1900, rantasauna 1920-l

Säilyneisyys Rakennus on aikaudelleen tyypillisen näköinen. Puisto näyttää perinteikkäältä

Arvotus 1.

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus aikakautensa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Periäinen

Huvila sijaitsee hienosti sijoittuneena kauniilla, taidokkaasti suunnitellulla tontilla Löparosundin varrella. Paikalla oli asuinpaikka 1873. Rakennus on laajentamalla syntynyt. Rakennuttaja oli kauppias Alexander Sundberg Kitöstä.

Huvila on sijoitettu poikittain, pääty suunnattuna rantaan, rajaamaan laajaa maisemoitua nurmikenttää. Huvilan takana kulkeva pensaisto sekä lähellä kasvavat jalot lehtipuut korostavat vaikutelmaa. Kaksikerroksinen, puuvuorattu hirsihuvila, joka on väritään keltainen, listoitukset valkoisia. Lasiverannan päällä on parveke. Rakennus on talviasuttava. Lasiveranta, samoin kuin jugendtyyliset sauna, leikkimökki sekä uimahuone rakennettiin luultavasti Lars Sonckin luonnosten pohjalta. Piirustukset on kuitenkin allekirjoittanut Hjalmar Sylvander Helsingin kaupungin rakennuskonttorista. Nykyinen laaja ruohokenttä oli aiemmin puutarha. Rantasauna on suhteikas, noppamainen aumakattoinen hirsirakennus. Keltaiseksi maalattu, valkoiset nurkkalistat ja ikkunaluukut.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1403 Svartvik

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1920-l

Säilyneisyys Rakennus näyttää n. 1950-luvulla ja sen jälkeen laajennetulta. Suuri venevaja jäljellä.

Arvot 1

Lutetointiperuste H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset aarvot, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Vuoden 1873 senaatinkartastossa tälle paikalle on merkitty asuinpaikka. Avoin numikenttä, suuri venevaja. Päärakennus uudistettu, mutta suhteikas ja vanhahkoja ikkunoita jäljellä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

1402 Svartviksudden

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika Svartvikenin lahti 1917-18

Säilyneisyys huvila on vuorattu 1954, pärekatto vaihdettu tiilikattoon 1930-l:lla, terassoituva puutarha villiintynyt

Arvot 1.

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen

Signe Lagerborg-Steniuksen ja Gunnar Steniuksen itselleen suunnittelema huvila v 1917-18. Kaksikerroksinen kansallisromanttinen hirsihuvila, nykyisin vuorattu tummanruskealla vaakalaudalla. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti mielenkiintoinen huvila.

Huvila sijaitsee korkealla kallioisella mäellä Svartvikenin lahdeella. Perustettu kivipilareille rinteeseen. Kaksi avoverantaa ja parveke. Päätykohden merta, satulakatto. Alun perin katemateriaali oli päre, mutta 1930-luvulla vaihdettiin tiilikattoon. Huvila vuorattiin 1954. Samalla laitettiin valkoiset nurkkalistat. Huvilassa on alakerrassa kolme huonetta ja keittiö, yläkerrassa kolme huonetta. Alakerran sisätiloissa hirsipinta on paljaana. Ikkunat maalamattomat sisäpuolelta sekä lattiat ja katto käsittelemättömät. Yläkerta lautarakenteinen ja huoneet tapetoituja. Muita rakennuksia: aitta, ulkohuone, sauna (1932 rakennettu), talviasuttava mökki (1937, uudistettu 1972 ja 1992), karjasuoja Svartvikenin rannalla, kasvihuoneen kivijalka jäljellä. Uusi huvimaja (1987). Aiemmin terassoituva puutarha huvilan ja rannan välissä, nyt hoitamattomana. Signe Lagerborg valmistui arkkitehdiksi 1892. Yhdessä Ines Holmingin kanssa hän oli heti seuraava arkkitehdiksi valmistunut nainen Suomen ensimmäisen naisarkkitehdin Signe Hornborgin jälkeen.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Renja Suominen-Kokkonen: Finnish Women Architects of the Early Twentieth Century.
<http://virtual.finland.fi/netcomm/news/showarticle.asp?intNWSAID=25776>, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1401 Bergnäs

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1862-

Säilyneisyys

Rakennuksia on kunnostettu, listoituksia uusittu, mutta pääosin ne ovat alkuperäistä vastaavassa asussa.

Arvotus

1

Luetelointiperuste

A,H,Y

Luetelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Svartviken, Åbergin laivurisuuvun tila, laivureita viidessä polvessa. Ollut asuinpaikka 1873. Useita vanhoja rakennuksia 1800-luvulta. Vanha päärakennus rakennettu 1856, uudempi 1920-luvulla.

Vanhassa päärakennuksessa katon rakenteet noen tummentamat, näkyvissä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp2, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi

1320 Lindudden

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

puistomainen pihapiiri

1917

Säilyneisyys

osin uusittu?

Arvotus

1

Luetelointiperuste

A,H,Y

Luetelointiperuste, tarkemus

arkkitehtiuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

1/9/2005

Arkkitehti Eino Schroderuksen suunnittelema huvila. Italialaisvaikutteinen, aumakattoinen rakennus.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1319 Mjölkviken

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

vanha avoin pihamaa, uusia rakennuksia rannempaan

Arvioitu valmistumisaika

1850

Säilyneisyys

Rakennusta on korotettu ja laajennettu tyypilliseen tapaan

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö, ympäristökokonaisuuden kannalta merkittävä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Paikalla on sijainnut vuonna 1873 torppa. RHR-mukainen rakennusvuosi 1850. Rannassa uudempi saunarakennus.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

1315 Hoberga

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Smedjetorp aivan naapurissa

Arvioitu valmistumisaika

1880-l

Säilyneisyys

aitat säilyttäneet omaeimaisten asunsa, asuinrakennus useaan kertaan muokattu, mutta kokonaisuuteen sopiva

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Aittarivi tien varressa. Kolme aittaa on yhdistetty toisiinsa välirakennuksilla ja vuorauksessa käytetty laimalaudoitusta. Asuinrakennus muuttanut muotoaan. Spoon rakennuskulttuuri inventointi nro 150.

Eila Perkkio 1982: Spoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1314 Smedjetorpet

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Houberga aivan naapurissa

Arviot u valmistumisaika

Säilyneisyys

rakennusta korotettu alkuperäisestä, mutta tyyppilliseen tapaan.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Entinen sepän tupa, kolmannella paikallaan. Aitta vuodelta 1780, kiviaita. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi kohde nro 149. Kulttuurimaisemainventointi 1989 kohde 3021 01

Tupa on alkujaan Boxista ja sijainnut ennen nykyistä paikkaansa vielä jossain toisessa paikassa. Rakennusta on korotettu niin, että yläkertaan on saatu kaksi huonetta. Tien toisella puolella ollut paja sekä savusauna, jossa on palvattu kylän lihat.

Kulttuurimaisemainventointi 1989. Itä-Uudenmaan seutukaavaliitto 1990, julkaisu 11, Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, RHR

1313 Storhagen

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Östervikenin lahden historiallisen kalasataman ranta

Arviot u valmistumisaika

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Knutsin vieressä Östervikenin rannalla sijaitsevat talo ja aitta, rakennusvuodesta ei tietoa RHR:ssä. Talo kapearunkoinen, kaksikerroksinen, poikkipäädylinen. Korotettu 1900-luvulla, nykyisellään mielenkiintoisen näköinen.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1312

Knuts

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Östervikenin lahden historiallisen kalasataman ranta

Arvioitu valmistumisaika

1898

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden takia tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Leveärunkoinen päärakennus vuodelta 1898, piharakennuksia. Paikalla pidetty kauppa vuodesta 1883 1940-luvulle. Historiallinen kalasatama. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi kohde nro 147. Itä-Uudenmaan seutukaavaliiton inventointi 1973 3021 01/5.

Tila sijaitsi aiemmin etäämpänä Kitasin tien lähellä, siirrettiin nykyiselle paikalleen, kun isojako toimitettiin loppuun Spjutsundissa 1880-lilla. Ensiksi siirrettiin pieni tupä, navetta ja ranta-aitta. Rannassa sijaitsi 1930-luvulle saakka kala-aitta. Suurehko hirsinen navetta.

Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Östra Nyland regionplansförbund 1973. Inventering av de kulturhistoriska skyddsobjekten, Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, RHR

1312

Martis

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

peltojen ja pihapiirin muodostama maisemallinen kokonaisuus

Arvioitu valmistumisaika

1800-l

Säilyneisyys

säilyttänyt perinteisen ilmeensä. Myös sisustuksessa mm. vanha liesi.

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Martis on ollut kruununvirkatalo vuodesta 1706. Nykyinen päärakennus todennäköisesti 1800-l:n alusta. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi kohde nro 148.

Martisin tilan päärakennus on sekä hieno maisemallinen kokonaisuus että perinteisen ilmeensä säilyttänyt rakennus. Sisätiloissa Odin Sjöholmin kuvien perusteella vanha liesi jäljellä. Pihalla vanhoja hedelmäpuita

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1311 Smeds

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Miljöön maanviljelykselle tyypillinen, perinteikäs. Vikbackan tila vieressä

Arvioitu valmistumisaika

Päärakennus RHR 1920, mutta vanhempi

Säilyneisyys

Päärakennusta uudistettu

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Smedsin tila, Spjutsundin 1500-luvun kantatila jaettiin 1810 Smedsin (Nedre Smeds) ja Vikbackan (Övre Smeds) tiloiksi. Päärakennus 1800-luvulta. Vanhin aitta 1772. Paikalle merkitty Spjutsundby - kylä 1873.

Päärakennusta uudistettu. Pihapiirissä suuri kivinavetta, vanhojen aittojen rivistö, muita piharakennuksia. Pellot laskevat merelle.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, Museovirasto: Senaatin kartaston 1873 digitointi, RHR

1310 Vikbacka

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Miljöön maanviljelykselle tyypillinen, perinteikäs. Smedsin tila vieressä

Arvioitu valmistumisaika

RHR 1920, päärakennus vanhempi. Ulkorakennuksia 1800-luvulta

Säilyneisyys

Päärakennus väritystä lukuunottamatta pääosin 1930-l:n asussa.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Smedsin tila, Spjutsundin 1500-luvun kantatila jaettiin 1810 Smedsin (Nedre Smeds) ja Vikbackan (Övre Smeds) tiloiksi. Päärakennus 1800-luvulta. Vanhoja piharakennuksia. Paikalle merkitty Spjutsundby - kylä 1873.

Päärakennusta on jonkin verran uudistettu, mutta näyttää pääosin samalta kuin 1930-kuvassa. Korkea sisääntulokuisti. Pihapiirissä suuri kivi-/puurakenteinen navetta sekä useita aittarakennuksia, joista vanhimmat 1800-luvulta. Pellot laskevat rantaan.

Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, Museovirasto: Senaatin kartaston 1873 digitointi, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1309 Spjutsund folkskola

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

vanhoja lehtipuita, pihanurmi

Arvioitu valmistumisaika

1896

Säilyneisyys

rakennus on otettu asuntokäyttöön, mutta näyttää edelleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Lueteltavuodet

A,H,Y

Lueteltavuodet, taakana

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Spjutsundin koulu on yksi Sipoon vanhimista entisistä kansakouluista. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi kohde nro 145.

Koulun perustamispäätös tehtiin 1895 Skogbyn talossa. Koulu päätettiin toteuttaa Massbyn kansakoulun piirustusten pohjalta. Suunnittelija oli suurella todennäköisyydellä Carl Johan Myrsten Söderkullan maanviljelyskoulun johtaja. Puutyöt ikkunoiden, ovien ja sisutuksen osalta toteutti David Sirén gesterbystä. Rakennusmateriaalin hankkivat paikkakunnan talonpojat. Vuonna 1897 kirkkoherra vihki rakennuksen käyttöön. Koulu jatkoi toimintaansa vuoteen 1967. Tämän jälkeen se oli vuoteen 1998 kansalaisopiston käytössä ja nykyisin yksityisomistuksessa.

Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Sjöholm Odin 2004: Ortnamn i Sibbo. Spjutsund, RHR

1306 Hasselbacka

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Pihapiirin koivut kasvaneet 1964 jälkeen

Arvioitu valmistumisaika

1883

Säilyneisyys

Rakennusta on pidennetty vaihteittain tyypillisesti, pihapiiri jäljellä, kiviäitä.

Arvotus

1

Lueteltavuodet

A,H,Y

Lueteltavuodet, taakana

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Pienlaivuritila. Pitkänomainen vaihteittain rakennettu vanha päärakennus näyttää tyypilliseltä meren rannikon rakennukselta. Vanhin osa 1800-luvulta. Lisäksi piharakennuksia, kiviäitä jäljellä.

Pihamaata hoidettu näyttämällä. Koivut kasvaneet vuoden 1964 jälkeen, jolloin viimeisen kerran niitettiin lehmille heinät.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, KP:omistajan haastattelu

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1304 Hemmingsberg

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Uusi kuusiaita jakaa kohteen, paikka metsittymässä.

Arvioitu valmistumisaika

1850

Säilyneisyys

Rakennus on säilyttänyt perinteisen ilmeensä, kuitisiipi, ullakon ikkuna lisätty myöhemmin. Piharakennukset alkuperäistä vastavia.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö.

Inventoija

Karoliina Periäinen

11/30/1999

Torppa rakennettu 1850. Läheisyyteen merkitty torppa v. 1873. Viereisen kiinteistön alueella pitkä piharakennus kuulunut tähän torppaan alun perin.

RHR

1302 Hemmingsnäs

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

RHR 1920, saattaa olla vanhempi

Säilyneisyys

Rakennuksia on laajennettu tyypilliseen tapaan ja kunnostettu, mutta kokonaisilme perinteinen.

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Periäinen

Paikalla kaksi pienehkö satulakattoista taloa. . RHR tietojen mukaan rakennettu vuonna 1920, mutta saattaa olla vanhempi. Pihamaa.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1301 Kesäkumpu

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1925

Säilyneisyys

päärakennus ja pihapiiri säilyttäneet tyypillisen ilmeensä, pihapiiri muuttunut puistomaiseksi

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Stadsvikenin rannalla Hemisnäsetissä paikalla sijainnut 1873 asuinpaikka. RHR tietojen mukaan rakennukset vuodelta 1925.

RHR

1231 Gumbo skolan

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1919-1920

Säilyneisyys

rakennus vaikuttaa ajankohdalleen tyypilliseltä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Koulurakennus vuodelta 1919. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 275.

Koulurakennus, vieressä oleva uudehko aitta sekä naapurissa oleva vanha Björkbergan torppa muodostavat lähiympäristöltään ehjän kokonaisuuden.

Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1230 Eriksnäs

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1700-l-1810

Säilyneisyys rakennus on säilyttänyt kustavilaisen luonteensa

Arvotus 1.

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 1/6/2005

Kustavilaistyylinen symmetrinen kartanopiha vuodelta 1810, sekä mahdollisesti tätä vanhemmat, edellisen päärakennuksen aikaiset sivurakennukset 1700-luvulta. Entinen navetta ja talli sekä muu pihapiiri. Sipoon rakennuskulttuuri kohteet nro 129 ja 130

V. 1810 rakennettu kustavilainen päärakennus on yksikerroksinen puurakennus, jossa on ylälappeittensa päistä viistetty mansardikatto. Pohjamuoto liittyy viisihuoneiseen keskeissalirakennustyyppiin. V:n 1916 jälkeen suoritettiin talossa perusteellinen korjaus prof. Armas Lindgrenin piirustusten mukaan. Molemmat siipirakennukset lienevät peräisin 1700-luvun puolivälistä. Puisto ja puutarha ovat molemmat 1700-luvun puoliväiltä. Navetta, jossa on korkeat, luonnonkivistä tehdyt seinät, on rakennettu v. 1750

1227 Fölisholm

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1890, 1932

Säilyneisyys

Arvotus 1.

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Wickströmin kauppa Nordholmissa. Kauppa aloitti toimintansa Otto Boxtrömin omistuksessa mahdollisesti jo 1886 ja toimi vuoteen 1981. Suurin rakennus valmistui 1894, lisäksi useita aittoja 1800-luvulta. Paikalla ollut torppa 1873.

Vanhin torppa, todennäköisesti 1800-luvun alusta, sijaitsee vanhoista rakennuksista eteläisimpänä. Kaupparakennukset aittoineen ja eläinsuojineen sijoittuvat pohjoisosaan. Ranta-aitta on 1890-luvulta. Päärakennuksen pääty lisätty 4m kauttaaltaan. Tie rakennettiin kaupalle 1832, sitä ennen kaupassa käytiin veneellä tai jalkaisin kallioiden yli, halkeamaa hyväksikäyttävää jyrkää polkua pitkin. Paikalla asui 1950-luvulla 30 ihmistä, nykyisin kaksi ruokakuntaa. Lahdella saattoi olla ankkurissa useita jaaaloja.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1222 Salparstrand

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Salparin ranta

Arvioitu valmistumisaika

1800-l:n loppu

Säilyneisyys

rakennukset näyttävät ajankohdalleen tyypillisiltä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Salparin rannassa sijaitseva mansardikattoinen rakennus, 1800-luvun lopusta. Nuottakota 1700-luvun lopulta-1800-luvun alusta. Rakennukset sijoittuvat rantaviivan suuntaisesti vesirajaan. Mielenkiintoinen sijainti ja lähiympäristö.

1220 Salparbacken

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1955

Säilyneisyys

1

Arvotus

A,H,Y

Lutetointiperuste

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikaallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Salparin koulu. 1950-luvun tyyppillistä harjakattoista, vaalean ruskeaksi rapattua arkkitehtuuria. Rakennus on sijoitettu puiden lomaan, metsän keskelle, ihanteiden mukaisesti.

RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1219

Grahns

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

pihapiiri, pihanumi

Arvioitu valmistumisaika

1953-1961

Säilyneisyys

rakennusryhmä lähiympäristöineen näyttää aikakaudelle tyypilliseltä

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus

rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Periäinen

Arkkitehtitoimiston O. Leka ja K. Arajärvi suunnittelema 1950-luvun puurakenteinen loma-asuntokokonaisuus Kalkkirannan kaivoksen naapurissa. Kalliokasveja ja pylväskatajia.

Sipoon kunta, rakennusvalvonnan arkisto, RHR

1218

Sjöboda

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

2004

Säilyneisyys

rakennus on uusi

Arvotus

1

Luettelointiperuste

A

Luettelointiperuste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista

Inventoija

Karoliina Periäinen

Akateemikko Juha Leiviskän suunnittelema asuinrakennus.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1216 Solhäll

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Karlotviken

Arvioitu valmistumisaika

1947

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Sibbo svenska friförsamling Rf:n omistuksessa oleva rukoushuone.

1214 Bönehustomten

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Karlotviken

Arvioitu valmistumisaika

1934

Säilyneisyys

Arvotus

1

Luettelointiperuste

H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus

rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Rukoushuone, joka on Bönehusföreningen Taborin omistuksessa.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1209

Kaihäll

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

luonnonkaunis paikka, sopusointuiset rakennukset

Arvioitu valmistumisaika

1920, voi olla vanhempi

Säilyneisyys

rakennusajankohdalle tyypillinen tunnelma jäljellä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Kaunis niemeke, jyrkkä rantarinne. Useamman rakennuksen muodostama kokonaisuus. Paikassa toiminut täysihoitola. Rakennusvuosi RHR tietojen mukaan 1920, voi olla vanhempi.

RHR, KP: omistajan haastattelu

1208

Kesäranta

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Nothusviken

Arvioitu valmistumisaika

1900, voi olla vanhempi

Säilyneisyys

rakennusta ei ole oleellisesti laajennettu, ullakolle lisätty ikkuna

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot

Inventoija

Karoliina Peräinen

Vanha torppa RHR tietojen mukaan 1900-luvulta. Rannassa kaiverrettu vuosiluku 1877. Paikalla Edvin Laine kuvasi "Täällä Pohjantähden alla" rantakohtauksen.

Finlands svenska kommuner, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR, KP: omistajan haastattelu

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1206 Landsend

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1940

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Edvin Laineen kesähuvila aikoinaan. Rakennettu 1940.

RHR

1202 Källvik

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1870-luku

Säilyneisyys

vanha päärakennus korotettu tyypilliseen tapaan, kunnostettu 1970-80-luvulla, ulkorakennuksia

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, tarkemus rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset perusteet, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Kalkkirannassa vanha kalastustila 1700-luvulta. Uusi päärakennus 1952, vanha päärakennus rannassa, piharakennuksia. Torppa, merkitty 1873 senaatinkarttaan siirretty Löparöstä. Tien toisella puolella aitta.

Finlads svenska kommuner, Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-l digitointi, RHR, KP: omistajan haastattelu

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1117 Rönnäs

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1927, 1929

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, taikemus rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä.

Inventoija Karoliina Peräinen

"Kanala", rakennuttu 1929, jonne kommandiittiyhtiö K. Hartwall muutti 1942 tehtaansa nk. portinmökistä alhaalla Vainuudinn tiellä. Lisäksi 1927 rakennettu Villa Hartwall, myös entinen kanala. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998 nrot 283 ja 284.

Kanala on kaksikerroksinen mielenkiintoinen teollisuusrakennus.

Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, liittyen Söderkullan osayleiskaavan kehitykseen

1115 Eryx villa

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähymapaisto

Arvioitu valmistumisaika 1956

Säilyneisyys moderni päärakennus näyttää alkuperäistä vastavaltaa

Arvotus 1

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taikemus arkkitehti korkeatasista, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Arkkitehti Veikko Malmion suunnittelema tiilirakenteinen loma-asunto. Hyvä esimerkki 1950-luvun yksityistalosuunnittelusta.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1114 Björkberga

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1915

Säilyneisyys

Arvotus 1

Luettelointiperuste H,Y

Luettelointiperuste, taakemus rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija Karoliina Peräinen

Gumbostrandin koulun viereisessä rinteessä Björkbergan torppa, RHR:n mukaan 1915 rakennettu. Paikalla sijainnut torppa jo 1770-luvulla. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 276.

Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, Museovirasto: Kuninkaankartaston 1770-l digitointi

1112 Björkudden

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1856-58

Säilyneisyys rakennukset ovat säilyttäneet ajankohtansa ilmeen

Arvotus 1.

Luettelointiperuste A,H,Y

Luettelointiperuste, taakemus arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija Karoliina Peräinen 12/20/2004

Arkkitehti Wilhelm Linstenin suunnittelema, vuosina 1856-58 rakennettu empire-kauden H-pohjakaavainen huvila, jossa Sakari Topelius vietti vanhuusvuotensa 1879 alkaen. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 108.

Huvila on hirsirakenteinen ja vaakavuorattu. Rakennusmateriaali on lähiseudun puutavaraa. Siinä on kaksi kerrosta molemmissa päädyissä ja välissä matalampi yhdistävä rakennuksen osa. Päädyt suuntautuvat kohden merta, välisan katto on rannan suuntainen.

Päärakennuksen lisäksi huvilaan kuuluu Fågelbo (1882), renkitupa (1880), leivintupa ja jääkellari, nihi, luuva, lato ja laituri. Huvila rakennettiin pysyväksi asunnoksi leski Antoinette Lindforsille Östersundomin kartanosta. Sakari Topelius osti huvilan 1879. Vuonna 1900 huvila myytiin "kommerseädinna" Ina Borgströmille.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård, Eila Perkkio 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1111 Husö

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Kartanon päärakennus talousrakennuksineen. Avoin peltomaisema. Hevosaitauksia.

Arvioitu valmistumisaika

1800-1900-l

Säilyneisyys

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taakemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Kartanon päärakennus ja pihapiiri. Päärakennus alkujaan 1800-luvun puolivälistä, hirsinen talli ja muita rakennuksia 1800-luvun jälkimmäiseltä puoliskolta ja tiilinen navetta 1900-luvun alulta. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 106.

1800-luvun keskivaiheilla rakennettu päärakennus oli alkuaan yksikerroksinen, melko korkealla kaksipuolisella ristipäädyllä varustettu talo. V. 1911 korotettiin rakennus kattaaltaan kaksikerroksiseksi, jolloin sen kummallekin pitkälle sivulle jätettiin matala frontoni. Korjaus tehtiin arkkitehti Waldo Aspelinin piirustusten mukaan. Talouspihaa rajaa entinen tilanhoitajan asuintalo, nykyinen ratsastustupa 1800-luvun lopulta, pesutupa eli sauna, ritipäätyinen kärryliiteri, hirsinen talli 1800-luvulta sekä 1900-luvun alussa rakennettu tiilinavetta, nykyisin tallirakennuskenä. Tilanhoitajan asuintaloa on myöhemmin jatkettu.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta.

Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Seutukaavaliiton inventointi 1973

1110 Svartviken

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1910

Säilyneisyys

päärakennusta on laajennettu, kasvihuoneista lämmitysjärjestelmään osa vielä jäljellä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

H,Y

Lutetointiperuste, taakemus

rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä

Inventoija

Karoliina Peräinen

Majvikenin huvilaan kuulunut torppa, jonka yhteyteen rakennettiin kauppapuutarhaa palvelleet kasvihuoneet.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eila Perkkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982. KP: Catharina Westemärkin haastattelu

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1109 Majviken

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1907

Säilyneisyys

rakennusta on kunnostettu, mutta paikan alkuperäinen ilme ja miljöö on säilynyt

Arvotus

1.

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Majviken jugendtyylisen kaksikerroksien huvilan on vuonna 1907 suunnitellut taiteilija Bruno Aspelin ja rakentanut K. O. Bäckblom. Lisäksi entinen kaupapuutarha ja vanha torppa. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 109.

Rakennus on kaksikerroksinen, hirsirakenteinen ja puuverhoiltu huvila. Siinä on lasiveranta, ristipääty, ja satulakatto, joka on päädyistä viistetty jugendille ominaisella tavalla. Rakennus on vaaleaksi maalattu, listat ovat tummia. Rakennusta laajennettiin vuonna 1922 kaksikerroksisella lisäsiivellä, yhteensä kolmella huoneella. Rakennus eristettiin talviasuttavaksi 1940-luvulla ja ympärivuotisesti asuttava siitä tuli vuosikymmenen lopulla. Muita rakennuksia ovat sauna (1917), voutin asunto, makasiinirakennus, puuliiteri, leikkimökki vuodelta 1915 sekä Sjötorpista siirretty uimahuone. Lisäksi Sjöholmin torpparakennukset, jotka liitettiin huvilaan kuuluvaksi, kun torppari siirrettiin Karhusaaren Björntorpiin. Puutarha perustettiin 1920, siitä tuli myöhemmin kaupapuutarha, kasvihuoneet pystytettiin 1930. Majviken rakennutti mineralogi, professori Leonard Borgström, syntynyt Östersundomin kartanossa. Hän sai häälahjaksi huvilatontin Svartvikenistä 1907. Tontti oli yhdistelmä useammasta torpasta.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta. Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982. KP: Catharina Westemärkin haastattelu

1107 Aspnäs

1982 Inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Läh ympäristö

Gumbostrandin peltoaukea

Arvioitu valmistumisaika

1800-l jälkipuolisko, 1918

Säilyneisyys

rakennusta lienee laajennettu

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, paikallishistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava

Inventoija

Karoliina Peräinen

Aspnäs in tila jossa toimi Fransmanin kauppa 1800-luvun lopusta vuoteen 1962 saakka pitkänomaisen rakennuksen yhdessä huoneessa. Paikalla sijaitsee 1873 torppa. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 278.

Aspnäs in tila oli alun perin Söderkullan kartanolta vuokrattu ja lunastettu 1923 omaksi.

Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1106 Gumbo

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

suunnittelun puutarhan ympäröimä

Arvioitu valmistumisaika

1919

Säilyneisyys

rakennusta on laajennettu 1930-luvulla, korjauksia 1960- ja 1990-luvuilla. Perusilme säilynyt

Arvotus

1.

Luettelointiperuste

A,H,Y

Luettelointiperuste, takemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, suunnittelija, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot, ympäristöä riakastuttava

Inventoija

Karoliina Periäinen

Villa Gumbo, alun perin Villa Hartwall on Bo Gripenbergin Frosterus&Gripenberg toimistosta suunniteltu, vuonna 1919 rakennettu. Huvilan rakennutti insinööri Erik Hartwall. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 306.

Rakennus on "tanskalaistyyppinen", jyrkkäaumakattoinen U-pohjainen hirsirakennus, vuoraamaton. Se on rakennettu lähiseudun puutavarasta, rakentajat olivat paikalliset kirvesmiehet Lindroos ja Martin. Rakennus on ruskeaksi tervattu. Siinä on jyrkkä aumakatto, joka aluksi oli punaiseksi maalattu pärekatto, mutta vaihdettiin 1964 huopakatteeksi. Sisältä rakennuksen katto ja lattia olivat käsittelemätöntä puuta. Salissa puukasettikatto. Lasimaalaus ikkunassa. Maalaamattomat peiliovet. Huoneita on alakerrassa 3h, galleria, keittiö, myöhemmin lasitettu veranta ja yläkerrassa viisi huonetta. Talo jaettiin kahdeksi asunnoksi 1964. Jaon yhteydessä rakennettiin toinen keittiö ja kaksi uutta kylpyhuonetta. Puuliesi uusittiin ja veranta lasitettiin. Myös 1990-luvulla suuria korjauksia: katto uusittiin, samoin lämpöeristys ja lattia. Galleria-osaan laitettiin tiililattia. Paikalla rannassa sijaitsi aikoinaan Öhmannin torppa (Gumbo) ja navetta, jotka purettiin kun huvila oli valmis. Huvilan pihapiiriin kuuluu päärakennuksen lisäksi talousrakennus, joka vaurioitui palossa, sisältää pesutuvan, saunan ja kanalan. Kaksi aittaa jäljellä, puuliiteri-autotalli, "koiran koppi"-muutettu kudontahuoneeksi, sauna vuodelta 1947. Puutarha, jossa kaksi kasvihuonetta, lähde jolta näkymä talon lasiovien läpi merelle. Aiempi keittiöpuutarha samoin kuin Öhmannin torpan perunamaa ja niitty ruohokenttänä.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998, RHR

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1104 Rospiggen

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1918

Säilyneisyys

Arvotus 1

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus omaleimainen, rakennushistorialliset arvot, henkilöhistorialliset arvot ympäristökokonaisuuden kannalta tärkeä, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Villa Rosvikin rakennutti ja suunnitteli Sähköyhtiö Strömbergin perustaja, insinööri Gottfried Strömberg n. 1918. Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 305.

Lisäksi pienempi huvila n. 1930-luvulta sekä kaksi pienempää loma-asuntoa. Aitta, venevaja ja leikkimökki, uimahuonetta ei ole enää.

Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1, Eteläisen Sipoon kulttuurihistoriallisia kohteita 1998

1101 Strandby Villa

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika 1899

Säilyneisyys

Arvotus 1.

Lutetointiperuste A,H,Y

Lutetointiperuste, tarkemus aikakautensa suunnitteluihanteiden hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija Karoliina Peräinen

Vuonna 1899 rakennetun huvilan on suunnitellut ja rakennuttanut Erik Ascholin. Huvila on kaksikerroksinen, hirsirunkoinen ja puuvuorattu. Eirossa sijaitseva huvila on erotettu Hitån kartanon maista.

Huvila on rakennettu Hitån alueelta kaadetusta puutavarasta. Se on kaksikerroksinen, satulakattoinen ja siinä on avoveranta. Huvila on valkoiseksi maalattu ja siinä on punainen katto. Huvilaan kuuluu uudempi sauna sekä liiteri. Mankeli sijaitsee verannan alla. Lähiympäristö on luonnontilaista rantametsää, aiemmin myös keittiöpuutarha.

Spoon saariston ja rannikon osayleiskaava-alue, kohteet

1002 Kuntokallio

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

Arvioitu valmistumisaika

1942-

Säilyneisyys

Rakennettu useamassa vaiheessa, alkuperäisten tavoitteiden mukainen ilme jäljellä

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennushistorialliset arvot, käyttötarkoitukseen liittyvät arvot, ympäristöä rikastuttava, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Arkkitehti, professori Antero Pernajan Suomen Naisten Liikuntakasvatustieteiden tutkimuskeskukseen suunnittelema, aluerin "Kisakallion" nimellä tunnettu kurssirakennus Karhusaareen.

Rakennus ilmentää 1940-50-luvun urheilurakennuksiin liitettyjä suunnitteluhanteita.

Muurattu/hirsirakenteinen. Vaalea rappaus, luonnonkivi, tummanruskea paljas hirsipinta sekä lasi julkisivussa.

RHR, Sipoon kunta, rakennusvalvonnan arkisto

1001 Björntorp

1982 inventoinnin numero

Sisältyy alueeseen

Lähiympäristö

avoin kallioinen ranta Korsnäsiä vastapäätä, rakennukset näkyvät lahden toiselle puolelle

Arvioitu valmistumisaika

1800, piharakennukset ehkä vanhempia

Säilyneisyys

Paikka on säilyttänyt torppamaisen ilmeensä sekä pihapiirin rakennuksineen. Päärakennusta laajennettu 1970-l ja uudistettu.

Arvotus

1

Lutetointiperuste

A,H,Y

Lutetointiperuste, taikemus

rakennustyyppinsä hyvä edustaja, rakennushistorialliset arvot, ympäristökokonaisuuden takia merkittävä, lähiympäristö

Inventoija

Karoliina Peräinen

Paikalle merkitty 1873 kaksi asuinpaikkaa. Jäljellä kaksi rakennusryhmää. Östersundomin torppia, jäljellä päärakennus, rakennettu 1800. Pihearakennuksista, 11 kpl, osa mahdollisesti 1700-luvulta. Sipoon rakennuskulttuuri inventointi 1982, kohde nro 107.

Toinen, päärakennus ja pihapiiri on asuin/omakäytössä, toinen, läntisempi, nykyisin pihearakennuksista muodostuva ryhmä tyhjiään. Päärakennus on mahdollisesti siirretty Solbackaan.

Museovirasto: Senaatinkartaston 1873 digitointi, Eila Perkiö 1982: Sipoon kunta.

Rakennuskulttuuri. Inventointi 1982, Eva Packalén: Sibbo Skärgård; Sibbo Skärgård Mapp1

Liite 3: Muinaisjäännökset:

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001341
Kohdenimi: Box Sandbacka
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3411276
p: 6689457
Kuvaus: Box mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1543. Kylässä oli tuolloin seitsemän tilaa. Varhaisimmat tiedot Boxin myllyistä ovat säilyneet 1500-luvulta. Vuonna 1586 kylässä oli kaksi myllyä. 1600-1800-luvulla Boxin talonpojat maksoivat veroa enimmillään ka

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001342
Kohdenimi: Box Storbengts
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: tuulimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3411163
p: 6689292
Kuvaus: Boxin ruotsinkielisen ala-asteen pihamaan lounaisnurkassa sijaitsevan kallionkohouman päällä on noin 7 x 12 metriä laaja tuulimyllyn pohja. Isoista hamaakivistä tehty kivijalka erottuu paikoitellen kasvillisuuden alta. Kivien halkaisijat ovat noin 0,5 me

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001345
Kohdenimi: Eriksnäsins tiiliruukki
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: teollisuuskohteet
MJalatyyppi: tiiliruukit
Lukumäärä: 1
i: 3409105
p: 6684954
Kuvaus: Merenrannalta kohoavalla loivalla sekametsää kasvavalla rinteellä on kaksi rakennuksen pohjaa 20 metrin etäisyydellä toisistaan. Rakennusten välissä kulkee mökkitie. Rannalla erottuu veden alta vanha laiturin pohja.

Suomenlinnan rakentaminen kohotti S

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001346
Kohdenimi: Skräddarby (Skräddarby)
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyyppi: kyläpaikat
Lukumäärä: 1
i: 3406844
p: 6687873
Kuvaus: Skräddarby mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1543. Kylässä oli tuolloin neljä tilaa. Skräddarbyn kylätonnit on merkitty ensimmäisen kerran Samuel Brotheruksen vuonna 1699 piirtämälle kartalle. Tuolloisista tonttimaista ainoastaan nykyinen Joensuun kartta

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001349
Kohdenimi: Söderkulla Harubergen
Ajoitus: historiallinen?
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3406769
p: 6689521
Kuvaus: Kuivuneessa joenuomassa sijaitseva lohkokivistä kylmämuurattu pato. Pato korkeus on 1,5 metriä, leveys 2,5 metriä ja pituus 19 metriä. Padolla on 0,6 metriä korkea ja 0,6 metriä leveä aukko. Tiiltä tai laastia ei ole näkyvissä.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001350
Kohdenimi: Söderkulla Molnträsket
Ajoitus: historiallinen?
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3406605
p: 6689772
Kuvaus: Molnträskiltä alkunsa saavan pienen joen suulla sijaitseva padon jäännös. Lohkokivistä rakennettu pato on ollut 16,5 metriä pitkä ja 1,9 metriä leveä. Padosta on nykyään jäljellä enää joen rannoilla olevat penkereet. Pato sortuneen keskiosan kohdalle on

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001351
Kohdenimi: Söderkulla Galthagen
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3406852
p: 6689300
Kuvaus: Kuivuneessa joenuomassa sijaitseva tasakokoisista lohkokivistä (2 x 0,5 m) muurattu 29,5 metriä pitkä, 1,6 metriä leveä ja 7,5 metriä korkea pato. Pato aukko on 1 metriä leveä ja 0,5 metriä korkea. Pato päällä on aukon kohdalla koroke. J. Wikzenin suunn

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001353
Kohdenimi: Söderkullan mylly
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3406688
p: 6688718
Kuvaus: Söderkullan kartanon kaakkoispuolella sijaitsevassa lehtimetsää kasvavassa vesakoituneessa joenuomassa on myllynpaikka. Kohteeseen kuuluvat mahdollisen myllyrakennuksen jäännökset joen pohjoisrannalla, sillan penkereet joen molemmilla rannoilla sekä pato.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001355
Kohdenimi: Immersby Broars
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyypit: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3404430
p: 6689633
Kuvaus: Immersbyn Broarsin kylämäen itäpuolella sijaitsevan kuivuneen puron rannoilla on myllyn jäännöksiä. Kahden uoman välissä on pohjakaavaltaan nelikulmainen 8 metriä pitkä ja 4 metriä leveä myllyn pohja. Harmaakivinen perustus erottuu paikoitellen kasvillisu

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001356
Kohdenimi: Söderkulla Glamars
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypit: kylänpaikat
Lukumäärä: 1
i: 3407009
p: 6688792
Kuvaus: Glamars on ollut olemassa jo 1500-luvun puolivälissä. Tila liitettiin Söderkullaan vuoden 1780 tienoilla. Glamars sijaitsee rinteen yläosassa olevalla terassilla kahden kallion jyrkänteen väliin jäävässä laaksossa. Alueella on havaittu 3-4 mahdollista rak

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001357
Kohdenimi: Hindsby Hovgård
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypit: kartanot
Lukumäärä: 1
i: 3403189
p: 6693503
Kuvaus: Hindsbyn kylä mainitaan keskiaikaisissa lähteissä vuosina 1425 ja 1489. Kylässä oli vuonna 1543 21 tilaa. Ritari Nils Kurjella oli Hindsbyssä rälssitila vuonna 1425. On mahdollista, että tila jaettiin 1400-luvulla Lil-Hovet ja Stor-Hovet-nimisiin osiin.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001358
Kohdenimi: Hindsby Götan
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyypit: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3401943
p: 6693106
Kuvaus: Ensimmäiset tiedot Hindsbyn myllyistä ovat säilyneet 1500-luvulta. Vuonna 1586 kylässä oli kuusi myllyä. Kyläläiset maksoivat 1600-1800-luvulla veroa enimmillään kahdesta myllystä. 1700- ja 1800-lukujen taitteesta peräisin olevaan Kuninkaan kartastoon on

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001359
Kohdenimi: Hindsby Mariendal
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3401987

p: 6693698

Kuvaus: Kohde on merkitty 1700- ja 1800-lukujen taitteesta peräisin olevaan Kuninkaan kartastoon.

Peltojen keskellä virtaavassa joessa on kahden uoman — toinen kuiva — väliin jäävä tiheää pensaikkoa kasvava kumpare. Muita rakenteita ei ole havaittu.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001360
Kohdenimi: Hindsby Västerhov
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3401507

p: 6694266

Kuvaus: Kohde on merkitty 1700- ja 1800-lukujen taitteesta peräisin olevaan Kuninkaan kartastoon.

Hindsby-Svartböle maantien länsipuolella sijaitsevassa joenuomassa on puinen pato ja mahdollinen myllyn paikka. Padosta on jäljellä pysty- ja poikkipuita. Samalla k

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001361
Kohdenimi: Hindsby Grönkulla
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 1
i: 3401512

p: 6691553

Kuvaus: Kohde on merkitty 1700- ja 1800-lukujen taitteesta peräisin olevaan Kuninkaan kartastoon.

Myllyn paikka sijaitsee kahden pellon väliin jäävässä lehtipuvaltaista sekametsää kasvavassa puron uomassa. Alempana sijaitseva mylly erottuu kahden uoman — toine

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001362
Kohdenimi: Gesterby Smeds
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: työ- ja valmistuspaikat
MJalatyyppi: vesimyllyt
Lukumäärä: 5
i: 3404758

p: 6692406

Kuvaus: Gesterbyn kylä mainitaan ensimmäisen kerran vuonna 1442. Kylässä oli vuonna 1543 9 tilaa. Ensimmäiset tiedot Gesterbyn myllyistä ovat 1500-luvulta. Vuonna 1558 kylässä oli viisi myllyä. Kyläläiset maksoivat 1600-1800-luvuilla veroa enimmillään kuudesta my

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 1000001378
Kohdenimi: Söderkullan tiilitehdas
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: teollisuuskohteet
MJalatyypin nimi: tiiliruukit
Lukumäärä: 1
i: 3406152
p: 6688976
Kuvaus: Eversti Carl Fredrik Nordenskiöld ja Sofia Tigersted perustivat vuonna 1754 tiiliruukin Söderkullan kartanon maille. Rakennuttajien välille puhkesi pian vakava riita, ja ruukki oli rauniona jo vuonna 1756. Tiiliruukin paikkaa ei tunneta. Se on ilmeisesti

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010001
Kohdenimi: Estlotan
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3401478
p: 6669514
Kuvaus: Rökkiö sijaitsee Eestinluodon, kalliosaaren korkeimmalla kohdalla, n. 30-40 m merenrannasta. Rökkiön koko on 10 x 4 m. Löytöinä ihmisen luita joita säilytetään anatomian laitoksella.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010002
Kohdenimi: Granlandet
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: ryssänuunit
Lukumäärä: 3
i: 3403447
p: 6674060
Kuvaus: Uuninjäänökset sijaitsevat Granlandetin saaren pohjoisrannalla merenrantarinteellä. Yksi uuneista on neliömäinen ja 2 x 2 m:n kokoinen, toinen oli myös neliömäinen ja halkaisijaltaan n. 1,5 m ja kolmas oli pyöreä kivikasa.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010003
Kohdenimi: Asplandet
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3403899
p: 6673448
Kuvaus: Rökkiö sijaitsee tasaisella kalliolla Asplandetin saaren itäpään korkeimmalla kohdalla. Rökkiön halkaisija on n. 1,5 m.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010004
Kohdenimi: Asplandet
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kultti- ja tarinapaikat
MJalatyypin nimi: jatulintarhat
Lukumäärä: 1
i: 3403667
p: 6673399
Kuvaus: Jatulintarha sijaitsee Asplandetin etelärannalla luoteeseen viettävällä kalliotasanteella, näköala merelle. Jatulintarhan koko on n. 10 x 14 m.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010005
Kohdenimi: Asplandet
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: taide, muistomerkit
MJalatyypin nimi: kaiverrukset
Lukumäärä: 1
i: 3403567
p: 6673403
Kuvaus: Saaren eteläosassa, n. 50 m rannasta sijaitseva riimukirjoituksella? varustettu kivi, joka sijaitsee toisen kiven päällä.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010006
Kohdenimi: Asplandet
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3403470
p: 6673468
Kuvaus: Asplandetin saaren länsipäässä, kallion korkeimmalla kohdalla on halkaisijaltaan 2 m oleva kiviraunio.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010007
Kohdenimi: Solstrand
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: ryssänuunit
Lukumäärä: 1
i: 3403501
p: 6673707
Kuvaus: Uuninjäänös sijaitsee Granlandetin saaren etelärannan kaakkoisosassa, aivan Åbergin rakennuksen tuntumassa. Uunin koko on n. 2 x 1 m.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010008
Kohdenimi: Röysö
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyyppi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3407064
p: 6680292
Kuvaus: Röykkiö sijaitsee Röysön saaren eteläosassa Högbergetin kallion korkeimman kohdan pohjoispuolella lähellä kivikkoa. Kivet ovat alunperin ilmeisesti hiidenkiukaasta mutta aikojen kuluessa kiviä on siirretty eri tarkoituksissa paikasta toiseen. Mahdollinen

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010009
Kohdenimi: Skogshyddan
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyyppi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3401539
p: 6684508
Kuvaus: Kohde sijaitsee Porvoontien eteläpuolella n. 40 m maantiestä etelään Korsnäsintien itäpuolella. Röykkiön halkaisija on 8 m ja se on rakennettu metsän ympäröimälle kalliolaele josta on näköyhteys merelle.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010010
Kohdenimi: Massängen
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyyppi: röykkiöt
Lukumäärä: 5
i: 3401952
p: 6684569
Kuvaus: Röykkiöt sijaitsevat Porvoontien eteläpuolella siten, että röykkiöt 1-2 ovat etelään, Korsnäsin johtavan tien länsipuolella n. 10-15 m Porvoontiestä, röykkiöt 3-5 ovat etelään johtavan tien itäpuolella Porvoontiestä n. 50-100 m etelään. Röykkiön 1 halkai

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010011
Kohdenimi: Röhöll
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyyppi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3402981
p: 6684742
Kuvaus: Kohde sijaitsee Porvoontien pohjoispuolella n. 50 m tiestä ja 100 m Storörsbottnetista pohjoiseen. Röykkiö sijaitsee kallion korkeimman kohdan eteläpuolella olevalla kalliopaljastumalla. Röykkiön halkaisija on 10 m ja se on verrattain hyvin säilynyt.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010012
Kohdenimi: Bak-Storäng
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypinimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3403652
p: 6687375
Kuvaus: Kohde sijaitsee Hamptträskin ja Vägaträskin välissä Hindsbystä Östersundomiin menevän tien länsipuolella loivasti kaakkoon viettävällä peltorinteellä ja sen koillispuolella kuusia kasvavalla käytöstä poistetussa hiekkakuopassa. Löydöt vasarakirves ja Sipoo

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010013
Kohdenimi: Pupukalteva
Ajoitus: historiallinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypinimi: ryssänuunit
Lukumäärä: 1
i: 3397343
p: 6691296
Kuvaus: Kiviröykkiö sijaitsee lähellä Vantaan rajaa Vanhasta Porvoontiestä n. 360 m itään metsän ympäröimällä tasaisella kalliollla. Uunin koko on 6 x 10 m.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010014
Kohdenimi: Myraksen kartano
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypinimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3396524
p: 6692645
Kuvaus: Kohde sijaitsee Myraksen kartanon mailla Lahdentien ja Lahdenväylän välissä savikuoppaan muodostuneen lammen rannalla Keravanjoesta 400 m etelään lounaaseen viettävällä peltorinteellä. Lammen pohjoispuolella kulkee nykyisin peltotie. Löydöt kvartsia.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010015
Kohdenimi: Råbacka
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypinimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3399417
p: 6702104
Kuvaus: Kohde sijaitsee Vainikon asemalta 700 m koilliseen ja Råbackan talosta n. 200 m itäkoilliseen etelään viettävällä peltorinteellä. Löytöinä kaksi poikkiteräistä kivikirvestä joista toinen on yksityiskokeelmissa.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010016
Kohdenimi: Keskitalo
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3398769
p: 6703254
Kuvaus: Kohde sijaitsee loivasti lounaaseen viettävällä metsänreuna- ja peltorinteella Keravanjoen itäpuolella Keravan nuorisovankilasta 1,4 km itään. Löydöt talttoja, liuskekeihäänkärki ja kvartseja. Paikalta on myös löytynyt liuskekeihäänkärki ja pitkä kivi? j

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010017
Kohdenimi: Kärre
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3407205
p: 6684510
Kuvaus: Kohde sijaitsee metsän ympäröimällä peltotilkulla n. 200 m luoteeseen Gytjenvikenistä. Löydöt kiviaseita ja niiden kappaleita, kvartseja ja kivilaji-iskoksia.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010018
Kohdenimi: Stenskyberget
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 6
i: 3408324
p: 6684449
Kuvaus: Rökkiöalue sijaitsee Sipoonlahden länsipuolella Vainuddenille vievän tien itäpuolella siinä kohdassa missä niemi varsinaisesti alkaa. Rökkiö 1 on halkaisijaltaan 6,10 m, korkeus 60 cm. Rökkiö 2 halkaisija on 7,60 m ja korkeus 40 cm. Rökkiö 3 halkaisij

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010019
Kohdenimi: Eriksnäs
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 6
i: 3409328
p: 6685184
Kuvaus: Rökkiöt sijaitsevat Eriksnäsin kartanosta n. 220 m itäkaakkoon Konäsuddenin kallion lounaisrannalla heti kallion muuttuessa metsämaastoksi. Rökkiöitten koko vaihtelee 1,3 x 1,3 metristä 8 x 2 metriin, korkeus on n. 1 m.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010020
Kohdenimi: Sibbesborg
Ajoitus: keskiaikainen
MJtyyppi: puolustusvarustukset
MJalatyypin nimi: muinaislinnat
Lukumäärä: 1
i: 3407232
p: 6687953
Kuvaus: Sibbesborg sijaitsee Sipoonjoen länsirannalla n. 500 m pohjoiseen Sipoonlahden pohjukasta. Linna sijaitsee kallio- ja moreeniharjannemuodostuman eteläpäässä. Muodostuma on nykyisin peltojen ympäröimä, mutta kohde on ollut 1600-luvun lopulle asti saarena S

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010021
Kohdenimi: Kummelberg
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3413639
p: 6684207
Kuvaus: Röykkiö sijaitsee Silverlandetin niemen kapeimmalla kohdalla niemen kärkeen vievän tien pohjoispuolella. Röykkiön halkaisija on 18 m ja korkeus yli 1 m. Röykkiön keskustaa on kaivettu.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010022
Kohdenimi: Grindibergen
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3411555
p: 6689458
Kuvaus: Röykkiö tai luontainen kiveys sijaitsee Boxin tienristeyksestä 1,2 km kaakkoon. Grindibergen sijaitsee Lassaksen talosta n. 500 m koilliseen.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010023
Kohdenimi: Sokotberget
Ajoitus: ajoittamaton
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: röykkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3412568
p: 6689281
Kuvaus: Röykkiö sijaitsee Lassaksen talosta n. 950 m koilliseen Sokotbergetin kalliotasanteen pohjoislaidalla. Röykkiön koko on 7 x 12 m ja siinä on keskellä kuoppa.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010024
Kohdenimi: Storberget
Ajoitus: uusi aika
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3404934
p: 6694875
Kuvaus: Kivikehä sijaitsee Storbergetin talosta 250 m itäkoilliseen kallion korkeimmalla kohdalla. Tarinan mukaan paikkakunnalla asunut omituinen Gustav-niminen mies joka oli jossain määrin uskonnollinen, olisi rakentanut kivikehän kirkokseen ja saarnannut sieltä

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010025
Kohdenimi: Leikärr
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3409783
p: 6698918
Kuvaus: Kohde sijaitsee n. 300 m koilliseen Skogs-Kältasin talosta Andersböleen menevän tien ja rautatien välissä lounaaseen viettävällä pellolla. Löydöt kourutalilta ja Sipoon kotiseutumuseossa olevat kivialtta, -kirves ja reikäkivi. Epävarma asuinpaikka.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010026
Kohdenimi: Kurkisbacken
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3406045
p: 6701021
Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Kurkisbackan talosta n. 150 m koilliseen Sipoonjokeen laskeutuvalla peltorinteellä. Löydöt vasarakirveen teelmä, kivikirveen terä, kivikirveitten katkelmia ja saviastianpala.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010027
Kohdenimi: Riäkern/Hemåkem
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3406229
p: 6701092
Kuvaus: Löytöpaikat sijaitsevat Åbackan talon vieressä, Riäkern sen luoteispuolella ja Hemåker talon koillispuolella Sipoonjoen rantapellolla. Pellot ovat samaa aluetta. Löytöinä Sipoon kotiseutumuseossa talta, nuolenkärki ja kiviesineen katkelma. Lisäksi löytyn

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010028
Kohdenimi: Kvamåker
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3405275
p: 6701697
Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Snickarsin talosta n. 350 m etelään Sipoonjokeen laskevalla rantapellolla. Löydöt hioin, kiviesineen katkelma, kvartseja.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010029
Kohdenimi: Musta-Hevonen
Ajoitus: varhaismetallikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3402524
p: 6675133
Kuvaus: Kohde sijaitsee saaren etelärannalla, rannasta n. 60 m kalliolla harvassa mäntymetsässä. Rökkiön halkaisija on n. 8 m ja sen keskelle on kaivettu kuoppa.

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010030
Kohdenimi: Storörsbottnet
Ajoitus: pronssikautinen
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3402803
p: 6684771
Kuvaus: Rökkiö sijaitsee vanhan Porvoontien pohjoispuolella, n. 100 m:n päässä tiestä koulutus- ja perhekuntoutuskeskus Sopukan pihapiirin länsipuolella metsäisessä kalliomaastossa. Rökkiön koko on 8 x 7,5 x 1,2 m, se on melko hyvin säilynyt lukuunottamatta kes-

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010031
Kohdenimi: Lassängen
Ajoitus: varhaismetallikautinen?
MJtyyppi: kivirakenteet
MJalatyypin nimi: rökkiöt
Lukumäärä: 1
i: 3408907
p: 6694403
Kuvaus: Varhaismetallikautinen hautarökkiö (tai uuden ajan rajamerkki?) sijaitsee avokalliolla keskellä metsää olevalla mäellä. Rökkiön halkaisija on 4,5 m, kork. n. 0,5 m. Noin 10 m rökkiöstä etelään on vähäistä kiveystä. Kalliolla on myös rajamerkkejä. Koska

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010032
Kohdenimi: Viirilä IV
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3398520
p: 6691192
Kuvaus: Asuinpaikka sijaitsee Brännbergetistä n. 800 m itään, niemekkeen pohjoispuolella, ikään kuin sen suojassa. Löydöt kvartseja, hiottujen kivesineiden katkelmia, kivilaji-iskoksia ja palanutta luuta. Mesoliittisen ajan asuinpaikka? Lähistöllä sijaitsevat löy

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010033
Kohdenimi: Viirilä I
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3398780
p: 6692282
Kuvaus: Mahdollinen kivikautinen asuinpaikka kapeahkolla, kaakkoon työntyvällä niemekkeellä, Brännbergetistä n. 1400 m koilliseen. Löydöt kvartseja, vuorikristalli-iskos, palanutta luuta. Mesoliittinen asuinpaikka? Viirilä II ja V löytöpaikkoja?

Kunta: Sipoo
MJtunnus: 753010034
Kohdenimi: Viirilä III
Ajoitus: kivikautinen
MJtyyppi: asuinpaikat
MJalatyypin nimi: ei määritelty
Lukumäärä: 1
i: 3397950
p: 6691869
Kuvaus: Mahdollinen kivikautinen asuinpaikka suosaarekkeen eteläpuolella pienellä tasanteella, Brännbergetistä n. 600 m pohjoiskoilliseen. Löydöt kvartseja, palanutta luuta. Mesoliittinen asuinpaikka? Viirilä II ja V löytöpaikkoja?

Liite 4: Hylt

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1012
KOHDE_NIMI:	Gråskär	
KOHDE_SIJAINTI:	Sipoonselän Gråskär- nimisen saaren pohjoisreunassa, rannasta n. 10m päässä, kohdassa jossa kivisellä jalustalla linjataulu	
KOHDE_HISTORIA:	Hyllyn löytäneet Keski-Uudenmaan sukeltajat ry. Ilmoittajan mukaan joitakin vuosia sitten. Ilmoittajan mukaan hylky tullaan dokumentoimaan myöhemmin.	
KOHDE_KUVAUS:	10-15 metriä pitkän puualuksen jäännökset, lähinnä hiekkapohjalle levinnyt runko. Pekka Paanasalon mukaan (15.08.1999) hylky on pahoin hajonnut, rakennettu havupuusta ja tasasaumainen, jäljellä kolme suurempaa rungon kappaletta, havaittavissa myös peräsin tai perärangan kappale, jossa rautasaranat jäljellä	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6676835
KOHDE_IKOO_KKJ:		3411922
KOHDE_SYVYYSMAX:		10
KOHDE_SYVYYSMIN:		3
KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1013
KOHDE_NIMI:	Alexander II	
KOHDE_SIJAINTI:	Hylky sijaitsee Eestiluodon ja Pentarnin välisellä alueella, Helsingin itäpuolella, nk. Fräsanin matalan luoteispuolella	
KOHDE_HISTORIA:	Laivan vesillelasku 1856, uponnut 5.11.1894. Alus oli rakennettu vuonna 1856 Uudessakaarlepyyssä, ja se oli 435,7 rekisteritonin alus Loviisalainen laivanvarustaja Arseni Terischhoff oli ostanut aluksen vuonna 1872, vuonna 1883 se joutui haveriin ja paikattavaksi Sixalan telakalle. Upotessaan vuonna 1894 laivan kapteenina oli K. Soini, ja se oli paluumatkalla Espanjasta Helsinkiin lastinaan suolaa. Alus oli vakuutettu 25 000 markasta.	
KOHDE_KUVAUS:	Puuhylky, jonka pituus n. 15 m (peräosa katkennut pois), ja leveys n. 10 metriä (haljennut) sekä korkeus n. 2 metriä. Hyllyn tunnistettavia rakenteita mm. 4,8 metrin ankkuripeli sekä hyllyn alta näkyvä kookas ankkuri. Alustyyppiltään puinen parkkilaiva	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6669585
KOHDE_IKOO_KKJ:		3403645
KOHDE_SYVYYSMAX:		18
KOHDE_SYVYYSMIN:		17

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1016
KOHDE_NIMI:	Mångsholmen	
KOHDE_SIJAINTI:	Mångsholmenin kaakkoispuolella	
KOHDE_HISTORIA:	Vahteri-Hyvärinen-Saari - kirjan mukaan uponnut 1400-1500-luvulla. Hylystä otettu dendronäyte 10.2.1994 (Pentti Zetterberg), mutta näytteessä oli liian vähän vuosilustoja, jotta se olisi ollut ajoituskelpoinen.	
KOHDE_KUVAUS:	Puuhyllyn jäänteet mutapohjalla loivassa rinteessä. Hyllyn peräosa on täysin kadonnut tai hautautunut mutaan, ainoastaan keularangan jäännöksi on lappeellaan pahoin syöpyneenä. Hyllyn keskiosasta keulaan on 11 kpl yhden miehen nostettavia kivenmurikoita. Ympäristössä näkyy irrallisia rakenneosia. Silmämääräisten havaintojen perusteella hylky näyttää pienikokoiselta 1-2 mastoiselta rannikkoalukselta. Kylkilaudat ovat ohuita ja näkyvissä olevat rakenteet pahoin syöpyneet. Kylkilaudassa koristeleikkausta. Runko on limilaitainen. Näkyvän osan mitat pituus 350 cm, leveys 185 cm, vasemman puolen irtotukin pituus 305 cm..	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6682468
KOHDE_IKOO_KKJ:		3402719
KOHDE_SYVYYSMAX:		5
KOHDE_SYVYYSMIN:		4

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1017
KOHDE_NIMI:	Sofi	
KOHDE_SIJAINTI:	Granlandetin pohjoispuolella	
KOHDE_HISTORIA:	Sofi upposi 2.6.1906 Suomalainen 31 tonnin jahti Sofi oli tulossa painolastissa Kuninkaansalmesta ja se oli matkalla Pemajaan. Sumussa ja myrskyssä jouduttiin ankkuroimaan, mutta ankkuri ei pitänyt vaan se raahautui laivan mukana.	
KOHDE_KUVAUS:	Hylky, josta ei tarkempaa tietoa	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6674166
KOHDE_IKOO_KKJ:		3403374
KOHDE_SYVYYSMAX:		
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1019
KOHDE_NIMI:	Ribbingö 1.	
KOHDE_SIJAINTI:	Ribbingön itäpuolella Hylky rannasta n. 15 m, heti yläpuolella valkoinen omakotitalo.	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	Hajonnut puuhylky, jonka pituus 9.7m (pohjalankusta otettu mitta ja leveys 3.7-3.8m (mitattuna kaaren päästä). Hylky on hajonnut, isommassa kokonaisuudessa jäljellä järeitä lankkuja sekä muutama kaari. Ympärillä irto-osia. Puista otettu näytteitä, sekä muutama esine mm. nahkainen kengänkanta, jonka sisäpuolella on tuohta, jotka toimitettu merimuseolle, Rannalla asuva H. Cederberg on 60-70-luvulla nostanut hylystä kaksi isoa kylkilautaa, joista ilmoittajan mukaan huomaa, että hylky on ollut limilaudoitettu, ja siinä on ollut toiselta puolelta kiilattuja puutappeja, liitoksissa ollut paksua rievettä	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6681950
KOHDE_IKOO_KKJ:		3401042
KOHDE_SYVYYSMAX:		2
KOHDE_SYVYYSMIN:		2

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1021
KOHDE_NIMI:	Torrvedholmen	
KOHDE_SIJAINTI:	Sipoon saaristo, Torrvedsholmenin pohjoisrannassa	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	Puuhylky, jonka pituus n. 10 m ja leveys n. 2m. Hylky makaa keula länteen päin, peräranka ja suurin osa kaarista pystyssä sekä osa pohjालaudoituksesta. Hylystä irronnut sekalaista lautatavaraa.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6678737
KOHDE_IKOO_KKJ:		3409716
KOHDE_SYVYYSMAX:		6
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1062
KOHDE_NIMI:	Fagerö	
KOHDE_SIJAINTI:	Fagerö, ilmoituksen mukaan Porvoon puolella, mutta koordinaatit viittaavat Sipoon Kaunissaaren (Fagerö) ympäristöön, saaren itäpuolelle	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	Erittäin hajonnut rautainen laivanhylky	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6673752
KOHDE_IKOO_KKJ:		3409590
KOHDE_SYVYYSMAX:		10
KOHDE_SYVYYSMIN:		5

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1007
KOHDE_NIMI:	Stora Korpholmen 1.	
KOHDE_SIJAINTI:	Stora Korpholmenin eteläpuolella, saaren keskikohdan kohdalla, n. 80 metriä rannasta	
KOHDE_HISTORIA:	Ilmoittajan mukaan hylky on alle satavuotias ja se on ollut tunnettu pitkään.	
KOHDE_KUVAUS:	Hylkyä kutsutaan luuhylkyksi, sillä sen ympäriltä on löytynyt eläimen (?) luita ja pääkalloja. Rakennusmateriaaliltaan se on todennäköisimmin mäntyä ja se on limisaumainen ja pituudeltaan noin 15 metriä. Hylky on voimakkaasti kallistunut vasemmalle kyljelleen. Hylyn runko on ehjä, vain joitakin kansilankkuja puuttuu. Ruumat ovat ehjät, ankkuripeli on paikoillaan. Vasemman kyljen ulkopuolella on irrallista puutavaraa, takilanosia ei ole näkyvissä. Hylky on tasaperäinen.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6678046
KOHDE_IKOO_KKJ:		3407951
KOHDE_SYVYYSMAX:		20
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1005
KOHDE_NIMI:	Gumbostrandin hylky	
KOHDE_SIJAINTI:	Tremarkenin saaren pohjoispuolella	
KOHDE_HISTORIA:	Jaala, joka uponnut 1940-luvulla.	
KOHDE_KUVAUS:	Ilmoittajan mukaan hylky on n. 20 metriä pitkä, tasasaumainen ja rakennettu männystä. Hylky on hyvässä kunnossa, vain perä on osittain romahtanut. Hyllyssä on kolme ruumaa ja sen ankkuripeli on paikoillaan, samoin pumpun putki. Runko lepää vasemmalla kyljellään. Runko ehjä, kansi rikkoutunut peräosasta, takila puuttuu. Hylky on tasaperäinen.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6683619
KOHDE_IKOO_KKJ:		3405330
KOHDE_SYVYYSMAX:		7
KOHDE_SYVYYSMIN:		6

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1008
KOHDE_NIMI:	Stora Korpholmen 2.	
KOHDE_SIJAINTI:	Stora Korpholmenin lounaisnurkasta 350 metriä länteen olevan luodon eteläpuolella, siitä n. 50 metrin etäisyydellä	
KOHDE_HISTORIA:	Hylystä kaksi kirjattua ilmoitusta: Juhani Tikkasen (1992) sekä Pekka Paanasalon (1994).	
KOHDE_KUVAUS:	Hyly on Juhani Tikkasen mukaan n. 13-15 metriä pitkä ja n. 5 metriä leveä, limisaumainen ja mäntyrakenteinen. Kylkilaudoituksen arvioitu paksuus n. 3-4 cm ja leveys n. 25-31 cm ja kylkilaudoissa reikiä 23-70 cm:n välein ja joissain kappaleissa on myös puutappeja. Pekka Paanasalon mukaan hyly olisi niinikään mäntyrakenteinen, mutta tasasaumainen. Pekka Paanasalon mukaan kaarenkappaleita on melko suurella alueella ja kaariväli on n. 20 cm. Hylyn ympärillä on punatiiliskiviä.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6678068
KOHDE_IKOO_KKJ:		3407416
KOHDE_SYVYYSMAX:		9
KOHDE_SYVYYSMIN:		3

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1014
KOHDE_NIMI:	Asplandetin hyly	
KOHDE_SIJAINTI:	Asplandetin koillispuoli, Helsingistä itään. Poukaman itäpuolella olevan pienen mökin laiturin edessä	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	hyly, josta ei tarkempaa tietoa	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6673564
KOHDE_IKOO_KKJ:		3403891
KOHDE_SYVYYSMAX:		
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1015
KOHDE_NIMI:	Eestiluoto 2.	
KOHDE_SIJAINTI:	Eestiluodon luoteispuoli, Helsingistä itään	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	Eestiluodon saariryhmän luoteispuolella on vanha hajonnut puuhyly	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6669891
KOHDE_IKOO_KKJ:		3400730
KOHDE_SYVYYSMAX:		
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1009
KOHDE_NIMI:	Munkholmen	
KOHDE_SIJAINTI:	Stora Munkholmenista länteen on kolme pienempää saarta ja hylky on läntisimmän saaren lounaispuolella, rannasta noin 20 metrin päässä.	
KOHDE_HISTORIA:	Hylystä on merimuseon arkistossa kolme ilmoitusta: Reijo Korelinin (1981), Timo Virran (1985) sekä anonyymin ilmoittajan (1993).	
KOHDE_KUVAUS:	Korelinin mukaan hylky on kahteen osaan hajonnut, ja sen "kansi" on lähellä rantaa, materiaaliltaan hylky on tammea ja sen arvioitu pituus on n. 20 metriä. Timo Virta on havainnoinut hylystä puutappeja. Vuoden 1993 ilmoituksen mukaan hylky on tasasaumainen ja tukevatekoinen, siitä on jäljellä isompi pohjaosa ja irrallista puusälää. Kaaritus on tiheä, ja kaaret ovat melko järeää puuta, mutta puuaines on ilmoittajan mukaan epäselvä näyttäen liian vaalealta ollakseen tammea. Hyllyssä on sekä puu- että rautatappeja. Irtoesineitä sekä takilanosia ei hylystä ole havaittu.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6679721
KOHDE_IKOO_KKJ:		3406336
KOHDE_SYVYYSMAX:		7
KOHDE_SYVYYSMIN:		3

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1011
KOHDE_NIMI:	Löparö	
KOHDE_SIJAINTI:	Löparön ja Kitön saarten välissä Königsberg-nimisen huvilan kohdalla, n. 8-10m Löparön rannasta	
KOHDE_HISTORIA:	Hylystä tehty kaksi ilmoitusta: Heikki Somersalo (1977) ja Pekka Paanasalo (1996)	
KOHDE_KUVAUS:	Somersalon mukaan hylky on puusta rakennettu mahdollinen proomu, jonka pituus n. 15-20 metriä, ja rakenteeltaan se on limisaumainen. Pitkääikaisten pohjoistuulten aikana hyllyn on mahdollista havaita pinnalta. Paanasalo ei ole nähnyt hylkyä, mutta Sunberg nimisen kalastajan mukaan Könisbergin edessä olevan laiturin ruoppauksissa oli noussut vedestä puita, mutta kyseistä hylkyä hänkään ei tiennyt.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6681373
KOHDE_IKOO_KKJ:		3414240
KOHDE_SYVYYSMAX:		
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1018
KOHDE_NIMI:		
KOHDE_SIJAINTI:	Östersundom, Björnholmenin länsipuolella	
KOHDE_HISTORIA:	ei tietoa	
KOHDE_KUVAUS:	Alle metrin syvyydessä mutapohjassa oleva hylky, josta irronneita osia: kaaren kappaleita, köli, laitoja, rankapölvä	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6684622
KOHDE_IKOO_KKJ:		3402869
KOHDE_SYVYYSMAX:		1
KOHDE_SYVYYSMIN:		0

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1020
KOHDE_NIMI:	Ribbingö 2.	
KOHDE_SIJAINTI:	Ribbingö 1. n. 200m pohjoiskoilliseen, vajaat 100m rannasta. Hieman kaislikonreunan ulkopuolella	
KOHDE_HISTORIA:	Hylky on ollut TREDO NAVALIS ry:n talven 1992 sukellusprojekti.	
KOHDE_KUVAUS:	Erittäin hajonnut puuhylky, josta jäljellä vain osa toista kylkeä kaarineen sekä mahdollisesti keulasteevi. Loput hylystä haudautunut mutaan . Pikattaessa mudan sisään saati tuntea puun osia. Hylky makaa länsi-itä suunnassa ja näkyvillä oleva osuus on 3.7 m pitkä ja 2.0 m leveä kaaren mukaan).	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6682024
KOHDE_IKOO_KKJ:		3401181
KOHDE_SYVYYSMAX:		4
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		2251
KOHDE_NIMI:	Mjölkviken 1	
KOHDE_SIJAINTI:	Sipoo, Spjutsund, Mölkviken, Kaarnalan tila, lähellä rantaa. KKJ N 60 15.01' E 25 29.32'.	
KOHDE_HISTORIA:	Ilmoittajat eivät tienneet kenestäkään paikallisesta, joka voisi tietää hylystä. Tarkastuskäynti ja -sukellus 1.5. ja 10.6.2001, P. Paanasalo. Jäännökset videoitu.	
KOHDE_KUVAUS:	Hylky löytnyt 60-luvulla jolloin ilmoittajan poika Vesa Tanskanen oli naarannut osia siitä rantaan. Näistä oli 1.5.2001 jäljellä enää yksi kaaren osa, pituudeltaan 217 cm ja poikkileikkaus n. 14x14 cm. Kaarenkappale on ilmeisesti havupuuta ja alus on ollut tasasaumainen ja karneerattu. Kaarenkappale on todennäköisesti keskilaivasta, köliltä. Alus on luultavasti ollut alle 20 m pitkä jahti. Noin 2 m syvyydessä kaislan seassa on pahoin hajonneen puualuksen jäänteet osittain mutaan hautautuneena.	
KOHDE_PKOO_KKJ:		
KOHDE_IKOO_KKJ:		
KOHDE_SYVYYSMAX:		2
KOHDE_SYVYYSMIN:		

KUNTA_NIMI:	Sipoo	
KOHDE_ID:		1360
KOHDE_NIMI:	Laxö	
KOHDE_SIJAINTI:	Torskhölmens itäpuoli, Pirttisaaresta pohjoiseen	
KOHDE_HISTORIA:	Uponnut 4.9.1963	
KOHDE_KUVAUS:	puurakenteinen hiekkajaala, pituus n. 30m, leveys n. 7m, 275 dwt sijaitsee rinteeseen suunnaisesti, keula ylärinteessä, hylky hajonnut pohjan tasalle, jäljellä pohjarakenteita	
KOHDE_PKOO_KKJ:		6677281
KOHDE_IKOO_KKJ:		3412493
KOHDE_SYVYYSMAX:		12
KOHDE_SYVYYSMIN:		3